Fănuş Neagu

Frumoşii nebuni ai marilor oraşe

Fals tratat despre iubire

Se trezi din somn. Urlând:

— Într-o zi, doamna mea, ai să mă cunoşti!

Izbi cu pumnul în stinghia mesei şi se strâmbă de durere. Uriaşe cu glas spart, degradat în toate patru punctele cardinale: la miazănoapte şi la miazăzi, degradat de vin, la răsărit şi la apus, degradat de femei fără moarte, fără prejudecăţi şi fără servici. Băuse până la trei dimineaţa şi mirosea de sus până jos a alcool dospit.

— Învinsă domniţă, cred că azi noapte am înghiţit un câine degerat.

Vorbea singur, adânc încredinţat că rnania asta îl va salva de spânzurătoare.

Luă o pară din fructieră şi muşcă din ea lacom în cerul gurii lui se aprinse, cu miresme, cu vânt subţire şi cu lună, o livadă din Argeş. Fulgerător şi numai la extremitatea simţurilor, zări spre fundul livezii o fân-tână veche şi, pe marginea ei, o fată cu sânii goi, probabil avidă de dragoste. Treaz şi bine odihnit, ar fi reţinut imaginea până ce fata ar fi căpătat contur, fiindcă avea o dexteritate uimitoare de-a aduce cu faţa spre lumină şi adevăr siluetele de ceaţă care ne apar pe retină în clipa descântată când ieşim din somn. Excelent dresor sau şarlatan rafinat, îşi concentra întreaga fiinţă ca să le poarte din drumul nesigur al închipuirii până-n zona acoperită de memorie. Şi când ele puneau piciorul aici şi din umbre se schimbau în desene însufleţite, cu identitate precisă, el respira larg, zâmbea răzbunător şi posesiv şi fixa ziua execuţiei, totul în baza legii: nici o femeie până la 30 de ani nu-şi va purta fotografia prin domeniile subconştientului meu fără a fi pedepsită.

Dar în ziua aceea – „21 decembrie, anul una mie nouă sute şaizeci şi opt de lei şi 50 de bani datorie la braseria Athenee Palace” – nu recepta silueta fetei de la fântână.

Muşcând din para galbenă şi rece, destinată să-i risipească mirosul de alcool din gură şi să astâmpere agitaţia câineâui pe care-1 purta în stomac, ocoli masa şi apucă acordeonul. Il întinse, sprijinindu-1 cu burta. Clapele de sidef şi de ebonită scoaseră scântei de ţipete. El tresări neplăcut.

— Când încep să cânt, îmi trădez sufletul! Şi noaptea târziu, culcându-se, închisese în oase, ca în nişte tuburi secrete, averea murdară şi insuportabilă a unei zile grele: vorbe care ucid, gânduri care nu se pot rosti.

Dar spre 10 dimineaţa visase că Asta Dragomirescu doarme în acordeonul lui şi trebuia să verifice.

„Sunt nebun!" îi trecu prin minte, şi un râu de spaimă sau o explozie de mărăcini îi scuturâ măduva din şira spinării.

Trânti acordeonul pe scaun şi strigă:

— Scumpă doamnă, m-am culcat cu capul pe o scoarţă de căruţă de Brăila, şi iată, m-am trezit pe tâmplă cu un porumbel verde, în ceafă cu un trandafir roşu, şi cu buzunarele pline de greieri.

Se opri şi ochii lui negri fixară intens lozinca din perete, scrisă cu cerneală densă: Munca înnobilează pe om, dar nici Lenea n-a ucis pe nimeni.

Ceasul deşteptător, aşezat într-o cutie din solzi de şindrilă – panglici de hârtie colorată fumegau ca o barbă de poet futurist sub podeţul cutiei – sună ora 11. La această oră înaltă din zi, garsoniera lui Radu Zăvoianu, situată la etajul III, într-un bloc din strada Brezoianu, construit cu faţa spre grădina Cişrnigiu, plutea în lumină trandafirie – efectul lustrei de cristal roz de Veneţia.

— Ora unsprezece, doamna mea, ora la care se scoală frumoşii nebuni ai marilor oraşe, ora la care Dumnezeu intră călare în Cişmigiu şi împarte alune veveriţelor.

Lepădă pijamaua de mătase, cu două mişcări din umeri şi o răsucire vulgară a bazinului. Oglinda imensă – 2,20 rn X 1,30 m – atârnând pe perete, în stingă divanului, în patru cordoane împletite şi învelite în pluş auriu, fiecare isprăvindu-se într-om canaf bogat şi moale, fură în apele ei limpezi – creastă de val oceanic în zi de iulie – un trup tânăr, mărturisit la aproape toate balerinele angajate în programul barului de noapte „Lanterna piratului". Radu Zăvoianu măsura 1,80 m, avea muşchi lungi, întărâtaţi în bazinul de înot al clubului Dinamo, pieptul şi pântecele acoperite cu păr negru, mărunt şi des şi fin, ca al

căţelelor care fată mult. Faţa prelungă şi obosită, cu semne de vărsat sub bărbia puternică – în anotimpurile reci purta fulare largi, cu capetele aruncate pe umeri, iar vara înnoda la gât un batic colorat, lăsând impresia că-i copiază pe artiştii americani din filmele western – faţa prelungă şi nasul puţin coroiat semănau nelinişte sau repulsie în oamenii cu care venea pentru prima dată în contact, îl salvau ochii negri, mari, melancolici şi flămânzi, ochi de soldat dintr-o garnizoană arabă. Dacă ochii sunt ferestrele sufletului, atunci ochii lui, mereu umezi, bătând în verde fosforescent în clipele de extremă emoţie, exprimau spaimă, o spaimă întinsă peste 30 de ani de viaţă.

Ţinând picioarele pe mocheta de culoarea paiului în perioada secerişului, trecu în baie. Izgoni câinele din stomac şi se atârnă de lanţul de bronz care deschidea duşurile. Apa fierbinte îl izbi în ceafă ca o ploaie sălbatică. Desfăcu o pungă cu săruri aromate, o vărsă pe umeri şi, excitat, turmentat de mirosurile alea ameţitoare ca un voiaj în coloniile engleze, începu să danseze.

— La tropice, la tropice, domnule Zăvoianu, cu nuci de cocos la subţiori.

Şi din nou, obsesiv:

— Ah, doamna mea… Îţi voi împodobi casa cu liliac alb.

Închise apa caldă.

— Raff panoramic! Strigă, şi aduse peste el o ploaie rece.

O primi în faţă, năucit, ca un boxer care recepţionează o avalanşă de pumni la figură, înjură scârbos, bătând cu călcâiele în ciment. Era pe Strada Mare din R., gonea congestionat, izbindu-se cu fruntea de muchia ferestrelor deschise. Fetele care-1 aplaudaseră, seara, la concert, şi-1 siliseră să repete până la epuizare şlagărele la modă îl priveau mirate şi amuzate – el nu le vedea, alerga spre Comitetul orăşenesc de partid, să protesteze pentru Asta Dragomirescu, amendată de miliţie cu 500 – cinci sute – lei, fiindcă tulburase liniştea singurului restaurant din localitate. Lingă el, gâfâind, un procuror şchiop, fost coleg de liceu, sau aşa ceva – nu şi-1 amintea din şcoală – încerca să-1 liniştească, repetând, la nesfârşit, aceeaşi expresie:

— Radule, voi plecaţi, eu rămân!

Se întoarse în cameră, înfăşurat în prosopul de baie.

— Ce imbecil! Spuse el, cu adresă la procurorul cel şchiop. „Oraşul întreg era pe picior de ducă, se suia la munte, elibera

terenul pentru lacul de acumulare al Hidrocentralei de la R., şi el, boul, striga mereu: voi plecaţi, eu rămân 3…

Fusese un concert frumos, totuşi, în ultimele rânduri, oamenii ascultau călări şi Asta râdea:

— Radule, e prima dată când cânţi în faţa măgarilor, uite colo, spre dreapta, un grup de tineri călări pe măgari, să~i întrebăm dacă n-au de vânzare dulceaţă de smo chine, ei cultivă smochini şi portocali…

Îşi îndreptă spinarea şi răcni:

— Da, scumpă doamnă, creşteau tot felul de pomi pe acolo, dar mai creşteau şi vipere!

Se extinse până la marginea puterilor şi scuipă:

— Du-te dracului!

Extenuat, desfăcu perdelele şi ridică storurile, apăsând cu toată greutatea trupului pe mânerele de alamă neunse la timp. Brusc, pleoapele i se zbătură mirate şi sufletul i se deschise de bucurie: afară ningea! În clipa aceea se simţi împăcat cu toată lumea şi cu Dumnezeu.

— Aruncă prosopul pe măsuţa joasâT”clâs/mH<^ care se afla o tavă de tinichea, cu refituri d^Jnâncare – felii de şuncă uscate, un borcan de (castraveţi muraţi, cu enibahar şi piper, o grămăjoară de inuştar sleit, coji de pâine – îmbrăcă, precipitat, pantaloniî^t^ase peste umeri un pulover de bumbac, alb, cu guler înalt – atenţie la urmele vărsatului!

— Scoase din dulap o sticlă de vişinată, îşi turnă un păhărel şi veni cu el în faţa ferestrei.

— Bun sosit!

În onoarea zăpezii aruncă băutura pe gât. Iarna şi zăpada îl fascinau. Trupul lui de lup se ascuţea acum pentru o luptă dură. Radu Zăvoianu intra în noaptea vânătă a iernii, asemeni neamului lui de ţărani, frământat de impulsuri primare. Iarna, pe pământul României – ultimă etapă spre Septentrion – are gust de praf de puşcă, K e ca un halou al tuturor războaielor purtate şi câştigate sau pierdute, dar în primul rând purtate.

Iarna, în România, suntem irigaţi de-o nebunie furtunoasă.

— Jos frâiele şi răsturnaţi cădelniţa mizeriei! Strigă Radu Zăvoianu, inundat de puterea iernii şi îngenunche, trăgând spre el acordeonul.

În poziţia asta, ochii lui distingeau prin fereastră doar vârfurile copacilor din Cişmigiu peste care se scutura zăpada.

Ninsoare enigmatică – se strângeau în ea nopţile toamnei, reci şi dureros de singure, se stingea faţa pă-mântului şi se deschideau nopţi plantate cu năluci: nopţile iernii, ţigănci cu trup de tainã şi inele de aur dansând pe străzile oraşului, nopţi în care inima lemnelor potrivite în cruce pe focul din vatră se schimbă în trandafir înalt, nopţi stropite cu vin şi luminate de lămpi cu abajurul verde, nopţi coborâte din bob de mărgean, nopţi în care purceii prăjiţi înviază şi se fugăresc cu iepurii, nopţi în care melancolia, această patimă a Orientului, ajunge la apogeu, lerui-ler, şi se schimbă în colind şi în desfrâu al simţurilor, nopţi magice în care înfloresc lămâii în odăile femeilor abandonate.

— Doamne, rosti Radu Zăvoianu, plimbând degetele pe clapele acordeonului, binecuvântează-1 pe bunicul meu în toată săptămâna Crăciunului! Timp de cincizeci de ani, în toate nopţile Crăciunului, el îţi ridica, cu lovituri de topor, în bălţile Dunării, biserici din ciolane de cal mort şi biserici din gheaţă. Erau muşuroaiele tale sfinte, altar şi cruce pentru sfinţii nerânduiţi în calendar, şi-n noaptea naşterii Fiului Tău punea în fiecare bisericuţă un bob de tămâie şi aprindea o luminare. Lumea ieşea pe maluri şi se închina: Petre Zăvoianu îl supără pe Dumnezeu, vezi-1, doamne, şi-1 pedepseşte! Şi tu i-ai ascultat şi 1-ai adormit între bisericile lui. La Bethleem era lumină şi el se schimbase în stâlp de gheaţă şi două ciori ţopăiau pe umerii lui. Do, re, mi, fa, sol, la, si, do, trebuia să vezi că altarul din urmă ţi-1 construise pe obrazul toporului. Tu eşti Petre şi pe piatră vei construi biserica mea şi-ţi voi da ţie cheile împărăţiei cereşti. Dar cel ce construieşte pe gheaţă? El ce primeşte?

Se sculă în picioare – acordeonul scâncea – se închină în faţa zăpezilor curgând mereu şi zâmbi. Două păsări – porumbei?

— Trecură prin dreptul ferestrelor, pierzându-se spre strada Ştirbey Vodă. Se înfurie împotriva lor:

— Leşuri cu fulgi! Nu permit nimănui să murdărească prima zăpadă. Trebuie să ne rugăm să ningă până diseară şi până mâine. Ninge la timp potrivit peste consumaţii neachitate, ninge binecuvântat peste idei fără acoperire, ninge turbulent peste monezile de trei lei, ninge cu zahăr emailat peste maşinile care leagă periferiile de centrul oraşului, ninge, cu foarte multă atenţie, peste patrula călare a Miliţiei care face rondul între Cartierul Băneasa şi Restaurantul, Doi cocoşi", ninge cu sictir peste tipii care m-au respins de la Operetă, ninge fără pic de

jenă pe căciula din cozi de vulpe a Astei Dragomirescu (opt sute de lei m-a costat!), şi ninge, ninge ca-n poveşti peste oraşul Bucureşti, construit între lacuri cu peşte – lipsă la apel peştele-piatră şi peştele-leu, prezentă, cu surplus de contingent, scorpia – construit pe pământuri atârnând de vii nobile şi îngrăşate cu capete de boieri scurtate cu multă vrednicie de toţi voievozii, turciţi sau ne. Garsoniera mea pluteşte pe un râu de sânge şi de vin, şi-n mediul ăsta umed, trebuia – dar n-am făcut-o, am fost prost…!

— Să-i plantez Astei Dragomirescu câte-un bob de fasole în urechi. Fasolea ar fi dat cercei, tufele – floare.

Se opri încântat. Afară, peste oraşul pierdut sub zăpezi subţiri, se porniră să bată clopotele. Tunetul lor de bronz îndoia ninsoarea, iar vibraţiile se repercutau în pereţii clădirilor. Radu Zăvoianu simţi cum încep să-i rida genunchii. Oboseala încarcerată în oasele lui, răscolită de melodia îngânată a clopotelor, se exprima straniu şi neaşteptat în punctul de articulaţie cel mai savant al picioarelor – şi pentru început i se făcu frică – „cum adică să-mi râdă genunchii?!” – dar, uite, râdeau, senzaţie pe care n-o putea anula cu nici un argument, şi-a-tunci se gândi că-n istoria omenirii, în începuturile ei fragile şi lunecoase, bărbatul trebuie să fi purtat, în clipele de cumpănă, de retragere din faţa morţii, copiii legaţi de picioarele sale şi, fără îndoială, râsul lor îi atacase pentru milenii genunchiuL. Şi la fel plânsul şi disperarea lor, fiindcă orice nenorocire genunchii ni-i îndoaie întâi. Clopotele băteau mereu, dar nu despicau văzduhul, ci îl stratificau, îl împărţeau în etaje. Sus, în turnuri şi în mansardele biruite de frig, cântau clopotele patriarhiei, şi de pe planşeul acesta de răsfăţ solid, cu insule de sărăcie compactă (mansardele), sunetele urcau urmaşi spre cer, întru sănătate şi veşnicie, în zona etajelor de mijloc, acoperite cu iederă şi unde ochiul nu găseşte câmp liber, răsunau clopotele Bisericii Domneşti – cel puţin la asta se gândea Radu Zăvoianu – încercând parcă să topească drugii obloanelor, iar jos, prin dreptul uşilor de lemn sau de sticlă, cântau înfundat clopotele de la toate bisericile mici şi nerestaurate.

— Tu eşti Petru şi clopotul tău va fi de gheaţă! Spuse Radu, cufundat în ploaia de bronz prin care s-auzea şi mătasea zăpezii curgând cu dor de sănii. Sau va fi un clopot de la gâtul turmelor în drum spre abatoare.

Desfăcu braţele, exact ca la lecţiile de gimnastică din liceu, şi începu să se legene, clopot închipuit, peste o lume *#*" de umbre. Şi din toate clopotele care incendiau oraşul, el singur nu vestea nici o sărbătoare – era un clopot de zăpadă, cu limba din funie de borangic terminată într-un bulb de mărgele colorate, şi se legăna într-un pridvor deschis la vânt şi alături, pe o funie de cânepă, se uscau rufe prinse în cârlige de lemn, patru găini jumulite atârnau cu picioarele legate de un belciug îngropat în gura unui sfânt zugrăvit…

Se răsuci pe călcâie – zăpezi şi oglinzi şi din nou zăpezi – şi dintr-o „dată toate mărgelele se risipiră luminoase în sângele lui: îl văzu la fereastră, căţărat în platanul uriaş din faţa blocului, pe Eduard Valdara, jucător de fotbal în echipa Dinamo.

— Sanie cu zurgălăi! Strigă Valdara, înaintând spre fereastră, cu paşi largi, pe o cracă groasă.

Când ajunse la fereastră şi Radu-i întinse mâna, pe cracă rămaseră şase urme de paşl. Ca şase căţei negri.

Era ora 12,30, ningea ca în munţii Târolului sau ca în pădurile Transilvaniei şi doi din nebunii frumoşi ai marelui oraş se întâlniseră.

Cel de-al treilea încă nu se culcase.

*

Eduard Valdara – 25 de ani, crăcănat şi blond, mai mult roib decât blond, „flegmatic şi indeşirabil" (aşa-1 definise Raminţki, conducătorul nedeclarat al grupului sau, dacă vreţi, ideologul lui) subţire şi parfumat ca ţigările americane – refuză ostentativ să apuce mâna lui Radu Zăvoianu. Calcă pervazul şi se aruncă în mijlocul camerei, respirând agitat, cu gura întredeschisă. Dinţii lui albi şi sănătoşi formau o coroană scânteietoare. Caninii, răzvrătiţi, lăsau totuşi impresia de pietre false.

Radu Zăvoianu, aflat în relaţii proaste cu administraţia blocului, îl înhaţă de piept şi-1 zvârli pe pat. Valdara purta şubă de castor, un costum elegant de culoarea oţelului şi vestă galbenă ca haimanalele care populează, la 11 seara, străzile înguste din spatele teatrelor, pândind uşa prin care se retrag actriţele. Vesta din material ieftin plesni pe burtă şi Valdara aproape că izbucni în lacrimi.

— Imbecilule! Îl apostrofă Radu Zăvoianu, vrei să fiu evacuat din bloc?!

— Da, răspunse Valdara, ridicându-se şi descheindu-şi şuba, vreau.

Blana de castor, inundată de lumina filtrată prin cristale scumpe, râdea în ape de plumb.

— Ai merita să te cârpesc. Spuse Radu Zăvoianu, cu mânie reţinută.

— Atinge-mă, şi te arestez imediat pentru ultragiu.

— Bei o vişinată? Întrebă Radu. Ninge prea frumos ca să facem vărsare de sânge.

Valdara refuză, scuturând capul roib.

— Ce-i cu tine? Se miră Radu. Eşti bolnav?

Valdara aruncă şuba pe covor şi se trânti într-un fotoliu, frecându-şi ceafa de pluşul moale şi odihnitor.

— M-au scos din echipă, disciplinar, pe timp de zece zile.

— Stai, îl opri Radu Zăvoianu, povestea trebuie spusă pe fond muzical.

Înveselit, luă acordeonul şi atacă un cântec lăutăresc, alterându-1 cu masuri de vals, fox şi rock, o aiureală iritantă, bocete şi bufonadă de circ de provincie şi jale falsă.

— Tenor castrat! Îl înjură Valdara.

Radu Zăvoianu râse în duşmănie şi nu se opri. Cu tâmpla culcată pe umăr împerechea notele într-un vârtej delirant. Era un virtuoz al acordeonului, asemeni cântă-reţilor de jazz din New-Orleans, care improvizează pe o temă ore în şir, fără să urmeze o linie consacrată. Uitase de Valdara, uitase că n-a vrut altceva decât să-1 enerveze şi să-1 împace în acelaşi timp, cânta sau lega segmente de cântec, însutindu-le valoarea sau ucigându-le, pentru că afară se aşeza iarna, lumea se clătina în mătase albă, pe poduri închipuite, ridicate deasupra oraşului, se perindau păduri pline cu vulpi, şi fotografi ambulanţi, cu picioarele învelite în jambiere verzi, prindeau pe peliculă zborul păsărilor născute sub degetele luj. Uite, între hotarele Cişmigiului intrau valuri de păsări şi toate luau foc în zbor şi se schimbau în ninsoare, în frig aspru, în iarnă – şi peste iarna adâncă, peste săniile ei de gheaţă lunecând cu bătăi de clopot spre toate porturile lumii, plutea o bucurie intensă, haite de câni trăgeau sănii, lătrând vesel şi mai era şi o supărare uşoară, a lui Eduard Valdara, dar nu era o supărare adevărată, căci n-avea punte de atingere cu pământul, era o supărare pierdută pe

copaci, pe crengile lor suflate cu sticlă adusă din Turingia sau din Pădurea Neagră.

— Pauză, strigă Valdara, trebuie să plec!

Radu Zăvoianu strânse acordeonul şi-1 depuse pe măsuţa joasă. Rosti scurt, frângându-se din trunchi:

— Adio!

Şi cu dragoste prefăcută:

— Să ştii, Ed, că laşi în urmă numai suspine. Dar unde pleci?

— Într-o oră trebuie să mă prezint la Direcţia Miliţiei Capitalei. Timp de zece zile, cât sunt suspendat din echipă, voi băga groaza în hoţi şi-n golanii din barurile de noapte.

Se sculă şi porni spre şifonier. Umbla clătinat. Mers de călăreţ mongol.

— Spune-mi, se întoarse spre Radu Zăvoianu, uniforma mea se mai află pe-aici?

— Nu. A fost transformată, vopsită şi dăruită unei rude din provincie contra două sute de lei.

Uniforma albastră şi elegantă atârna între costumele de concert ale lui Radu Zăvoianu, toate având reverele din mătase şi încărcate cu fluturi de sticlă şi paiete.

— Al dracului, tare mai pute-a naftalină!

— Levănţică! Preciza Radu Zăvoianu.

— De-un lucru-mi pare rău, zise Valdara, chinuindu-se să-şi înfigă picioarele în cizme, că nu mai pot să plec cu Raminţki la frate-su la Constanţa. Mă invitase să petrecem acolo sărbătorile de iarnă.

— N-o să se ducă nici el. Nu-ndrăzneşte să intre în Dobrogea fără gardă de corp.

— Nu v-aţi văzut de aproape doi ani, dar eşti la curent cu tot ce i se întfmplă. Îl ţii sub observaţie?

— N-o să se ducă la Constanţa, fiindcă începând de la Vadu Oii şi până-n buza Mării Negre, Raminţki e dator peste zece mii de lei. Şi persoanele care 1-au împrumutat au început să-şi piardă răbdarea.

— Ca să vezi ce suflete de piatră! Zise Valdara cu dispreţ, în timp ce-şi aranja diagonala.

— Ed, întrebă Radu Zăvoianu, când te vezi pus în hamuri, nu simţi nevoia să nechezi?

— Ba da, răspunse Ed, şi părul lui era o tufă de iarbă cuprinsă de flăcări de miere.

— Dă-i drumu, îl pofti Radu Zăvoianu. Pe cuvântul meu că chiar ai bot de cal.

În clipa aceea, un val de ninsoare, împins de vânt, pătrunse în odaie, acoperindu-i. Polen de decembrie, fecundând bucuria. Valdara ramase nemişcat. Radu Zăvoianu desfăcu braţele, fericit că după o noapte de beţie fiecare fibră din trupul lui primea o porţie de vis curat.

— Nechează! Strigă el. Vreau s-o faci pe nebunul până la capăt. Nu-i nici o şmecherie să intri pe fereastră fără să nechezi.

— Încep, anunţă Valdara.

Pauză scurtă, pauză de efect!

— Acum cinci zile – în aceeaşi secundă Radu Zăvoianu regretă că-1 provocase – m-am întâinit pe stradă cu Asta Dragomirescu.

Radu încercă să pareze:

— E o târfă! Zise el, şi buzele-i tremurau.

— N-o mai căuta. Uită că ţi-a fost nevastă.

— Am visat că era bolnavă…

R – Te porţi ca un idiot.

— Te rog să pleci imediat.

— Te porţi ca ultimul idiot din România.

— Mi-a telefonat ca să-mi spună că săptămâna asta vom petrece o zi împreună.

— Nu-nţeleg ce urmăreşte, spuse Ed.

— Marş afară! Marş la Raminţki!

— Singurul dintre noi, zise Ed, care şţie să trăiască primejdios. Să trăiască adevărat.

— Pentru că nu-i pasă de ceilalţi. Pentru că nu-i pasă pe cine distruge.

— Numai cine trăieşte adevărat lasă amintiri. Ceilalţi mor definitiv în clipa-n care-şi dau sufletul.

— Cară-te îa Raminţki! Urlă Radu.

— Şi pe el 1-a sunat Asta, ca să petreacă o zi împre ună.

— Marş, îţi spun!

Ed, pus îa distanţă, deveni şi el distant. Gura i se strâmbă într-un rânjet arogant, iar în ochii lui mici, albaştri, cu reflexe aurii, se aprinse scânteia batjocurii. Acum semăna cu taică-su, un personaj foarte important dintr-un minister. Nu mai spuse o

vorbă, îşi înfundă chipiul pe cap, cu mişcări studiate, se întoarse brusc şi părăsi camera, trântind uşa cu putere. O lovitură de tun se înscrise pentru cinci minute în pereţii blocului.

— Fotbalist bou î Trebuia să-i rup un picior! Spuse Radu Zăvoianu, fierbând de furie. Pentru ei, Asta Dra-gomirescu nu e decât o căldare de foliculină.

Zăpada curgea mereu înăuntru – afară, din burta cerului spintecată curgeau şi corbi – pe oglinda largă pulberea albă se schimba în picături de apă lunecând întregi spre rama în montură de plumb, aşa cum lunecă gândacii pe capacul smălţuit al unei casete, şi Radu, cu creierul înlănţuit de ură, se repezi sa închidă fereastra. După trei paşi se opri, cu ochii holbaţi, năuc, şi-şi pipăi puloverul alb. Puloverul era murdar de sânge, de la piept până la poale. Sânge cald, mirosind a fier şi încă a ceva nedefinit, puroi sau gaz metan. Duse mâna dreaptă la nări şi strânse, astupând şuvoiul. Apoi înainta încet până în rama ferestrei, mai mult ameţit decât înfricoşat, şi când lungi gâtul să înghită aer proaspăt, îl văzu pe Ed Valdara trecând printre copacii din Cişmigiu, cu mâinile în buzunarele mantalei, şi nu vru ca Ed să-1 observe, mândria, sau poate ruşinea, care, la el, spre deosebire de majoritatea oamenilor, era o faţetă a egoismului, îl sili să se întoarcă cu spatele la grădină. Răsturnat pe tocul ferestrei, cu şoldurile zdrobite în ungherul consolei de marmură care acoperea caloriferul şi servea în acelaşi timp şi de scrumieră, dovadă sutele de pete galbene de pe suprafaţa ei, îşi descoperi în oglindă trupul răvăşit de spaima prăbuşirii. Şi pentru că-şi trăia viaţa adulat de lumea convulsivă a barurilor de noapte, în care totul e provizoriu, inteligenţa, cântecul, veselia, lanternele de hârtie, freza toboşarului, beţele lui lustruite cu fosfor, zâmbetul serviabil al fetelor veşnic în căutare de străini bogaţi, o lume unde şi desfrâul umblă pe picioare subţiri, fiindcă desfrâul autentic e un galop prin faţa tribunei unde prezidează moartea, primul gând ce-i străbătu mintea fu acela că dintre toţi artiştii pe care îi cunoscuse, în t&H* spp^w^ viaţă sau pe ecran, el singur se afla într-o poziţie complet netrucată pe marginea mormântului şi că nimeni nu filma scena.

— Scuip pe filmele lor. Toţi mor fals, repetiţiile nesfârşite, succesul şi banii le sugrumă orice chef de-a se apropia de adevăr.

Strigătul unui îngrijitor din Cişmigiu – „ăştia nu-s lupi ca toţi lupii, trebuie să bea apă la oră fixă, de-aia stau închişi în cuşti” – îl readuse între pereţii reali ai zilei. Se ridică gemând, ars de dureri în coaste, şi se mişcă spre oglindă, ca şi cum ar fi vrut să intre să se culce în lumina ei calmă şi inflexibilă, şi atunci văzu ca sângele se aşternuse în ţesătura puloverului sub forma unei trompete.

— Trompeta Astei Dragomirescu! Îşi spuse Radu şi se aplecă s-o sărute, ca să trezească în ea raza cântecului pe care Asta Dragomirescu îl intonase pentru el, pe ţărmul Mării Negre, într-o noapte cu lună…

Când luna era urechea lui Van Gogh. Pierzând sare, pierzând sânge.

Şi era atunci în iunie. Zilele ieşeau din lemn de tei. La barul „Lanterna piratului” fusese instalată o moară a sărutului. Funcţiona în trei compartimente despărţite prin pereţi de trestie roşie, trestie rară – cu destul noroc găseşti o sută de fire în două hectare de Deltă. Plătind o taxă de o sută de lei intrai ca să serveşti masa într-unul din cele trei compartimente – prima despărţitură se mai chema şi camera berbecilor, pentru că se aflau în ea doi berbeci de piatră – a doua, camera iezilor – se afla aici un singur ied de piatră, purtând în spinare, capriciu de sculptor nebun, un coş de cireşe, tot de piatră – iar a treia se numea camera viorilor, pentru că în trestiile roşii plângea un cântec de iubire si, de sus, printr-un sistem de ventilaţie foarte simplu, rudimentar chiar, ploua cu petale de trandafir. Surpriza, ieftină poate în alte părţi ale lumii, le ameţea pe fetele tinere. Sub petalele din care fumegau arome se abandonau sărutului şi îmbrăţişărilor. Stăruia în cele trei compartimente un miros de ciorapi de mătase, de bani şi de buze sfâşiate – amestec descreierat de senzualitate peste care plutea spaima de moarte, unită cu dragostea de moarte, fiindcă sub moara norocului muriseră, înghiţind otravă, un doctor pediatru şi o actriţă, şi moartea spectaculoasă a celor doi îndrăgostiţi plantase arbori de mister în jurul meselor de lemn afumat ascunse între pereţi de trestie.

În acest colţ al barului, regat al melodramei, îl găsi pe Radu Zăvoianu telegrama expediată de primăria satului Mărăcineni, amplasat pe un promontoriu al Mării Negre. „Cu mult respect vă rugăm să veniţi să mutaţi moaştele părinţilor

dvS. În noul cimitir.” Era o somaţie, nu o rugăminte. Radu îşi simţi dintr-o dată carnea grea, o împinse de la el pe fata din balet pe care încerca de-o săptămână s-o fure şefului de orchestră, trimise vorbă directorului că nu-şi mai poate susţine programul şi fugi, pradă unei stări vecine cu nebunia, la Ed Valdara. Ed se oferi să-1 ducă imediat la Mărăcineni cu maşina lui, şi tot Ed, fiindcă Radu, îndobitocit parcă de amintirea părinţilor morţi în detenţiune la canal, părea incapabil să acţioneze, îi telefona lui Rarnintki, propunându-i să-i însoţească.

— Ed. Răspunse Raminţki, primul dintr-un şir de oameni, bunicul mort pe gheaţă, şi nişte părinţi morţi, cu nimic vinovat de moartea lor, precum şi ei cu nimic vinovaţi de moartea lor, totuşi mai vinovaţi decât el... Dac-ai murit, înseamnă c-ai fost dator c-o moarte, şi când eşti dator înseamnă c-ai risipit, c-ai trăit fără căpătâi. El e primul din neam care se răstoarnă în desfrâu. Aur.

— Bun, am înţeles, eşti beat, lasă uşa deschisă, venim să te luăm.

Părăsiră Bucureştii noaptea, în jurul orei 2,30 – oră la care felinarele vomează lumină searbădă – în zori trecură Dunărea cu podul plutitor, şi dimineaţa – era duminică – părăsiră şoseaua principală şi se angajară pe un drum nenorocit deasupra căruia mai stăruia încă întunericul, ca o vegetaţie săracă. Ed, la volan, mesteca gumă mentolată şi din când în când îi venea să guiţe, pentru că simţea – mama mă-si!

— Că-n ziua aia o să calce un porc, în dreapta lui, Raminţki dormea, respirând cu suspine prin colţul buzelor vinete şi vântul de pe întinsul Dobrogei – vânt tânăr, mirosind a alge fermentate şi a sare – îi umfla pletele castanii, iar Radu Zăvoianu. Înţepenit pe bancheta din spate, înregistra tăcut peisajul: grâu, clopotniţele ireale ale salcârnilor, porumbei stingheri, ceaţa fumurie pe marginea orizontului şi, departe, în nevăzut, străpunsă de fulgere, fântâna iluziilor, Marea. Radu nu scosese un cuvânt de la Bucureşti, şi Ed, impresionat de tăcerea asta semănând a deznădejde, tăcea şi el.

„Tăcerea, calcula Ed, e laxa pe care-o plătim morţilor.” Dar calcula greşit. Radu Zăvoianu îşi făcuse din tăcere o armă îndreptată chiar împotriva lui, a lui Ed. „Ed, judeca Radu, e un fel de câine de primăvară, dacă i-aş vorbi, ar băga maşina în grâu şi s-ar apuca să facă tumbe.”

Ajunseră la Mărăcineni, sat pe jumătate tătărăsc, imediat după răsăritul soarelui şi Ed opri maşina pe uliţa principală, în faţa primăriei. Miros de izmă fierbea în grădini, doi puşti în cămăşi zoioase cocoţaţi pe gardul de piatră calcaroasă al bisericii se pisau pe spinarea unui cal priponit de zid, străduindu-se să-1 nimerească în ureche, iar pe treptele primăriei, lipit de un negru de faianţă care ţinea în spate o cutie de scrisori – fără îndoială, negrişorul provenea de la o curte de moşier – fuma şi râdea, privind osteneala puştanilor de pe gardul bisericii, un bărbat tânăr, robust, tuns perie. Radu Zăvoianu coborî în drum, boţit, cu obrajii de culoarea fierului. Bărbatul robust înfipse ţigara arzând în gura puiului de negru şi începu să aplaude:

— Să trăiţi, bine-aţi venit, vă cunosc de la televizor.

Băieţi! Strigă către copii.

— Ordonaţi, tovarăşu primar! Răspunse unul.

— Veniţi să-1 vedeţi pe Radu Zăvoianu.

Şi către Radu, continuând să aplaude, dar fără să pocnească palmele:

— Suntem mândri e-aţi venit. Mă, se întoarse către copii, făcând o glumă tâmpită, tăiaţi gâtul calului şi furaţi-i clopotul.

Şi din nou către Radu, strângându-i mâna şi scuturân-du-i-o cu putere.

— Îmi place de dumneavoastră că sunteţi popular.

— Şi pe deasupra harnic şi modest, adăugă ironic Ed Valdara.

— Ah i ţipa primarul, deşelat de plăcere, ca un vânător pe care I-ar împuşca în călcâi un cocoş de munte, dum neaţa eşti Maori de la Dinamo.

— Da, domnule, îl aprobă Ed.

— Eşti fotbalistul meu preferat, continuă primarul frenetic. E o zi mare pentru mine. Sunt fericit, tovarăşe Zăvoianu, că 1-aţi adus aici pe Maori.

Nu se ştie de ce pe Ed îl tutuia, probabil că sportul risipeşte distanţele şi apropie sufletele mai mult decât muzica uşoară.

— Vreau să-ţi fac cadou un frâu tătărăsc să-i legi la iesle pe toţi portarii. Dar asta mai târziu, când ne-om fotografia. Chem şi-un om care vrea să-ţi sărute ghetele.

Domnule, îi zise lui Radu, ce plăcere, pe cuvântul meu!

Să mergem să regulăm afacerea cu oasele părinţilor şi pe urmă să intrăm într-un loc cu umbră deasă. Morţii cu morţii, Dumnezeu să-i ierte, şi viii cu viii.

— Evohe! Se auzi în clipa aceea strigătul lui Raminţki, şi-i văzură trupul strecurându-se afară din maşină, cu şezutul înainte.

— Sus mâmile! Spuse Ed, vesel, înfigându-i două degete în coaste.

— Mă, detectiv de ploşniţe, o să sfârşeşti prost, zise leneş Raminţki.

— Ştiu, la muncă brută, la cusut de saci.

— Nu, zise Raminţki, la bătut ţăruşi pe fundul Dunării.

Raminţki îşi scutură pletele, îşi frecă ochii gălbejiţi, înghiţi aerul curat ca pe-un pahar de vin băut în vie şi, când nimeni nu se aştepta, izbucni iar:

— Evohe, evohe, evohe! Lătrat în lanţ.

Radu şi Ed se uitară unul la altul, nedumeriţi: Raminţki vroia să-1 cucerească pe primar sau să-1 provoace?

— Eu mărturisesc sărbătoarea, zise Raminţki. Scoateţi covoarele şi atârnaţi-le pe geamuri.

— Noi, îl contră primarul, avem numai covoare de iută şi preşuri de zdrenţe.

— Eşti dat dracului! Făcu Raminţki.

Ed Valdara îl apucă de braţ şi-i arătă patru paraşute portocalii plutind calm, dar complet nelalocul lor, în cerul ăla beat de ceaţă fumurie.

Raminţki ridică spre cer o carabină imaginară şi-i curăţă pe cei patru paraşutişti.

— Jos, în grâu, somn de veci.

— De ce-i seceraţi? Sunt frumoşi, zise primarul.

— Eu sunt frumos, răspunse Raminţki. Şi trebuia să vin aici călare pe un cal de lemn… Iar voi doi – cei doi erau Zăvoianu şi Valdara – pe jos, să ţineţi calul de că păstru şi cu mina liberă să mă apăraţi de rnuşte.

Înecându-se de râs – îi gâlgâia carnea pe burtă şi la subţiori de-atâta plăcere – primarul îl întrebă pe Radu:

— Unde… Unde aţi găsit cârciumi deschise, noaptea?

— Sunt peste tot, răspunse Radu. Dar hai să mergem la cimitir, sau dă-mi un om să mă ducă acolo.

— Merg eu, nu va las pe alte mâini. Poftiţi… E aproape, mergem pe jos. Cu care ocazie puteţi să vedeţi şi o parte din sat. Lumea de la ţară s-a schimbat foarte mult, vă asigur. Revoluţia socialistă.

Porniră în grup – dimineaţa şi lumina ei violetă, furată parcă din nările cailor tătărăşti, atârna pe crengile salcâmilor şi la streaşină caselor de zid – primarul mergea la o jumătate de metru în faţă şi cosea cu picioarele, dând impresia că joacă în glumă nişte mingi imaginare, iar cei trei veniţi din Bucureşti mergeau aliniaţi, Raminţki, cu capul împins înainte, aspirând să-şi aşeze bărbia pe umărul primarului, Ed Valdara, rotindu-şi capul şi scriind cu ochii aurii pe pridvoare: frumos, frumos, se aprobă, Radu Zăvoianu mestecând două boabe de cafea scoase din buzunarul de la piept. Nervii lui tremurau, supraexcitaţi, era în pragul unei explozii, simţea că în spatele lor cei doi copii coborâseră de pe gard, luaseră ţigara uitată de primar în gura negrului de tuci şi fumau, în timpane îi vibrau acut toate zgomotele mărunte ale zilei şi, ca să înăbuşe explozia, dialoga cu un alt Radu Zăvoianu, mult mai calm decât el, cel de-acum.

— Mie de ce nu-mi daţi ciocolată, domnule?

— Sunt simple boabe de cafea.

—

— Scuzaţi. De Paşti am câştigat la tombolă un ou de ciocolată, mare cit un cap de învăţător,… Mie, când îmi miroase ceva amar, cred că-i ciocolată.

— Era legat cu fundă roşie?

— Oul? Sigur că da. Dar şi-au bătut joc. Ştiţi ce era înăuntrul lui?

— Bomboane.

— Agrafe pentru păr! Cred că domnul cofetar era femeie şi s-a apucat să facă bancuri proaste.

Într-un pridvor cu margini joase, un bătrân chel, cu mustăţi uriaşe, în cămaşă largă şi cu pantaloni soldăţeşti făcea gargară cu ceai de muşeţel. Apa pocnea în gâtlejul lui şi pocnetele alea ca de armă veche se amestecau cu sforăituri groase. Zărind grupul condus de primar, bătrân ui zvârli ceaiul printre dinţi în creştetul unui măr cu frunzişul asudat şi strigă hârâit:

— Cine-a murit la canal s-a dus direct în rai. E scris că toţi morţii de la canal sunt acum în rai, la fân proaspăt şi la o litră de ţuiculiţa bătută cu zahăr.

— Alo, făcu primarul, ameninţându-1 cu degetul, într-o zi o să te declar reacţionar bătrân.

La colţul uliţei se întâlniră cu o fată în halat alb, cu sânii mari, pietroşi, punctaţi cu aluniţe. Păr blond, împletit într-o coadă groasă. Fata purta pe umăr un coş din material plastic în care dormeau trei copii dolofani.

Raminţki râse spre copii – cel din mijloc tocmai căsca prin somn – şi-i spuse fetei cu toată sinceritatea:

— Eşti foarte frumoasă. Sunt convins că te hrăneşti cu îngeri şi cu paraşute luminoase.

Fata înclină capul zâmbind şi trecu mai departe. Ed rosti visător:

— Dac-ar vrea, fata asta m-ar întoarce la credinţa în Dumnezeu.

Primarul încetini pasul, ca să fie lingă Radu Zăvoianu. Cerul se schimbase, era acum un păienjeniş bălos, numai ochii primarului rămăseseră vioi.

— Părinţii dumneavoastră au fost vinovaţi?

— Numele! Ceru Raminţki, şi primarul tresări.

— Artur, răspunse el. Nume rar pe la noi.

— Artur e steaua furtunii, zise Raminţki, înaintând cu părul căzut în ochi.

— Numai tata a fost vinovat. N-a înţeles revoluţia, era împotriva revoluţiei şi 1-au arestat. Mama a căpătat autorizaţia să-1 vadă, a venit aici şi-n trei zile au murit amândoi.

— Trebuie că s-au iubit mult, zise primarul.

— Ed, zise Raminţki, şi se opri, încovoiat ca un gât de barză. Uită-te, continuă el nervos.

Ed se opri şi se opri şi Radu. Primarul, brusc stingherit, se aplecă şi culese o măciulie de scaiete, rupând-o între două degete. Erau în marginea satului, patru plopi umezi, cu înfăţişare funerară, se clătinau în vântul dimineţii, în fund, printre lanurile de grâu galben trecea un tren alcătuit din patru vagoane viciate de somn. Era un fel de jucărie rulând prin grâu, pauză dulce în viaţa monotonă a gărilor din stepă. Şi stepa toată părea incendiată de lumina griului, şi în margine, unde griul se înfrăţise cu un perete de maci şi altul de pălărnidă, se înălţa –

apariţie brutală, incredibilă, stupefiantă – o movilă de oase descărnate. Două blăni de stejar, vechi, murdare de bălegar, fixate cu scoabe în doi pari îngropaţi, opreau alunecarea oaselor într-o albie ruptă de torenţi. În marginea râpii, o femeie mânca prune, cu ochii la nişte corbi de mare plutind cu aripile întinse în vântul dimineţii. Femeia ţinea între două degete un dinte de aur – trupul ei, încovoiat, părea că poartă în spinare movila aia de oase – şi ochii lui Radu Zăvoianu rămăseseră o clipă ficşi pe dintele ăla pe care femeia începu să-1 frece de rochie ca să-i redea strălucirea. Auzind paşi şi scârţâit de roată se întoarse şi salută, înclinând capul, maşinal, patru oameni care se apropiau pe cărarea dintre plopi, împingând fiecare câte o roabă încărcată cu sicrie de scândură galbenă legate cu frânghii – cel din fruntea şirului purta o vestă pe gustul lui Ed Valdara, având în buzunarul de la piept o floare culeasă din grâu – salută şi vru să spună şi-o vorbă, cu convingerea care ţi-o aşterne în suflet pacea câmpiei, dar în secunda aia intui înţelesul movilei de oase şi rosti altceva.

— Sfinte Dumnezeule! Rosti el, apucând braţul lui Raminţki şi izbucni în lacrimi.

— Radule, fii cuminte! Strigă Ed Valdara şi se repezi să-1 sprijine, iar primarul strigă vânăt spre cei cu roabele:

— Toadere!… Marine L. Două schelete frumoase pen tru tovarăşul Radu Zăvoianu. Cele mai frumoase. Şi cel mai bun sicriu.

— Artur, zise Raminţki, disperat, taci! Pastele mă-si de treabă!

Pe vorbele astea, Radu Zăvoianu simţi spărgându-se în el un obuz, fiecare bob de carne şi de sânge se încarcă cu fier, cu foc şi cu otravă. Se răsuci greoi, cu umerii frânţi, şi o porni spre sat ţinând în spinare negrul ăla de faianţă cu ţigara arzându-i între buze, corbii de mare şi două schelete frumoase, cu ghearele înfipte în gâtul lui.

— Du-te după dânsul, îi ordonă primarul omului cu vestă pe gustul lui Ed Valdara, Şi ai grijă să nu se întâmple vreo prostie. Te fac răspunzător, să ştii. Îmi pare rău că şi-a pierdut cumpătul, continuă el spre Raminţki şi Valdara. Dar n-am nici o vină. Se face o şosea care să lege două judeţe cu minunatul nostru litoral, şoseaua trece peste cimitirul vechi, cei de la şantier au desfundat toate mormintele, puţin le pasă lor de

durerea de fiu, de mamă sau de tată, şi-au îngrămădit aici muntele ăla de oase. N-am fost în sat să-i împiedic, am avut şedinţă la Constanţa, eu le-am zis să facem totul după datină, dar s-au purtat ca nişte porci şi vor plăti, lua-i-ar mama dracului. Tatăl inginerului ăla care n-a vrut să asculte a fost un bandit, tovarăşi, în timpul primului război mondial s-a îmbogăţit făcând contrabandă cu prezervative şi cu injecţii contra bolilor lumeşti. Le cumpăra de la Istanbul şi le vindea la Odesa şi la Constanţa. Marine! Strigă din nou, tulburat de accesul de isterie al lui Radu Zăvoianu şi de tăcerea ameninţătoare a lui Raminţki, ce-am zis eu, Marine?! Am zis, Marine, să aşezi într-un sicriu două schelete frumoase, cele mai frumoase, să spălăm oasele de mucegai cu oţet, să le ungem cu untdelemn…

— Poftiţi batista mea, se oferi Ed Valdara, idiot. Eu nu pot, fug după Radu. Uite, i s-a făcut rău, trebuie dus la dispensar.

Radu Zăvoianu se oprise cu braţele răstignite pe gardul unei case. Omul cu vestă pe gustul lui Ed Valdara sta lingă el, mirosind liniştit un fir de izmă rupt din stepă.

— Rămâi pe loc, îi spuse Raminţki lui Valdara. Acum n-are nevoie de nimeni. Plânge pe gard sau vorbeşte cu clinii. E dreptul lui să plângă. Artur, îi zise primarului, aici trebuia să fie şi-un preot.

— Aşteaptă îmbrăcat gata la cimitirul nou. Azi în gropăm toate oasele, nu le mai putem ţine, cheamă cineva Inspectoratul sanitar şi ne amendează. De-aia vă rog să alegeţi sicriul. Situaţia ne obligă. Sau să aveţi încredere în mine.

— E prima oară în viaţa mea când văd atâţia oameni morţi, spuse Ed, tremurând.

— Oase de oameni morţi, îl corectă Raminţki. Artur – nu te supăra că-ţi zic pe nume, suntem de-o seamă – să-i spui preotului să plece. Peste morţii aruncaţi în groapa comună merită să fie rostite numai blesteme. Nici o rugăciune. Şi le voi rosti eu, Artur. Cu genunchii în ţarină.

— N-o să-ţi dau voie.

— Două schelete frumoase, repetă Raminţki, rar. E o vorbă mare, Artur. Hai să le găsim. Ed, vino cu noi.

*

Radu Zăvoianu se oprise îângă gardul de piatră cenuşie, gard plin de praf şi de însemne făcute cu cretă colorată – se repeta, obsedant, silueta masiv stilizată a lui Roger Moore –

sufocat de durere şi de ruşine, o ruşine vecină cu leşinul, ruşinea că ani întregi amintirea părinţilor nu mai străbătuse până sub fruntea lui. Şi iată că acum, moartea, care latră pierdut în fiecare om fără ca urechea să înregistreze necontenita ei biruinţă, se ridică în el, vie şi apăsătoare, fără trup, idee a dezastrului în succesiune. Moartea, şi o putere mai mare poate decât moartea, care e putere definitivă, lovise nemilos în tot ce avusese mai drag pe lume, pentru că întâi sunt părinţii şi apoi copiii, care vor fi şi ei părinţi, moartea se unea acum cu o stea necunoscută, şi lovea a doua oară, mai cumplit şi mai înfiorător, aruncându-i în suflet osemintele părinţilor. Căci părinţii devenind uitare, trebuia ca fiul sa le poarte osemintele în el, în oasele lui, ca să le îngroape când va veni vremea sub acelaşi stânjen de pă-mânt – şi pedeapsa aceasta era nemeritată şi era dreaptă. Simţea acest lucru şi nu-1 punea în cumpănă. Plăteşti pentru tine, şi plăteşti şi taina nedezlegată a naşterii şi mai plăteşti şi asfinţitul nepronunţat de moarte, stă-pâna lui în legile lumii, ci pronunţat de oameni, care n-au fost învestiţi să dea acest edict, ci numai să-1 suporte. Durerea şi ruşinea că nu mutase singur osemintele părinţilor, înainte ca nişte inşi străini să desfunde ' ia l II mormintele – şi într-o primăvară, când bălţile Brăilei deschid spre cer ochi de nufăr, chiar se gândise să-i mute în pământul de-acasă – îi rupeau inima. Nu ştia să plângă, socotea, ca şi femeile tinere, că plânsul te transformă în bot de maimuţă, şi pe urmă tristeţea lui era prea adâncă, prea ascuţită ca s-o ude cu lacrimi, încordat ca o sabie, ridică ochii scăpărând fosforescent spre omul cu vestă pe gustul lui Ed Valdara şi-1 întrebă scurt:

— Poţi să mă duci la o cârciumă?

— Toate drumurile sunt unse cu supărări, răspunse omul cu vestă, numai ăla spre cârciumă e măturat de îngeri.

Şi-I duse, tăind drumul prin stepă – pe o muchie de gorgan o familie de tătari cioplea iarbă cu coasa pentru cai – la un restaurant, pe malul mării. Nu era propriu-zis un restaurant, era un motel sau un fel de cabană de vânătoare, acoperită cu stuf, înconjurată cu pridvor de lemn şi având atârnat în loc de firmă un carburator de automobil. Omul cu vestă rămase jos, lângă tonomatul în vitrina căruia Radu Zăvoianu descoperi o fotografie de-a lui, în culori, iar Radu, strigând în treacăt spre barman: Whisky! Urcă în pridvorul scăldat de soare şi se aşează la una din

cele trei mese goale, se -sprijini cu ceafa de spătarul înalt şi aşteptă. O fată în costum naţional, îmbujorată de plăcerea de a-1 servi pe cântăreţul ei preferai – omul cu vestă pe gustul lui Ed Valdara trăncănise – îi puse dinainte, cu mişcări timide, vorbind ele singure despre fericirea căzută pe neaşteptate într-un suflet simplu, o sticlă de whisky şi una de apă minerală.

— Luaţi cât doriţi, zise ea, răguşită de emoţie.

— Mulţumesc. Am venit c-un om din sat, vă rog daţi-i de băut Ce vrea el.

— Rachiu de cireşe.

Fata purta papuci brodaţi cu mărgele şi gândăcei de catifea.

Radu turnă în pahar, bău, strângând pleoapele, şi se şterse la gură cu capetele baticului înfăşurat în jurul gâtului. Băutura aurie, cu pigment de ierburi sălbatice şi parfum de ceară curată şi de grâu copt, deşteptă în el gândul că din clipa când îi muriseră părinţii – clipă oarbă, amestecată cu cenuşa, dar şi clipă a descătuşării, a eliberării din imperiul fricii, fiindcă moartea părinţilor, indiferent că se produsese într-o zonă a violenţei, anula din dreptul numelui său stigmatul: fiu de deţinut politic – se aruncase într-o viaţă lacomă şi absurdă. Zile fălcoase şi rotunde ca valeţii de cupă. Pentru care simţea acum numai duşmănie. Dar nu o duşmănie crâncenă, ci o duşmănie dezordonată şi suplă, o duşmănie capabilă să ucidă numai fantome. Şi când ridică al doilea pahar, pe care-1 goli cu răsuflări scurte, încercând cristalul cu unghia – sunet cuceritor, os de miel, unghie de înger – vru să-1 vadă, şi îl văzu pe Radu Zăvoianu ieşind din vârtejul zilelor fălcoase şi rotunde ca valeţii de cupă şi intrând pe plajă… Uite-1 colo jos, îmbrăcat în frac, cu papion negru.

— Umbrela deschisă îl apără de soare – calcă cu paşi mari nisipul gros ca tărâţa, deasupra lui, cerul, ciugulit de pescăruşi şi de încă două păsări albastre, se leagănă, înfiorat de briză, cerul e o cămaşă, Dumnezeu. Care s-a scăldat în mare, stă gol deasupra apelor şi dă din mâini ca să-şi îmbrace cămaşa, şi cămaşa nu-1 încape, a plesnit la subţiori, şi prin crăpături ies fulgere. Jos la bar, fata care 1-a servit cu whisky a deschis tono-matul. Spune-mi.

— Cântă Radu Zăvoianu – spune-mi care-i preţul dragostei, şi peste vocea lui înalta şi unduioasă urcă vocea omului cu vesta pe gustul lui Ed Valdara:

— Călare pe calul altuia îţi dă mâna să sari toate gardurile. Eu nu vreau să am de-a face cu unul care se preface că e al doilea şi de fapt nu-1 vede pe-al treilea. Conform cu situaţia, când eram mic ziceam că sunt urs de la Polul Nord, mâncam scrumbie, cu fraţii mei, şi deodată casa se transforma într-o vacă, şi noi călare pe spatele ei lingeam sare. Conform cu situaţia, dacă sunt supărat şi vreau să mă bărbieresc, mă duc la oglindă şi văd că în loc de barbă am fulgi de gâscă…

Dragostea mea-nfloreşte sub ochii tăi Esli visul meu din nopţile de mai…

Înalt şi distant.

— Strângând puternic minerul umbrelei. Radu Zăvoianu, cel din zilele fălcoase şi rotunde ca valeţii de cupă, trece prin prundul de scoici aruncate de valuri şi intră în apă. Până la genunchi. Până la brâu. Fără să privească înapoi. Din cer, pe o mânecă a cămăşii lui Dumnezeu, curg bani. Ploaie de turtii colorate. Şi el se duce mai departe. A scăpat umbrela. Geamandură neagră care se scufundă. Se înăbuşă. Smulge de la gât fluturele de cârpă şi-I aruncă, îl vor culege cu plasa pescarii de creveţi. Şi se duce mai departe. Şi pe când înaintează spre fundul mării, fata de la tonomat pune a doua placă şi de pe ea urcă vocea lui Raminţki:

— Eram închis de trei zile, trebuia să mă cheme sus şi evreul din celulă cu mine mi-a zis: aşa că nu ştii de ce te-au luat?

— Ştiu, ştiu.

— Te vor chema sus, te vor bate, şi pe urmă-ţi vor da drumul.

— Sunt nevinovat. Daca unul se atinge de mine, îi sucesc gâtul.

— Domnule-domnule, tare eşti matale tânăr şi prost!

Ce meserie ai?

— Scriitor.

— Domnule scriitor, ai o mamă, trebuie să te gândeşti la ea. Or să te bată – jos, în bar, cântecul lui Radu Zăvoianu se desfăşura încet, melodios, ca ploaia pe un perete de iederă – dar n-or să te bată degeaba, întâi or să te împingă, şi dumneata

o să spui, de ce mă împingeţi, şi ei or să zică, aha, urli la noi, cine-ajunge aici, nu mai are drept la vorbă. Şi unul o să-ţi dea o palmă. Rabzi.

Ce-i o palmă? Un fleac. Om nu-i ăla care o dă, om e ăla care o primeşte. Şi dacă-ai răbdat o palmă, meritã să te revolţi pentru a doua? A treia vine singură. Şi nu mai contează. Contează că pe urmă o să dea cu pumnul.

Dar asta dintr-o dată schimbă situaţia. Când te izbesc cu pumnul înseamnă că eşti cineva. Eşti om…

— Domnişoară! Strigă Radu Zăvoianu, sărind lângă balustrada de lemn, Opreşte, te rog, placa aia.

— Dar am oprit-o, domnule, răspunse omul cu vestă pe gustul lui Ed Valdara. Noi ştim ce-i durerea, am oprit-o când trecea camionul cu oasele morţilor.

— Când? Întrebă Radu, ou glas scăzut.

— Adineauri. Ne-am descoperit, am oprit placa, şi prietenul ăla al dumneavoastră a zis: scoală-te în picioare, dar mi veni cu noi, şi dumneavoastră aţi zis, nu viu, Dum nezeu să-i ierte, şi el a zis, o să mă îmbăt azi ca un porc de mare.

— Da, spuse Radu, mai ia un rachiu.

Şi ridicând ochii pe zarea în care începuseră să fiarbă nori albi, prevestitori de furtună, descoperi patru zmeie, patru pogoane de carton colorat, zbătându-se să urce în cer. Cozile, şuvoaie de panglici, plesneau în vânt, ca steagurile sfâşiate.

— E o fată din Bucureşti, îl lămuri barmanul. Vine aproape în fiecare duminică şi se joacă cu zmeiele.

— Frumoşii nebuni ai manior oraşe.

Radu Zăvoianu îşi încheie haina, coborî tăcut scările, străbătu curtea motelului şi ieşi în stepă. Mirosul ierburilor încinse de soare, bătute de vântul marin, plutea peste întinderi ca un suflet viu. Pământul, aromat ca tutunul de pipă, îşi legăna apele verzi la distanţă de două sute de metri de mare. Radu descoperi, uimit, că plaja sau ceea ce trebuia să se numească plajă era un câmp de sare, rocă dură, compactă., străbătută de despicături galbene. Scoicile, având forma portmoneelor pentru copii, lunecau zuruind peste această câmpie stranie. Coborî în albia secată a unui torent – lemne putrede, smocuri de iarbă moartă şi bulgări de bălegar se dospeau împrăştiate printre bucăţi de plasă rupte de năvoade, bucăţi de pluta şi schelete de peşti – şi dintr-o dată îşi simţi sufletul bătut în plăci nestemate.

Durerea zbură din el. Şi inima lui, dezlănţuită din robia durerii, implora iertarea, desfrâul sau pieirea. La fel ca şi trupul mării, care arunca pe plajă coifuri verzi, smulse din capoil delfinilor.

Prudent ca un ogar, Radu mai făcu zece paşi şi văzu într-o râpă o fată înaltă, brunetă, îmbrăcată în costum de pilot, fata sta în genunchi între pereţii de sare şi scutura, cu braţele întinse, sforile care susţineau cele patru zmeie. Mişcările o dezgoleau rnai mult decât dacă şi-ar fi dezbrăcat rochia – un arbore al speranţei trădându-se singur unui izvor de blesteme.

— Bună ziua J spuse Radu, şi fata întoarse spre el o faţă rotundă, cărnoasă, în care râdeau doi ochi negri, imenşi, umbriţi de sprâncene groase.

— Mă cunoşti? Întrebă ea, apropiindu-se. Asta Dragomirescu de la Teatrul S. Tu eşti Radu Zăvoianu.

Radu îi strânse mina –, ce de nenorociri vor veni" – şi pentru că Asta Dragomirescu avea buzele umede, o apucă de umeri, îi răsturnă capul în îndoitura braţului şi o sărută lung şi ea nu se zbătu, se lipi cu tot trupul ei subţire de trupul lui şi cu mina ca de figurină îl mângâie pe păr.

Zgomotul unei maşini care se apropia de stepă îi desprinse din îmbrăţişare.

— Ed! Raminţki! Strigă Radu, întunecat.

Ed şi Raminţki fumau, opriţi în buza malului înalt de doi stânjeni.

— Am călcat un porc cu maşina, spuse Ed. I-am des picat râtul, mama mă-si!

— Evohe! Urlă Raminţki.

Asta Dragomirescu ridică de jos o trompetă, o duse la gură, înveselită de mutra lui Ed, şi începu să cânte. Ed şi Raminţki, care, asemeni lui Radu Zăvoianu, nu ştiau şi niu puteau să trăiască durerea până la marginile ei, înhăţară sfoara unui zmeu şi se rotogoliră în râpă, şi-n hainele lor, firele de pământ din noul cimitir se amestecau cu boabe de sare.

— Asta Dragomirescu, ce naiba cauţi tu aici, fetiţo?!

Strigă Raminţki. Şterge-o, Ed – se întoarse spre Ed, boxându-1 în plex – în ripa asta numai tu nu eşti de la Brăila. Noi doi ne-am iubit.

Asta Dragomirescu negă, scuturând vesela braţul stâng.

— Oricum, sunt primul bărbat care te-a sărutat. Prima poezie pentru tine am scris-o.

— Şi mai păstrezi aberaţiile aâea de iepure jugănit?

Ii întrebă Radu printre dinţi.

— Cred că spuneam lucruri frumoase, zise Raminţki, cu voce anemică, dorind ca Asta să-1 confirme.

Dar ea tăcu.

Sus, între norii duşmănoşi, luna era urechea lui Van Gogh – sânge şi oase de mort – iar trompeta Astei Dragomirescu, de care atârna un şnur de mătase împletită, cânta clipa întâlnirii cu Radu Zăvoianu, şi Radu Zăvoianu vroia să înceapă ploaia şi el s-o poarte pe Asta Dragomirescu pe umeri până la motel şi s-o culce între ierburi extatice.

Raminţki, sprijiniridu-şi greutatea trupului pe un singur picior, asculta înnegurat viscolul izbucnind din trompetă şi colindând apele mării.

Bănuia, inconştient, că va învinge. Dar noi ştia, şi ar fi trebuit, că e o latură acră în victorie, învingătoare definitivă se dovedi vara, cu ierburile ei, pline de arome, sărutate de vânturi stârnite din semn. Imensă vară, lunga, nesfinţită de ploi, cu poalele date peste cap, imună în faţa oricăror gânduri urâte sau sfruntându-le, asemeni văduvelor tinere din mahalale. Praful galben al griului tocat de secerători în Bărăgan şi praful verde, dulceag şi aproape toxic, al arborilor fierţi de vânt, se răsucea pe străzi. Radu se însura. Fără invitaţi, ideea Astei Dragomirescu, într-o zi de joi. Şi pe urmă, ei doi şi cu Ramin-ţki – Ed juca sau înnebunea în cantonamente nesfârşite, doar o singură dată pe săptămână, luni, putea să-i însoţească – evadau, zilnic, din marele oraş. Înghesuiţi în Volkswagen-ul ca o broască al Astei Dragomirescu. În iulie, la ştrandul mic din Mogoşoaia, lingă Palatul brânco-venesc – faţadă de cărămidă roşie, loggia, stâlpi de marmură imitând lemnul împletit al pridvoarelor de sub munte, parc englezesc, tufe de lemn câinesc, închizând pătrate de flori exotice, o gheţărie cu turn medieval, debarcader cu bărci libelulă. Teren artificial, pe margini supus paraginii. Populat de ţigani tineri, musculoşi şi obraznici, linguşitori cu autorităţile. Toţi pescuiau, cu precădere în sezoanele intrate sub interdicţie, ştiucă, biban, lin, roşioară, plasau capcane cu momeala otrăvită în drumul câinilor de pază din livada Palatului şi ştiau, linie îndărăt pe trei sute de ani, să organizeze, în loc ascuns, un chef cu lăutari, târfe şi bătăi. Raminţki îi iubea.

— Îmi place, mă, să mă bălăcesc în apă murdară.

Când eram mic, împreună c-un ţigan, făceam măscări deasupra ceaunului cu lapte al unui sergent de la-nchisoare, vecinul nostru din fundul curţii.

Dar în august, în timpul carnavalului de două zile organizat de o uzină din Bucureşti – sute de bărci, cele mai multe de cauciuc, împodobite cu crini de sticlă luminaţi din interior, cu lanterne, mori de hârtie colorată, jucând tremurat în jurul insulei din faţa Palatului, mici restaurante plutitoare – când un ţigan îi găuri luntrea, iar un altul îi fură două căldări cu bere germană pusă la gheaţă şi se bătu cu ei, încasând pumni şi picioare în burtă, nu vru să mai părăsească oraşul. Asta Dragomi-rescu – îşi păstrase numele de fată şi după căsătorie – se îndârji să-1 cheme cu ei – şi avea numai o lună de la căsătoria cu Radu – la Mogoşoaia sau în altă parte. S-ar fi zis că se temea de-o unire prea lungă cu Radu, sau poate că Raminţki era martorul unei lumi de care trebuia să se despartă şi de care nu se putea despărţi fără s-o vadă mereu, câte puţin, până se topeşte şi se schimbă la faţă, căpătând pe nesimţite chipul celeilalte lumi.

, Iată, îşi zicea Radu, ele se întorc speriate, neîmblân-zite, cu un curaj vrednic de plâns, spre o iluzie. Toate se întorc înapoi, spre ţara fetelor, de unde vor să fugă când împlinesc zece ani, şi unele fug la doisprezece."

— Lasă-1 să lucreze, îi zise. Raminţki lucrează şi aşa destul de rar.

— Doar nu lucrează zi şi noapte? ' Lucrezi zi şi noapte? Îl întrebă Asta pe Raminţki. Înseamnă că scârţâie ceva pe undeva.

— Ce întrebare! Şi ce concluzie stupidă! Elaborez greu, căci viaţa nu merge în fiecare moment în picioare.

— Cade, merge şi de-a buşilea, e rea, arţăgoasă, nesuferită, mincinoasă, plină de praf, tăvălită prin gunoaie… Doamne, Dumnezeule, dar într-o zi o vezi din nou atât de fragedă şi duioasă, ca un ied ieşit dintr-un râu. Şi-atunci te-n-trebi, sau numai o parte a sufletului crede că se-ntreabă: unde sunt gunoaiele? Sau au fost ele? Când viaţa e frumoasă e cu mult mai năpraznică decât în clipele ei murdare. Mergi, respiri, suspini, rupi o frunză – şi eşti mai puternic decât Dumnezeu. Viaţa e mai apocaliptică decât moartea. Naşterea este ignoranţă şi inocenţă, dar moartea este numai ignoranţă… Merg cu voi, însă nu azi, mâine… Seara, ascultând muzică, Asta

Dragomirescu îi zise lui Radu, şi pentru el vorbele astea aveau să se constituie an obsesie:

— Ori mă iubeşte, ori e o fiinţă invulnerabilă.

Radu tresări, ochii i se înverziră. Calul care simte că î s-a dat funie, şi i s-a dat ca să fie pus la încercare. „Iată, mâinile ei vor să ştie când trebuie să strângă funia”, în semiîntunericul odăii, mai ales că ea şedea cu faţa aplecată asupra plăcii de patefon, ca un strop de ploaie gata să se rupă, să se prelingă de pe vârful unei frunze, nu-i vedea ochii, dar îi simţea plini de văzduhul întemniţat de dorinţa de risipire, încă nemărturisită şi nedibuită, însă vie şi periculoasă.

— Invulnerabil, el_? Zise Radu. Mai de grabă zăpăcit de situaţia noastră. Ne iubim când este lângă noi şi asta poate să-1 fascineze, da, chiar îl fascinează, dar într-o zi o să-1 înfurie. Deocamdată observă, se preface că ne este indispensabil, dar într-o zi o să izbucnească, o să vezi.

— Mi-ar place să-1 văd furios.

— Il iubeşti?

— O, nu l Ce vorbe sunt astea? Eşti gelos?

— În ziua când ai intrat aici am sărutat clanţa uşii.

— Dă-mi o pară, ceru ea, neluând în seamă ameninţarea.

Radu căută şi nu găsi. În frigider erau prune, sifon, compot de piersici, struguri timpurii.

— Nu-i nimic, spuse Asta. O doresc şi-i simt gustuL Mult mai pronunţat decât dacă aş mânca-o.

A doua zi, foarte devreme, îi sună Raminţki şi plecară împreună în Pădurea Pustnicul. O pânză de apă melancolică, poate duhul unui râu vechi, şi pilcuri de fagi, pe zeci de hectare, sunând sub vânt plini de sevă, în armonie cu toaca sunând în declin de la mânăstirea de peste lac – călugăriţele vând tot anul un vin ieftin, roşu, acrişor, păstrat în butoaie de lemn amar – şi o cabană ascunsă între şiruri de brazi, nepretenţioasă, cu camere în formă de chilii, dar fără aspectul bătrânesc şi jalnic al acestora. O cărare îngustă se izbeşte cu fruntea în apă numai la câţiva paşi de prag – pe marginile ei. Tufe de leuştean* şi de ştevie, ultimele pentru iepurii de casă ai cabanierului. Locul sângera de poftă de bine, şi ei închiriaseră două, pe urmă trei chilii – una pentru Ed, la propunerea lui Raminţki – şi rămăseseră acolo zile la rând, era vară, concediu, nu se numără zilele în august. Triumviratul iz-bânzii, dar mai mult al îndoielii.

Deasupra casei zbârnâiau în văzduhul limpede cinci zmeie înălţate de Asta Dragomi-rescu. Seninul prezenţei regale. Dar Radu şi Asta nu dormeau în camere, lângă cabană era un şopron, scândură afumată de vreme, ruptă, putredă, plin de ierburi proaspăt cosite, se culcau pe ierburi, punând deasupra două pături de lină. Raminţki nu-i încurca, aducea vin de la mânăs-tire, se îmbăta, se scălda, ţinându-se cu rnâinile de pletele sălciilor şi izbind zgomotos apa cu picioarele, însă bărbia lui, mică şi transpiratâ, ca un dumicat de pâine mânjit cu unt, trăda o nervozitate obtuză. Privindu-1, la masă, sau când şedeau tolăniţi pe terasa îngustă, ascultând bâzâitul din cuibarele de viespi de la streaşină, sau ţipătul de hârtie al zmeielor, Radu îl aştepta să emită un edict: ei, nu, nu aici şi nu lingă mine! Dar Raminţki tăcea, îl ghicise şi-1 fuma.

— Eu sunt fumător bătrân, încarnarea ideii de fumător.

Tăcerea înţelenită se prelungea în ofensă, e adevărat, degajată şi impersonală, dar acţionând asupra lui Radu mai profund decât injuria. Şi asta pentru că Raminţki îşi tipărea gândurile pe obrazul ronţăit de oboseală trainică:

— Eu fumez pentru plăcerea pură a fumatului, eu re prezint viciul pur, când sunt eu de faţă, legea credinţei în bine nu există, eu sunt verificarea impulsului de rău

(îşi bătea joc sau credea cu adevărat?), eu sunt viciul, talpa lui josnică şi sângele lui albastru, amestecat cu apa morţilor, viciul, sublimul sigiliu al vieţii, răsucit în ceară topită pe fruntea indignării. Care nu. E fruntea Astei Dragomirescu, nu-i aşa? Asta umblă toată ziua în costum de baie şi papuci de pâslă şi toată povestea e o pornire improprie spre răsfăţ, pentru că şi paşii ei sunt de pâslă, gemeni cu iarba, indignaţi până la căderea unghiilor de atingerea cu pământul, cu frunzele.

— Dracu să te ia, înjura Radu, dar fără a îndrăzni să-1 atace.

Între ei, în mod sigur, îşi zicea, până acum n-a fost nimic, nu e, şi totuşi, şi el, şi ea încearcă necontenit. Ea caută ziua de post în luna de miere, el verifică regulile jocului.

Limpede: Asta Dragomirescu îşi ordona ziua şi fiecare clipă pentru a-1 fulgera pe Raminţki. Trecea pe lângă el ca întorcându-se de la o răsplată şi mergând în întâmpi-narea unei speranţe, lăsând în urmă dâre de uimire şi de pofte, de

provocare chibzuită cu venin dulce, şi nici un indiciu că te mai poţi salva.

Într-o noapte, după ce Radu o iubise, ea intră goală în apă, ca să lepede acolo atingerea, în râul scăpărând înviere, la întoarcere se opri în cărare, sub un măr rotund, cu crengi groase şi rare, spoite cu var, înălţă faţa spre lună şi rosti un fragment de rugăciune:

— Dă-mi banii tăi, lună, să-i încălzesc între sâni şi să-i schimb în diamante.

Şi Radu Zăvoianu, care o pândea de sub şopron, înţelese totul. „Acum se naşte pentru el, îşi zise. Şi nici nu e prevăzătoare”, şi se aplecă să-i adune rochia atârnată pe movila de iarbă. „Fugi de la geam, Raminţki!” vru să urle, dar uită imediat să se schimbe în lup: sub mărul cu fructele aprinse de lună şi de apele stelelor căzătoare, Asta Dragomirescu era fata veşnic tânără din picturile naive de pe lăzile de zestre ale bunîcelor. Asemeni acelor fete zugrăvite sub un cer de nuntă, se atârnase c-o mină de una din cele douăsprezece crengi ale copacului cu zodii, păru-i curgea ud pe umeri şi pe spate, adunat în coamă groasă şi de subţioara adâncă a braţului ridicat se apropia cu puii la culcare pasărea paradisului. Şi era în acelaşi timp zeiţa din fir de mătase galbenă de pe cortina de azur a unui circ mic, intrând, învăluit de buclele asfinţitului, pe străzile unui oraş de provincie, oraşul unic al mizeriei balcanice.

Răsturnând în cale o lopată de lemn pe care fumega o colonie de gândaci roşii, Radu se duse cu rochia până sub măr. Asta îl privi surâzând. Îndărătul ferestrei, cât un pod de palmă, Raminţki trânti o înjurătură grea. Apoi, Asta Dragomirescu se strecură în rochie, mult prea supusă, părând mai degrabă că se prăbuşeşte într-o piele străină.

— Aşa se aruncă un animal dornic de moarte în vârful cuţitului! Se gândi Raminţki. Aşa intră viermele într-o rană deschisă. Mititica, draga de ea! Încheie el cu voce scăzută, complet nelalocul lui.

Porni pe uşa din dos a cabanei, spre restaurantul aflat Ea distanţă de-un kilometru, ca să-i telefoneze lui Ed Valdara.

— Vino aici, dar vino repede.

— Ce sa fac acolo? Mârâi Ed, neprietenos.

— Păi ne cocoţăm amândoi pe acoperiş, ducem câte-un picior la gură şi cântăm cucurigu. Interesant ar fi să aduci şi o fată. Pentru mine.

— Ştiu una, pe-aproape, dar nu e destul de prudentă.

— Doar n-o aduci să construim biserici.

— E mult prea liberă. Nu face, cred eu, să i-o arătăm Astei Dragomirescu, care abia a dezbrăcat rochia de mireasă.

— Lasă tu chestiile astea cu jena şi aşa mai departe

— Bine, zise Ed, miros că pe-acolo flutură steagul scandalului. O să vin să-mi rotesc sabia.

Ed Valdara sosi dimineaţa, claxonând demenţial – muzica, tobele, lăncieri, la atac! Cu Dumnezeu înainte şi diseară vom dormi pe un pat de oase frânte.

Opri maşina în poiana din care doi fazani clocotind zgomotos şi multicolor din aripi îşi luară zborul, aruncă pe geam cinci guri de ham, sfoară nouă, împletită temeinic, şi-i strigă lui Radu Zăvoianu, ieşit să prăjească felii de pâine pentru micul dejun pe grătarul cu cărbuni;

— Salut, Johnny Holliday, îţi clăteşti măselele cu fum?

Ce camforu mă-si v-aţi înfundat tocmai la mama dracu lui?! Am prins trei bariere pân-aici. Am belit ochii la o sută şaizeci şi opt de vagoane de marfă.

Drept răspuns, Radu îşi smulse şapca de doc kaki şi o aruncă în el.

— Cotonogar nenorocit! Picior de lemn. Ai venit să-mpuţi locul.

— Te declar nul şi fără valoare, zise Ed. Îl vezi, Delia? Se întoarse Ed spre fata de lângă el. Incomparabilul Radu Zăvoianu. Fudul şi prost ca un articol despre timpul? Probabil.

Asta Dragomirescu răsări din şopron, într-un halat vişiniu, cu dungi albe, cu părul în dezordine.

— Ed, întrebă Asta prefăcut revoltată, cum îţi permiţi să-mi jigneşti bărbatul?! Dă-i un pumn, Radule. Drept în mutră.

— Dragoste şi beţie, beţie şi dragoste, în vecii vecilor, amin, spuse Ed. Sunteţi cea mai năstruşnică pereche de porumbei. Asta, din rasa lux polonez. Radu, jucător moţat de Brăila. Ce-aţi făcut toată noaptea?

În clipa aceea apăru şi Ramintki pe terasă. Era într-un costum alb, de vară, moda tenisului. Dar hainele astea nu-î prindeau. Tot ceea ce nu era neglijent nu cădea bine pe el.

— Evohe! Strigă Ramintki, ca un apaş năvălind în tavernă. A fost o noapte foarte grea. Ed. Dar mai întâi a fost o seară de caprifoi.

— O seară a sângelui de floare, dacă pot să mă exprim aşa, îl luă Ed peste picior.

— Exact. Dar care s-a schimbat repede într-o noapte dureroasă şi pierdută ca să ia din noi clipele care-i lipseau să sature moartea şi să intre în noaptea adâncă a veşniciei.

— Stai! Îl opri Ed. Sper că n-aţi băut şi ultima picătură de vin, sper că mi-aţi lăsat şi mie ceva.

Ed închise uşa şi coborî în poiană, mergând în genunchi, în braţe cu o chitară bătută în mărgele verzi, solzi de peşte de la tropice, de gâtul căreia atârnau două cozi de păr blond, pieptănate fuior, pe care o fată smintită de fotbal şi le tăiase şi i le dăruise lui Ed în ziua când Ed a înscris trei goluri în poarta unei echipe străine. Lovi corzile cu degetele răsfirate, făcu o plecăciune şchioapă spre Asta Dragomirescu, şi, dând cu ochii de capra cabanierului, care rupea frunze dintr-o tufă de salcâm, lăsă chitara, făcu un salt, prinse capra de coarne, o trânti la pământ şi-şi îndesă gura în ugerul ei:

— Mamă, eu sunt iedul tău. Cel mai sărman şi mai însetat, nu mă alungaaa, hrăneşte-mă.

— Bravo, băiatule! Zise Raminţki. Tu-mi dovedeşti de fiecare dată că cel mai uşor lucru pe lume e să fii prost.

Ca să calci în strâchini nu trebuie nici măcar să mişti piciorul.

Şi pe urmă începu ziua lor în cinci. O zi poate avea o mie de înfăţişări. Radu o aşează imediat sub semnul culorii liliacului din cauză că mari brazde liliachii zvâcneau, între-tăindu-se, în partea răsăritului. „Prezenţa lui Ed împiedică jaful. Ed e norocul neaşteptat.” In fund, departe, pe zarea care devenea de alpaca, ziua trăia intens şi zvârcolit în doi nori; unul înfăţişa un profet flămând, al doilea un beţiv care se căznea să smulgă haina profetului. Ciupit de nişte cufundări şi de rândunelele de apă, lacul părea bolnav de vărsat. Vântul nu mişca. Zăcea cu aripile desfăcute pe maluri, vultur rănit, Radu aproape că-1 şi vedea, ciocul mai dur ca spada, ghearele lustruite în spinări de peşti şi păs-trând încă apoteoza şi scânteia de fulger a celui care ştie să lovească. Dar pentru ca legea profetului chiar proiectat pe cer, eu vă aduc pacea, să nu se împlinească, fata cărată pentru

Raminţki nu-1 înhaţă pe Raminţki, iar la rândul lui, Raminţki nu încercă să şi-o apropie. Delia era înaltă, alcătuită parcă numai din oase şi zgârciuri, cu ţâţele lungi până-n umeri, şi tot ce era carne pe ea tremura nervos, ai fi zis că pulpele şi braţele şi pânlecele ei sunt trei cordoane de furnici agitate: furnică lângă furnică împingând iluzii scunde spre muşchii obrazului, ca odată ajunse acolo sa încremenească într-o expresie calmă şi placidă. Dar asta numai până se îmbată. Căci Raminţki, dând chix în aşteptări, desfăcu sticle de votcă rusească şi Delia bău cot la cot cu el. Bău, îndulcind votca cu sirop de mesteacăn şi scobi cu briceagul, transformându-i în felinare, patru pepeni, înfipse în ei lumânări şi plantă felinarele pe meterezele unui castel de nisip de la piciorul debarcaderului. Iar după prânz, când se turti, dădu prima lovitură de tun: vru să facă dragoste cu Ed sau cu Radu.

— Şi eu? Întrebă Asta Dragomirescu, râzând.

— Tu? Cu ăsta gălbejita. Cu Raminţki. De când am venit aici, te-a ucis de trei ori din priviri şi te-a înviat.

— Încearcă să fii cuviincioasă, o invită Radu, încă nescandalizat.

Iar Ed îi zise lui Raminţki:

— Nu e numai imprudentă, e şi bezmetică.

— Ed, îl repezi ea, să verşi tu coteţul ăla cu iepuri la altă uşă. Aici miroase a turbă arsă şi m-ai adus pe mine s-o sting. E-he!

Smucind din cap, aruncă val spre stânga părul de culoarea cetii. Cu jumătate de faţă îngropată în ceaţa, cu cealaltă plesnită de lumina ca de lemn despicat a zilei care coborâse în îndoială, ea continuă să bată cu saboţii într-un perete şi aşa destul de şubred:

— Eu nu-s nici verde, nici albastră. Dar când îmi înfig ochii în cineva, Dumnezeu închide stingherit poarta casei, trage obloanele la fereastră şi scoală câinii.

— Când îl mai vezi pe Dumnezeu, o sfătui Raminţki, roagă-1 din partea mea s-arunce un altar de carne pe tine.

— Du-te dracului!

Şi Delia reveni la Asta Dragomirescu.

— Te cheamă Asta, mie să-mi zici Aia. Asta şi Aia!

Să ne ţinem de mâini şi să ne rotim până cădem. O, se lăsă ea în voce, ce-mi spune faţa ta rotundă şi frumoasă?

Îmi spune că înţelegi prea târziu ceea ce ai făcut prea devreme. Dacă ai făcut, şi ai făcut! Trebuie să ai îndrăzneală să fii împotriva tuturor.

— Opreşte-te! Îi ceru Ed. Dacă taci, diseară tragem amândoi cu arcul, la semn, în ţânţari.

— Sunt beată, scânci ea, strângându-se în el cu umerii mult căzuţi, ca şi cum ar fi cărat găleţi de apă.

— Lasă, zise Ed. N-o să te spânzurăm de picioare.

— Închide-o în casă să doarmă, se enervă Raminţki.

Pui de târfă slută!

— Hei, ce neam de guşter eşti tu, ofticosule!

Şi începu să plângă şi, pentru prima oară, furnicile alea din care părea construită i se mişcară şi-n muşchii feţei.

Ed o împinse spre cabană. Ea se împotrivea uşor, încordând picioarele, nu pentru că n-ar fi vrut să meargă, c-' ca să câştige un pic de independenţă pe care s-o risipească mângâindu-1 moale pe ceafă, cu degetele lungi, nesărutate şi arzând de patima sărutului.

— Să ne punem lângă pat o brazdă de brânduşi, să cădem în flori când ne sculăm.

Lângă uşa se opri, îşi şterse lacrimile cu braţul şi strigă peste umăr:

— Doamnă şi domnilor, iertaţi-mă, dar duceţi în spi nare o raniţă cu păsări moarte. Toată lumea vede.

— E teribilă l zise Asta Dragomirescu, în urmă. Spune tot ce-i trece prin cap. Spune chiar mai mult decât gândeşte.

— Puhoi de lături, se strârnbă Raminţki.

— Tu i-ai cerut lui Ed s-o aducă l îl învinui Radu.

— Da, recunoscu Raminţki. Ca să deşertăm în apă raniţa aia cu păsări moarte şi să prindem raci.

— Atunci fi-o deşertăm. De mult am chef să-ţi tai o ureche şi s-o bat în cuie pe un par.

—

— Isprăviţi odată! Zise Asta, plictisită. Când bocăniţi din copite sunteţi bătrâni şi urâţi. O, Doamne, ce aiureală!

Şi fiindcă ochii lui Radu, fixând-o, deveniseră fosforescenţi, se scandaliza:

— Te uiţi la mine ca şi cum aş pluti la două palme deasupra pământului! Ce vrei? Ce vrei? Ce vrei?

— Nimic, răspunse el cu glas ruinat. Absolut nimic.

Şi Asta Dragomirescu nu văzu că vorbele se desfac de pe înţelesul lor şi se dau un pas îndărăt.

— Du-te şi smulge mărul ăla, zise. Mărul ăla te în nebuneşte.

Tăcut, Radu se întoarse cu spatele la ea şi la Raminţki, refugiindu-se într-o înfrângere provizorie.

„Eu sunt mărul."

Şi el era mărul. Sucindu-şi paşnic frunzele pe care Asta Dragomirescu le încărcase cu seva violenţei şi tot ea le uscase. Tăcând desăvârşit şi întunecat, Radu intră în cabană, în odaia vecină cu a lui Ed şi şezu închis acolo până seara.

„El şi ea şi ceilalţi doi, toţi patru închişi într-un pepene uriaş, şi eu deasupra, pe creastă, cu tesla, cu toporul, cu ferăstrăul, cu joagărul, dar cu labele sfâşiate în sârmă… Care-i felia mea de pepene şi ce fel de seminţe sunt în ea?"

Seara, când soarele se stinse în lac, strângându-se ca un bulb de sânge închegat pe crucea mânăstirii răsfrântă în ape, veşnică închinare mută la trei peşti care-au săturat un popor, Radu ieşi din nou în poiană şi Raminţki îl întâmpină, fărâmând în palme pâine de secară pentru două găini.

— Păcat că nu te-ai sculat mai devreme să vezi luna răsărind! Era ca un şarpe încolăcit pe un os aruncat de Dumnezeu la câini.

— Dumnezeu ia masa de seară deasupra mânăstirii de vizavi? Îl întrebă Radu.

— Bineînţeles, zise Rammţki, Ed şi fetele se dau în leagăne.

— Care leagăne?

— Alea cinci guri de ham aduse de Ed. Le-am legat de craca fagului de lângă debarcader.

Se duseră la lac. Ed şi Delia, urcaţi în acelaşi leagăn, se balansau gălăgioşi. Delia se trezise şi era de-o veselie nenaturală, vrând, probabil, să şteargă impresia penibilă întipărită în ceilalţi.

„Ce podoabă de soi, ce glumă proastă, se gândi Radu. Ţârâie şi tot ţârâie."

Pentru el, în clipa aia, Delia era o funie lungă pe care-cineva a înşirat o mulţime de greieri descreieraţi. Dacă i-ar fi ştiut gândul, poate că Delia s-ar fi oprit înfricoşată. Dar nestiindu-1, chiuia scurt şi gutural, ca şi cum ar fi avut plămânii

îndopaţi cu ceaţă, şi când leagănul se apropia de pământ, proptea picioarele într-o vână din rădăcina fagului, şi Ed, cu chica lui roşcovană, gata oricând să se transforme într-o flacără, îi cădea, icnind, în spinare, ea striga: „Hiu, ţin-te bine!”, îşi lua vânt şi zburau amândoi, forfecând aerul şi fantasmele ridicate din lac, în frunzişul bogat de deasupra, intrând în el până la genunchi şi până la coapse. Un fel de dor de-a te pierde şi de-a te mistui, botezul ideii de-a te urca la cer, repetat mereu, cu înverşunare crescândă.

Asta Dragomirescu, în leagănul din marginea şirului, purta pe cap o coroană de nuferi şi de irişi. Îmbrăcase o fustă-pantalon, foarte scurtă, în nuanţa serii, şi o bluză de batic alb, isprăvită la spate în două capete de eşarfă. Trupul ei zvelt, de purtat în braţe, lung şi lacom de lene, luneca uşor, înainte şi înapoi, peste castelul de nisip,. Luminat palid-portocaliu de felinarele făcute de Delia.

Radu se urcă în leagănul gol de lângă Asta, o cuprinse cu braţul stâng, ea se plecă cu tâmpla, zâmbind stins, şi el o sărută. Pe tâmpla şi pe faţa ca o superbă, imensă picătură de lună neagră în care ochii ei lungi şi frumoşi şedeau să se spargă de pacostea unei dorinţi pustiitoare.

— M-am închis în odaie ca să nu te bat, îi zise în şoaptă. Dar într-o zi…

— Bine, conveni ea, de departe, într-o zi o să mă baţi.

Şi continuă spre Raminţki, suit în picioare în leagăn, dincolo de Radu:

— Ramintki, tu, care le ştii pe toate, ce se află pe faţa nevăzută a lunii?

— N-am fost la nici un bal acolo, zise Ramintki.

— N-ai fost, dar ce crezi că se află?

— Poate să fie un perete plin cu tapiserii înfăţişând berbecii, taurii şi leii din azur.

— Şi bube coapte pe farfurii de porţelan! Aruncă Ed, care se oprise, năduşit, sa răsufle. Pe faţa nevăzută a lunii sar ruşii şi americanii cu paraşuta la loc fix, şi mai încolo…

— Nu, îl întrerupse Asta. Pe faţa nevăzută a lunii.

Suzi, pisica mea cu capul tăiat.

— Cine i 1-a tăiat? Întrebă Delia.

Imprudenta scormonea cu un deget în buturuga de ceară de pe fundul unui pepene-felinar.

— Astâmpără-te, zise Asta, o să te frigi şi-o să urli.

Doctorul M. E autorul. El m-a adus la Bucureşti de la Teatrul din Piatra Neamţ, Socotind plăţile încheiate, după două luni şi-a luat trusa şi s-a mutat. Iubea pisicile şi într-o zi i-am trimis în dar o pisică, o negresă muştă cioasă, foc de înţepată, umbla mereu încordată, ca pe tocuri cui. Noaptea 1-am sunat la telefon: îţi place Suzi?„ „Seamănă cu tine, m-a zgâriat„. „Daa? Atunci mă consider mulţumită. Toată ziua de ieri s-a lins pe bot cu o pisică turbată/'

Asta Dragomirescu împunse pământul, uşor, cu vârful pantofului şi începu să se legene iar. Frunzele fagului, misterioasă ninsoare de sidef, formau cadranul ceasului acela de exasperantă tăcere. Sub ele, lunecând înainte şi înapoi, dar nu la mijlocul bolţii, unde timpul îşi roade axul devorându-se fără contenire, ci în marginea de întuneric fluid, Asta Dragomirescu înghiţea aerul sterp şi părăginit de pe faţa nevăzută a lunii, cu coroana de flori încingându-i fruntea şd cu capul înălţat spre faţa lunii cea expusă pământului.

„Scuipatul ăla ceresc, îşi zise Radu, pe care ea mi 1-a trântit în suflet ca să se elibereze, iar ceilalţi tăceau stânjeniţi. Bivolul de Ed ar putea să arunce o glumă, chiar nesărată!" şi Radu se opri, coborî din ham, se dădu doi paşi îndărăt şi o împinse încet pe Asta, atingându-i umerii.

Nod al distrugerii sau al desperecherii, Asta Dragomirescu se legăna lin, întâlnindu-se cu el la intervale scurte. Umbra trupului ei, perfect decupată şi lungă atât cât ar fi dorit să fie ea în realitate în clipele de mânie trecătoare ale copilăriei, oscila peste flacăra felinarelor, flacără miorlăită, revărsată strâmb prin ochi de monstru vegetal. Brusc, Radu se aplecă şi o înhaţă pe Asta de şolduri – şi umbra Astei se ghemui speriată, adunând braţele şi desfăctndu-le, şi iar adunându-le, ca să piară, unită cu trupul lung şi plăpând, în apele lacului, între alte dihănii de umbră, azvârhtă de Radu.

— Idiotule! Zise Raminţki.

— De ce?! Se miră Radu. Tu ai zis să deşertăm raniţa.

Raminţki înainta pe debarcader şi de acolo în apă, drept, ţeapăn chiar, ca şi cum şi-ar fi pus în gând să traverseze lacul pe dedesubt.

Dar Radu, ţinând în mâini leagănul gol, îi zise lui Ed:

— Ea se aştepta s-o fac de ieri. Poate de-alaltăieri.

— Cred că nu trebuia să vin aici, răspunse Ed.

— Nu se mai întoarce, spuse Radu. Uite-o, înoată spre malul celălalt. Raminţki, urlă el, ieşi afară!

În apă până la subţiori şi cu picioarele în mâl, Raminţki se opri. Dârdâia şi-i clănţăneau dinţii. Asta Dragomirescu se depărta spre malul potopit de măcieşi, de vii şi de mirosul fânului, intrând în stratul de umbră groasă al turlelor de la mânăstire. Umbra şi malul ei imponderabil, chin mistuit de ardoarea nopţii. Când zburase prin aer, coroana îi căzuse, plutea cu candelele florilor învăpăiate în ochiuri de apă vânătă. Raminţki o culese şi, când urcă pe scândurile debarcaderului, şi-o potrivi pe creştet.

— Colanul reginei, îi zise Delia, s-a schimbat în zgardă pe gâtul câinelui. Acum te-aş lua cu mine, Raminţki.

— Cine are dinţi pentru o porţie de rasol ca tine?

Poate un tigru sau altă fiară sălbatică.

Şi, bălăbănind braţele de sperietoare, intră în poiană, pe lângă mărul cu crăci văruite, dezbrăcă hainele, ră-mânând numai în chiloţi, şi-i zise lui Radu, care-1 aştepta, rezemat de stâlpul cioplit din dreapta terasei.

— Vino să ne căutăm morţii prin iarbă. Uite, ai mei sunt de sticlă. Ai tăi sunt din măciulii de mac?

— Ed, îl chemă Radu pe puştan, care desfăcuse capota maşinii, ai o lamă sau ceva de genul ăsta?

Ed îi aduse o bucată de fier ascuţită şi Radu tăie sfoara zmeielor înălţate de Asta.

Plutind la o cotă între 50-70 de metri, cele cinci zineie, purtând, desenate cu fosfor, o icoană, un cal de mare, chipul Astei Dragomirescu, zugrăvit din profil, un cap de zimbru şi un şoarece stând în două lăbuţe în faţa unui aparat de fotografiat, zvâcniră spre înalturi şi vântul le purtă în grup, fluturându-le cozile, spre nesfârşirea câmpiei sau, poate, către faţa nevăzută a lunii.

*

Uâtând că Raminţki lăsase pe câmpul de bătaie din Pădurea Pustnicul numai morţi de sticlă, Radu Zăvoianu n-avu nici cea mai mică şovăire când, spre sfârşitul lui septembrie, Raminţki îl invită să vină cu Asta Dragomi-rescu la o vânătoare.

— E ziua mea de naştere şi vreau să mi-o serbez, trăgând cu puşca, în câmpia Bărăganului. Am un prieten, Tu d or Fluture,

administrator în staţiunea G, secţie a Institutului de balneologie din Bucureşti, el organizează vânătoarea. Ceva ce n-aţi văzut, garantez că va fi cu totul inedit. Vine şi Ed, el aduce armele şi cartuşele pentru ăi care n-au. Ed îl cunoaşte bine pe Fluture, dar trebuie că 1-ai văzut şi tu pe la mine, un tip cu un cap ciudat. Capul lui seamănă perfect cu un cap de câine, muşcat în ceafă de alt câine.

Se duseră la G. Cu două maşini, Raminţki cu Ed, Radu cu Asta, într-o duminică seara, după meciul lui Ed, după spectacolul Astei. Tudor Fluture, beat criţă, dormea, dar le aranjase două camere într-o vilă, în aceea destinată lui Radu şi Astei îngrămădise două lăzi cu piersici mari, galbene, cu praguri de asfinţit de vişină în obraji, acoperite cu puf moale care rămâne în căuşul palmei ca un lapte pârguit şi răspândind un parfum incisiv, ca-n băile din palatele Mogulilor, pusese pe masă struguri cu boabă lunguiaţă ca ochiul de vulpe, rupţi cu frunze, şi la gea-muri, gutui, iar deasupra, la cornişe, ştiuleţi de porumb. Toamna şi miresmele ei amare, un gust de iod şi de lacrimă, tributul inefabil al timpului în scădere. Radu şi Asta se culcară repede, fără să mănânce, bând câte un păhărel de anason, pătrunşi de miresmele ameţite şi ascultând încântaţi ploaia măruntă şi îndesată, suspinul ei îngenuncheat, care se pocnise când erau pe la jumătatea drumului şi-şi sfârâia acum fusele în burlanele de tabla şi pe acoperiş.

Raminţki şi Ed rămăseseră treji până târziu. Lor, Tudor Fluture le lăsase o damigeana cu vin alb căruia te simţeai tentat să-i spui dumneavoastră, un morman de nuci sparte, un castron cu calcan prăjit, pui fripţi. Damigeana, substantiv feminin în limba română, când e plină şi reprezintă fidelitatea noastră faţă de agricultură pe două milenii, e un vas bărbătesc, frate modern al ulciorului şi, golind-o cu Ed, Raminţki se schimbă în zeu al ploii, apoi în cal ridicat în două picioare şi sprijinit în coadă, şi vorbi numai el. El, Raminţki, era snopul de grâu pus sub iconostas, din care Dumnezeu culege boabele cele mai pline şi le duce la moară, iar Ed, ascultându-1, era floarea de mac şi albăstrelele trăind vii, ca şi spicele, drumul spre mauzo-leul pâinii sau spre dealul unde se strâng pentru zboruri de încercare porumbeii de turtă dulce. De prost gust, în camera lor, era un călăreţ de faianţă. Călăreţul cânta la cobză şi la spatele lui, moartea, cu picioarele ştergând pământul, îi încolăcea gâtul cu

braţele. Raminţki îi rupse un picior, care trosni ca un picior de lăcustă şi-1 aruncă înăuntru prin gura damigenei şi piciorul alegoric al morţii zornăia, ca o veste de care ţi-e teamă, când Ed umplea paharele, iar Raminţki scuipa spre moartea cu trupul ciuntit:

— Vacă stearpă, cu scaieţi în coadă! Purcea încornorată!

Dimineaţa se întâlniră pe verandă – ploaia se oprise – îl îmbrăţişară pe Raminţki, urându-i la mulţi ani – „optzeci, nici o zi în plus, fixă Raminţki, răspund de execuţie" – Ed le dădu armele, dar nici un cartuş, arme şi pălării cafenii, împodobite cu pene de păun, şi Asta Dra-gomirescu, care-şi adusese trompeta, aruncă în văzduhul limpede trei semnale scurte, strigând piţigăiat, din cauza efortului:

— Atenţiune, toate raţele sălbatice şi toţi iepurii: a sosit ceasul de apoi!

— Vânătoarea începe la prânz, îi zise Raminţki, Şi n-o să tragem un foc în raţe sau în iepuri.

— Dar în cine? Întrebă Ed. În Tudor Fluture? Dacă-i găurim ăstuia burta, o să vedem curgând râuri de vin şi de ţuică. E ziua ta, continuă Ed, dar trebuie să-ţi spun.

— O clipă, îl întrerupse Raminţki, ştiu că ai de gând să fii obraznic şi te rog să-mi spui Cornel. E mai intim.

Şi adaug că orice atac din partea ta e un pai care mă gâdila la tălpi.

— Vreau să-ţi spun, acum, când ai treizeci şi opt de ani de viaţă şi încă patruzeci şi doi în faţă – toţi neis prăviţii trăiesc cât şi-au pus de gând!

— Că eu cred prea puţin în tine ca scriitor.

— Invers, îl corectă Ramintki. Tu crezi că cel ce i-a hărăzit pe scriitori otrăvitori de profesie pe mine m-a scăpat din vedere, a uitat să mă ungă cu mir şi-am rămas în oala comună. Se poate.

— Dar azi-noapte, se alinie Radu lângă Ed, urlai că eşti cel mai mare. Te-am auzit prin perete, sunt foarte subţiri, se-aude totul. Ziceai că scriitorii adevăraţi, ca tine, bat în ziduri cu ciocane învelite în prosoape ude.

— Bat, sigur că bat, replică Ramintki, însă voi n-auziţi.

Dar într-o zi o să vă sculaţi strigând că zidul cetăţii e din nisip şi că cifra doi s-a născut înaintea cifrei unu şi numai după

aia a apărut trei, număr magic, cerând un brad pentru cifra patru.

— Cel ce n-a fost Isus, zise Radu.

— Sau poate a fost, îl răsuci Ramintki.

— Atunci, cel ce n-a fost Isus, sau poate a fost, ţi-a lăsat o cruce intactă, ca să aprinzi focul sacru cu aşchii rupte din ea. Şi tu ce faci? În loc să-ţi vezi de treabă, ne porţi prin toate coclaurile.

— Tu şi cu Ed sunteţi pleava cărnii mele. Aşa stau lucrurile, Asta, recunosc faptul cu tristeţe, pentru că fiind pleava cărnii mele, puteau să fie mai deştepţi. Azi-noapte vorbeam altfel decât acum din cauză că ploua. Azi-noapte mi se părea că toate uşile lumii se izbesc cu faţa de ţăr mul Bărăganului şi Bărăganul venise cu toate florile, cu turmele şi viile lui în pragul lacului. Splendidă ofrandă, nu-i aşa, Ed? Eşti prost şi neajutorat... Şi dă-te la o parte de lingă Asta, nu meriţi să stai lângă o tufă de mirt! Azi-noapte, din perdeaua casei şi până-n mărul catargului înfipt în luntrea stelei polare, fumegau furtuni de sare.

— Eu n-am văzut, zise Ed. Era prea întuneric.

— Întuneric?! Zise Raminţki. Ar trebui să-ţi tai limba.

Bărăganul e pământ născocit de Dumnezeu în noaptea Paştelui şi întunericul lui are oasele verzi. Ed Valdara, băiatule, îmi provoci milă î Mă uit la tine şi-mi dau seama ca fiecare veac e feudal până cel puţin la jumătatea lui.

— In afară de veacul douăzeci şi unu, declară, convins, Ed Valdara. Eu o să-1 apuc.

— Iată o sută de ani despre care nu ştiu nimic altceva decât că şi-a atârnat la gât mult prea multe bijuterii. Dar ascultă colea ce spune cel mai bun poet român de azi, cu bătaie la veacul tău:

Aud pnn somn pe nenăscuţii clini, pe nenăscuţii oameni cum îi latră...

— Un adevăr care umblă cu capul spart, zise Ed.

— Ca orice luptător, pară Raminţki, privind, moale, câmpia.

Iar Radu se gândi: „Vrea să ne domine şi ne domină. Suntem subiectele lui şi, ca să ne studieze, ne provoacă şi ne irită. Dacă cel ce-a fost Isus a uitat să-i ungă cu mir, va fabrica el un alt Isus, aici, pe pământ, şi nu el, ci Isus va fi robul lui.

Acum Raminţki se ascunde şi ne aprobă ca să ne învingă mai uşor pentru că ştie că Dumnezeu însuşi, ca să stăpânească lumea, stă ascuns/sub trei feţe: a Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh.”

— Cred că ştiu ce vrei, zise el cu voce tare.

— Vreau să mă uit în câmpie, răspunse Raminţki. O iubesc.

După ploaie, lacul era senin şi melancolic.

Luna, în plină zi, plutea greoaie, ca o dropie încărcată cu ouă. Apa morţilor juca firav în zare. Şi fiecare frunză de aer neadevărat părea o limbă de miel. Toţi mieii tăiaţi în ajun de Paşti pe parcurs de două mii de ani lingeau văzduhul Bărăganului. Raminţki se suci cu faţa spre Radu şi Ed şi le zise:

— Poate că era mai bine să vă car la herghelia de la Mangalia, să destupăm cu mâna caii încuiaţi, să ascultăm cum le tună stomacul şi pe urmă să ne întoarcem la un doctor de la Institutul Parhon care să studieze pe noi răsunetul tunetului în glande.

— Curios! Se amestecă Asta Dragomirescu. Te zbaţi întruna să schimbi un spaţiu poetic pe un spaţiu pervers.

— Exact. Ca să nu mă distrug ca romancier înainte de 40 de ani.

Şi se întoarse spre Ed.

— Ed, poţi să spui repede, de douăzeci de ori, vorbele astea: fluturi pe punte, fluturi sub punte?

— Pot să spun de o mie de ori că Tudor Fluture, omul tău, e un mare dobitoc.

— Vezi? Î făcu Raminţki, dispreţuitor. O să îmbătrâneşti ducând în braţe numai femei şchioape.

Radu îşi frecă cu un capăt al fularului de mătase semnele de vărsat de sub bărbia puternică, nişte copci minuscule, pe care-ar fi putut să şi le facă cu ţigara, gâtul fiind mai aproape de mână decât scrumiera. Asta încercase să-1 convingă să-şi lase barbă, dar el refuzase:

— La primul concert aş intra pe scenă în patru labe şi-aş behăi ca un ţap.

— Nu-mi placi azi, Raminţki, zise Radu. Încerci să n-ai Dumnezeu şi nu izbuteşti.

— Cine e Dumnezeu? Poţi să-mi spui cine e Dum nezeu?

Dimineaţa, avea curaj să bombăne, să cârtească şi să-l conteste pe Dumnezeu, seara, n-ar fi îndrăznit, când se îngropa în noapte socotea că e periculos să nu fii prieten cu Dumnezeu.

— Mai înainte de orice, mai înainte chiar să ştiu dacă există Dumnezeu, azi mi-ar plăcea să am o lampă din care, ridicând fitilul, să iasă fluturi albi şi roşii. Cei albi să-mi presare ziua cu flori, pe cei roşii, ca o rana de glonţ, să-i trimit să aprindă vreascurile sub ceaunele în care fierb laptele femeile din câmpie.

— Lapte pentru copiii ăia care n-or să te salute nici odată, spuse Radu.

— Care sunt ăia? Întrebă Ed, lacom.

— Ai fi gata să înfiezi orice copil care mă duşmăneşte, îl intui Raminţki. Sunt mulţi, nu te repezi.

— Galopaţi, băieţi! Îi îndemnă Asta pe Radu şi pe Ed, calul e deşelat şi nepotcovit.

„Tufa de mirt, se gândi Radu, îşi împleteşte crenguţele în formă de cuibar, căptuşeşte cuibarul cu pânză de păianjen şi ne aşteaptă să intrăm acolo, şi vom intra, vom intra. Ca să ne frângem gâtul.”

— Din păcate, vorbi din nou Asta Dragomirescu, copiii nu duşmănesc oamenii mari, se duşmănesc între ei. Când eram mică, mă rugam plângând şi dădeam bănuţi de pomană cerşetorilor ca să-mi moară o verişoară, nu înţelegeam că mătuşa mea îi, insufla ideea să-mi strice jucăriile şi să-mi pună piedică pe stradă.

— Pe mine, zise Raminţki, m-au duşmănit copiii. Acum trebuie ca sunt oameni însuraţi, cei care m-au duşmănit.

Eram învăţător, prin 1950-1951 într-un sat de câmpie, de aici până acolo sună vântul prin iarbă trei zile. Şcoală mare, şase sute de elevi, opt clase paralele, internat şi vreo treizeci de cadre didactice, cei mai mulţi bătrâni şi fricoşi, avuseseră pământ, ţinuseră slugi şi executau fără crâcnire tot ce li se cerea. Când s-a topit zăpada şi a murit Papaşa, două zile i-am studiat biografia în toate clasele, într-a treia am primit ordin să ducem elevii la adunarea de doliu de la căminul cultural. Directorul a vrut ca toată lumea să meargă plângând. I-am aliniat pe elevi în mar ginea crângului de mesteceni din spatele şcolii, în care apăruseră pasaje de sitari, şi directorul le-a vorbit: Dragi copii, astăzi îl conducem pe ultimul său drum pe cel mai

de seamă cârmuitor al lumii, plângeţi, fiţi trişti”. Noi, pro fesorii şi învăţătorii, plângeam. Exemplul profesorului, un stimulent pentru elevi. Copiii, însă, se înghionteau, râdeau, prea puţini erau ăia care să lăcrimeze. Dar timpul presa, trebuia să pornim. Şi atunci, unul dintre bătrâni a venit c-o idee: fiecare cadru didactic să pălmuiască douăzeci de elevi. Am împărţit douăzeci de perechi de palme şi seara am părăsit satul pentru totdeauna.

— Şi după două luni 1-au arestat, îi zise Radu Astei, se îmbăta şi povestea peste tot tâmpenia la care luase parte fără să se împotrivească.

Tufa de mirt clănţănea cocoaşele puştii, nu păru să-i dea atenţie.

— După trei luni, preciza Raminţki. Uite o formaţie de cocori, se duc. La ce înălţime credeţi că trec?

— Două sute cincizeci de metri, răspunse Ed, scoţând din buzunare un cartuş.

— Stai liniştit, îl sfătui Raminţki, Suntem aici pentru altă vânătoare.

— De ce n-o începem? Întrebă Radu.

— La amiază. Când se va pune ciorba la fiert în bucă tării.

— Dar nu se mai găteşte nimic aici, zise Asta. Staţiu nea e pustie, s-a închis de cinci zile, ini-a spus camerista.

— Astăzi, în mod excepţional vor găti.

— Carne de cal, zise Ed.

— De ce de cal? Întrebă Raminţki.

— E mai ieftină.

— Ţi-ar plăcea să spurce cazanele de ziua mea?

— Da, zise Ed. S-ar potrivi.

— Priviţi ce ocol fac cocorii ăia, arătă Raminţki cu degetul. Parcă s-ar duce şi nu s-ar duce.

— Aş vrea să-i aud ţipând, se mişcă Tufa de mirt.

— I-am auzit în zori, zise Raminţki, şi Radu Zăvoianu se încorda.

, Va pune vrăbii şi grauri pe frunzele ei, pentru că ea zvâcneşte acum numai pentru el. Eu nu mai sunt sau sunt piedica.”

— În zori erai beat, zise Ed. Te-am ciocănit pe frunte cu piciorul morţii, ăla ruptul, şi suna aburul în tine.

— La-o cum vrei, răspunse Raminţki, dar eu i-am auzit.

Visam corăbii de smirnă. Şi când i-a simţit, sufletul meu a lunecat din somn la fereastră, patru plopi primeau în trup sângele stelelor, un salcâm legăna ultima dragoste a frun zelor, apele treceau pe sub lună ca o nuntă pe sub porţi de mânăstire, şi mătase brumată din mările nordului a căzut măruntă pe ierburile ce păzesc casa. Plecau pe ne clintitele, marile lor drumuri, pururea învăluite în miros de toamne vechi şi de pelin, şi-n vâslele lor se zbăteau ameţitor, ca inele de aur, nopţile aşteptării, dedesubt se tulburau mestecenii, drumurile de pământ se umpleau cu fir ruginit de izmă verde şi câmpia bolborosea pierdută sub vânt. Îi ascultam cu inima şi tot cu inima îi priveam. Şi sub biserica aia… Uite-o, se vede, pluteşte în aer, sfinţii părinţi practică levitaţia, un mânz bea din lac apă îndoită cu lună, chiar de lingă subţioara lui Christos, şi peste el, atingându-i spinarea şi genunchii, ca un gând rătăcit, treceau în zbor nepământean umbrele cocorilor. Îşi descântau din stufăriş toate păsările care rămân la noi, în lemnul casei îşi storcea mirosurile busuiocul, năluci jucau peste comorile de fructe. Pleacă, se duc cocorii. Corăbii dăltuite cu fildeş, în care umblă sufletul meu.

Raminţki tăcu moale, îşi îndreptă spinarea, proptin-du-se cu pieptul de balustradĂ. Şi întrebă serios:

— Spune, Ed, îţi place curn mă asculta cuvintele

— Avraam şi Sara, lacob şi Rebeca şi tot ce poate fi pomenit, se porni Radu, dar Raminţki îl întrerupse răstit:

— Taci din gură!

Şi reluă întrebarea, dar cu alţi termeni;

— Zi, Ed, te-am făcut s-auzi cocorii ţipând?

Ed cel crăcănat şi blond, flegmatic şi indeşirabil, îi răspunse cu o privire de dragoste.

— Ed e câmpul tău cel mai fertil. Ed, continuă Radu numai pentru Asta, înghite tot ce-i dai: untura de peşte, aroganţa. Arunci peste el, seara, sămânţă de ridichi şi-a doua zi poţi să-1 vinzi în piaţă, doi lei legătura.

— Şi-n tine nu mai prinde nimic? Zise Raminţki.

Pune-ţi o tăbliţă de gât: „N-aruncaţi orzul în grădina mea, e în zadar”.

— Vax! Făcu Radu, ţuguindu-şi buzele, şi-i păru rău că acceptase invitaţia lui Raminţki. Nu-ncerca, astăzi nu mă poţi jigni. Simţi asta şi te enervează.

Jos, o femeie grasă, în halat alb, ciocăni c-o piatră în stâlpul verandei şi le strigă gâfâind:

— Domnule 3 V-aşteaptă tovarăşul Fluture la debarca der, lângă podul de lemn.

— Să mergem, propuse Raminţki. Cine cedează mă înfrânge.

Dar pe când părăseau veranda plină de foi de nuc, scuturate de ploaie, se institui iarăşi în învingător. Sau încercă să se instituie:

— Avea dreptate sclavul Esop, nici un vultur nu apucă să scoată pui când mişună scarabeii.

Înşiraţi unul după altul, cu armele pe umăr, ca o patrulă, străbătură spaţiul pe ipotenuza imaginară a triunghiului format de patru pavilioane vechi, soldăţeşti, puturoase spre un şir de vile noi, etajate, cu terase largi, înconjurate de arbori rezistenţi. Soarele, uscăţiv ca sternul unui cocoş descărnat, dădea în pragul nebuniei pe pereţii albaştri ai vilei de lângă podul de lemn care leagă două fâşii de pământ îndopate cu tufe de dafin şi cuiburi de cimbru înaintând în lac 10-15 metri, ca nişte imenşi delfini de lut porniţi să ducă bătălia cu rechinii închipuiţi pe ape de jocul lunii şi al vântului.

În faţa vilei albastre, legată cu frânghii de pod, plutea o platformă de lemn, pătrată, iar pe platformă, într-un docar cu lada neagră, cârpită cu cioburi de oglinzi şi bucăţi de sticlă colorată, Tudor Fluture, cap de câine, ras cu briciul şi muşcat în ceafă de alt câine, înşurubat pe un trup mic, deformat de excese sau de o foame insuportabilă în anii copilăriei, cu umerii înveliţi într-o faţă de masă pătată de sosuri ruginite, bea vin şi un băiat din formaţia de paznici a staţiunii, suit pe capră pe locul vizitiului, în pantaloni de dimie, răsfrânţi peste cizmele cu tureatcă scurtă, în cămaşă imitând paginile ziarelor de limbă engleză, peste care pusese un ilic roşu de lână, fără mâneci, brodat cu şopârle de arnici verde, atingea cu biciul doi cai invizibili şi cânta un cântec de drumul mare. Drum lung, speranţă incertă, poate nici nu ştiau unde merg, le era de ajuns că plecaseră, fiindcă orice plecare e o floare a soarelui, cu discul împodobit de petale galbene, cu ochiul verde al uitării, cu rugăciunea bunului rămas, cântecul se împletea cu sunetul ciolanelor docarului: nicăieri, nicăieri, nicăieri, malurile erau minunea lumii şi hanurile ei deschise, cu lăutari şi cu femei

ursite să râdă, să plângă şi iar să râdă, cu orz pentru cai, cu adăpătoare. Descoperindu-i pe Raminţki, pe Ed, pe Radu şi pe Asta Dragomirescu, Tudor Fluture se ridică în picioare, îl bătu pe umeri pe vizitiu – ăla înţelese că e timpul pentru un popas – şi contrar tuturor aşteptărilor lui Raminţki, rosti cu voce înceată, plină de pierderi rafinate:

— Nu ştiu cum se-ntâmplă cu voi, dar mie, când s-aşterne toamna şi rămân singur, îmi vine să plec de nebun sau m-apucă dorul să mor.

— Ed, zise Haminţki, dă-mi o palmă să-mi vin în fire!

— Nu, zise Tudor Fluture, mie să-mi dai o palmă. Pe artişti, Ed, să-i baţi cu o orhidee. Aşa zice un cântec din San-Francisco, făcut de tipii ăia care-au fugit de-acasă şi fumează marijuana în, marginea oraşului, care fac copii în colectiv şi vor să aibă un destin colectiv. Ani înţeles corect cântecul, Radu Zăvoianu?

— Ideea e puţin jumulită, dar merge, răspunse Radu.

Raminţki pufni pe nări şi scuturâ capul. Şuviţele de păr castaniu îi căzeau pe obraji şi capul îi semăna cu o urnă de şerpi împletiţi. Se smulse din loc şi urcă în docar cu Ed, cu Asta, cu Radu.

— Tresor, se strâmbă el spre Tudor Fluture, chircindu-se pe rezemătoarea pentru picioare, mai zi o dată chestia aia cu moartea. Dorul de moarte, da? Şi dorul de topire blinda? De unire în visuri cu natura intrată în scădere? O zici, pe urmă Ed Valdara îmi dă un cartuş şi te curăţ imediat, pe cuvântul meu.

— Spui nişte lucruri de-mi vine să râd de ele şi-n biserică, hohoti Tudor Fluture, brusc schimbat în bine, şi-i sărută mâna Astei Dragomirescu: Doamnă scumpă, omagii. Când vorbeşte Raminţki, îngheaţă iarbă-n păşuni şi n-ani putut să vă spun din capul locului cât sunteţi de frumoasă. Raminţki latră şi mă ameninţă de azi-dimineaţă. Băiatul ăsta – arătă spre cămaşa imitând ziarele de limbă engleză – azi-dimineaţă îmi punea pe frunte un bandaj cu felii de cartof crud şi Raminţki vine la geamui meu, se înfige acolo ca un ţăruş într-o crescătorie de tauri şi-ncepe: Tudor Fluture, aici, la tine, Dumnezeu e un cochet, 1-am prins desenând cu pensula florile de toamnă. Şi varsă înainte praf, noroi, zăpezi, ghimpi, tot belşugul de tâmpenie din el. Noi doi am fost învăţători într-un sat, când murea un om acolo, Raminţki rădea o cuvântare de jale şi rudele îndurerate ne dădeau o vadră de vin. Plânge cimitirul ăla

după noi, Raminţki… Iertare, făcu el, smerit, aseară am fost beat şi mi se pare că am uitat să vă pun în cameră câte un căţui cu răşină.

— Eşti cel mai aiurit fluture, zise Asta, cu simpatie.

— Vă mulţumesc.

— E un circar, o contrazise Raminţki, şi nici măcar atât. Se mişcă năuc în umbra circarilor din Oborul de odinioară.

— Aşa este, recunoscu Tudor Fluture. Dacă-mi merge, abuzez şi întind coarda, dacă nu, zic, vai, ce mustăcioşi erau bunicii noştri şi cum jucau ei rugby cu un pepene pe care-1 mâncau în pauză şi scuipau seminţele în spec tatori. Hei, băiete, strigă la paznicul-vizitiu, dă bice cailor, pornim, e ziua lui Raminţki, trebuie s-o facem de pomină!

Pe viaţă şi pe moarte.

Băiatul sări sprinten de pe capră, dezlegă funiile, se opinti cu piciorul, gemând surd, numai din gât, într-un ieşind al malului şi platforma se desprinse de uscat.

Aproape, pe apă, pluteau două sticle goale, una învelită în papură şi o cutie de conserve.

— Ce faceţi?! Ţipă Asta Dragomirescu, speriată. Dacă se răstoarnă docarul?

— Nu se răstoarnă, o asigură Tudor Fluture, e prins în scoabe.

— Dacă se răstoarnă, înotăm, zise Radu, captivat de-această călătorie ciudată.

— Înotăm noi, dar Raminţki?! El nu ştie să-noate.

Radu Zăvoianu o privi lung în sâmburele ochilor, căutându-şi parcă propria imagine şi negăsind-o, şi sub privirea lui, trăsăturile Astei Dragomirescu încremeniră o secundă.

— Vai, vai, vai, câtă grijă! Râse Radu, un şir de sunete false, care-i scoaseră Astei pete verzi în obraji.

— Râzi albastru, zise ea, apucând pălăria pe care o duse în dreptul cehilor şi o cercetă atent. Nu descoperi nici o scamă, netezi pana de păun, şi şi-o puse din nou pe cap.

— Deasupra ta, zise Radu, împingând cu degetul în sus, la nivelul umărului. De-acolo-mi vine.

Asta ridică ochii spre cer. Deasupra ei, dar numai într-un spaţiu îngust, cerul se rotunjea într-o copcă albastră, un albastru în toate nuanţele, de la ipostaza lui, care e un albastru periferic, până la săvârşirea în pisc, de un albastru incendiar. Parcă o gură

de tun bombarda cu albastru rece şi cu albastru fierbinte un singur punct din cer.

— Cântă-ne ceva, până nu vine iar ploaia, zise Asta, arătând norii ce se strângeau mal, undeva, în malul lalomiţei.

Şi el o mângâie pe braţul subţire şi pe încheietura mâinii, patul de aur al feminităţii, acolo unde sângele e totdeauna verde şi trufaş: de mult nu-1 mai rugase să cânte! Dar tot ce lipsea acum era nesiguranţa unui cântec şi iată ea inluise rugăciunea clipei…

„Ploaia s-a stins, începu el, într-un registru înalt, ce ploaie nu se stinge?! Ridică braţele şi lasă curcubeul să-ţi încingă sânii, mici amfore de aur în care-auzi tristeţea cum se istoveşte.”

Cântând, el îşi dădea voie şi le dădea voie şi celorlalţi să fie mai tineri, de douăzeci de ani şi chiar mai puţin, adolescenţi uimiţi de prezenţa armelor pe genunchii lor, acordând cerului, cu boturi umede de cal, cărbunele ce arde-n răsăritul soarelui. „Acum ştiu, Dumnezeu e preţul lucrurilor de demult pierdute, marginile curcubeului plâng la două capete de apă descântata.”

Iar Rammţki îşi spuse: „Suntem prea furioşi ca să ne trăim viaţă ca observatori”. Şi. Lungind gâtul de bâtlan, căuta cu ochii drumul gol de căruţe care duce la Marea Neagră – „Acolo dă el cu barda, într-un mănunchi de ierburi de mare. Trebuia să ştii, băiete, că tot ceea ce e întâmplător are consecinţe neaşteptate!” – dar drumul nu se vedea, îi despărţea de el două lanuri de porumb necules, o vie cu prepeleac şi apa îngustă, valurile ei mici, clipocind şi plescăind la colţurile platformei, norii şi chiar baticul de la gâtul lui Radu, înnodat ca o cravată… Nebunul care-ajunge la marginea curcubeului se schimbă din bărbat în femeie şi femeia în bărbat.

Tânărul vizitiu la caii de abur ai speranţei:

— Dii. Vitele Domnului, numai muierea e de vina, de-acolo le vine moartea şi ăstora, preţul mânzului stă scris pe copita iepii.

„Iată un cap, ar fi spus Raminţki, care se va bălăngăni cu nespusă cinste în ştreang.”

Şi Tudor Fluture: „Nu-mi place, trebuie să vorbim altfel.”

Numai Asta părea cuprinsă de muţenie în toate fibrele trupului, insensibilă şi inabordabilă. Ochii ei negri, imenşi, citeau pe mânecile tânărului vizitiu, fără să înţeleagă: Would the Senat majority leader support the president's jull power bill? Înălţă

trompeta, atârnând într-un şnur auriu de gâtul ei, şi peste ape se întinse o mirare de alamă. Ultimele rezerve ale tristeţii scoaseră alge şi polipi… Alaiul himeric al iubirii neîmplinite…

3, Voi lua pe umeri doi copii şi le voi arăta ploaia…” Şi Radu Zăvoianu fugi în câmpia dintre bălţile ce prevestesc apropierea Brăilei, unde nimeni nu visează la munţi. Câmpia îşi satură dorul de munţi privind căruţele melancolice coborând în opalul amurgului, încărcate cu poame şi dispărând încet într-un mileniu de troiţe, visează numai la ce se petrece peste apă, adică dincolo de baltă. Ploaia s-a stins şi-aş vrea să fiu copii purtat pe urneri. Un clopot sfânt îşi rupe suferinţa sub arc de curcubeu. Dincolo de apă toţi caii erau de lună.

A leakage/rom democratic…

Peste apă, scaieţii din drumul turmelor de oi erau arbori de lână. Peste apă pluteau foişoare în văzduh şi creşteau cei mai dulci pepeni. Ce ştie târfa aia adusă de Ed în Pădurea Pustnicul despre felinare?! Seara, păzeam la vie, dincolo de ape s-auzea trecând un tren. Trenul de noapte, îl salutam chiuind şi aruncând şepciâe în văzduh. Suiţi într-un cireş de două ori lovit de trăsnet şi legat în două cercuri de fier ascultam încordaţi vuietul fantomei spre marile oraşe. La noi, pământul era un altar jupuit de sfinţi, peste apă era făgăduinţa. De peste apă veneau când şi când nişte neamuri vesele care se îmbătau cu bunicul şi trăgeau cu puşca în porumbei. Ridică braţele şi lasă-ţi sinii să-i încingă curcubeul, ploaia…

Deodată, parcă lovit de glonţ, tânărul paznic şi vizitiu bătu aerul cu mâinile şi căzu ţeapăn în dreapta, izbindu-se cu capul de lada docarului şi scoase un geamăt prelung.

— Ăla cu părul auriu, fârţângăul, ăla ţi-a făcut-o!

Strigă un bătrân de la fereastra unuia din pavilioane, căci platforma cu docar ajunsese în dreptul lor, ameninţând să se împotmolească într-o roată de stuf, sub malul acoperit de tufe de pelin înalt, uscate, străjuite de doi plopi bătuţi în argint, cu trunchiurile supurând suc negru peste nişte câriige şi potcoave înfipte sus, la subţioara lor, de femeile de Ja spălătorie.

Pe sârma de rufe întinsă între ei se jucau două vrăbii umflate de seminţe şi, de jos, din docar, faţa bătrânului apărea tăiată în părţi egale, chiar pe linia gurii. Numai mâinile i se vedeau întregi, zbătându-se să iasă din mânecile halatului de un. Roşu degerat.

— Vezi-ţi de treabă î se răsti la ei Tudor Fluture, Nu-ţi baga nasul unde nu-ţi fierbe oala!

Iar Raminţki îi strigă lui Ed:

— Bravo, Ed!

Decoraţie pentru mişcarea scurtă şi dibace, îndelung exersată şi şlefuită pe terenurile de fotbal, cu care-1 dăduse gata pe tânărul de pe capră!

Raminţki împleti braţele tânărului pe piept şi sari călare pe picioarele lui, sfătuindu-1 să abandoneze orice împotrivire.

— Stai liniştit şi noi o să te citim. Lectura ziarelor îmbunătăţeşte circulaţia sângelui, chiar când te umple de rapăn.

— Domnule, bolborosi ăla, dar îmi frângi ţurloaiele.

— Dispute aprige în Senat, anunţă Raminţki, pe ches tia războiului din Vietnam.

Si Tudor Fluture bătea de nebun, cu pătui puştii, în toarta unei căldări cu sticle la gheaţă, noroc că puşca nu era încărcată.

— Treci la cronica sportivă, ceru Ed, nerăbdător. E dreptul meu.

— Sportul e la subţioara stingă, zise băiatul, renunţând la revoltă.

— Sigur că da, jubilă Raminţki. Acolo unde nu dai cu apa niciodată, încă o dovadă în plus că sportul e apanajul golanilor.

— Şi al lorzilor, zise Ed. Nu mă încui tu pe mine. Eu am dat mâna cu lordul primar din Glasgow, şi ridică stingă pazniculuí. Drace! Exclamă el, cu scârbă în glas şi strâmbând nasul mic, jupuit de vânt, turtit puţin în dreptul nărilor, uitaţi-vă, americanii s-au apucat să-mi povestească viaţa fără să-mi ceară acordul. Partea-ntâi: Ce s-ar fi întâmpl-at dacă marele Ed Valdara s-ar fi născut cu zece ani mai devreme şi-ar fi jucat baschet?

— Ce s-ar fi întâmplat? Întrebă Asta, curioasă.

— Dacă marele Ed Valdara, supranumit Maori, omul de gol din reprezentativa Europei, se năştea cu zece ani mai devreme şi opta pentru baschet, întreprinzător şi inteligent cum îl ştim, etcetera, etcetera.

— Stai cuminte, mă!

— Şi-ar fi cumpărat un Mercedes-Benz cu o simplă cutie de nescafe. Suntem deci cu zece ani în urmă. Ed Valdara e jucătorul numărul unu din echipa României.

Sau numărul doi, nici un loc mai jos. Un baschetbalist de talia lui prinde, într-un an. Douăzeci de deplasări in.

Străinătate, Prima întâlnire se desfăşoară în R. D. G., la Dresda. Ed, caâculând conjunctura pieţei, investeşte 25 de lei într-o cutie cu ness, o vinde la Dresda şi ia două perechi de sandale. Le dă în ţară cu trei sute de lei. Cu trei sute de lei cumpără zece sticle de coniac trei stele.

Merge la Varşovia. Vinde coniacul, ia trei mii de zloţi şi cumpără douăzeci de papagali, în România, papagalii fiind o raritate, obţine patru sute de lei pe bucată. De opt mii de lei cumpără de la Bucureşti schimburi de damă din milaneză şi nailon. Joacă şi le vinde la Plovdiv, în Bulgaria. Bagă banii în cincisprezece aparate de fotografiat Zorki, importate din U. R. S. S. Se întoarce şi e trimis] a balcaniada de la Atena. Grecii plătesc două mii de drahme pe un Zorki. Pur şi simplu ţi-1 smulg de la gât. Vinde totul şi se linişteşte, e primul la antrenamente, e supus, munceşte intens şi prinde avionul cu care zboară lotul în R. F. G. Aici intră în primul magazin şi, contra treizeci de mii de drahme, se urcă la volanul Mercedes-ului.

— Ed. Zise Asta Dragomirescu, vino să te sărut.

— O faci de pomană. M-am născut cu zece ani mai târziu.

În clipa aia, cineva, înapoia paviiioanelor; se porni să bată aprig într-o toacă de fier. Ora prânzului. Sus, la fereastră, bătrânul înverşunat împotriva lui Ed dădu în clocot.

— Domnu Fluture, fii atent, vin… Se văd, vin grămadă.

Veniţi, veniţi, urlă el spre câmpie, în direcţia drumului ce duce spre Marea Neagră, veniţi, lichelele dracului, puiţe nenorocite, şi-şi fâlfâia mânecile halatului, amenin̦ând cu pumnii strânşi.

— Ce-i cu ăla? Întrebă Radu Zăvoianu, şi se uita la bătrân ca la vestitorul mizeriei, iar bătrânul, agitându-se isteric, * cu mustăţile ascunse sub o cârpă înnodată la ceafă, ca să le păstreze netede, părea într-adevăr vestitorul mizeriei.

— E furnizorul meu de răşină, zise Tudor Fluture. Mai productiv decât o pădure de brazi din Bucegi. E aici de cinci zile. Când s-a închis staţiunea mi-au trimis pe cap, pentru două săptămâni, azilul de bătrâni de la Afumaţi.

Bătrânul a venit cu un coş de răşină, zice că are un băiat inginer silvic.

— Trebuia să fiţi aici când i-au adus cu camionul, se amestecă în discuţie cămaşa imitând ziarele de limbă Engleză.

Au cărat cu ei şi trei sicrie. Dar n-o să se cureţe niciunul. P-ăştia poţi să-i arunci şi-n fântână, se descurcă.

Înfipse doi pari în fundul lacului, buşind în ei cu un mai de lemn, scoase o blană din marginea platformei şi o potrivi c-un capăt pe mal.

— Poftiţi şi coborâţi, începe vânătoarea.

— Aici?! Se miră Asta Dragomirescu.

— Nu aici, în pavilioane, vorbi Raminţki.

Şi intră pe punte, iar Asta, Radu şi Ed îl urmară, şi Ed cu arma la subţioară, trecu în rând cu el, strivind sub paşi tufe de pelin, fiindcă nu încăpeau amândoi pe cărare, era prea îngustă, şi-1 întrebă:

— Ce mama dracului putem să vânăm în pavilioane?

Păsări împăiate? Sau tragem în bătrânii ăia şi mergem direct la ocna?

— Nu-ţi dă prin cap, aşa-i? Zise Raminţki. E ziua mea, şi eu nu-s ca tine, mei ca Radu, ce putem să vânăm?

— Molii, zise Ed.

— Ed, păcatul tău e că la Bucureşti nu colinzi piepţele.

Ţăranul când îţi vinde ardei nu-ţi zice: ia ardei. Zice: poftiţi şi luaţi vanilie, sau: luaţi ridichi frumoase, ca s-aveţi cu cine vorbi la noapte, Urcară în pavilionul din mijloc, ăla în care bătrânul se înfăţişase ca un vestitor al mizeriei, unde mirosea a nămol pentru băi, într-o cameră văzură chiar nişte cazane imense, de tablă smălţuită, murdare de nămol şi pe coridorul de la etaj, străbătut de o infirmieră scundă, bondoacă şi boţită, care sugea o scrumbie, plescăind din limbă de plăcere sau de usturime, se grupară din nou, mai puţin tânărul paznic, şi Raminţki îi ceru lui Ed:

— Porţia rnea de cartuşe, Ed.

— Întâi să ştiu ce vânăm.

— Câini, zise Raminţki.

—

— Câini?! Rostiră într-un singur glas Radu, Asta şi Erf, strâmbându-şi feţele, ca şi cum Raminţki le-ar fi bătut cuie de piper în nări.

— Da, câirti, întări Raminţki. Javre, potăi, codârle.

— Sigur că da, se plesni Ed peste frunte, dezmeticindu-se cel dinţii, Câini, domnule, şi nimic altceva. De ziua ta nici nu se putea vânătoare mai bine aleasă.

— E oribil ce spui, Raminţki. Glumeşte, nu-i aşa, domnule Fluture, îngână Asta, convinsă şi neconvinsă, mai mult aţâţată.

— Nu ştiţi cit mă lupt eu cu ei toată vara, doamnă! De trei ori pe zi, fix la ora mesei, năvălesc aici din toate satele câmpiei şi răspândesc o duhoare care te scoate din minţi. E dreptul şi datoria mea să-i stârpesc.

— Cartuşele! Porunci Raminţki, şi Ed le dădu bărbaţi lor câte zece, iar Astei Dragomirescu numai unul.

— Ţi-ajunge, zise Ed, că tu şi aşa o să-1 tragi în sus.

Femeile au suflet de dezertor.

— Nu fi măgar. Azi suntem obligaţi să facem tot ce ne cere Rammţki.

— Tot ce vrea Raminţki, zise Radu. Şi poate chiar mai mult decât vrea el.

— Cât timp ai să-ţi mai sugi deştele şi-ai să-ţi mai rozi unghiile? Îl întrebă Rammţki.

— Îmi pregăteşti tu ceva mai gustos? Îl înfruntă Radu.

— De exemplu ce? Întrebă Raminţki.

— Nişte oase cu măduvă.

— N-am, zise Raminţki şi deschise, hotărât, uşa ca merei lângă care se opriseră.

În ea se afla bătrânul mirosind a răşină.

— Salutare şi foc înalt lângă roata căruţii, zise Raminţki.

— Vorbele astea, tinere, sunt pentru ţiganii nomazi, eu sunt avocat. Dar te iert, dac-ai venit să împuşti câini.

Eu din cauza câinilor am ajuns la azil. Nor-mea ţinea doi şoricari pe care-i spăla seară de seară în ligheanul meu.

— Şi pe care ţi-ai permis să-i otrăveşti ca să nu mai ai pe urmă o clipă de linişte. Asta, vino lângă mine, la fereastră.

— Soţia? Întrebă bătrânul.

Raminţki scuturâ scurt din cap, iar Radu Zăvoianu nu auzi întrebarea. Enervat că Asta se dusese lângă Raminţki, fără să-1 cheme, veselă, supusă şi lipicioasă –,. Indiferent că Raminţki nu va cere, va primi totul şi va primi chiar dacă va fi împotrivă" – trecu cu Ed şi cu Tudor Fluture în camera alăturată, ocupată de-o bă-trână despre care-şi dădu imediat seama că era cu mintea zdruncinată. Bătrâna şedea într-un fotoliu de papură, cu părul sur strâns mototol într-un fileu de aţă, în bluză albă, imprimată cu iepuraşi roz, pantalon de călărie ba-zonaţi, bocanci grei şi fotografia ei, capul, gâtul şi umerii ososi dezgoliţi, în ramă de

crenguţe de rozmarin, atârna, fixată cu doua ace chiar în dreptul inimii, pe un manechin din paie împletite, sprijinit de peretele din faţa ei, care-î înfăţişa, în mărime naturală, pe avocatul izgonit de noră şi abandonat de fiu. Doi câini, tot de paie, se repezeau să-1 muşte de pulpe, ca boturile căscate, iar de centura de piele, strânsă în jurul şoldurilor, cu catarama căzută sub burta proeminentă, atârnau două săculeţe, îndopate, ai fi zis, cu sământă de iarbă. Asemănarea formidabilă dintre manechin şi om îl împinse pe Radu Zăvoianu sa se apropie câţiva paşi şi să caute cu nările dilatate urma mirosului de răşină.

— Nu-i răşină, zise bătrâna, mie nu vrea să-mi dea. În săculeţe e pedeapsa. Am strâns furnici, într-o zi o să le dau drumul să-1 mănânce, să-i intre-n piept şi să-1 ronţăie.

— Dar nu se poate, zise Radu, revoltat, ar fi o prostie, e extraordinar cum aţi reuşit împletitura…

Însă bătrâna nu-1 asculta, spiritul ei, puţin şi şubred, fixat pe o singură idee, era în camera vecină, şi-atunci răsună năprasnic primul foc de armă, tras de Raminţki, urmat de ţipătul scurt al Astei Dragomirescu, ţipăt ascu ţit, de satisfacţie, care se zbătu între pereţi ca un ecou neloial al împuşcăturii şi care se frânse şi el, anulat de trosnetul armelor lui Ed şi Tudor Fluture. Radu Zăvoianu, asurzit, dar cu ochii arzându-i verde, ca în clipele de extremă încordare, îşi făcu loc, cu mişcări unduioase, între Tudor Fluture şi Ed, şi propti arma în umăr. Mirosul pulberei îl înfierbântase, îi precipită mişcările. Dar mai înainte de a trage primul foc, ca şi cum în cumpăna sângelui său s-ar fi iscat deodată un gol imens, întinse gura să bea, literalmente să bea, smocul sau bula de fum ridicată pe ţeava armei lui Ed, o bău, bula era cireşul trăsnit de la vie, ploaia stinsă şi cealaltă, care ameninţa să vină, şi privi jos în curte, unde şase sau opt câini, n-avu timp să-i numere, se zbăteau în spasmele morţii şi alţii, haită îngrozită, fugeau urlând şi chelălăind printr-o poiană cu iarbă măruntă şi cafenie, înconjurată cu pereţi de sârmă ghimpată, pregătiţi din vreme de pazniculvizitiu şi de tovarăşii lui ca să închidă pe ipotenuză – „me reu pe ipotenuză”, îi trecu fulgerător lui Radu prin cap – un triunghi al unei morţi absurde, din care se ridica, ţ aburind, mirosul ciorbei, momeala morţii. Apoi trase, şi câinele pe care-1 luase la ochi, urmărindu-1 lacom în fuga lui bezmetică şi întortocheată, căzu, cu şaua ruptă.

— L-ai otânjit, dar nu 1-ai dat gata! Îi strigă Ed, trage din nou, e al tău!

Radu întârzia, frecându-şi năuc clavicula în care se întipărise reculul, şi dinele, scheunând, intră cu botul în sârmăj căutând o ruptură inexistentă prin care să se strecoare în câmpie. Ed, strigând, fusese auzit şi de Asta şi de Raminţki şi de Tudor Fluture. Şi niciunul nu trase în dinele ăla deşelat, cu coadă lungă, sticlind metalic şi râcâind cu ghearele de dinainte să-şi facă drum în câmpia peste care veneau norii dinspre apa lalomiţei, trăgeau sistematic şi ordonat numai pe fâşii de dinainte stabilite – şi iată că chiar neanunţată tuturor, ţinută sub mister, vânătoarea avea într-un fel grandoare, paznicul-vizitiu, căţărat pe un dâmb, ţopăia bezmetic şi arunca întruna o şapcă pe care o prindea cu gura, bătrânii, ieşiţi la ferestre, îşi tatuau obrajii scorţoşi cu mirosul violenţei, înaintea marelui lor examen, moartea dinilor era răpită din care mai storceau puţin ulei în candelă, după fiecare lovitură în plin, avocatul furnizor de răşină devenea copil:

— Zambacucu! Striga el. Cine-a fost?

Şi-şi răspundea singur:

— Îngerul!

Infirmiera bondoacă, sugând la nesfârşit o scrumbie şi care-avea, poate, să treacă să sugă un porumbel, un cocor sau un cartuş, număra câinii morţi, împungând aerul cu boneta ei pârlită într-o parte cu fierul de călcat, iar femeia din fotoliul de papură bâţâia din cap, răzbunaţi-l şi o să mă iubească. Radu Zăvoianu, podidit de milă şi de scârbă, prelungea clipa de echivoc – cum arată, ce desen are zeul morţii lovind în câini, cotrobăindu-le în măruntaie. Suspinul, frica şi groaza, nu sunt ele suspin, frică şi groază omenească?

— Trage! Îi strigă Ed. L-ai pierdut! Mă, ce probă de om chior eşti! Ţi-1 lichidez eu.

Şi Ed, cu părul auriu năclăit de sudoare, umblă la magazia armei, dar era prea târziu, câinele izbutise să treacă pe sub sârmă, Dumnezeul câinilor îl târa acum de-un lanţ nevăzut sau îl împingea de grumazul neatins de zgardă printr-un lan de floarea soarelui cu tipsiile tăiate, drum mai chinuitor decât moartea, şi paznicul-vizitiu, răguşit de-atâtea ţipete, arunca în lan cu bolovani ca să întoarcă din nou câinele în bătaia puştilor.

„Ăla ar trebui găurit, îşi zise Radu, pentru că ăla nu înţelege să le lase nici o şansă”, şi-1 înjură:

— Mama mă-si de lichea! Lichelele astea…!

Ed şi Tudor Fluture, care aprinseseră ţigări să alunge apa ruginită ce le umplea gura după o treabă grea, dar bine făcută – fumul ţigărilor era şi val de fum de tămâie peste nenorocul câinilor – se întoarseră spre el, şi Ed, fără să scoată ţigara din gură, proptit cu un cot pe pervazul ferestrei, îl întrebă:

— De ce-i înjuri? Ei au dreptate. Trebuie împuşcat acum, tot va muri până diseară.

— Despre cine vorbeşti? Cine-s ei?

— Raminţki şi nevastă-ta.

Radu Zăvoianu împrăştie cu mâna fumul de ţigară şi-i văzu pe Raminţki şi pe Asta. Alergau pe o cărare din marginea lanului, să iasă la drum, înaintea câinelui rănit, cu armele pregătite. Sipica, crescută înaltă, ca să-i scuture vântul seminţele, acoperea trupul lui Raminţki până la jumătate, iar pe al Astei Dragomirescu până aproape de umeri. Raminţki tăie malul de ierburi şi sări în şanţ. Asta tăie malul de ierburi şi sări în şanţ. Şi trompeta ei pluti o clipă în aer parcă vrând să cânte singură. Raminţki se împiedică de ceva şi făcu doi paşi sărind într-un picior. Asta nu se împiedică, şi dispărură amândoi dincolo de-o cruce de lemn, care-şi întindea braţele suferinţei, parcă binecuvântând norii care veneau dinspre Ialomiţa sa caute vulpi în câmpie sau să cerşească binecuvântarea lor şi alt loc de zbucium.

— Hai să ne spălăm şi să mergem la masă, zise Tudor Fluture, scuipând chiştocul. Ne-ntâlnim în vila albastră, aia de lingă pod! Şi-şi trosni vinele gâtului, şi capul lui de câine muşcat de ceafă de alt câine, avu o scurtă tresă rire, ca şi cum s-ar fi mirat că nici o puşcă nu se descărcase în el.

Chiar dacă va ucide toţi câinii, se gândi Radu, totuşi va rămâne unul care să-i stea în spinare. Tu, Fluture, vru să-i zică, dar nu-i zise, noaptea nu trebuie să te scoli să latri în vadul apelor.”

— Armele se depozitează în maşina mea, spuse Ed, şi ieşi cu Tudor Fluture.

Radu nu-i urmă, şi ei nu-î chemară. Rămas numai cu bătrâna şi cu iubirea ei de paie, se apropie de ea şi, cum bătrâna nu-şi mai bâţâia capul şi-şi ţinea ochii pe jumătate

închişi, părând că rumegă triumful răzbunării, sau bucuria intrării într-un joc fascinant, sau că doarme pe un gând luminos, mult prea dulce pentru vârsta ei şi de aceea mai scump, se aplecă şi-i zise:

— Vindeţi-mi un săculeţ cu furnici.

— O suta de ani, domnule, îşi mişcă femeia buzele groase, dezvelind gingia de jos cu doi dinţi lipsă.

— Adică o sută de lei, zise el.

— O sută-n cap. Vin ploile şi trebuie să-mi pun pingele la bocanci.

Radu-i îndesă hârtia de o sută în palmă, dezlegă de pe centura de piele un săculeţ şi-1 atârnă la centura lui, aranjând sforile în nod cu fundă, ieşi în coridor, cu arma de umăr şi un deget îndoit sub cureaua ei, coborî scările de piatră, roase de lepră şi de insuportabilul miros al nămolului, făcu la dreapta pe lângă un şir de putini cu scân-c'ura arsă de acizi necunoscuţi, intră în lanul de floarea soarelui, julindu-şi obrazul în Seţele uscate şi pantofii în rugi de mure, sări un şanţ şi pătrunse în valea închinată râului Ialomiţa, unde întâlni crucea de lemn veche, făcută dintr-un singur butuc, acoperită cu litere cioplite, dar nu-i întâLni pe Raminţki şi pe Asta, şi nici câinele nu-1 văzu. Un cal nechează, undeva în depărtare – „cum o fi să fii cal?", îi trecu o întrebare prin marginea simţurilor – apoi:

— Nechează, murgule, o câmpie fără nechezat de cal e o câmpie ieşită din uz.

Privi descurajat imensele rezervoare de întuneric ale norilor, câmpâa purificată de ploaie şi tânjind după o nouă purificare, şi deodată ochii lui descoperiră trompeta Astei Dragomirescu, aruncând reflexe reci şi livide la piciorul crucii, lângă o perucă de scaieţi, pe care o lepădase, probabil, câineie rănit, dacă avusese aşa ceva. Radu îşi scoase batista, o despături şi o aşează pe pământ, îndoi un genunchi pe ea, duse arma la umăr şi abia atunci înţelese că îngenunchease ca să împuşte crucea.

„Ea a vegheat destrăbălarea."

Vorbele sunau ca o punere sub acuzare. Degetul se încorda sigur pe trăgaci, alicele se înfipseră adânc în lemn. Zvârli cartuşul gol, introduse altul şi trase din nou – şi fiecare bubuitură reînnoia în el mânia. Un braţ al crucii, cel care întâmpina vântul aspru al iernii, se frânse şi căzu lângă

trompetă – şi crucea era acum un indicator, arătând drumul spre Marea Neagră. Radu se răsuci pe genunchiul amorţit, cu faţa spre Ialomiţa şi-şi şterse cu palma buzele crăpate. De sus de pe coama malului inundată de nori, urcat într-un chenar, Dumnezeu îl ameninţa cu degetul – era Dumnezeu sau un epigon al Lui?

— Şi în umbra metafizică a chipului lui Dumnezeu, un arhanghel sau ceva de genul ăsta sta cu braţele încrucişate pe piept, urmărind drumul norilor.

— Tu şi el! Strigă Radu, înnebunit şi, îndreptând puşca spre ei, trase încă un cartuş, ţintind vitraliul cu desene Hieratice, şi o femeie cu un sac în spinare, care umbla cocoşată printr-o bostănărie părăsită, după pepenaşi de murat, se opri să-1 blesteme.

— Mă, păgânule, care tragi în sfânta cruce! Mâncate-ar viermii ăi neadormiţi!

— Caraghioase! Mormăi Radu şi, luând trompeta şi braţul fărâmat al crucii, se înapoie în staţiune, privind peste umăr la femeia cenuşie ca un bizam. _

Paznicul-vizitiu şi tovarăşii lui adunau într-o căruţă câinii morţi, ca să-i ardă pe rug dincolo de lac, peste câmpul măcelului ara un vultur de apă, avocatul pândit de-o iubire senilă semăna, de la fereastră, răşină pisată, ti ei băbuţe de la azil culegeau levănţică sălbatică, iar femeia grasă, în halat alb, care bătuse, înainte de amiază, în stâlpul de sprijin al verandei, aduna rufele spălate, întinse pe sârma dintre plopi.

, Proasto, vru să-i strige Radu, te chinuieşti degeaba, doar nu plouă cu cenuşă!”

Nu-i zise nimic, impresionat de picioarele ei groase, roşii şi de trupul zdravăn, numai ochiuri de carne voluptoasă. Asemenea făpturi, singură câmpia ştie să le dea la iveală, asumându-şi toate păcatele şi toate urmările. Târând cu el puşca, braţul rupt al crucii şi trompeta, Radu urcă în vila albastră. De o parte şi de alta a scării acoperite cu o scoică de sticlă se căscau ceşti de ciment pline cu pământ în care râdeau, peltic, panseluţe oacheşe, cu picăţele galbene şi mov în petale. O lebădă de piatră vărsa apă pe gură, evocând lunecări funambuleşti. Stâr-niţi de vântul care se pornise să sufle în rafale, sturzii din toată câmpia roteau vârtejuri în frunzele salcâmilor. Înăuntru, Radu găsi luminile aprinse – lumini bizare,

te aşteptai să le vezi intrând în stare de lichefiere sau aşternându-se în două degete de brumă roşie peste copacii atemporali, plantaţi cu pensula pe pereţii salonului. Vorbeau despre frică? Prevesteau un asediu? Corzi de viţă încărcate de rod se împleteau în reţea deasă, pe dinafară, peste ferestrele largi ale mezaninului. Iar un copac năucit de vânt lovea în perete, şi casa parcă se clătina.

Radu se opri în mijlocul salonului – sus, în camera de baie, s-auzea curgând duşul şi vocea lui Ed Vaâdara, ocărând sau lăudând – lemnul uşilor, dat cu baiţ, trosnea mărunt, forfotă de crustacee, forfotă de gândaci înfometaţi, şi zgomotul ăsta, înţepat de provocări somnoroase, deşteptă în Radu Zăvoianu întrebarea capcană:

— Dar unde, unde sunt ei?

Docarul! Îi răsări în minte. Docarul, partenerul ideal şi sigur!

Şi năvăli în camera din stingă, cu vedere spre lac, să cerceteze lacul şi ascunzişurile lui. „Să mă conving cu ochii mei că sunt tâmpit sadea!” Dar în clipa în care izbi uşa cu umărul, se opri, uimit: pe masă, în cinstea lui Raminţki, se lăfăia un purcel copt în cuptor, cu şoriciul auriu, ţinând în gură un măr pe care n-avea să-l mai mestece şi să-l mai înghită niciodată, căci limba-i fusese smulsă din rădăcină şi prăjită. Limba, urechile şi coada ca o virgulă arsă şedeau îngrămădite pe un taler de lemn, în faţa scaunului rezervat lui Raminţki. Jur împrejurul tăvii de argint, pe care trona purcelul, o flotilă de raţe sălbatice, cu capetele retezate, plutea în pânze de sos cu mirodenii, şi 38 de luminări curate, înfipte în podişul unui tort de fructe peste care-şi răsturnau cupele două lalele de zahăr colorat, revărsând miere olandeză şi fragmente de acadele atacate de albine din lapte închegat, aşteptau să fie aprinse şi aşteptau corul unit, intonând sărbătorescul Mulţi ani trăiască. Lumina mâncării, pentru că ziua începuse să agonizeze sfărâmată de al doilea rând de ploaie, ardea mai violent decât lumina aruncată de xV* lustrele în formă de crini. Ed oprise duşul, tropăia îndesai pe grătarul de lemn, şi acum ploaia s-auzea clar, încercând cu unghia acoperişul de olane. Stropii mari se spărgeau distinct, parcă pe spinare de om – nu erau oare, acolo sus, Asta Dragomirescu şi Raminţki, stând goi în ceaţă, răsirângere răsucită a Dumnezeului epigonic şi a arhanghelului din malul lalomiţei?!

„Tufa de mirt şi icoana ei.”

El însuşi, Radu Zăvoianu, se iubise cu o fată din baletul „Lanternei piratului” pe un acoperiş de colibă din Deltă, între şiruri de peşte pus la vânt, sub cohorte de ţânţari. Vila albastră, nimbul batjocurii!

Radu ridică braţul crucii şi-1 înfipse, găinăţat de păsările câmpiei în mijlocul tortului.

„Nici o cruce ciungă fără luminare!”

Dac-ar fi avut chibrite, ar fi aprins luminările şi-ar fi cântat: Sfânt, sfânt, trupul răstignirii. Pe urmă smulse mărul din gura porcului, îl zdrobi sub călcâie şi se retrase cu spatele în uşă.

— Împuşc porcul şi când vor coborî vor mânca alice!

Băgă mina în buzunar după cartuşe şi atunci se izbi cu cotul de săculeţul cu furnici, atârnat de sold.

„Doamne, râse el, râurile tale negre! Sigur că da! Sigur că da!”

Se apropie de masă. Apucă un cuţit, spintecă porcul pe spinare, adânc, şi răsturnă între coastele lui un pumn de furnici. Roiul fumegos începu să colcăie opulent în carnea fragedă. Radu îmbucă la loc spinarea desfăcută, vârî din nou degetele tremurânde în muşuroiul negru şi presără metodic sămânţa distrugerii peste raţele sălbatice.

— Înfruptaţi-vă, le îndemnă pe furnici, şi cântaţi Mulţi ani trăiască.

Şi ochii lui, scânteind fosforescent în cearcăne vinete, se îmbătau de priveliştea furnicilor croindu-şi drumuri prin lumina mâncării, iar furnicile, umanitate minusculă, scoasă dintre pânzele morţii şi aruncată în apogeul ospăţului, se aliniau pe cărările cele mai gustoase, ronţăind, devorând, stingând cristalul de dulceaţă din felinarele invizibile, destinate să incendieze măruntaiele şi poftele lui Raminţki, păcatul Astei Dragomirescu, poate nesăvârşit încă, dar aureolat de jaf sau de un nou fel de a ucide: încercările ei excesive pe lingă Raminţki, întreprinse fără ruşine şi fără frică de Radu.

Când raţele dezveliră crâmpeie de schelet, şi nimeni nu se arăta încă, nici Raminţki cu Asta, nici Ed cu Tudor Fluture, Radu înălţă trompeta, deschise uşile şi aruncă trei semnale de crainic, pe care le repetă. Şi cei patru, ca şi cum ar fi stat la pândă, se iviră în grup, pe scara în spirală, cotaorând de la etaj – în fruntea şirului, Asta Dragomirescu, în pantaloni portocalii, lungi, evazaţi,

cu jachetă îmblănită, fardată, cu sprâncenele negre întinse spre tâmple, după ea Tudor Fluture, în costum de culoarea petrolului, cu floare la butonieră, şi Raminţki, în hainele lui mult prea lungi, veşnic boţite, ţinând în mâna dreaptă o sticlă cu ţuică în care plutea o pară uriaşă. Ed venea ca o vijelie, înecând cu fundul pe balustradă, subliniindu-şi astfel convingerea nestrămutată că cine merge anapoda ajunge mai repede, iar în aer niciodată n-o să-ii rupi piciorul, dovadă că avioanele cad totdeauna în bot, niciodată în coadă.

— Duşmani cu dulăii şi jigodiile! Strigă Ed, înfigân-du-se pe covor, cu picioarele crăcănate şi fluieră scurt din degete, şi de la spatele lui Raminţki, strecurându-se printre Tudor Fluture şi Asta Dragomirescu, năvăliră în faţă, cu capetele săltate, trei ogari, unul arăbesc, cu blană alb-cenuşie linsă, mânjit pe bot cu praf de biscuiţi, doi din rasa italiană Cât un fzr de iarbă, purtând zgărzi împletite din românită de câmp, proaspăt îmbăiaţi şi pieptănaţi.

„Duhlii trecut prin ceruri al câinilor decimaţi şi întorşi iarăşi pe părnânt în senin de stranie răzvrătire”, se gândi Radu, şi numai Asta Dragomirescu simţi că sub ocoalele minţii lui intrase un taur, căutând suliţele care-1 sfâşiaseră, dar, femeie până-n ultimul strop al fiinţei ei. Întinse mâna nu ca să-1 mângâie şi să-1 liniştească, cî ca să-i cureţe punctele negre şi vii care i se mişcau în barbă.

— Furnici! Exclamă ea. Ce, ai stat cu faţa culcată în iarbă? Scuipă, scuipă, strigă scârbită, nu simţi că-ţi intră furnicile în gură?!

— Trebuia să-1 împuşcaţi, zise Radu, tremurând, cu ochii spre ogarul cu blană alb-cenuşie. Doar nu v-aţi dus după el să-1 bandajaţi!

Brusc, deschise uşa, azvârli ogarul afară c-o lovitură de picior şi, mai înainte ca Ed să-i sară în cârcă şi să-1 oprească, îşi descarcă arma în trupul câinelui care se rostogoli în ploaie, sub şuviţa de apă ţâşnind din ciocul lebedei de piatră. Ceilalţi doi ogari se-năpustiră, scheu-nând, în camera ospăţului – unul, ţâşnind chiar printre picioarele Astei Dragomirescu – Tudor Fluture se aruncă în ajutorul lui Ed şi amândoi smulseră arma din mâinile lui Radu.

— Nene Radule! Se văicări Tudor Fluture. M-a costat o groază de bani. Şi tocmai i-1 dăruisem doamnei!

— Uită-te acolo, răspunse Radu, rânjind. Parada câi nilor de paie, şi toţi îşi întoarseră privirile spre lac.

Pe apele învrăjbite de vânt şi bătute aprig de ploaie trecea, purtată de curenţi, platforma cu docarul prins în scoabe de fier. Sus, pe capră, omul de paie şi câinii de paie, în docar, sub cortelul scorojit, avocatul alungat de-acasă şi bătrâna cu părul strâns în fileu de aţă şi cu bluza imprimată cu iepuraşi roz. Cai nevăzuţi îi duceau la biserica ascunsă în negură, loc ideal pentru o căsătorie morganatică.

— Uraaa! Strigă Raminţki de la fereastra camerei de ospăţ, aruncând pe pod scheletele raţelor sălbatice, şi păsările de os erau daruri pentru nunta aia grotescă, şi după ce aruncă în ploaie şi ciozvlrtele de porc, inundate de furnici, aprinse luminările din tort, desfăcu sticla de rachiu, rupându-i gâtul de stinghia mesei şi-1 strigă pe Radu, numai pe el, dar veniră toţi, şi-i zise:

— Băiete, începem sărbătoarea. Hai, ia un pumn de furnici, îndeasă-1 în gură şi să cântăm: Evohe!

Şi el, cel dinţii, se aplecă cu gura în dreptul mesei, adună cu palma o cărare de furnici şi-o aruncă în gâtlej.

— Mulţumesc, băiatule, mi-ai făcut cel mai frumos dar de ziua mea.

— Care? Întrebă Radu Zăvoianu, simţind că taurul din el se schimbă în taur îmbălsămat.

— Care? Zise şi Raminţki.

Radu se aşează la masă, întinse braţele şi le încolăci pe după gâtul celor doi ogari. Şi capetele ogarilor, neclintite, păreau doi sâni monstruoşi, răsăriţi pe pieptul lui.

— N-o să ne mai vedem, zise Radu.

— Cât timp? Întrebă Raminţki. Un an? Doi?

— Suflă în luminări şi numărăm după aia.

— Pe cele stinse? Întrebă Raminţki.

— Nu, pe celelalte.

Raminţki se întinse peste masă şi sărută ogarii pe bot, şi Radu avu impresia stranie că Raminţki îl sărută pe sâni. Se suci, mişcare ţeapănă, spre Asta şi zise:

— Asta, ţâţele mele au ochi. Ale tale au?

— Du-te dracului! Zise Asta.

— Eşti tufă de mirt, zise Raminţki, n-ai dreptul.

Asta luă platoul cu tort şi intră cu picioarele în el.

— Mulţi ani trăiască! Începu ea să cânte, frământând lalelele de zahăr colorat.

Şi Ed, apoi Tudor Fluture, apoi Raminţki îşi uniră glasurile cu al ei.

— Mulţi ani, mulţi ani, mulţi ani, muulţi aaani!

Faţa lui Radu, palidă, incandescent palidă, înălţată spre Asta Dragomirescu, trăda emoţie, stupoare şi spaimă. Atât de palid, Radu părea descins dintr-o existenţă anterioară.

Tremurând, îngenunche să numere luminările nestinse.

— Doi ani, îi zise lui Raminţki, ridicând două degete în formă de „V”.

— Lipeşte deştele, să fie unu şi jumătate, spuse Ra minţki.

— Nu, nu, se opuse Asta Dragomirescu, ţine-ie des făcute, V = semnul victoriei.

— Mai degrabă semnul elevilor care se cer afară, la closet, râse Raminţki, Asta Dragomirescu îşi scoase un pantof şi-1 înfipse, mânjit de tort, între degetele lui Radu.

— Papucul doamnei, zise ea.

— Papucul doamnei e floarea cea mai rară din Bara gan, lămuri Tudor Fluture. Gâzele care se strecoară înăuntrul florii ies încărcate de miere! Şi se opri brusc, cu toate culorile stinse, ca un fluture-animal care-a nimerit pe-o plantă carnivoră.

Radu plângea. Plângând, aduna cu limba bucăţelele de tort de pe vârful pantofului.

— Radule! Strigă Asta Dragomirescu, îngrozită şi, căzând lângă el, ii îmbrăţişa şi-ncepu să-1 sărute. Hai, nu se poate…!

Ed şi Tudor Fluture se priviră stingheriţi şi-ar fi vrut să fie departe, în câmpie. Raminţki, în schimb, ridică nepăsător din umeri şi, gras sub limbă, aruncă grosolan:

— Ed, orice râu când ajunge să se verse-n mare se aseamănă cu o limbă de vită.

— Du-te dracului! Ţipă Asta Dragomirescu, scoasă din minţi.

— Mă duc imediat. Afară mă aşteaptă şapte calulpopii legaţi de-un fir de papură.

Raminţki ieşi.

Şi din clipa aceea, timpul îngrămădi între ei tulpină moartă.

Y în octombrie, când furtunile coboară sau sfărâmă spânjzurătorile urcate de septembrie în căile de migraţie ale

păsărilor, Radu Zăvoianu o sili pe Asta Dragomirescu să-şi ia un mic concediu de la teatru şi plecară la cabana construită de Radu din rămăşiţele casei părinteşti, în balta Brăilei – living room, o scară interioară şi deasupra două camere terminate într-un cerdac umbrit de plopi, cearcăn de dragoste, culcuş în care să poţi gusta fericirea, rnai ales în nopţile de toamnă, tipărite între ape cu mireasma părăsirii, a rosmarinului şi singurătăţu'. In nopţile lui octombrie, în balta Brăilei curge aur de pe evanghelii, numai cel furat. La început, Asta se împotrivi – „mai bine am. Ataca muntele, Bucegii, cabana de la Vârful cu Dor” – apoi cedă, înfrigurată de amintirea stranie a lunii care, în octombrie, dincolo de Dunăre, seamănă cu un preot decapitat umblând pe cer cu o icoană în braţe şi rugându-se pământului să-i înapoieze fructele ochilor. Cine-a trăit lingă Dunăre ştie că dac-ar fi să se întâmple vreodată o înviere din morţi, învierea s-ar întâmpla numai într-o noapte de toamnă şi nurnai în bălţile Brăilei.

„Patru sau cinci zile în bălţi, iată formula dezagregării mâniei lui Radu şi a răzbunării pe toată lumea!” şi Asta se apucă să împacheteze: pleduri, pulovere, barca pneumatică, arma de vânătoare. (întorcându-se de la G.

Radu îşi cumpărase puşcă.) Dar în adâncul fiinţei ei, Asta Dragornirescu simţea că mânia lui Radu nu se va consuma definitiv, că mai devreme sau mai târziu se va întoarce spre începuturile obscure, însă fără să mai ajungă în centrul inimii.

„Mă iubeşte neputincios. Neputinţă simplă, tragică şi evidentă.”

Dac-ar fi bătut-o, 1-ar fi iertat, dar pentru că îndrăznea să fie împotriva tuturor fără să fie, îl dispreţuia.

— Nebunia ta e goală de sânge, îi spuse ea când ajun seră în bălţi.

— Dar poate nu e fără sens.

Asta Dragomirescu scutură capul – ochii ei negri, imenşi, trădau un gând de ruină, amestec de obrăznicie, milă şi provocare – şi replică întunecat, pe un ton sub care se ascundea evadarea sau numai agresiunea care o precede:

— Dacă m-ai adus aici ca să învăţăm să murim, nu-i fără sens.

Erau lângă podeţul ăla făcut din frunze de tablă şi aruncat peste un vad sec prin care doar o singură dată cursese un şuvoi

de apă ducând în Dunăre un pui de lebădă, şi pe buzele Astei Dragomirescu dansa umbra unui fluture, iar în golul uşii de la cabană umbrele plopilor se mişcau ca nişte paşi de fată, mestecând nu neapărat o nenorocire, ci desenând mai degrabă noroiul ei. Radu zâmbi strâmb – paşii de umbră se încurcau unul pe altul, cu scopul de-a se sugruma reciproc – întinse braţul s-o prindă de mijloc şi cântă cu veselie forţată:

Vreau să fii mereu gheţuşca mea.

Pe care să lunec, să lunec, să lunec…

— Încerci să semeni cu Ed Valdara. Dar Ed e într-un fel inimitabil.

— De ce? Fiindcă n-are nici un Dumnezeu? În trebă Radu.

— Cine-i Dumnezeu ca să-i pese lui Ed de el?

— Cum, nu ştii?! Dumnezeu e omul care umblă cu mâna pe ţâţele reginei Angliei.

Şi se lepădară cu toată făptura luminii.

Dunărea încurajează destinul toamnei, păstrând lumina verii până la prima ninsoare. Arţarii bătând în roşu, plutele şi plopii dădeau ochii peste cap, spre necuprinsuri vibra iluzia, se mişca, şoptind, vânt strecurat din râpele coapte ale Fanarului, pădurile de stuf acopereau pământ plutitor, iar pământul hoţi fără noroc peste care nimeni nu va clădi altare – şi atât Radu cât şi Asta Dragomi-rescu, întinşi pe şezlonguri, în cerdac, grei de soare, asemeni ciorchinilor de struguri cu care-şi întineresc gura zeii bătrâni, dar şi mai grei de dorul plecării spre niciunde, înaintau, fără să-şi dea seama, prin măruntaiele urii, lup trăsnit în creştet Radu Zăvoianu: „ştiu că eşti tot în jegul Bucureştilor”, ursitoare rea Asta Dragomirescu: „ţi-e frică de rouă de pe sângele meu, şi nu ştii poarta de la depozitele unde se păstrează secretele migraţiei”. Vorbeau puţin şi numai în dungă, ursitoa-rea, în costum de baie, îşi ştergea şi-şi lăcuia unghiile şi iar o lua de la capăt, castanul de la colţul cabanei îşi scutura frunzele pe acoperiş – fructele aveau fălci, muşcau şindrila – o pasăre cu guşa plină de zboruri avortate ţipa în stufăriş, şi departe, în fundul zării, unde Dunărea îşi desparte apele în două haite, fulgera necontenit. In munţi, fulgerele sunt cascade de lapte dând în foc. În câmpie sunt pâraie iuţi, traversând oasele griului şi hohotesc ca burta oii străpunsă de cuţit, în baltă, toate zvâcnesc numai în sus, topoare care vor să se înfigă în ţeasta stelelor.

— Nicăieri nu fulgeră atât de frumos.

— Da, răspunse Asta, de când am venit fulgeră celebru în toată balta. Ai mirosit vreo femeie din baltă la sub ţiori? Cred că toate miros a piatră arsă.

— Mai mult a pelin, preciza Radu.

— Eu sini regina pelinului, zise Asta melancolic.

— Din Tufă de mirt, regina pelinului? E un act de abdicare. Pe plan vegetal.

— Îl semnez.

Asta Dragomirescu înmuie pensula în ojă şi se iscăli pe perete: A. Dr. Radu se lungi pe burtă şi-şi lipi buzele uscate de genunchii ei.

„Şi numai prin rupturile trupului, prin rănile lui suntem oameni”, auzi ea vorbele lui Raminţki.

Când i le spusese? Jur împrejurul casei ţâriiau, în iarba galbenă, greierii, „parcă i-a pus cineva cu călcâiele pe plită”, Asta Dragomirescu lunecă încet pe spate, „mă culege”, şi se duse până la capătul pământului: Te implor, te implor„, şi Radu: „cu mine, numai cu mine„, într-o încleştare fluidă, cu miros de piatră arsă, care ţinu o veşnicie şi se repetă, în odaie, la picioarele cerbului împăiat, sub peretele acoperit de-un covor cu „soarele şi luna i-au ţinut cununa” şi un arcaş, sprijinindu-se de gâtul calului, ce-şi smulgea o săgeată înfiptă în şold, până când ziua, istovită, scoase limba la lume şi soarele se sparse ca stârvul unui viţel aruncat în prunduri, cedând Jocul nopţii care se uni cu Dunărea ca să jefuiască în deplină libertate slava sulfinei stinse, duhoarea nămolului.

,. Noaptea mântuirii”, o numi Radu a doua zi, convins că esenţele şi beatitudinea zilei dintâi se vor înscrie şi-n pajiştea zilei a doua. Dimineaţa, la ora 9, când Asta coborî, într-o mantilă albastră, veni la ei Toma Tali-verde, pădurarul, mic, burtos, însoţit de patru câini. Câinii, scuturând cozile, deşertau roiuri de muşte. Taliverde,

Care făcuse războiul la fanfara militară, atârnat de toba mare – „am îngropat optsprezece generali, cinci de-ai inamicului, pe viaţa mea, inamicul dădea de băut nu glumă, când ne împrumutau ne legau la ochi, dar la întoarcere nu mai era nevoie” – le dărui o oală cu miere de salcâm şi un pui de prepeliţă cu aripa fiinţă. Radu Zăvoianu îl răsplăti cu două pachete de cărţi de joc.

— Vă mulţumesc că nu mi-aţi uitat patima. Domnule Zăvoianu, dac-aş şti că pe lumea ailaltă se joacă încon tinuu cărţi, diseară mi-aş lua zilele împreună cu trei prieteni din Comorofca.

— Ce-i cu semnul ăla din frunte? Îl întrebă Asta, arătând cu degetul, în primăvară nu-1 aveai.

— Îl am din tinereţe, astă primăvară nu se vedea din căciulă. Eu, doamnă, sunt închinat cu sabia, într-o bise rică făcută numai din luminări împletite. Intri în ea de-a buşilea. Azi nu mai e, au luat-o apele. M-a-nsemnat cu fierul roşu un popă răspopit.

— Şi ce semnificaţie are crucea dumitale?

— Păi. Înting cu trei deşte adunate într-o învăţătură folositoare. Pun deştele pe frunte şi-1 aud pe popă: muierea-i schimbătoare, azi pe-un fir de izmă, mâine pe-o nuia de merişor. Le cobor spre pântece şi ştiu, vă rog să mă iertaţi, că o singură muiere nu ţine de foame. Le duc la răsărit, pe umărul drept, şi dau de amăgire, închei crucea, la asfinţit, şi simt cum tună-n mine porunca răspopitului: mireasa ta, frate Taliverde, să fie duhul din struguri. Pe care să-1 bei strecurat prin trei inele, unul de zăpadă, unul de pâine şi altul de cântec. Doamne-ajută!

Şi apoi, cu voce înăbuşită:

— Aţi auzit ce caz am avut la Brăila acum două săptămâni? O femeie şi-a omorât bărbatul şi 1-a zidit în peretele casei. Nu erau probe că 1-a omorât ea şi judecătorii voiau s-o achite. Dar la a treia înfăţişare, când se dă sentinţa, ea le-a zis: Oameni buni, staţi, nu vă acoperiţi cu păcate, eu î-am omorât. Cum şi unde? Cică, daţi-mi un aparat de fotografiat să v-arăt cum. I-au dat, ea 1-a pus la ochi, tac, tac, tac, şi pe urmă, poftiţi, aveţi acolo totul. Au scos filmul şi, ce să vezi? În fotografie era mortul, bea ceai la masa din bucătărie şi femeia pâş-pâş s-apropie pe la spatele lui şi-i înfige o andrea în ceafă. Cum vine asta, dacă-mi permiteţi? Mortul e îngropat în trei luni, muierea e în sala tribunalului şi cu toate astea apar amândoi pe fotografie! Eu zic că ea şi-a fotografiat creierul şi fapta ascunsă în mintea ei. Toţi ăilalţi zic că nu se poate, dar atunci cum se explică fotografiile? Asta e, moartea nedreaptă are urmaşi, iar urmaşii vin şi pedepsesc, pe deasupra tuturor legilor. Taliverde plecă.

— Neverosimilă poveste! Zise Radu.

Şi Asta Dragomirescu:

— Roditoare, vrei să spui!

Şi din nou, fixându-1 cu ochi îngheţaţi:

— E ca o poveste scrisă de Raminţki.

— Vulnerabilă, adică.

— O poveste de Raminţki trăieşte chiar neacceptată.

Îl cunoşti de mult pe Taliverde?

— De mic.

— Trebuia să te ducă şi pe tine la biserica aia de luminări împletite.

— Hai să-mpuşcăm grauri, zise Radu. Sunt mai încolo nişte vii pe care le atacă în cârduri.

— Fără armă, ceru Asta. E obscen să tragi în păsări într-o zi atât de frumoasă. Uite ce curat e totul în jur!

Parcă se topeşte Dumnezeu în cer.

— Aici, în balta, se spune altfel: e o zi în care să-ţi gâdili copiii la fund cu un fulg de gâscă.

Intrară în ierburile înalte, Radu tăind spicele cu o nuia, iar Asta Dragomirescu încălzind între sini puiul de prepeliţă cu aripa frântă. În cer se citea slujba împăcării, pe marginea Dunării, sub vii, un om trecea cu un miel în spinare – ISTIS luând pe umeri păcatele întregii omeniri – lumina era verde şi nesătulă, lumină nimfomană, fluviul purta barcaze construite sub ochi de padişah. Morile din coasta Brăilei se bulgăreau cu ghiulele de fum, dragonii vântului de la amiază căutau vulpi prin ierburi, dar vulpile se aflau la adăpost, sub mantila albastră a Astei Dragomirescu, şi ei nu-ndrăzneau să le înhaţe. Spaţii şi timp sfidau rutina. La cotul unde cărarea se afundă în vie întâlniră patru copii prăjiţi de soare. Ţineau în mână câte o sfoară pe tulpina căreia erau înnodate zeci de aţe subţiri, fiecare smucită necontenit de un băz-găune. Copiii se dădură în lături, agitând umbrelele alea sfârâitoare şi mutrele lor scânteiau de bucuria izbânzii.

— Care din voi vrea să-mi vândă şi mie umbrela?

Întrebă Asta.

— Nu putem, i se răspunse, avem vorbă cu nişte fete să ne plimbăm aşa pe Strada Mare.

— Ne-ntâlnim după ce vă plimbaţi şi facem târgul.

— După ce ne plimbăm legăm băzgăunii de-un bujor din grădina publică. Anul trecut tot aşa au făcut nişte băieţi şi toată

lumea a văzut cum băzgăunii au smuls bujorul şi s-au suit cu el pe Biserica grecească.

— Măi, râse Asta, să fiţi atenţi să nu zboare cu voi!

Mi-a spus mie un porumbel că e tare urât noaptea pe acoperişuri.

— Şi mie mi-a spus un liliac, zise Radu.

— Foarte, foarte improbabil să ne smulgă de pe pământ, răspunse băiatul din capul şirului, şi se depărta, săltând dintr-un umăr, urmat de ceilalţi.

—

Când fură la o distanţă apreciabilă, copiii, toţi patru, se opriră şi strigară în cer:

— Doamnă, ai un nas pe fluture.

Asta Dragomirescu îi ameninţă cu degetul şi ei o rupseră la fugă, împiedicându-se, dar necăzând, salvaţi de corolele alea tremurătoare sub care zburau într-acolo unde cerul sta cu urechea lipită de pământ şi clipa era legendă, îngropaţi în nevinovăţia toamnei, Radu şi Asta văzură un bujor năclăit de sânge suind spre o cruce neştiută – copiii erau frunzele de argint din jurul cupei, iar floarea, destinul copiilor, în ţinutul acela dintre ape, numai ei doi, Radu şi Asta, erau visul osândit să îmbă-trinească dansând peste uleiurile din care beau lupii.

Şezură în vii până după-amiază. Soarele avea o falcă de măgar. Viile ardeau tămâie pentru caii nomazi ai Dunării. Când obosiră umblând, găsiră şi cârdurile de grauri. Prinşi cu sutele în plasa întinsă de paznici în colţul cu cei mai dulci struguri. Le gâlgâia guşa de ţipete.

Radu dezbrăcă puloverul de lână, îi înnodă mmecile, schimbându-1 în sac şi răsturnă înăuntru zece sau douăzeci de grauri.

— O să-i prăjim frumos şi-o să-i stropim cu vin.

— Nu, nu, nu! Ţipă Asta, isteric. Dă-le drumul!

— De ce? Sunt foarte gustoşi.

— Taci! Strigă Asta. Mi se-ntoarce stomacul pe dos.

— Cum vrei tu! Făcu Radu, dezamăgit, şi vărsă graurii peste o tufă de ştevie veche.

— Hai să dezlegăm plasa, zise Asta. Să le dăm drumul la toţi.

— Te comporţi chiar ca o nevastă de graur, îi zise Radu. Nevestele lor sunt profitoare, numai bărbătuşii caută casă, ele stau şi fac nazuri.

Rupseră cu dinţii aţele care se încăpăţânau să reziste degetelor, apucară de capetele plasei şi o porniră în fugă spre Dunăre Umflată de vin t, plasa, largă de cincisprezece metri, unduia pe deasupra ierbii şi graurii, scuturând mărunt şi zgomotos din aripi, se azvârleau îndărăt din ochiurile morţii. Cei mai mulţi cădeau pe pământ, râcâind năuciţi cu ghearele şi abia după câteva secunde ţâşneau în văzduh ca să se unească, încă nedezrneticiţi bine, cu aceia care, supuşi numai legii înălţimilor, se avântaseră de la început în azur. Adunaţi din nou laolaltă, într-o formaţie amintind conturul unei biserici, apoi pe-al unui scrânciob rotindu-se în cer, se înfundară în turlele plopilor, căci singura şi adevărata legătură a păsărilor sălbatice cu pământul acoperit de primejdii rămân arborii. În malul Dunării, Radu şi Asta se opriră gâfâind, lepădară plasa, şi Asta, pipăindu-şi sânii, întrebă scâncind:

— Dar puiul meu de prepeliţă?

— Să ne-ntoarcem să-1 căutăm.

Asta, pierdută în mantila albastră, îşi muşcă buza să nu izbucnească în plâns. Radu zâmbea: aşa ar trebui ea să fie mereu„, îi strecură mâna în părul negru şi o sărută. De sus, Dumnezeu vărsă peste ei un pahar cu mir. Carnea Astei începu să tremure, braţele i se încolăciră pe gâtul lui Radu şi miroseau nu a pelin, miroseau a vişini atacaţi iarna de iepuri, în timpul ăsta, Dunărea sufla sidefuri şi vântul era cu gura plină de anafura. Radu coborî cu faţa între sânii Astei, în şanţul turbării „sfârcurile alea, mereu indignate… S-o pun să şi le înmoaie în oalele cu miere de la Taliverde”.

— Bună ziua. Vreţi să luaţi nişte peşte? Avem ştiuci, moacă de somn, şalău…

Radu se desprinse de Asta, încurcat, neştiând ce să facă cu mâinile, articulând gesturi searbăde. Faţa lungă, cu nasul uşor coroiat, i se întunecase şi-n ochi îi jucau boabe de fosfor. La câţiva paşi, pe apă, dintr-o luntre, un bărbat şi o femeie, amândoi tineri, bărbatul mai tânăr decât femeia, îi priveau zâmbind. Bărbatul ţinea vâsla înfiptă în rnal, ca să dea stabilitate bărcii, femeia le arăta o ştiucă aurie, cu gura petrecută printr-o nuia de salcie.

— N-avem bani la noi, răspunse Radu.

— Nu-i nimic, zise femeia. Vi-1 dăm pe datorie. Vă ştim bine, dumneavoastră nu ne ştiţi pe noi.

— Cum să nu? J spuse Asta. Eu vă cunosc.

— Cine sântern? Întreba, curios, bărbatul.

— Dumneata eşti omul ucis şi zidit în peretele casei, iar dânsa ţi-a fost nevastă. Eu sunt vrăjitoare, continuă Asta, dacă vreţi va ghicesc în zodii.

Femeia din luntre îşi făcu cruce şi aruncă pe mal două ştiuci. Bărbatul ei se lăsă cu toată greutatea trupului în vâslă şi luntrea lunecă spre mijlocul Dunării.

— Hei, strigă după ei Asta Dragomirescu, v-aţi spe riat, vă e frică? Staţi să vă descânt!

Şi începu;

Baltă veche, ţara de piază rea, Inflaţie de vrăjitorie.

Iată – vin să-ţi dau o lacrimă de ajutor.

Toarn-o pe poarta.

Cea legată cu ochi de crin şi unde clini de nămol latră cu limbă de cobe: cui nu-i place biciul, n-are decât să-şi schimbe condiţia de cal.

Te blestem cu cimbru verde…

— Ţi-e dor de Raminţki, îi zise Radu, rânjind.

— Nu, nu neapărat de Raminţki, răspunse Asta. Mi-e dor de ceva, dar nici eu nu ştiu de ce. Mi-e dor să am o aluniţă pe obraz.

— Ai două.

— Mi-e dor să mai am una.

Când ajunseră acasă, Asta se opri între tufele de pălămidă uscată de lingă podul de tablă şi zise:

— Mi-e dor să fiu câteva ore singură. Mă duc la Brăila, mă laşi? Mă duc şi mă întorc diseară, cu şalupa, de ora opt.

— Faci cum vrei! Rosti el, înfrânt.

Ea luă două mere din coşul atârnat la streaşină şi continuă neîndurătoare:

— Tu strici totul.

Radu se urcă în cerdac şi o urinări cum se pierde pe cărarea spre debarcader – fantomă albastră plutind prin crângul de cătină, cufundând în abjecţie ziua pe care el şi-o dorise la fel de orgolioasă ca şi pe aceea de ieri.

„Aş putea s-o prind chiar alergând în genunchi după ea… M-aş înţepa, mi-ar scoate mărăcinii cu acul.”

Şi pe urmă: Vine seara, se lasă frigul, trebuie să cobor să sparg lemne.”

Dar nu se clinti, rămase în cerdac, privind fix oraşul Brăila, ceaţa verde care-1 inunda. O durere opacă îi înţepenise sufletul.

„Trebuia s-o opresc… Nu, mai bine că s-a dus, dezgrop de sub prag piatra pe care-am adus-o de la Troia şi sparg toate geamurile.”

Dincolo de crâng, în stuf, grohăiau porcii lui Tali-verde.

, Târf ă mică! Două aluniţe!” în prima lor noapte de dragoste îi acoperise trupul cu sărutări. Numărase 14,300 de sărutări.

Sus în Brăila, luna băga mâna în silozuri, lua grâu şi-1 prefira printre degete. Când întunericul dădu în frunză vânătă şi o bufnită ţipă în marginea apelor, aprinse două felinare de vânt şi le puse la coroana cerdacului.

Ca să nu se rătăcească ea la întoarcere. Nu bău nimic, ceea ce, la el, era o stare de ipocrizie, iar fix la ora 3 începu să se neliniştească. Frica îl înghesui şi vru să ia arma să tragă un foc, să-1 audă Taliverde şi să vină. Dar ce să-i spună Taliverde?

— E Dunărea, domnule Zăvoianu, aruncă bursuci de apa în maluri. Aici, dacă eşti singur, înnebuneşti, numai eu mă ţm înfipt, cu toate că acum doi ani mi-a trecut un lup printre picioare, La zece şi jumătate o auzi pe Asta:

— Parcă eşti la cârma unui vapor. Sau într-un altar.

Se oprise sub cerdac şi se uita la felinare. Lumina lor puţină nu-i atingea decât faţa şi umerii, parcă neîndrăznind să-i cuprindă şoldurile.

— Ai vrea să fu într-un altar şi să pluteşti spre Bosfor?

O întâmpină joS. În living-room, o ajută să-şi dezbrace mantila, trăgând în nări mirosul de ceaţă lipit de părul ei şi, purtând-o în braţe, o instala în fotoliul de lemn afumat din capul mesei. Asta-i dădu o felie de dovleac copt.

— E nemaipomenit. Ia şi gustă. Eu am mâncat patru porţii, nu mă mai săturam.

— Mulţumesc. Ţi-a făcut bine plimbarea?

— Nu m-am plimbat deloc, fiindcă a plouat.

— Nu se poate, aş fi simţit.

— A plouat cu clăbuci.

— Trebuia să mă iei şi, pe mine. Îmi place când plouă cu spume la gură. Ce-ai făcut dacă ploua?

— Am stat într-o simigerie şi-am văzut un meci de fotbal la televizor.

— Juca Ed. Tu ştii de ce-1 strigă lumea pe Ed. Maori?

— O poreclă ca multe altele.

— Nu. Stai jos şi ascultă. E o poveste foarte ciudată.

— Fe-no-me-nal.' rzse Radu, subliniind astfel obiceiul ei de-a cânta cuvintele în clipele de bucurie.

Asta Dragomirescu luă din ulcica de pe masă o floare de câmp, violetă de toamnă, şi-1 lovi în glumă peste obraz. Era veselă, respira precipitat şi ochii imenşi, care împrumutau feţei ei mobilitate şi mister, scânteiau aprins.

— Acest Maori a existat cu adevărat. A e-xis-tat.

— Unde?

— Nu contează unde. Important e c-a existat. Şi te rog să nu mai mă-ntrerupi.

— Te ascult.

Pe Maori ăsta, primăvara îl punea într-o situaţie falsă. Tot timpul anului poseda o sănătate uscată, intangibilă, dar de cum venea luna martie şi pină la începutul lunii mai, capul lui, în special fruntea, simpatiza cu vremea şovăielnică, dureri şi gânduri nesigure îi transformau figura lividă într-un fel de legumă opărită. Primăvara. Maori simţea în buzunar invitaţia în alb pe care moartea ne-o vâră în portofel în clipa când ne naştem. Şi nu era bătrân. Avea doar 25 de ani, o vârstă în acord cu pornirile inimii, în primăvara lui 196..., prea impulsivă, prea animalică, Maori închise prăvălia în care vindea beţe pentru pescuit, zicându-şi: „drace, nu mai e nimic de făcut.'„, şi se refugia în garsoniera lui, situată în partea cea mai populată a oraşului. Portăreasa îi aducea ia prânz un litru de lapte fiert şi el o expedia repede:

— Trebuie să dorm, să mă refac, mi^am ruinat sănă tatea umblând toată iarna cu sania printre lacuri ca să-mi vând nenorocitele de beţe de bambus pescarilor îngheţaţi lingă copcile lor idioate.

— Ciudată meserie v-aţi ales, domnule! Îi spuse femeia w a treia zi de boală. Mai bine vă angajaţi undeva cu leafă fixă.

— Lasă~mă J strigă el nervos.

—

Şi pe urmă:

— Cine, scumpă doamnă, cine, pentru Dumnezeu, o mai scoate astăzi la capăt numai c-o singură leafă?!

— Cu ideile astea o s-ajungeţi spion şi-o să vă împuşte la zid ca pe-un câine.

— In ordine! Răspunse el.

Femeia trebui să dispară.

— Ţi-e milă de mine, vulpe bătrână? Spuse Maori. Pe dracu! Vrei să pui laba pe garsoniera mea. Ştiu eu prea bine ce e mila! Balconul unde se odihneşte cruzimea!

Capul, cu nas lunguieţ şi moale ca o ţâţă de vacă, îl durea îngrozitor, îl înfăşură într-un prosop. Durerea se localiza în colţurile frunţii. Mai puţin aspră. Aproape dulce şi plăcută.

Parcă-mi cresc, parcă-mi răsar coarne, gândi Maori. De ied, de căprior sau, cine ştie, coarnele lui Moise de la Sân Pietro în vincoli."

Sta pe un fotoliu de pluş, cu ciucuri roşii, împletiţi cu fireturi. Lumina rece şi limpede ca alcoolul, curgând prin trei pahare de sticlă, scălda în ape clare covorul şi două rânduri de perne otomane înşirate pe lângă pereţi.

— E cineva la fereastră, zise Radu.

— Vrei să mă sperii? Du-te şi vezi.

— Nu-i nimic, zise Radu, avem arma si, întinzând mina, aduse arma lingă el. Cred că mi s-a părut. E umbra castanului. Şi luna care dă cu broaşte în geam.

~ Văd că ştii povestea. De ce-o faci pe nebunu?

— Jur că e prima oară când o aud.

— Hai să te cred, conveni Asta, cu îndoială. Cu toate că la feî simţea şi Maori.

— Cineva dă cu broaşte în geam. Mă, bagă de seamă, dacă sunt râioase, te sugrum cu mâna mea!

Şi pe urmă n-a mai fost nici un zgomot. Sau a aţipit el. Câteva clipe. A sărit din somn lac de sudoare. Nu ştia cit e ora. Vuietul oraşului, spre stingere, semăna cu glasul mării, îar el, Maori, chiar a zis:

— Aşa sună marea când se culeg prunii în Dobrogea.

S-a sculat şi s-a dus la bucătărie să bea un pahar cu apă. Îl mâncau braţele şi spinarea.

— Am muşte sub piele, fir-ar al dracului!

La întoarcere s-a împiedicat şi-a căzut pe covor.

— Fii atent cum umbli!

Vocea venea din covor. S-a târât în fotoliu. Şi dintr-o dată, ochii i s-au umflat de groază. Covorul lui cumpărat la o licitaţie, înfăţişa, ţesute cu fir auriu, două femei goale, aşezate şold lângă şold, sub un copac.

— Copacul primordial, zise Radu.

Dar Asta Dragomirescu trecu mai departe;

— Având la picioare două cămile, epuizate de drum, de sete, de foame – imaginea răbdării şi-a resemnării – iar pe margini, de jur împrejur, crenguţe înfrunzite pe care se odihneau păsări.

— Grauri, zise Radu.

— Femeile lor profitoare, zlmbi Asta.

— Ei, bine, făcu Radu.

— Ei, bine, Maori observă că atât femeile cât şi cele două cămile erau gravide.

— Halucinez, sunt mai bolnav decât îmi închipuiam, înghiţi o pilulă întăritoare şi aşteptă efectul, cu ochii închişi. Adormi, răsturnat în fotoliu. De data asta dormi mult şi fără să se zbuciume. Dimpotrivă, avu chiar un vis frumos: era mic şi se dădea în leagăn şi leagănul era în faţa uşii de la casa unde se născuse. Maică-sa cocea pâine în cuptor şi prin aerul primăverii veneau sfintele Paşti, iar jos la râu, taică-su umbla cu luntrea şi culegea din cuiburi ouă de văpsit, şi toate erau roşii.

Se sculă cu capul limpede, oasele uşoare, sănătos adică. Dar, aruncându-şi ochii pe covor, dădu un strigăt uimire.

— Doamne Dumnezeule, e adevărat!

Femeile şi cele două cămile născuseră – o fetiţă, un băiat, doi pui de cămilă. Şi nu numai atât, copiii erai; mari, în jur de patru ani sau chiar mai săltaţi, şi călăreau dând din mâmi, cele două cămile bătrâne. Maori îi salută,; n-are rost să-mi mai fie frică, în faţa miracolului te descoperi". Comandă mlncare multă şi până dădu fuga portăreasa la restaurant şi se întoarse cu coşurile pline, el strânse covorul sul şi-1 sprijini de perete.

— V-aţi făcut bine, dar nu e cazul să mâncaţi atâta, o să vă îmbolnăviţi din nou.

— Mulţumesc pentru sfaturi, însă eu te plătesc pentru ca totul alte servicii.

Desfăcu covorul şi întinse bucatele sub copac. Femeile şi copiii le înfulecară. După. Câteva zile, în garsonieră erau

mormane de oase. Movile de firimituri. Chemată să facă curăţenie, portăreasa dădu în clocot.

— O sa vă mănânce gândacii şi dacă nu v-astâmpăraţij chem salubritatea publică, adunaţi aici toţi şobolanii din oraş, şi ce-i asta, că toată ziua tropăie în cameră nişte cai, urlă copiii sau chiar dumneata urli, că-1 ai în maţe pe dracu.

— Stai puţin şi spune-mi, seara, seara-ţi place?

— Seara-mi place, dar tot nu-i frumos ce faceţi. Vecinii întreabă cine-s muierile alea care vin aici şi cântă la harfă. Pe unde intră ele, domnule Maori, şi de unde atâţia bani să le plăteşti?

— Într-o zi o să-ţi spun totul, scumpă doamnă, însă nu ştiu dacă eşti capabilă să ţii un secret. Deocamdată numai atât, eu trăiesc o minune.

A doua zi chiar, Maori înţelese că trăncănise prea mult, portăreasa şi vecinii începură să stea la pândă, să tragă cu urechea şi să-şi facă de treabă prin dreptul uşii lui. Într-un bloc, toţi vor să ştie totul.

— Da, zise Radu, în Brezoianu, în blocul nostru, spio najul e perfect organizat.

— Te-mbeţi, faci scandal şi te mai miri că lumea se supără!

— Şi ceilalţi se-rtibată.

— Dar ei nu sunt persoane publice.

— Nici Maori nu era.

— Nu era, însă devenise un caz. Adică un lucru pe care îumea nu-1 suportă. Un lucru de neînghiţit. Şi fiindcă devenise un caz, ceilalţi şi-au ascuţit unghiile.

Iar într-o zi, când Maori împletea coroniţe copiilor din nuielele de pe marginea covorului şi uitase să închidă uşa cu cheia, năvăliră peste el portăreasa şi patru bar baţi din bloc.

— Culcat! Strigă el şi copiii se culcară lingă mamele loR. Şi ăia nu văzură nimic.

Îl ocoliră pe Maori, aşezat turceşte pe covor, căutară în baie şi-n bucătărie, nu găsiră nici acolo nimic şi plecară mârâind ameninţător.

— Nişte idioţi, zise Maori, sculaţi-vă, copii!

Copiii însă nu se mişcară.

— Frumoase doamne, îmi cer scuze, n-o să mai uit să trag zăvoarele... Protestez! Strigă el, văzând cum puii de cămilă se trag în pântecele mamelor.

Şi apoi:

— Vă rog să-mi mai daţi o şansă. Mi-aţi luminat viaţa şi acum, din cauza unui zăvor nenorocit, mă aruncaţi îndărăt în prăvălia aia umedă? E dreptul meu să fiu ascultat.

Nici un răspuns, iar copiii dispărură în nefiinţă pe la subţioarele celor două femei. Maori căzu în genunchi şi sărută mâinile femeilor. Fără rezultat. Atunci începu să plângă. Încet, suspinând, se retrase în fotoliu. Dureri fioroase îi ardeau fruntea. Gemu, înăbuşit, până spre seară. Seara se ridică în picioare şi rosti cu ton de ultimatum:

— Vă somez sa aduceţi iar copiii şi puii de cămilă.

Aveţi răgaz cinci minute.

Scoase ceasul de la mână şi-1 puse pe covor. Luna de primăvară da ou genunchii în geamuri. Maori tremura de încordare.

— Am intrat în ultimul minut, încă puţin şi vom vorbi altfel.

Tăcere. Jos în stradă, izbucni un strigăt:

— Pământ de flori vindem!

— Gata ' zise Maori.

Făcu doi paşi, luă dintr-un sertar al mesei pistolul şi trase cinci focuri. Peste un sfert de oră veni poliţia. Îl găsiră cocoţat în mijlocul patului, privind apatic sângele care gâlgâia în ţesătura covorului. Asta-i tot? Sfârşi Asta Dragomiresou.

— Nu, zise Radu, mai e ceva. Mult mai important.

— Ce? Întrebă Asta.

— Faptul ca n-a plouat astăzi în Brăila.

— Nu, n-a plouat, recunoscu ea.

— Şi te-ai dus acolo ca să te întâlneşti cu Raminţki.

— Da, mărturisi Asta. Ca să mă întâlnesc cu el.

— Şi de ce ai vrut să ştiu că v-aţi întâlnit? Întrebă Radu scăzut.

— Pentru că odată şi odată să...

— Pentru ca să-mi decolorezi ziua, o întrerupse Radu.

Repudiat şi renegat, cu bărbăţia ultragiată, el făcu doi paşi şi atârnă arma în perete şi rămase neclintit, cu faţa la carpeta în care un vagabond; cu veşmintele în zdrenţe, cu căciula spartă, tuflită pe-o sprinceană, înainta, scăpat din lanţurile mizeriei, pe

un câmp cu scaieţi, cântând din fluier şi cosind văzduhul cu picioarele îndoite, fără să ştie ca din fluier curgea un şarpe care se răsucea să-i apuce mâinile – era liber să se ducă şi liber să piară, scadenţa era pe drum, cu peceţile rupte, iar cel scăpat din lanţuri trăia mult prea adine clipa îngerilor ca sa se mai salveze.

— Nu trebuia să mai vii. Se întoarse Radu. Trebuia să-ţi fie frică.

— Termină, strigă Asta, uu-1 iubesc pe Raminţki

— Onoare celor încă netrădaţi, spuse el în batjocură, şi se lipi cu capul de tâmpla cerbului împăiat. Aceste coarne domneşti…

— Ridicol! Eşti ridicol şi prost! Zise Astaf.

Peste jumătate de oră începu o ploaie violentă de parcă cineva tăiase beregata nopţii, inconsecvenţa toamnelor din baltă. Ferestrele largi suferiră o comoţie, lemnul dm pereţi începu să se vaite, să scheaune, să-şi deschidă rănile. Doar vuitul scotea sunete elevate, vântul fiind totdeauna în glorie pe marginea Dunării.

Sălbatic, ca şi ecourile nopţii, apăru din ploaie Toma Taliverde. Urmat de Cechina şi Aslan, perechea care le dăduse peşte lui Radu şi Astei. Miroseau a fum topit.

Radu-i privi rigid – Asta era sus, în dormitor, ăia jucară că sunt bine primiţi, dezbrăcară mantalele de ploaie, scorţoase, şi Taliverde-şi luă avânt cu o înjurătură.

— Grijania mă-si de octombrie cufurit! Scoate ţuica, Aslan, să ne încălzim.

Taliverde nu putea fi evitat şi Radu strigă din capul scării:

— Asta, coboară, avem musafiri.

— Ia te uită! Se miră Cechina, n-au mâncat peştele!

Blondă, cărnoasă, cu rochia strimtă, ţipând pe ea, Cechina mişcă mâinile roşii, parca atunci scoase din saramură, luă ştiucile de pe masa din bucătărie şi, înfigând cuţitul, scoase din burta lor doi pumni de icre. Aslan, un fel de prinţ turc cu titlul pus amanet, slab şi înfrigurat, cu fălcile lucrate ambiţios de atotputernica stă-până a Orientului care e Foamea, plutea cu toată faţa într-un zâmbet spulberat – şi din felul cum îl privea Cechina, gata în fiecare moment să se împărtăşească din vinul vorbelor lui moi, rostite ou uşor dispreţ, şi să se impregneze de vinul victorios şi bolnav ce-i curgea prin trup, sau numai de aburul arţăgos al acestui vin, Radu Zăvoianu îşi zise că Aslan era

templul la care Cechina se închina cu toate zilele – din şirul de bărbaţi care-o iubiseră, răspândiţi de-a lungul fluviului, împlinindu-i tinereţea, fără ca ea să-1 învestească pe vreunul -”U dreptul irevocabil de soţ, acum, când îi trecuse timpul să mai aleagă, alesese definitiv scufundarea.

, Şi eu şi Cechina am greşit apele. Aslan, cu cearcănele iui duble, lene şi scârbă, care se lasă iubit şi nu dă nimic, acceptând totul, fără să-i trebuiască nimic din ceea ce primeşte,., proliferarea disperării, gândac copt în pecingine.”

Asta Dragomirescu se arătă îa capul scării. Părul strâns în coc, gâtul subţire, de marmură arzând. Aslan îi înţepă pulpele c-o privire furişă. Cu umerii goi. Pudraţi, cu pleoapele verzi, jumătăţi de caisă crudă, distantă şi răspândind parfum de ierburi distilate, Asta începu să coboare treptele, încet, foarte încet, într-o lungă şi ne-sfârşită nepăsare – marea şi necuviincioasa nepăsare a lui Dumnezeu faţă de cei greşiţi, „dacă voi mi-aţi greşit Mie”…

— Săru' mâna! Se înclină Taliverde.

—. 'mina i murmură Aslan.

Şi Cechina, cu mirarea ipocrită şi zgomotoasă a femeilor trecute de 35 de ani:

— Vai, doamnă, ce frumoasă eşti!

— E-he î zise Taliverde.

Şi se uită trist spre Cechina, Cechina nu avea numai 35, avea 40 de ani.

„Fala stinsă a unui asfinţit de iarnă pe un turn de mânăstire” ar fi spus Raminţki.

Pătrunsă de privirile lui Taliverde, Cechina îşi smuci capul pe spate, iar ceilalţi îi auziră oasele trosnind sau întrebându-se care dintre ele sunt colindate de speranţă şi zise:

— Pe el, doamnă, pe Taliverde, 1-am îngropat în zid.

— Ah, făcu Asta Dragomirescu, tresărind, trebuia să-mi închipui.

— Dar el tot mai trage nădejde, râse Aslan.

— Eşti un turc prost, mârâi Taliverde.

— Singurul turc din comuna Slava Cercheză! Declară Aslan, mândru, ca şi cum ar fi spus: singura vulpe dintr-un pogon de şoareci.

— Un bezmetic! Vorbi iar Taliverde. Lângă tine şi lumina face viermi.

Aslan scoase din buzunar un tub alb, vârî în el un pai şi suflă, dând la iveală o puzderie de baloane de săpun.

— Atâta ştie el, zise Taliverde cu, dispreţ. Suflă şi face valuri de stele şi de licurici.

— Dar nu-s stele. Sunt sfinţi şi oameni pe care nu i-ai mai văzut. Adică sufletele lor, preciza Aslan.

— Cât vrei pe peştele ăla? Întrebă Radu.

— O sută de lei. Şi vă mai aducem şi mâine ş; poimâine.

— Nu, domnule! Strigă Cechina. Nu-i daţi nimic, că-i joacă-n cărţi cu Taliverde. Şi pierde mereu.

— Ce-am pierdut?! Se supără Aslan.

— Săptămâna asta ai pierdut şaizeci de bulbi de lalele, optzeci de fire de trandafiri şi toate cuiburile de cartofi.

Ne-a rămas curtea goală, zise Cechina.

— O să le iau îndărăt pe toate, spuse Aslan. Mă duc la tătarii din Macin să-mi dea arvună pentru la vară şi le scot.

— N-o să-ţi dea nimeni un sfanţ, râse Taliverde. Sau o să-ţi dea două tuburi cu clăbuc de săpun. Nu eşti bun de nimic, Aslan. El crede, domnule Zăvoianu, c-or să-l mai pună tătarii să le păzească pepenii, dar s-a şters pe bot, aleluia. Astă-vară, în iulie, când se coceau pepenii gal beni, el sufla într-un tub, cu mintea aiurea, şi n-a văzut când au năvălit în bostană haite de clini, cârduri de iepuri şi tot neamul de păsări care s-au pus să halească şi să ciugulească pepenii.

— Dar când i-am văzut ce-au păţit? Întrebă Aslan.

— Când câinii aia, iepurii şi păsările erau băgaţi cu jumătate de trup în miez, i-a văzut şi i-a îndesat cu pi ciorul înăuntru şi-a lipit găurile.

— Aşa, aşa! Râse Aslan, uimit şi bucuros de această poveste.

Clar că n-o asculta pentru prima oară.

— Pepenii au crescut mai departe, zise Taliverde. Cât bolovanii şi cât oile. Ziua, fiarele închise şedeau cuminţi, dar noaptea începeau să urle, să latre, să chiţcăie, să cotcodăcească. Săreai din aşternut şi te lua groaza, de unde vine urletul ăsta şi bolboroseala? Şi-aiunci, tâmpitul s-a pus cu toroipanul pe pepeni. Două nopţi i-a bătut numai în moalele capului. I-a făcut terci.

— Dacă eu aş vrea, zise Aslan rar, dacă eu aş zice da, tu ţi-ai scoate un ochi. Facem o probă?

— Şi de ce nu zici? Întrebă Asta Dragomirescu, cu glasul femeii păcătuind pentru întreg universul femeii – univers palid, derutant, sfidător şi de atâtea ori deznă dăjduit.

Iar Radu Zăvoianu se răsti la ea:

— Taci!

Si pe urmă cu glas alb, impenetrabil, stăpân pe sângele lui:

— S-ascultăm în tăcere liturghia de mătrăgună.

— Doamne fereşte, domnule Zăvoianu, îşi făcu Cechina cruce, asta ţine de diavol!

— Da, aprobă Radu.

Si lai Aslan:

— De ce nu vrei, Aslane?

Aslan îşi umezi buzele cu vârful limbii.

— Păi. Domnule, de ce nu-şi ia singur ce-i place?

— I-auzi. Taliverde, zise Radu, de ce nu iei?

— Nu vreau eu, rosti Cechina. Mie mi-e drag Aslan.

Şi poate să vrea Taliverde de o mie de ori, dacă nu vreau eu.

— Da. Recunoscu Taliverde, aşa este. Dar ţi-au mai fost ţie dragi şi alţii.

— Cine? Întrebă Aslan. Ăia doi prieteni ai tăi, care s-au înecat?

— Nu s-au înecat. Au fost sorbiţi de ape. S-au dus să spargă copci pe Lacul-cu-lapte-dulce şi soarta i-a împins să bată cu toporul pe locul unde iernează cei zece crapi care formează consiliul Dunării.

— Uite suta, Aslan, zise Radu scoţând şi întinzându-i o sută, ia-o şi pleacă.

— Radule! Ţipă Asta.

— Să plece! Rosti el îndesat, şi Asta tăcu.

— Mulţumesc, domnule, se închină Aslan, băgând banii în buzunar şi îndreptându-se spre uşă. Peştele o să vi-1 pun la streaşină. Iar daca vreţi, v-aduc şi alt vânat.

— Du-te dracului.

— Bună seara, zise Aslan, fără pic de mânie, şi ieşi urmat de Cechina.

Taâiverde, stingherit, îşi aranja cartuşiera pe burtă şi apucă arma.

— Îmi pare rău, nu trebuia. Acum o să trag mult de el ca să-1 împac. Săru' rnâna, doamnă, mă duc după ei, că n-au lanternă.

— Idiot bătrân.' îl înjură Radu. Ce te holbezi aşa la mine? Răcni către Asta Dragomirescu, Trebuia să-1 scot afară cu picioare-n fund.

— Pentru că tu, zise Asta, înecându-se – apoi se corectă, reluând fraza lui Taâiverde – lingă tine şi lumina face viermi.

Şi, aşezându-se cu capul pe masă, începu să plângă. Lung şi îndărătnic. Pe toate căile stinse.

El nu mai zise nimic, îi întoarse spatele şi urcă scara. Sus, în odaie, vârî un deget în oala cu miere şi se porni să-1 sugă, Y în ianuarie, Ed îl întrebă pe Raminţki:

— Şi de ce-a fost neapărat nevoie să te duci la Brăila tocmai în octombrie şl tocmai când ei doi se aflau în baltă? L Fiindcă eşti primul om care a sărutat-o, îţi închipui că aveai dreptul.

— Ed, tu n-ai de unde să ştii. Toamna, Brăila e tristă şi cu părul fluturând, dar nu te gândi la o tristeţe mare şi adâncă, în septembrie, şi mai ales în octombrie, Brăila e tristă ca soru-mea Cechina care iubeşte deznădăjduit sau ca o ţară care şi-a pierdut merele pe când se întorcea din altă ţară unde fusese ca să cânte cu fetele de-acolo:

Se lasă noaptea la Cerapin.

Mii de pumnale se-nfig în mare…

Iar eu, care, după nume, intru în alcătuirea fiinţei române ca un fel de polonez plin de zăpadă, cu toate că ai mei sa trag de la porţile Braşovului, toamna trebuie să mă ^ar la Brăila. Cei vechi, care se voiau viteji, îşi amestecau Hainele cu leproşii şi cu ciumaţii.

— Eu am văzut statuia din Viena închinată ciumaţilor.

— Puţin îmi pasă de ce-ai văzut tu la Vjena! Toamna, eu trebuie să m-amestec cu haimanalele Brăilei, să-mi pun, ca şi ei, chibrite de sulf la panglica pălăriei – dacă n-ai fost pirat, n-ai de unde să ştii ce-nseamnă asta!

— Şi să mă sui cu părintele Sebastian pe acoperişul de zinc ai Bisericii lacrimilor. Sărutăm săgeata paratrăsnetului, ne fotografiem, încadraţi de patru păuni, apoi ne dăm drumul la vale într-o cadă de vin din care ieşim numai ca să intrăm în Dunăre, să ne spele valul ce ţâşneşte din munţii Pădurea Neagră

în zorii fiecărei zile de dumi nică. Cine nimereşte cu trupul în valul ăla capătă darul de-a auzi cântecul care umple apele fluviului o dată la o sută de ani, în noaptea când regina păstrugilor se sjhimbă în sirenă. La treaba asta se crede că ia parte şi Dumnezeu, de aceea a şi fost construită Biserica lacri milor chiar în buza Dunării, ca Dumnezeu să aibă unde aştepta. Părintele Sebastian zice că atunci când două zeci sau treizeci de oameni se roagă cu supunere pentru ajutor, Dumnezeu azvârle prin fereastra altarului, în Du năre, trei peşti de aur. Ăştia luminează ochiurile cele mai adinei şi bogate, arunci plasa acolo şi o scoţi rupându-ţi mâinile de grea ce e. Fapt sigur că şi între peşti sunt lichele cu nemiluita.

— Dar cu Asta Dragomirescu nu te-ai întâlnit la Bise rica lacrimilor.

— Evohe! Urlă Raminţki.

— Încă o dată!

— Eşti un poliţist râios, Ed.

— Ai ştiut că e la Brăila. Ba mai -mult, ai ştiut şi unde s-o aştepţi.

— Ascultă, mă, în Brăila, eu n-am nevoie să umblu cu o barză atârnată de git pentru ca lumea să ştie în orice moment unde mă aflu. M-am dus la Brăila ca să privesc de după perdea la un bal cum n-ai văzut tu niciodată şi nici n-ai să vezi. M-au chemat fraţii Calvin: vino, fiii lui Dik au crescut mari şi sparg sâmburi de piersică. Cu fraţii Calvin am supt o vară-ntreagă la o iapă. Nu ne plăcea laptele de iapă, o făceam de-ai dracu lui, fiindcă iapa era a poliţiei. Tot ei m-au dus prima oară la femei. O casă nenorocită şi, bineînţeles, clandestină.

Tarif fix: douăzeci şi cinci de lei. După ce-am ieşit, m-au întrebat:

— Mă, te-au dat în seama ăleia c-o mână de lemn?

— Da.

Au scos cuţitele şi-au năvălit în casă să ceară înapoi zece lei, „că dacă nu-1 strângi pe orn cu amândouă braţele de ce pretinzi suma-ntreagă”?! Fraţii Calvin.

— Ion, Gheorghe şi Alexandru – au coama blondă şi bogată, de parcă s-ar hrăni în fiecare dimineaţă doar cu gogoşi de borangic, le place să se spele pe ochi cu ţuică, să nu le rugineascâ obrajii, fumează cu nişte ţigarete lungi învelite în maţ de flamingo şi, când nu sunt la puşcărie, dorm în casa cu

stafii, ocolită de întreg oraşul. Noi am avut casă perete-n perete cu ei. A vândut-o Cechina. Ibovnicul ei a pus laba pe bani şi i-a pierdut la cărţi la nişte ţigani nomazi. Mă duc la Brăila, intru în casa cu stafii, iar în ceea ce a fost casa noastră nu pot să pun piciorul – casa noastră de demult umblă pe drumuri sub formă de căruţe cu coviltir, străbătând, poate, drumurile înscrise pe dedesubt de toţi strămoşii mei veniţi din pustietăţile lumii şi aruncaţi, într-o succesiune a dezastrului, în cuptoarele pământului. Câteodată, noaptea, aud cum casa noastră dansează, cu cizme ţigăneşti, în jurul focurilor din şatră. Umblă şi joacă pe toate drumurile, veşnic flămândă, hoaţă şi înspăimântată, cerşind sau trăgând cuţitul. Cechina ar fi dat-o fraţilor Calvin, dar îi trebuiau banii de la o zi la alta şi ăia erau la puşcărie. Niciodată alde Calvin nu zac la puşcărie mai mult de trei-patru luni, fiindcă se înscriu la treaba cea mai primejdioasă: intră în mlaştini şi prind cu sacul şerpi veninoşi pentru laboratoare. Când ies, se urcă în trei trăsuri şi primul drum îl fac la cârciuma „Bot de peşte” unde beau fraţii Pătatu, se înfig în prag şi răcnesc:

— Ăi trei fraţi crăcănaţi, marş afară c-aţi împuţit destul localul!

Iar alde Pătatu se ridică şi-i stropesc cu vin, se îmbrăţişează şi-şi cară pumni în spinare:

— Mă, steaua luminii mă-si, dacă pe lumea asta n-ar fi procurori şi tribunale, n-ar merita să se mute nimeni la cimitir!

La „Bot de peşte” se bea doar câte un păhărel, şi cel nai mare din rândul de fraţi mirosind încă a mălai încălzit de şobolani se suie pe masă, pe tejghea sau pe srmm şi dă lectură unei declaraţii-testament: subsemnatul, dacă voi pieri-n beţia ce urmează, las lumii-ntregi numai junghiuri şi oftaturi, iar primăriei suma de 10 (zece) lei ca să cumpere 2 (două) kg plămâni de vită pe care să-i lege de osia dricului ce mă va purta acolo unde îngerul se deosebeşte prin aceea ca şi umbra lui are umbră. Căci să fie clar, în urma sicriului meu nu vreau unghie de om, şi nici un primar, vreau numai dini care să mă latre. Fraza aia năucitoare cu îngerul se deosebeşte… E din Talmud, a scris-o cu cuiul pe pereţii puşcăriei un evreu închis pentru contrabandă.

— Puşcăriaşii par să 'fie mai visători ca fotbaliştii.

— Invers. Mai trăsniţi şi mai nelegiuiţi. Tu, zise Raminţki, vorbeşti de puşcării fără să le fi mirosit.

— Greşeşti, zise Ed. Am mirosit puşcăriile pe hainele tatălui meu, Unele lucruri le cunosc mai bine ca tine.

Eu am debutat în echipa groparilor bucureşteni şi nu te taie mintea ce se-ntâmpla când adversarii ne dădeau gol.

Cei vreo două sute de susţinători ai noştri bombardau galeria duşmană cu colivă, iar douăzeci de bocitoare urlau, se jeleau, se loveau cu pumnii în piept şi-şi smul geau părul cu atâta convingere încât ălora din faţa noastră li se-nmuiau picioarele de milă sau de frica şi până la urmă îi băteam de-i snopeam. Probabil că Dumnezeu] de deasupra stadioanelor e mai bătrân decât cel din Biserica lacrimilor şi se înduioşează mai uşor.

— Da, Dumnezeul meu de la Brăila e întotdeauna tinăr şi, dac-ar vrea, m-aş înhăma cu el la o căruţă.

Să-i purtăm pe drumurile lumii pe toţi câţi au chef sa se plimbe. N-are-a face ca destui tâmpiţi m-ar croi cu biciul.

Dumnezeu, care e mereu tânăr, mi-ar unge toată seara rănile cu ulei. Sau cu scuipat. Că scuipatul lui trebuie să fie mai sfânt ca uleiul. Părintele Sebastian nu vrea să recunoască, dar credinţa mea e că Dumnezeul din Bi serica lacrimilor are vârsta lui Alexandru, ăl mai mic dintre fraţii Calvin. Lui Alexandru nu-i place la,. Bot de peşte”, el mută petrecerea în curtea casei cu stafii.

Că nu-i frumos să bem decât cu faţa la Dunăre.

Dacă-i toamna, aduce fete lungi, cu cozi împletite pe care le pune să joace în jgheaburi, zdrobind struguri

— Roşii. Iarna, flăcăi de-ai lui trec Dunărea cu sănii pline de vădane din baltă şi răstoarnă coşurile in. Pragul casei. Să spargi cu toporul un butoi de vin şi ele să ţipe. Şi să-ntindă mâinile! Vinul dulce şi pâinea amară! Merită să trăieşti.

— M-ai urcat în căişori, zise Ed.

— Asta-i părerea ta, Ed, dar de mult, băiete, nu mai mă interesează părerea ta.

— Şi nici a iui Radu Zavoianu!

— Ed, zise Raminţki, dacă urechile tale blegi pot susţine putina de rahat care eşti, într-o zi te voi ridica de-o ureche până-n dreptul soldurilor mele şi-ţi voi pocni două palme în jegul fălcilor ca să ştii ce lepădătură am răbdat pe Ungă mine. Tu, Ed, îmi inspiri o fabulă năzdrăvană: într-o zi, o iesle s-a culcat cu o iapă. Ţăranul, văzând că ieslea se tot umflă, habar n-avea ce se-

ntâmplase cu uşa grajdului până-n clipa când iapa născu un măgar de fin cu chica de pălămidă.

— Care-i bunătatea oraşului Brăila? Că fiecare oraş are o bunătate a lui şi, mai ales, pe ce zile se-ntinde bunătatea oraşului Brăila? Are dreptul să fie acolo Radu Zavoianu când oraşul e bun?

— Are dreptul, dar n-are haz. Brăila e un oraş bun toamna, când e cotropit de struguri şi de coacăze roşii, mai puţin de peşte. Strugurii! După ce toată vara şi-a spălat dinţii şi călcâiele în pepeni, Brăila vine şi-şi aco peră cele mai sărace locuri cu nunţi de struguri. Spun unii că în mijlocul celei mai importante pieţe au fost văzuţi, într-o toamnă, doi lupi mâncând struguri. Le curgea zeama pe bot, mai dulce ca sângeâe de copil. Stru gurii şi coacăzele înroşesc toate oasele Brăilei, toamna, şi-atunci întreaga viaţă şi tristeţea care pare făcută să-i fie mătase e făcută ca să nu fie uitată niciodată. Brăila e mumia faraonilor români. Sub fiecare crin zace un rege.

Fără moştenitori. Eu m-am dus la Brăila, în octombrie, întâi şi-intâi pentru Dik. E un câine. Negru, deştept, cu coada stufoasă, inteligent şi cald ca aerul cuprins în încheietura aripilor de rândunică – un câine cum rni-aş dori să încalece primul meu copil, care va trebui să fie neapărat o fetiţă şi să-mi smulgă hârtiile de pe masa de lucru ca sa deseneze o fată de împărat, cu voal, cu flori în păr şi coroniţă. M-am dus să văd urmaşii lui Dik. Pentru că, în primăvară, adică în prima noapte a primăverii – fraţii Calvin ieşiseră de cinci zile din închisoare şi-mi telegrafiaseră să ne-ntâlnim – sub lună plină, când hoţii din cer frig în jarul ei boi furaţi de pe pământ şi n-ai cum să le dai cu barda peste mâinile înfometate, ba mai de grabă le-ai trimite o muiere tânără, mestecând două mii de draci în colţul gurii, muiere cu deştele muiate în mirosul crud şi sărat şi duhnind a libertate şi dispreţ la adresa întregii omeniri, deci sub luna scormonind sublimul, mireasma izbucnirii într-o vară necunoscută, porumbul josniciei şi gângăniile perverse din glandele noastre, 1-am ajutat pe Dik să suie, întâia oară, în spinarea unei căţele roşcate, poate mama lui sau pâinea ce se da drept mama lui şi era numai amantă ameţită. Erau acolo, pe malul Dunării sclipind de solzii scuipaţi de lipoveni, odată cu cojile seminţelor de floarea soarelui, şi alţi câini, înfometaţi să însămânţeze foamea, rouă, colţul de rai şi jigodia iadului din

sufletul căţelei, dar fraţii Calvin, ştiind mai bine decât alţii ce înseamnă sălbăticia de-a fi singur şi neajutorat în faţa puterii, i-au luat, strângân-du-i de picioare şi de gâtlej, şi i-au îndesat în pereţii de la Biserica lacrimilor, iar eu 1-am suit pe Dik pe spinarea căţelei. Atunci eu am fost bunătatea oraşului Brăila şi, dac-aş fi putut, m-aş fi plătit singur, nu cu bani, ci cu o noapte de înviere, slujită numai pentru mine pe un vapor sau pe un pod de vapoare îngrădind Dunărea de-a latul şi Dumnezeu cel tânăr, cel nesupus decât erorii de-a nu se înhăma cu mine la o căruţă, ar fi pus nişte roţi la Biserica lacrimilor şi mi-ar fi zis: „Raminţki, începi să fii cal, şi nechează şi adevăr zic ţie că tăunii ce-ţi vor umple rănile de pe greabăn cu puroi mâine-n zori vor bea apă de pe floarea numită pârţul porcului…” Te-arn călăuzit întortocheat că m-am dus în octombrie ca să-i văd pe urmaşii lui Dik – şi, într-un fel, urmaşii ideii mele – cum sparg sâmburi de piersică în dinţi, în octombrie, alde Pătatu ieşiseră din închisoare. Le venise lor rândul să intre şi să iasă.

— Dar ştiai, zise Ed, că Asta Dragomirescu se află în bălţi cu Radu Zăvoianu.

— I-ani sărutat pe nări pe fui lui Dik şi pe urmă ne-am luat să jucăm table. Lungiţi pe-o pătură în mijlocul curţii. Câştigau fraţii Pătatu, şi Alexandru, ăl mai mic dintre fraţii Calvin, mă-ntreba dacă nu ştiu pe undeva un judecător construit din felii de pâine prăjită ca să-1 rontăie-n două măsele. Şi-1 înjura pe Muremică, cel mai al dracului judecător din Brăila, construit dintr-o idee mai puţin şi dintr-o credinţă neîmpărtăşită şi care-şi va îm plini destinul când va ajunge şef peste-o privată. Cel mai mare dintre Calvini, Ion, îşi blestema ghinionul şi arunca zarurile în marginea cutiei cu toată puterea, şi la un moment dat zarurile se rostogoliră pe de-alături şi nu mai găsirăm decât unul. Ne-am înghesuit toţi, de-a buşilea, dar parcă intrase-n pământ. Câine cu botniţă, luna ne lumina locul, vântul ne otrăvea nările cu miros de vulpe, iar noi, în genunchi, scormoneam, râcâiam şi, dintr-o dată. Ion strigă:

— Ia tăceţi, mă proştilor, n-auziţi?!

— Ce?

— Cocoşii, vitelor!

Într-adevăr, cântau cocoşii, sute sau mii de glasuri, ca şi cum Dunărea şi-ar fi schimbat apele în cocoşi şi i-ar fi aruncat în

noaptea oraşului Brăila ca s-o umpâe cu mici biserici sonore. Totul era bun şi dulce, dar Calvin ăl mare ne trezi:

— Mă deştepţilor, am uitat uşa de la coteţul găinilor deschisă, zarul ăla a sărit peste prag şi 1-au înghiţit cocoşii.

Erau patru cocoşi şi şapte găini căptuşite de grăsime.

— Cât e potul sub table? Întrebă Ion.

— Două mii juma.

— Merită!

Şi, trăgând briceagul sicilian, cu plăci de argint, tăie gâlul cocoşilor, azvirimdu-le trupul în curte, şi pentru că noi, smulgându-le imediat guşile, nu găsirăm în, ele decât grăunţe, Ion. Înfipse briceagul şi-n. Găini. Dar zarul, nicăieri.

— Împărţim banii, zic alde Pătatu.

— Nu, răspunde Ion, se duce Raminţki în casă, între timp noi aşezăm puluriâe, adică luăm partida de la început, Raminţki iese, se opreşte în prag şi de-acolo dictează mutările: cinci-unu, sau patru-doi, sau şase-şase

— Şi-o să vedeţi voi nebunie şi inimă neagră, că eu am mai păţit chestii de-astea. E cinstit, fiindcă Raminţki nu ştie cine mută primul, asta o hotărâm noi, în lipsa lui,. Au câştigat alde Pătatu şi-n noaptea următoare, păsările au fost mâncate în cinstea noului an.

— Te-ai scrântit la minte! Zise Ed. Mai era timp până îa revelion.

— Te grăbeşti, rânji galben Raminţki, acolo se săr bătorea anul nou la care nu luaseră parte opt fete ieşite din închisoare în aceeaşi zi cu fraţii Pătatu. Şezuseră închise de ia Crăciun şi până-n octombrie, şi-n noaptea aia de octombrie au turnat vin pe zdrenţele, pe cârpele timpului dus. Calvinii le-au pus la dispoziţie casa cu stafii şi mormanul de păsări ciopârţite pentru bănuiala de-a fi înghiţit un zar, ele au făcut rost de-iui brad pe care 1-au gătit şi, su'b seară, când începuse ploaia, s-au adunat în jurul bradului, în rochii lungi, subţiri, spumoase, prinţese ale unei ierni nepetrecute, plantând în dreptul ferestrelor neorbite de zăpadă crizanteme îmbujorate de soarele bălţilor şi pe masă buchete mici de violete de toamnă – semnul sufletelor tânguindu-se în cântec de clopoţei. Nici un bărbat nu le însoţea, nici măcar unul din fraţii Patatu sau Calvin – singure fiind în noaptea dinţii a anului, singure vroiau să fie şi acum. Le priveam dintr-o odaie alăturată, ascunşi după o perdea, şi părintele

Sebastian, închinat crucii, dar şi prieteniei lumeşti, îi spunea Astei Dragomirescu:

— Dacă n-aş şti de unde vin, dacă n-aş şti de ce sunt toate tunse, le-aş zice mirese ale lui Dumnezeu.

Nimic mai trist, Ed, nimic mai deprimant ca un grup de femei tunse chilug. Le priveşti şi parcă în aer miroase a gaz şi a limbă de fiară sălbatică. Le priveam şi, dac-aş fi fost unul din Calvini, aş fi intrat în balta să prind o sută de şerpi, să împletesc un coş în care să îndes zece kilograme de lipitori şi să pun coşul în pragul casei lui Muremică, să-1 umple greaţa pe vecie, dacă unul ca Mure-mică se poate abandona şi altui sentiment în afara urii. Trebuie să fie îngrozitor să porţi în tine o magazie de găinaţ...!

— Femeile, a zis Asta Dragomirescu, spre deosebire de bărbaţi, ispăşesc şi cu părul lor.

— Da, cu minunatul lor par, aprobă Ed. Şi e cel mai mare păcat. Eu, când văd o femeie tunsă, îmi vine să rup o armă pe genunchi şi să beau gloanţele. Erai lângă Asta Dragomirescu şi-ţi lătrau lupii în sânge?

— Ed, In tine e mult întuneric parşiv. Câteodată îmi eşti drag şi cred, te simt că vrei să întinzi mâna să pipăi sau să-mi mingii sufletul. Sufletul meu, care miroase a migdale din nopţile de demult ale Florenţei. Asta venise singură, aşa cum vine seara ajunului de Crăciun.

— Hai, hai! Mârâi Ed.

— Da, la fel ca seara ajunului de Crăciun, cmd orice petec de piele jupuită de pe trupul unui om se schimbâ-n frunză de trifoi, atinsă de zâmbetul copilului îsus. Bună tatea oraşului Brăila e să primească totul zâmbind, ca un cardinal al otrăvurilor. Când vine Dunărea mare şi trec pe ea case şi poduri rupte şi insule smulse, fluviul nu uită ca de fiecare dată să arunce pe mal, lângă Biserica lacrimilor, o strană sau o clopotniţă ruptă din alte bise rici. Părintele Sebastian le trage cu cangea şi le adaugă lăcaşului său. O dată a găsit într-o strană patru babe aţipite, care nici nu simţiseră că fuseseră luate de ape.

— Şi balul ăla nemaivăzut? Întrebă Ed. Cu alea opt fete tunse sau opt cocote de duzină.

— Nu, ele erau mai presus de ce fuseseră. Cu totul în afara gangurilor prin care viermuiesc ele, seara. Şi cea mai

mare dintre ele, care putea să aibă douăzeci şi opt sau. Douăzeci şi nouă de ani şi purta o rochie mov.

Boboci de operetă japoneză sau ploaie căzând pe pământ nu din cer, ci din sufletul unei livezi de pruni unde, căzând din cer, a dormit o noapte şi apoi şi-a continuat drumul, şi care-şi lumina aerul ca doi ochi neverosimil de adinei, dar ficşi, înfipţi sub frunte nu ca să lumineze, înfipţi ca să distrugă, după ce cântară bradul şi-1 ocoliră de trei ori şi sparseră câte un ou de gâscă fiert, zise:

— Acum s-ar fi cuvenit să vie cineva cu un miel sau cu un iepure.

—

Şi, îndoindu-se, scoase un chiot îngrozitor, o negare urlata timpului irosit, voinţei de-a fi şi de-a nu fi izbutit să fie, un denunţ al rasei umane adresat eternităţii.

— Nici tu, şi nici pacea tuturor, şi de ce atâta umilinţă?

— Las-o dracului de treabă, se supărară alelalte, am scăpat, am scăpat de-acolo.

Şi ea, complet istovită, cu ochii ăia amintind de toate spânzuratele din istorie:

— Soru-mea s-a măritat ou băiatul pentru care-am stat închisă. Vreau să mă spăl, fetelor. Mă spăl şi pe urmă petrecem.

A rupt o creangă de brad. Alelalte o priveau. S-a apropiat de-un geam şi 1-a spart, izbind cu crenguţa, ţing-ţing-ţing! A smuls cioburile din cercevea, le-a pus pe duşumea, le-a frecat cu talpa, mărunt, apoi a luat aşchiile în pumn şi şi-a îngropat faţa în ele, frecând cu putere.

— Dumnezeule! Raminţki! S-a înfiorat Asta, dar Alexandru, ăl mai mic dintre fraţii Calvin, a oprit-o când ea întindea mina spre clanţă şi i-a dat un săculeţ de grâu:

— Dacă vrei să faci ceva pentru ele, seamănă-le cu boabe de grâu.

Şi după aia ne-ani dus cu toţii la ele, împreună cu căţeii lui Dik, şi fraţii Pătatu au pus o placă la patefon, cu Jalea ţiganului, cântecul ăla în care ţiganul fuge de unde-a iubit, fuge ca să iubească o altă fată şi lasă în urrnă ceea ce nu va mai găsi, şi e vesel, orgoliul celui ce gustă întâia oară trădarea.

— Trebuie să fie nemaipomenit să stai cu moartea la masă şi s-o trimiţi după ţigări î Şi Ion Calvin i-a zis Sultanei:

— Să-mi fumege maţele în copaia cu cozonaci de Paşti a judecătorului Muremică, dacă n-am să-i fac golanului tău cinci răsuflători în burtă.

— Şi tot aşa mai departe, zise Ed, până la iarba verde, verde de la micul dejun.

— Până mult mai departe, Ed, ripostă Raminţki. Până când iarba verde se schimbă-n paiele pe care doarme-ncovrigat câinele soldatului rănit în trei războaie mondiale.

Ed, când o să vrei să omori un cal, să-1 omori lovindu-1 în cap tot cu un os de cal. Căci cele mai bune chiftele sunt alea din inimă de cal.

— Mâncate de opt cocote tunse, zise Ed.

Şi adăugă:

— Opt cocote semănate cu grâu de-o femeie cuvi incioasă.

— Trebuia, zise Raminţki, să fii acolo în seara aia, care semăna cu un cap înserând în durere. Păcatul şi singurătatea umăr lângă umăr. O stare de exasperare, o stare de cădere în sclavie. Popo, i-am spus lui Sebastian, ia o catedrală şi loveşte-n tâmplă ouăle alea -de gâscă, o dată, de două ori, ca să vedem ieşind din ele cuiburi de barză pe câte-un stâlp de telegraf!

Şi pe urmă am răcnit la Asta:

— De ce dracu stai atârnată de trăsura înjunghiaţilor?!

Cară-te la bărbat-tu, în balta aia împuţită!

Ea a plecat, mândră şi clădită pe tăcere, lăsându-mă să ling sarea celui mai întunecat triumf al meu. Trebuia să rămână sau trebuia s-o strig să se întoarcă, să-mi scormonească gunoaiele din suflet. N-o să se termine cu binE. Ai să vezi, fiindcă ea vine, îmi bea ochii, se duce şi eu o cânt: „întoarce-te ca să pornim împreună spre noaptea-n care ninge la Ierusalim”. Ed, ai înţeles bine, numai Asta Dragomirescu poate să şteargă cu o cârpă noaptea revărsată pe fereastra la care stau privind în hăul unei alte nopţi pe care n-o pot umple cu sărbătoare.

Radu aruncă puloverul murdar de sânge şi se lungi pe divan.

— Am băut ca un bou indian, dacă nu m-astâmpăr o să crap, dar, gata, s-a terminat, de azi înainte regim de austeritate.

Zăcu două zile, mai mult înfricoşat decât bolnav, cu somnul hăituit de coşmaruri. Spectacolul iernii, care se desfăşura dincolo de ferestre, ameţitor de alb, plantaţie

fascinantă în care dansau toate femeile lumii, avu darul în cele din urmă să-i liniştească nervii, într-a treia zi, Radu se sculă zdravăn, complet refăcut, înjurând toate nopţile destrăbălate îmbrăcă şuba din piele de drac, cu guler de iepure – „iepuri împuşcaţi pe când făceau dragoste” – şi coborî în stradă, purtând în buzunar un minuscul aparat de radio cu tranzistori de care nu se despărţea aproape niciodată. Peste noapte uriaşe viscolul, acum ningea din nou. Ningea întunecat. Agitaţi de vânt, platanii bătrâni din Cişmigiu scârţâiau ermetic.

,. Ce ninsoare tiranică! Se gândi. Pe cuvânt de onoare că anul trecut ningea rnai democratic. Ninge bezmetic, încă o zi ca asta şi oraşul o să fie blocat.”

Butoaiele cu bere, îngrămădite, dimineaţa, lângă pereţii bufetului de la întretăierea străzilor Brezoianu şi Poiana Narciselor, purtau în spinare movile de zăpadă. Pradă unei porniri copilăreşti, Radu trase cu braţul pe fundul unuia din ele şi de sub zăpada lopătată se ivi un câine jigărit, c-un oscior de cotlet în gură. Îl recunoscu că era al portarului din bloc, care-1 pâra săptămânal la miliţie că duce o viaţă scandaloasă şi vru să-i ardă două picioare în dos. Dar chiar în clipa aia îl văzu şi pe portar. Şchiop – i-ar fi stat mai bine paznic de far – portarul se apropia dinspre restaurantul Exceâsior, cu doi litri de vin şi cu o halcă de carne învelită într-o foaie de ziar.

— Ce zici, domnule Zăvoianu, întrebă şchiopul, exu berant, s-a aşezat de-o iarnă frumoasă, nu-i aşa?

„Du-te-n scarlatina mă-ti! Răspunse Radu în gând. Dar să fie scarlatina verde.”

Dreapta portarului, învineţită de frig şi de sucul cărnii, îl umplea de greaţă.

— Nu uita să raportezi unde trebuie că alaltăieri m-am întors acasă la patru dimineaţa, beat cui! Strecură Radu printre dinţi, şi se depărta spre Piaţa Palatului, fără să audă precizarea portarului:

— La trei şi treizeci şi cinci de minute, domnule… la trei treizeci şi cinci fix, ehe! În ziua când o fi să te dai cu capul de toţi pereţii, o să-ţi fac cadou o busolă, ca să nu greşeşti ţinta.

În Piaţa Palatului, în care se varsă cinci străzi – trei aruncă aici şuvoaie de automobile, a patra, grupuri de ofiţeri cu feţe grave, imobile, aspre, iar a cincea. Pilcuri de fete de la ţară angajate să legene copiii, să-i dădăcească, să le spele scutecele

şi să-i înveţe să râdă – Radu Zăvoianu avu o imagine de vrajă. I se păru că în câmpul larg al pieţei se rotea într-un picior o pasăre uriaşă şi de pe trupul ei căzdeau pe pământ valuri periculoase de fulgi şi de fum.

— Foarte, foarte primejdios, rosti, savurându-şi vor bele, şi se dădu un pas înapoi, ca să lase cale liberă unei femei înalte într-un pardesiu cu trei nasturi roşii, imenşi.

Vru s-o strige: de unde-ai cumpărat farurile, miss Europa?

Dar uâtă de ea imediat, subjugat de panorama miilor de ferestre luminate care se căzneau să spargă noaptea aşter nută cu patru ore mai devreme. Mergând. Auzea, sus pe acoperise, foşnind păduri de ferigi. Sute de claxoane punctau pentru el în miliţianul cu falcă de lup de la colţul străzii Ştirbey-Vodă, în vitrine, manechinele se aplecau şi-i zâmbeau – bărbaţii îşi scoteau politicos pălăriile, femeile răsuceau glezne subţiri – iar reflectoarele Instalate pe faţada Sălii Palatului se uniră şi-i arătară o lună plină, plutind cu două corniţe de jad deasupra ostrovului cu mirodenii din fereastra cofetăriei Union. Se opri, trăgând pe nări mirosul de lămâie, de cafea şi de vanilie. Un bătrân de ciocolată ţinea în braţe un coş cu piersici glasate. Îi trecu prin cap să-1 cumpere şi să i-1 trimită Astei Dragomirescu, ca să intre cu picioarele în el, ca de ziua lui Raminţki". Omul de ciocolată s-ar fi potrivit cu sania împodobită cu coarne de cerb şi cu centura bătută în spade rnici de pirită, baritină şi cuarţ pe care i le dăruise în iarna trecută, de Anul nou, în cabana lor din Balta Brăilei – făcuseră revelionul singuri, acolo, între zăpezile Dunării, două zile de singurătate fericită.

„Nu-i trimit nimic, hotărî Radu, dac-o fac sunt într-a-devâr cel mai mare idiot din România, şi-nghit două migdale otrăvite."

Traversă strada şi intră pe aleile mărginite de mesteceni de lingă Palatul Republicii. Ferestrele aprinse erau ecrane pe care se cernea, la nesfârşit, zăpada. Şi deodată, ca într-un basm. Auzi sunând împrejurul lui crengi încărcate cu clopoţei.

— Sânii rătăcite! Strigă Radu, îngenunchind în zăpadă, fără să-i pese că lumea 1-ar putea socoti nebun. Treceţi, treceţi peste mine.

Zece sau douăzeci de sănii încărcate cu copii lunecau vijelios spre el, venind dinspre Biserica Creţulescu – singura care nu miroase a călugări cu hainele pline de pecingini. Clopoţeii legaţi de ele bolboroseau cristalin. Radu se lungi în pârtie, cu

mâinile împreunate pe ceafă, aşteptând înfiorat ca săniile să treacă peste el, peste umerii lui – nu-1 ajunsese niciuna – sania din capul şirului se izbi de un molid noduros, zece paşi mai sus de locul unde aştepta Radu, şi copiii se rostogoliră umil peste altul, chiuind şi strigând. O fetiţă de vreo patru ani, bucălată şi cârnă – căciulă, palton şi mănuşi de urson – purtând la gât o zgardă cu clopoţei, se rostogoli prin zăpadă până lângă el. Radu o înhaţă de subţiori, o ridică pe umeri, şi, plesnit de o idee năstruşnică, fugi cu ea spre biserică. Fata, bucuroasă, îşi împleti braţele pe gâtul lui şi ţipă:

— Hai, căluţule, hai! Eu sunt boierul şi tu eşti căluţul!

Radu urcă treptele îngheţate, având grijă să nu alunece şi pătrunse în biserică. Patru babe înveşmântate în negrii moţăiau lângă un godin îndopat cu lemne, înăuntru, curios, mirosea a tutun, a zugrăveală proaspătă, şi a rosmarin.

— Doamnă, vorbi Radu – fetiţa, pe umerii lui, amu ţise – se spune că în biserica asta Dumnezeu a poruncit să crească o floarea soarelui. Se spune că e mereu înfloriră, că are cinci sute de petale şi că priveşte tot timpul spre altar. Vrem s-o vedem.

— Roagă-te, i se răspunse, roagă-te pentru sufletul tău.

— Doamnă, doamnă, doamnă, făcu Radu lung şi mi rat, porţi în burtă un pluton de execuţie!

Şi către fetiţă:

— Cum te cheamă?

— Anitta, răspunse fata.

— Spune-mi. Anitta, tu vezi unde e floarea soarelui?

— Uite. Zise fata, e în colţul ăla unde tremură perdeaua.

E înaltă şi are mai mult de cinci sute de petale. Are cinci sute două.

— Cinci sute două, doamnelor, întări Radu spre bătrâne. Sărutaţi picioarele lui Isus şi-nvăţaţi tabla-nmulţirii, în Calea Victoriei – ningea disperat, ningea întru pierzanie – Radu întâlni un balerin de la Teatrul Alhambra.

— Auzi, mă, îi strigă el din mers, astăzi am făcut o minune.

— Vezi să nu-nfunzi puşcăria, îi răspunse ăla, dispărând în W. C.-ul de lângă telefoane.

— Idiot de ultimă speţă. Idiot bocciu. Urâtule!

Administrându-i în gând două perechi de palme, Radu coti pe lângă Capsa, spre Universitate. Zăpada scârţâia. „în noianul

ăsta de fulgi, se gândi Radu, câte unul trebuie să fie de sticlă sau de argint.”

Oamenii treceau pe lângă el veseli, tulburaţi de fantasmele zăpezii, fermecaţi de aerul pur.

„Dacă i-aş chema, ne-am tăvăli împreună prin troiene. Bucuraţi-vă, îi venea să strige, daţi-vă-n petec, locuitori ai Bucureştilor!”

De pe acoperişul Universităţii, vântul fura zdrenţe de fum şi le îndesa în ninsoare.

„Steagul repetenţilor! Râse Radu. Te-am purtat şi eu un an. Cucurigu! Mirosim a tenişi uzi şi scufundăm coră-bioare din scoarţă de copac. Asta Dragomirescu, te blestem să porţi în pântece un bocanc cu urechea ruptă!”

Când ajunse în bulevardul Magheru, lângă restaurantul „Dunărea”, sub copacii în care, seara, se adună mii de vrăbii, Radu se opri uimit. Ochii lui mari, fosforescenţi, ochi de soldat dintr-o garnizoană arabă, se lărgiră lacomi. Buzele-i tremurau. Pe amândouă laturile bulevardului ardeau, ca într-o noapte de carnaval, brazi metalici, împodobiţi cu lumini multicolore.

„Iată, îşi zise. Ştiam, ştiam de ce vin încoace.”

Instinctul îi purtase paşii pe căi sigure către acest spectacol al amăgirii şi al speranţei, al credinţei şi al cântecu-lui. Zăpezile, unduind sub arcuri de lumină galbenă şi verde şi roşie, păreau că vin din seara logodnei părinţilor, a celor ucişi şi a celor vii, din noaptea mărilor, unde lemnul corăbiilor înecate s-a schimbat în păduri de brad.

Porni încet, trăgând pe nări aerul de izbândă al zăpezilor. Din cafenele curgea miros de rom şi de vin fiert. Deschise aparatul de radio. I-ar fi plăcut să s-audă cân-tând. Pentru clipa de sărbătoare a brazilor.

„Munţii!” răsună înaltă şi clară vocea Astei Dra-gomirescu.

Un fior de frig îi strânse inima, dar nu închise aparatul. „Din ciclul Poemele iernii de Cornel Raminţki”, continuă Asta Dragomirescu.

Munţii sunt o câmpie abruptă care s-a urcat în spinarea urşilor, pe movile de aur şi peste biserici de sare. Sunt partea revoltată şi îndrăzneaţă a câmpâei care într-o zi a plecat ca să găsească ploaia şi zăpezile. Munţii stau la masă cu Dumnezeu. Şi odată vor fi din nou câmpie sau fund de mare – dar asta n-o să se întâmple într-o viaţă de om, ci într-o viaţă de jder sau

poate într-una de zimbru, în geografia României, care este înainte de toate istorie, ei alcătuiesc un arc din care sar fulgere şi vulturi. Uitând chipul griului, 'munţii s-au acoperit cu brazi, cu oi, cu legende şi vifore, în tulburătoarea noapte milenară, căţelul pământului stă cu labele pe un os de argint, şi alături, în ceaţa groasă, tâmpla Ungă tâmplă, morţii unui neam adânc şi bun.

Între piscurile cele -mai înalte, Carpaţii noştri închid lacuri de lumină curată din care ursitoare despletite fură stropi albaştri ca să zugrăvească ochii fetelor. Scrişi cu ceara lunii şi cu zăpezi virginale, Carpaţii sunt de mătase şi la ceasul asfinţitului bat cu săbii de lemn în toaca lunii. Iarna, bat cu bulgări de zăpadă. Simbol şi martori ai rezistenţei noastre de două mii de ani, munţii coboară câteodată în câmpie, ca să stea de vorbă cu Dunărea şi când se produce această teribilă aventură, nevăzută de nimeni, noi suntem pe versantele lor, şi frunza de fag sau de paltin se răsuceşte în cântec. În munţi, ecoul fieIIIJJIJJJI r^^^^^^^H|dUriUtajUu^ttHLjuuju^M|ii^jy|^

^^ lill' cărui vers din Mioriţa se împleteşte într-un leagăn pentru sufiet. Trist şi dulce. Scuturat de vântul dragostei. Şi al durerii.

Zăpezi, albastre zăpezi.

Munţii noştri sunt de dor. De aceea fruntea griului, în iunie, se apleacă spre ei în rugăciune sfântă. Şi ei o mân-gâie cu botul caprelor şi cu mireasmă amară de răşină şi deschid balcoanele de piatră şlefuită din care ies stoluri de păsări să-şi scalde trupul în aerul cald şi-n apa galbenă a câmpiei.

Adunaţi în cer, munţii sunt legea şi credinţa iubirii româneşti.

Munţii au fost câmpie şi se vor întoarce în ea, sau în dedesubtul ei. Va fi într-o viaţă de jder sau într-o viaţă de zimbru. Până atunci ei rămân oceanul nostru, desfăşurat pe verticală, prin care umblă speranţa şi bucuria şi-n care tunetul se risipeşte fără să-l cuprindă. In noaptea lor perfectă ard căpăţâni de fosfor, şi metalele se amesteca cu iarba, cu morţii şi corăbiile urcând spre norii care inspiră cursul Oltului şi al Dunării – iar pe Olt şi pe Dunăre şi pe aceşti munţi care răsar cu zorii, frumoşi ca-n prima zi a lumii, neamul meu mândru, unit în veşnicie. Unit cu câmpia şi cu munţii lui. Cu munţii care au fost câmpie şi s-au urcat pe spinări de urşi, Zăpezi, albastre zăpezi.

Munţii noştri. Aurul nostru şi deasupra lor, coroana zăpezilor.

Brazi înalţi. Albastre zăpezi.

Decembrie.

Radu Zăvoianu simţi că i se răsuceşte un inel în stomac. Ruginit.

— N-am fost niciodată împreună la munte, Asta Dragomirescu.

Era lingă benzinăria Lido. Mirosea scârbos a ulei mineral. Scuturâ umerii, enervat, şi se îndreptă spre Athenee Palace.

— Un pahar, să-mi descleiez gura.

În holul marelui hotel, între coloanele imitând porfirul care dau în sala de recepţii, îl opri o fată în rochie lungă de catifea neagră – tenul, carnaţia, zâmbetul deschis o trădau de ţigancă – purtând în îndoitura braţului stâng un coş de nuiele împletite, plin cu garoafe roşii: „cinci sute două petale”, îşi aminti Radu.

— Domnule Zăvoianu, îi zise, vă rog să vă plimbaţi la braţ cu mine.

— De ce? Întrebă Radu, mirat.

— Vreau să intrig lumea. Sunt studentă. Am strâns ban cu ban şi-am cumpărat florile astea. Vreau să fiu o jumătate de oră femeia spre care privesc toţi oamenii dintr-un mare hotel. Şi eu, enigmatică, să surâd şi să visez.

În prima clipă, Radu se simţi îndemnat s-o refuze. Dar spaima din ochii şi din glasul ei, spaima c-ar putea fi bruscată, îl făcu să se încline.

— Să mergem, zise. Cunosc locul şi-o să te port pe unde-i mai frumos.

— Nu-i nevoie să vorbiţi. Totul e să mă lăsaţi să plutesc lângă braţul dumneavoastră.

Porniră. Fata călca încet, cu trupul legănat – paşi dintr-un vals nescris – cu capul aplecat tandru spre stânga, parcă vrând şi nevrând să bea din parfumul subtil al garoafelor. Buzele groase-i zvâcneau subţire şi ascuns, chemând un prinţ rătăcitor şi neîndrăznind să-1 strige pentru ca el să nu se întrupeze, ci numai să coboare la nesfârşit o scară, fără să ajungă vreodată să atingă ultima treapta, să răsucească mereu între degete un baston de abanos, roată a miracolului prin care să nu pătrundă, s-alerge spre întâlnirea cu această trecătoare jumătate de oră şi s-alerge pe urmă mereu, vesel, fluşturatic şi nestatornic, stăpân

al dragostei şi nesupus ei, crainic fără cuvânt al morţii, fluture lingă geana visului. Radu-i citi-n urzeala gândurilor şi pentru prima oară în viaţă – poate fiindcă ştia că această jumătate de oră se va topi repede în eternitate – vru ca destinul lui să fie veghea şi dăruirea. Uitaţi-vă! Părea să spună el, în timp ce trecea prin saloanele cu pluş, cu oglinzi costisitoare, cu lambriuri de lemn scump. Noi doi trăim sub religia iubirii şi-a zăpezilor. A zăpezilor care atârnă acum peste lacuri şi se leagănă pe bulevarde. Hinterlandul marelui nostru oraş sunt arborii şi zăpezile. Cucerind câmpia şi un codru vechi pe parcurs de cinci sute de ani, Bucureştii n-au ucis ca atâtea alte metropole frunza înaltă închizând vânturi bogate, asfinţituri largi şi sunet de zăpezi. Lângă frunze şi Jângă inima lui foşnesc, pline de nerăsărituri şoptite, cupole de umbră, cupole de zăpezi. Trei anotimpuri din an gândurile noastre de iubire curg prin pletele arborilor. Iarna, dragostea ne adună în casă şi suntem fructele ei aromate. Rupte din depărtări înalte, zăpezile aştern linişte. Şi sub ele, nopţile noastre sunt de miozotis. Fecun-dând piatra, arborii, casele, zăpezile Bucureştilor, împletin-du-se în cântec nostalgic – acelaşi pe care-î spune ploaia în turle de biserici – ne deschid drumul spre luna şi spre planete necunoscute. Aproape de lemnul lor îndrăgit, căci şi zăpezile au lemnul lor sfânt, pe care nu-1 atinge nici un trăsnet, tinereţea arde violent şi cheamă iubirea. Sub floarea lor albă-albă simţim că-n venele noastre pulsează un sânge blestemat cu gură de lupoaică Mirosul dragostei noastre e dulce şi perfid, răsărit de floarea soarelui şi minciurâ adăpată cu lapte, psalmi rostiţi în cadenţă biblică şi veninul jurămintelor dinainte călcate. Ne iubim…!

— Frumoşii nebuni ai manloi oraşe

— Domnule Zăvoianu, se apropie linguşitor un ospătar.

— Ah, ticăloşiile, zise Radu, bătându-1 cu două de gete pe obrazul moale, plin de vinişoare sângerii, m-ai întrerupt în timp ce săvârşeam a doua minune pe ziua de azi. Ce se întâmplă?

— Domnul Ed Valdara… A telefonat că v-; şteaptă la „Măria Viscolită” pentru maslu.

— Scuzele mele, domnişoară, se întoarse Radu spre fată. Arn fost caraghioşi exact cât trebuie. Acum să dăm lui Christos ceea ce i se cuvine.

Şi, înfundându-şi mâinile în buzunare, o părăsi. Şi era acum prinţul vesel, fluşturatic şi nestatornic, stăpân al dragostei

şi nesupus ei, crainic fără cuvânt al morţii, fluture lângă geana visului.

*

Pe Raminţki, iarna îl găsi scriind. O nuvelă menită să demonstreze că Isus moare în fiecare zi. Acţiunea se petrece între două meridiane lipsă. Titlul: Ţipăt oxidat.

„O biblie în fiecare celulă şi deasupra fiecărei biblii un neghiob care nu mai are destul timp să se pocăiască.” Cu aceasta frază, zbătându-i-se obsesiv într-un colţ al memoriei – facultate total lipsită de apărare şi agresivă tocmai din cauza neputinţei – Odette pleca să vadă lume. Tommy Lup, director la închisoarea din peninsulă a condamnaţilor la moarte, bun prieten cu Oswald, soţul lui Odette, oferea, în seara aceea de sfârşit de aprilie, cu cerul oxidat de ţipetele pescăruşilor, un spectacol de teatru. Invitaţia, compusă din şase rânduri însăilate la repezeală pe spatele unui bilet de liberă intrare în peninsulă, purta o menţiune sumbră: „oaspeţii beneficiază în pauză de bufet gratuit, laolaltă cu actorii legaţi în lanţuri”. Ideea venea de la Gipsi R. Inserând-o, un hohot ascuţit se spărsese între fălcile lui osoase. Dar râsul lui Gipsi era singurul lucru pe care Tommy nu putea să-l sufere.

— Te dau dracului de pederast împuţit l uriaşe Tommy şi Gipsi tăcuse, las.

Gipsi nu era pederast, dar lucrul ăsta, acolo, nu mai avea nici o importanţă. Tommy îl înfricoşa. Uite, îi spusese Tommy, în februarie, dezvelindu-şi fundul, am două vertebre în plus, coadă, cu mine n-ai fi putut să te joci nici afară.

În noaptea când au pus la punct spectacolul, gândit de Gipsi ca un reproş adresat mării de clădirea cu 27 de celule având deasupra intrării principale un colac de sârmă, cu colţi de tablă, iar de Tommy ca un bobârnac dat lui Oswald, cântăreţ de muzică uşoară adulat de-o ţară întreagă, Gipsi a transmis în perete că Tommy Lup are un ochi în fiecare dinte. Umblă cu gura întredeschisă, ca să-i cuprindă pe toţi deţinuţii cu douăzeci de oclii deodată. După un sfert de oră, Tommy Lup a anunţat pe aceeaşi cale că are douăzeci şi şapte de urechi îngropate în ziduri şi că sfătuieşte sincer întreaga lume să nu-l mai deranjeze când cugetă. Gândea un basm pentru Odette. Gipsi, cu anunţul lui tâmpit, îi sugerase o întoarcere a ideii. „Am, ascunşi pe fundul ochilor mei o femeie goala, cu doi bărbaţi. Unul din

bărbaţi vrea s-o gâtuie, dar nu-i permit să atace, îi ţin pe toţi trei bine si, de frică să nu se încaiere, nu deschid pleoapele prin somn, dorm legat la ochi – femeia eşti tu, Odette – şi desfac legătura numai dimineaţa, când intru în baie, când îmi înfund ochii cu apă. Atunci, dacă vor sa iasă, se îneacă. Pe femeie aş pescui-o, dar ea preferă să se scalde în albastrul ochilor mei, ea nu va sări în baie niciodată." Odette, în maşina lui Tommy Lup, avându-l în stingă pe Oswald, recent întors dintr-un „turneu al şlagărelor" şi neştiind nimic de iubirea pe care i-o purta Tommy, omora umbre. Umbra lui Oswald, umbra şoferului lui Osivald. Două luni, zi şi noapte, aproape fără întrerupere, făcuse dragoste cu şoferul lui Oswald, tip de atlet, viril şi pătimaş, care se mişca larg, ca un păstor în râu, prin cartierele învăluite într-un întuneric fin, lasciv şi indecent, noapte lungă de orient în care ferestrele sunt nişte meningi verzi. Pas puternic, gură lacomă, şolduri înguste şi o bărbăţie de vier. Omora umbre şi palmele ei, cu aluniţe ca micşunelele, cu două unghii roase până în carne – de unde nevoia furioasă pentru mănuşi îmblănite, pe vreme de frig – zăceau inerte în palmele lui Oswald. Iar maşina lui Tommy Lup, lungă şi confortabilă, luneca uşor pe o pânză de nisip. Sute, dacă nu mii de care de nisip fuseseră răsturnate de-a lungul făgaşului pietros, pentru a crea iluzia de înaintare spre plaje luminoase, senzaţie uşor de obţinut, fiindcă peninsula nu depăşea un kilometru în lăţime şi se subţia mereu către vârf. Vuietul mării, pronunţat melancolic Ungă oraş, se transformase aici într-o rostogolire surdă, dureroasă pentru simţuri. Vânt amar de primăvară şi un cer de remuşcări cleioase, toxic, la care îţi venea să te răsteşti, fiindcă sub el plutea gândul morţii.

— Un chioşc cu flori, anunţă Oswald, şi adăugă diminutivul acela scos parcă dintr-o sticlă de alcool nemacerat: Odettuţa.

Înalt, cu tâmplete rase, cu fruntea de hârtie cafenie, cu nasul slab şi coroiat, Oswald zâmbea. Dinţi rari, cu vârfurile înnegrite, boabe de porumb vechi, cariate. (Nu erau chiar dinţii autorului?) Odette se aplecă brusc spre stingă, smucită de vorbele lui, cu intenţia de a-i sfâşia zâmbetul, plasă de păianjen în care căzuse narcotizată, şi o şuviţă din coama neagră, cercul ei de noapte şi de refugiu, pe care-l arunca peste ochi când nu mai suporta nimic – clipe speriate şi adinei, clipe de fugă, în care sufletul cheamă orbirea şi leşinul – se încurcă în acul de cravată al lui Oswald. (Acul era un bulb de aur, cap de şarpe cu ochii

holbaţi, capul puiului de şarpe când iese din ou, pus pe două clame de sidef ca nişte elitre, fosile dintr-o roca translucidă, chihlimbar sau matostat.) Pierdu un smoc încâlcit, dar şoferul lui Tommy Lup, parcă spre a-i anula crisparea feţei, micşoră viteza şi ea avu timp să vadă pe îndelete o gheretă plantată în pragul amintitului. De streaşină de lemn vopsit atârnau căldări încărcate cu trandafiri, ramuri explodând în galben şi roşu, rânduite între ghivece cu lauri şi un braţ de garoafe pictate cu sânge, răvăşit pe -fereastra deschisă. Era o ceartă a florilor, totul cădea într-o neorânduială discret aranjată şi Odette se gândi că ea, înapoia geamului maşinii, luminat de asfinţitul larg ca o pustietate densă, curgând înlănţuit cu păsări şi cu mâhnire în asfinţitul şi mai larg al mării, le apare celor din afară (dar afară nu era decât gâlceava florilor) ca un trandafir aranjat sub un clopot de cristal, mai decolorat dar şi de o frumuseţe znjinit mai i afinată. Se retrase încet şi-şi lipi buzele de-ale lui Oswald – ale ei, umede şi proaspete, miez de pâine aburit, ale lui uscate, dar înviorate puţin de apariţia în câmpul mării, a patru bărci fluture – şi şoferul lui Tommy Lup, despărţit de cei doi printr-un perete, jumătate din metal, jumătate din sticlă, acceleră viteza şi nisipul se lipi de maşină ca două aripi tremurânde, acoperind cu totul aripile de smalţ ale îngerilor anemiaţi, aplicaţi doi câte doi pe cele patru uşi de un Veronese bizantinizat.

Oswald depărta capul – sărutul prelungit are sau îţi da gust de lături, şi mai ţinea să păstreze în colţul ochiului visul celor patru bărci fluture – dar, excitat, strecură mâinile între pulpele soţiei. Către marmura tinereţii. Odette dezlipi uşor picioarele, ameţită de seara care se apropia de pe mare ca o nebunie străină, el mişcă precipitat degetele lungi şi reci (toarte la locul lor pe postavul unei mese de tripou), înăbuşindu~şi greu pornirea răscolitoare de a rupe cu unghiile.

— Ce ţin eu în palmă? Întrebă Oswald, înecând bar cile lingă genunchii femeii.

Odette închise ochii. „Frumoasele lui întrebări stupide/”

— Un porumbel îndopat, repetă Oswald fraza mălăiaţa a cinci sute de nopţi prin care lunecaseră împreună.

„Atârnat de inelul somnului hipnotic”- râse imediat Oswald în sinea lui. Şi simţi cum, i se scurge puterea, somn larvar îi împovăra oasele. „Mă urăşte şi-l caută pe scriitorul ăla

nemernic”, ţipă gelozia lui, acidulată brutal de cuvintele lui Odette. Căci Odette zise:

— Dacă-mi aduc bine aminte, cred că ieri te-am în şelat. Nu trebuie să te joci cu focul, Oswald. M-ai adus lingă mare şi-am devenit pirat.

— Semeni îndoiala l Iţi place să mă vezi murind

— Ţine-mă bine în frâu, Oswald, răspunde Odette, Marea îmi insuflă în permanenţă gânduri de răzvrătire.

— Ştiu, zise Oswald, am observat.

Străin prin noapte, începu Odette să cânte numai pentru ea melodia aceea în care un suflet se despleteşte şi plânge, şi Oswald se văzu aruncat pe terasa cu magnolii a cabanei pe care o cumpăraseră imediat după căsătorie. Sta sub un perete împodobit cu farfurii pictate cu albastru, un altar de faianţă ridicat în drumul furnicilor – ce fluiera acum la geamurile maşinii, nisipul sau coloniile de furnici?

— Dincolo de gardul de iasomie, un tip burtos îşi spăla cu o soluţie de salpetru barba pătată de sosuri şi de vin roşu şi Odette răsărea din apele fluviului, capul, umerii şi părul negru, alături de geamandura care râgâia clătinata de undele vagi, pe urmă bustul bronzat, aplecat ostentativ pe spate şi pe urmă picioarele lungi, frumoase – între care mâna lui acum murise sau numai agoniza – în trap cadenţat, ridicând paraşute de stropi însoriţi peste genunchiul drept, atins în copilâris până la os de un ghimpe, grăbit să întâlnească mai repede odihna, peste genunchiul sting, în care cartuşele de oxigen ardeau întregi, silindu-se să se păstreze în armonie nealterată cu dreptul, apoi gleznele în relaxare sportivă, în prundul saturat de sare şi scoici fărâmate, Odette îşi aplecă trunchiul spre pământ – şi muşchii toţi îi fugiră spre coapsa aplecată – îşi adună pârul funie şi-l stoarse în palme. Frântă în jumătate de arc, părea că ascultă glasul din dedesubt al apelor trecut în ea. Deodată un clopot de lemn, cu limbă de lemn, explodă dogit în aerul periat leneş de ierburi mărunte şi foşnitoare. Odette strigă ceva, neînţeles, se răsuci – salt ca de pe trambulină – şi se scufundă în fluviu. Tipul burtos, cu barba groasă cit o buturugă, se repezi, gol şi pătrunse în patru labe în apă. Cur, burtă şi barbă priveau în fluviu prin gaura cheii. Şezu aşa câteva clipe lungi, apoi se ridică, râzând, şi se grămădi pe o cărare mărginită de butuci de vie. Râsu-i clocotea în gâtlej şi barba-i fumega. Râde pentru că a văzut,

înţelese Oswald. Şi se cutremură. „E [a văzut totul”. Şi în mirosul de busuioc încălzit care se revărsa peste altarul de faianţă, Oswald numi acel tot: regret, fugă şi trădare

— Domnule!… Doamnă!… Izbucni strigătul şoferului în grătarul de sub tălpile lor – şi maşina se azvârli brusc din sosea spre un promontoriu îngust.

Smucitura îl aruncă pe Oswald cu fruntea în bara de nichel, lanţul de argint care încheia pelerina roşie a femeii sări din copci.

— Marea! Ne duce în mare l clănţăni, îngrozită, Odette, iar Oswald bătu cu pumnii în geam.

— Ce-i asta?! Răcni el. Ai înnebunit?

S – Atac armai, domnule. Priviţi. Evadare organizată. Oswald, în genunchi, cu haina de antilopă răsucită sul pe solduri, se târî la fereastră, închisoarea condamnaţi-lor la moarte, clădire cu meterezele rupte şi douăsprezece hornuri în ruină, având înfăţişarea vicleană şi înşelătoare a unui depozit prădat şi părăsit, se înălţa mucegăită într-un lighean de piatră înconjurată cu valuri de sârmă ghimpată, chiar în buza mării. Şoseaua făcea acolo două bucle, ocolind un ciont de stâncă văruit. Un jeep de război. Adăpostit în unghiul umed al stâncii, se scutura sub rafalele unei mitraliere mânuite de doi inşi cu spinările dezgolite. Bucăţi de tencuială, ca nişte coji de cartofi, zburau de pe brâul de deasupra porţilor masive de fier, iar gloanţele trase dinăuntru, rar, metodic, ca la un concurs de tir, se spărgeau în blocul stâncos, ricoşând în tufele de alun. Înspăimântată, fără grai, Odette îşi ascunse faţa în capişonul pelerinei, iar Oswald îi strigă şoferului lui Tommy Lup să întoarcă.

— Nu vă speriaţi, răspunse şoferul, liniştit, cu bra ţele în cruce deasupra volanului, nu ne pot atinge, maşina.

E blindată.

— Odette, se aplecă Oswald asupra soţiei, încercând să-i ridice capişonul. Odettuţa, suntem feriţi. Hai, deschide ochii şi priveşte, nu poţi vedea aşa ceva în fiecare zi.

— Nu l izbucni înăbuşit Odette. Nu vreau.

I Şi se înfundă cu capul în pernele moi, plângând şi zbătându-se. „Spasme isterice”, constată Oswald, rece, şi se repezi la geam, îmbătat dintr-o dată de bărbăţie şi vigoare – acea pornire grotescă, pur masculină, care răscoleşte viscerele,

sălbatic, cină. Se varsă sânge, un eroism ridicol, intolerant, porcesc.

Arma automată, care bătuse fără întrerupere, tăcu.

— Atenţie, spuse şoferul, îşi strâng bagajele.

— Cine-i acoperă? Întrebă Oswald.

— Poftim? Făcu şoferul.

— Aa! Exclamă Oswald, pocnind cu pumnul închis în palma stingă, şi hârtia cafenie a obrajilor i se adună în boţuri, au şters-o pe dincolo…

Pe dincolo însemna prin spatele închisorii. Jeepul ţişnise de sub stânca văruită, vărsând o dâră lungă de fum şt pierise, împroşcând o ultimă rafală, după colţ. Cei dinăuntru, grupaţi cu toţii numai în partea din faţă a clădirii unde se produsese atacul, nu lăsaseră nici un om pe flancuri – idioţii! Murmură Oswald – căci jeepul apăru pe plaja pustie, făcută parcă numai din fărâmituri de oase, departe, spre nord, şi doar un foc tras întâmplător îi stingheri goana spre trupul continentului.

— Tommy al vostru e un capsoman, băiete l striga, Oswald la şofer. I-a scăpat din mână prosteşte.

Şoferul, ocupat să readucă maşina în şosea, ezită să răspundă.

— Nu eşti de acord cu mine? Insistă Oswald.

— Dumneavoastră vă puteţi permite, domnule.

— Da, sigur, aprobă Oswald.

Şi reveni la Odette:

— Ajunge, draga mea. S-a terminat. Şterge-ţi ochii, uite, se deschide poarta.

În curtea interioară a închisorii, cu pavaj ciolănos, patru poliţişti, cu armele pentru onor. Bluze de doc transpirate, centuri lucioase, căşti căptuşite cu plută, în faţa celor patru, încremeniţi, Tommy Lup, în costum negru, cu cravata aşezată strâmb şi o carabină sub braţ, cu ţeava în jos. Făcu doi paşi şi deschise uşa pentru Odette, iar cină se aplecă numai din grumaz, Odette îi văzu creştetul chel şi două bidinele de păr tocit deasupra urechilor.

— Îmi pare rău, v-aş fi ieşit în întâmpinare mai demult, dar am avut o mică încăierare.

Oswald, târsâna 'picioarele amorţite, se repezi la el:

— Cum, cum ai putut să laşi descoperită singura îor cate de retragere?

— Vrei să ştii a ce miroase, Odette? O-ntrebă Tommy pe Odette care, înălţând gâtul subţire, adulmeca cu nările tremurătoare aerul răcoros dintre pereţii leproşi, fără ferestre. Iţi spun eu: parfum de migdale.

— Miroase porţia de scorţişoară care-ţi ţine loc de creier, pufni Oswald, Tommy Lup zâmbi, privind cizmele de mătase încălţate de Odette. -”Cel ce va pătrunde sub pelerina ei matlasată…^

— Poftiţi după mine, îi invită Tommy şi întinse cara bina şoferului.

În holul strâmt, luminat de-un bec sub abajur de tinichea, Tommy Lup le servi ţigări şi, pentru că el nu fuma, apucă manetele biliardului mecanic, instalat între două bănci de lemn lucrate grosolan.

— Trebuie să dărâm cele două bile, Oswald. Trei bile-n joc se cheamă ploaie, habar n-ai de povestea asta – şi ss aplecă atât de mult peste aparat incit fruntea congestio nată părea că se lupta, disperată, să întâlnească pălăria texană a cavalerului din tabloul de afişare a punctajului, dominat de unde subţiri de lumină roşie şi galbenă. De desubt, clănţănea dispozitivul de calculat. Un lanţ, rotindu-se pe o roată cu multe pinioane rupte… Lovitură-n plin, Oswald, urmăreşte-i traiectoria…

Bila de plumb, aruncată cu vâr-jul aripii de sidef, urcă intre ciupercile de la mijlocul biliardului, se zbătu între ele, prelung, făcând să latre calculatorul… Întâlnire cu ciuperca albă din margine… şi ploaie.' Odette bătu mărunt din palme. Benzile zvâcniră toate, ghem de nervi răscoliţi repercutând loviturile. Tommy Lup, încordat, lupta să acumuleze puucte. Cifrele rulau peste capul teccanului, mrtej de fulgi, şi ctnd însoriseră 3 000, se auzi un pocnet ăe membrană spartă şi Tommy urlă, gâfâit:

— I-am spart burta. Ah, fir-ar al naibii. Oswald, omule, n-a fost nimic adevărat. O înscenare. Nici o bandă nu poate intra aici să atace! Pe unde să intre, Oswald? Şi pe unde să iasă?' Piesa mea, Oswald, a început. Şi sini fericit…

— Ei, nu, pe cuvântul meu! Zise Oswald şi împinse înainte, dispreţuitor, buza de; jos.

— Tommy, făcu Odette, jenată…

El o întrerupse.

— Odette. Dacă te-ai supărat, dacă declari că totul a fost o glumă proastă, pun să fie scuturaţi în seara asta toţi prunii din peninsulă.

— Ai fi în stare? Întrebă ea, cucerită.

— Domnule director… Chemă o voce îndatoritoare, şi toţi trei se întoarseră spre uşa -masivă din Jundul încăperii.

Un tânăr nu prea înalt, cu profil de nordic, flegmatic şi indeşirabil, sta la un pas în dreapta pragului. Trupul lui, uşor îndoit în fată, într-o atitudine respectuoasă sub care bănuiai spaima, dar şi reproşul, şi stingă înmănuşată, ău? Ă în dreptul inimii, îi chema în sala de spectacol. Tânărul purta, parcă fără voia lui, prins de cot, un pumnal în teacă. Vârful isprăvit în ciorchine de sticlă îl făcu pe Oswald să întindă mina şi să pipăie.

— Ce vrea să demonstreze individul? Îl întrebă pe Tommy.

— Cine, Maori? Făcu directorul. Nimic, nu-i aşa, Maori? Şi-i lăţi nasul cu arătătorul.

Trecând pe lingă Maori, Odette descoperi, surprinsa, că Maori împrăştia acelaşi ciudat parfum de migdale pe care-l simţise încă din curte.

— Tommy, şopti ea, posezi un alambic clandestin?

Maori deschise uşa şi, luminând din spate cu lanterna, U conduse la primul rând de scaune. Sala era cufundată în întuneric, nu-i puteai distinge contururile. Când U văzu aşezaţi, Maori se dădu doi paşi îndărăt, spre scena cu cortină confecţionată din pături, şi spuse:

— Doamnă şi domnilor, spectacolul îl vom interpreta cu toţii. Sus, pe scenă, actorii, jos, completul de judecată şi juriul care va trebui să rostească verdictul. Piesa nu e scrisă. Toţi actorii sunt condamnaţi la moarte. Execuţia

— Fost ordonată, în două reprize. Condamnaţii vor trebui să ne dovedească cine trebuie să intre în primul eşalon şi cine mai câştigă opt zile de viaţă.

— Dumnezeule! Îi scăpă lui Odette. Oswald l Tommy l chemă ea, năucită, şi dădu să se scoale.

Tommy Lup, înhăţând-o de raână, o forţă să rămână.

— Stai liniştită, Odette. Oricum, ei trebuie să moară.

Oswalâ, tu ai înţeles asta, sper.

— Da, răspunse Oswald, scurt.

— În regulă, spuse Tommy, mulţumit. Dealtfel vei înţelege şi tu, Odette.

— Vreau să plec, seinei ea, fără convingere.

— Întâi să-l asculţi pe Gipsi R. Se produce exclusiv pentru noi. Invitaţii ceilalţi – şase inşi – vor sosi la opt şi jumătate. Atunci dacă vei mai dori să pleci, maşina va fi la dispoziţia ta. Gipsi! Strigă. Cuţu l Cuţu, potaie!

Tipul cel mai straşnic când e vorba să imite un câine, o lămuri pe Odette. Gipsi, vrei să fii croit? Ah, atinge-lr puşlamaua.

În secunda imediat următoare, dintre culise se înălţă un chelălăit ascuţit, de câine ciomăgit care sare pe pereţi. Tommy Lup se prăvăli pe scaun, râzând.

— Jură-mi că nu e cline, Oswald l Unde-ai să găseşti o bandă sonoră mai bună? Hei, Gipsi, dă-o pe partea veselă şi ieşi la rampă.

Odette se îndesă cu tâinpla în umărul lui Oswald. „începe să-i placă”, gândi el, şi-şi petrecu braţul pe după umerii ei.

Ajuns aici – ningea de două zile – Ramirtţki se sculă de la masă să-şi pregătească o cafea. Locuia în Balta Albă, oraşul satelit al Bucureştilor, într-o casă compusă din două camere şi bucătărie şi staul pentru vaci – avea două!

— Adusă din Bucovina – bârne masive de stejar îmbucate în colţare de paltin şi scoabe de fier, când suna vântul, legănând lampa cu abajur de mărgean, el aştepta să în-vieze calul de placaj, gătit cu frâu şi şa de piele, pus cu botul în ieslea care-i servea de pat. Pe podelele de scân-dură, în jurul pereţilor, perne moi, păpuşi, o căpăţână masivă de zahăr, o vârtelniţă concepută să semene lună moartă şi nopţi din copilărie, o roată de căruţă cu butucul smălţuit, sticle cu băutură, iar între rafturile bibliotecii, o colivie cu scatii roşii de Mozambic, unul cu limba despicată, altul reuşind opt ture, ca privighetorile regale, toamna, când lacurile sunt castele de nuntă intrate-n dizgraţia păsărilor călătoare. Colţul în care potrivise masa de lucru răsuna mereu de cântecul greierilor din Bucovina şi, scriind, simţea boarea de lalea neagră din ochii cerbilor ieşiţi în ceaţa amurgurilor ca să asculte cum se scurg, grele de melancolie, şuvoaiele vuitului. Când şi când, în staul o vacă izbea cu copita sau mugea prin somn. Mirosul de miere caldă al finului depozitat în pod, laolaltă cu o movilă de mere, domina întreaga casa.

Aprinse spirtiera, apoi desfăcu obloanele. Şi descoperind că în timp ce lucra venise iarna, se aşează în sine, ca şi iarba în verzime, murmurând, fără să le atingă esenţa, versuri ştiute sau

atunci născute de el: e ieri, e ieri răsărit altcândva caii nu au suflet şi nici asfinţit aaaa!

Şi pe pleoapele-i ostenite, pe obrajii gălbejiţi, sigilii ale viciului sau tuberculozei, cineva din necunoscut, poate femeia niciodată întâlnită, îl săruta posesiv. Ningea corect şi curat, pe maidanul din faţa casei două cete de copii se băteau cu săbii de lemn, un ţăran, cu cojoc murdar şi căciulă cu clape, vindea vin roşu, turnându-1 din damigene – damigenele păreau imense capete de vită de pe care se scurgeau în zăpadă, fumegând, frunze de sânge gros, ţăranul striga vesel: la vinul bun şi omu prost! Veniţi de gustaţi!

— Un călăreţ, cu arma pe umăr, se ducea în cer – călăreţul atârna de cal şi de cal atârna o stepă cu mărăcini, câmp de luptă părăsit – se izbea de automobile, fiecare maşină se repezea şi rupea din el bucăţi de carne, calul gonea cu oasele goale, alb şi cu răsuflarea pierdută, şi când nu mai avu nici copite, se schimbă într-un cal de placaj, cu inel de alamă în osul sternului.

— Pe sub inel, rosti Raminţki, respiră moartea, e slujba învierii din decembrie, strada se frângea între două nopţi, toate podurile curg şi râurile dorm cu fruntea la picioare.

— Raminţki, frumosule!

— Nu te apropia de poarta mea, strigă Raminţki, nu meriţi, aici a născut Maica Domnului prunc din flori de asin, iar Măria Magdalena a lepădat cinci tufe de dafin şi patru de mărăcine.

— Sunt eu: Zara… Zaraza.

Raminţki se aplecă pe geam şi o văzu pe Zara stând dreaptă în ninsoare, cu capul uşor înclinat pe spate. Purta rochie roşie, strânsă într-o centură neagră ce se încheia într-o pafta de bronz în care se băteau doi dragoni, scurtă din blană de vulpe, descheiată, şi o căciuliţă de lână cu ciucure format din trei zurgălăi înveliţi în mătase (în tramvai sau pe stradă lăsa în urma ei o dâră de sunete scânteietoare). In mâini rotea nişte mănuşi galbene, de antilopă, cu nasturi de argint, şi când ridică stânga să-1 salute pe Raminţki, buzele ei groase, zugrăvite cu verde palid, se lărgiră într-un zâmbet provocator.

— Uite, părea să spună, eu încerc preţul zăpezii, dac-ai fi deştept în clipa asta m-ai fotografia pentru o revistă ilustrată.

Nu vedea, cum vedea Raminţki, că chiar atunci, pe maidan, la douăzeci de paşi de ea, şase oameni, zgribuliţi de frig

şi purtând în spate câte o cuşcă cu găini, se opriseră să bea vin de la ţăranul cu căciulă cu clape. Unul mic, cu mutră de şobolan, cu mustaţă din două petice de postav, care-şi rezemase cuşca pe creştetul unei cruci îngropate pe locul unde murise, accidentat, un şofer, bea vinul direct din damigeana, închinând către sutele de blocuri luminate – din pricina ninsorii blocurile din Balta Albă formau un fundal de operetă, stilizat – şi între două înghiţituri spunea o poveste: „el i-a. Zis căţea publică, ea 1-a dat în judecată, avea patru martori, şi ăia 1-au condamnat la două luni închisoare”.

— Ce vrei? O întrebă Raminţki pe Zara.

Ea scutură din cap, enervată, apoi se uită fix în ochii lui Raminţki.

— Vreau să fii vulturul meu.

— Şi bravul tău colonel? Cu el cum rămâne?

— A plecat la vânătoare.

— Domn, domn, să-nălţăm! Tună Raminţki.

— Nu, nu e un vierme religios.

— Intră-n casă.

— Împrumută-mi cincizeci de lei sa cumpăr vin roşu.

— Mâine, răspunse Raminţki, batjocoritor.

Zara izbi cu tocul cizmei în zăpadă. Nu suferea să fie refuzată, îşi smulse apoi căciuliţa, lăsând să i se reverse în val parul negru, pătrunse la Raminţki şi azvârli căciuliţa în peretele plin cu fotografii, drept în mutra artistei Asta Dragomirescu de la Teatrul S.

— Curvă!

Raminţki, amuzat, ridică ibricul de pe spirtieră şi atinse cu călcâiul crucea vârteiniţei, dornic s-audă fusele zbârnâind. Dar o auzi iar pe Zara.

— Dacă nu crezi că ţi-i înapoiez, dacă ai îndoieli, îţi ghicesc în cărţi, şi apucă de pe raftul bibliotecii un pachet de cărţi de joc, atingând în treacăt, cu degetul, garda în pietre false a micului iatagan adus de Raminţki din bazarul egiptean de la Istanbul.

El, sorbind din cafeaua aromată, o privi cu uşor dispreţ pe sub pleoapele groase, bolnave. Halatul de culoarea vişinii îi atârna ca o perdea pe umerii de bâtlan, osoşi şi ascuţiţi. Pe tricoul negru, răsucit până deasupra buricului, un uriaş fluture galben încerca zadarnic să strângă sub aripi o inscripţie ţesută

cu fir galben: în cinci foi de liliac, toamna lacrimii o bea călăul. Privindu-se, el o vedea pe ea sub un cer de oase roase, ea pe el, sub un cer şi mai slut, încărcat cu bale de câini. Vorbi ea:

— Buricul bărbaţilor de patruzeci de ani e o coajă de cartof.

— Buricul femeii de patruzeci de ani e un gulden de aur pe care nu mai capeţi decât o jumătate de vin.

— Dar eu am numai optsprezece ani, răspunse ea, cu mmdria sfidătoare a celor 18 ani.

— Du-te şi ronţăie acadele.

Ea-1 simţi că e ca apa înainte de-a da în clocot – înainte de-a da în clocot, apa face ochi de crap – şi scăzu tonul, devenind insinuantă şi ocrotitoare.

— Hai să-ţi ghicesc. Pot să-ţi spun tot ce-o să ţi se întâmple timp de două săptămâni. Colonelul meu…

— Mi-e scârbă de el, o întrerupse Raminţki.

— De ce?! Se miră Zara. A suferit în trei războaie.

— Lui îi ghiceşti? Întrebă Raminţki.

— Da. Dar numai despre trecut. Spune-mi, zice, ce se întâmpla în tabăra inamicului în 1913, pe urmă în 1916.

— Îmi dau. Seama, zise Raminţki, intrigat el însuşi de duşmănia din vorbele lui. Tu vorbeşti şi lui i se scurg ochii după ţâţele tale. Scoate ţâţele! Porunci el, izbind cu pumnul în perete, şi Zara, speriată, sau numai întărâtată, descheie, cu degete tremurânde, nasturii de la piept şi scoase sânii, mici, rotunzi şi pietroşi cât să încapă în două cupe de şampanie, cu sfârcurile cafenii şi îi săltă uşor cu palmele pentru a fi sărutaţi, dar Raminţki, iritat de gestul ei care nu trăda supunere, ci naivitate sau obişnuinţa vânzării – Zara îi povestise cândva că, la 12 ani, maică-sa, îngrijitoare la closetul public din Piaţa Romană, o punea să meargă să-şi arate ţâţele, contra l leu de persoană, portarilor de la Academia de ştiinţe eco nomice – nu se aplecă să-i sărute, nici provocarea Zarei, dealtfel, nu era definitivă, făcu numai un pas înainte, uimit că pielea ei măslinie poate fi atât de limpede şi rece, armonios rece sub lumina lămpii de mărgean, şi continuă, rău şi vulgar:

— Domnule colonel, domnule colonel! I-ai bătut pe turci şi pe nemţi cu piciorul în fund, dar eu te dau dracului!

Zara sta nemişcată şi sângele celor 18 ani ai ei curgea aproape în văzul lui Raminţki.

— Ascultă! Eu şi-atunci când n-am avut nici o felie de pâine, nici cinci bani şi nici o speranţă…

Închise ochii, gâfâind de enervare. Zara mirosea ca bisericile de lemn peste care se scutură merii şi, când îi deschise, ea era goală, în picioare, proaspătă, înaltă şi răcoroasă ca ora şapte dimineaţa, scurta din blana de vulpe atârna pe un colţ al mesei, rochia roşie şi centura atârnau pe un fus al vârtelniţei, cărţile de joc zăceau împrăştiate pe covor, cei patru regi încheiau un careu în jurul asului de treflă – asul era stâlpul infamiei şi Zara o f întina neagră. Greierii trăgeau cu ferăstraiele în bârnele de stejar, otravă din misterul verii, iar la spatele casei, acolo unde începeau ogoarele, încă neînghiţite de oraş, dar stând sub această ameninţare implacabilă, trecea spre abatoare, buşindu-se cu coarnele în buruienile jupuite de vânt, o turmă de berbeci.

— Colonelul tău o să moară la vânătoare, spuse Raminţki smintit.

— Nu! Ţipă Zara, scuturându-se. E oribil ce spui.

Superstiţioasă, simţea vorbele lui Raminţki înfigându-se în carnea ei ca un blestem.

— O să moară, preciza Raminţki, în ziua când defilează cocoşii de munte. O să moară ucis de cel mai bun prieten, ca să se dovedească încă o dată că Biblia începe în fiecare zi.

Ea îşi muşcă buza de jos până la sânge, întinse piciorul drept şi zvârli cu unghiile date cu sidef asul de treflă care se roti prin aer şi căzu pe spinarea calului din foi de placaj. Raminţki culese încet cartonaşul lăcuit, îl roti ca pe-o oglindă spre Zara, îl înfipse după ureche şi, rânjind – dinţii putrezi, stropiţi cu puncte negre şi galbene, te îndemnau să crezi să proverbul fiecare miel se spânzură de piciorul lui a fost rostit prima oară de un lup ştirb – se aruncă sprinten în spinarea calului de lemn. Un huruit scurt, aspru. Burta calului era plină cu melci, cochilii uscate şi cu monede de aluminiu. De căpăstru spânzurau medalii militare vechi, nerecunoscute azi, semne ale unor biruinţi fără rost, şi zeci de mărţişoare.

— Uită-te, strigă el, am fost născut să trec prin vea cul meu călare pe o putină dogită.

— Mereu îţi baţi joc, spuse ea, şi cu dragă inimă 1-ar fi luat la palme.

— Deloc, zise Raminţki. Nu-nţelegi nimic. Dar ţine minte vorbele astea: Camil Fetrescu a văzut ideea, Raminţki aude miresmele. Şi acum îmbracă-te.

— Vrei cu adevărat? Întrebă ea, cu voce scăzută, aproape în lacrimi, dar Raminţki o intui perfect: ceea ce în glasul ei suna a umilinţă, umilinţa de a nu fi râvnită, era, dimpotrivă, poftă sălbatică, foarte bine disimulată.

Tot ce-şi dorise mai mult întrebând, era ca el să coboare şi să încerce s-o posede, iar ea, regină îngâmfată, atotputernică peste simţurile ei, să-l anuleze, refuzându-1, să-1 stăpânească, să-i modeleze cinismul, să-1 înfrângă şi să râdă.

— Îmbracă-te l repetă Raminţki, hotărât. Fusese înfrânt de prea rnulte ori ca să nu ştie să-şi păstreze cumpătul.

Ea apucă rochia, noapte roşie în care trebuia să intre învinsă, şi o aduse încet la piept, o despături ţi o netezi, întârziind premeditat mişcările, fiindcă atâta vreme cit mai exista ispita trupului gol, exista şi speranţa că el îşi va pierde capul.

— Nu-i de-ajuns să prinzi o ocazie fericită, o învăţase bătrânul colonel, mai trebuie să-i arzi şi două lovituri cu cravaşa.

— Eşti un prost, aruncă ea când înţelese că el n-o să calce în capcană, şi intră în rochie.

147 IO*

:

— Trage sertarul mesei, zise Raminţki, şi ia toţi banii pe care-i găseşti, îi meriţi.

— Pentru ce?

— Ţi-am spus că nu înţelegi nimic. La-i şi cum para vin.

— Eu nu beau niciodată. Mama bea. Se întoarce istovită de la lucru şi, dacă n-are vin, plânge.

— Minţi! Spuse Raminţki.

În clipa după ce lansă insulta, sări de pe calul de lemn şi scrumiera azvârlită de Zara nimeri în perete.

— Ticălosule! Gălbejitule! Ţipă Zara, sufocată de furie şi se repezi să-1 pălmuiasă şi să-1 zgârie.

Raminţki îi prinse strâns braţele. Strâmbându-se de durere şi de neputinţă, Zara încercă să-1 lovească cu genunchiul. Raminţki nu se feri, încasa loviturile cu nepăsare, îi îngrămădi blana pe umeri, îi îndesă căciuliţă de lână pe cap, o duse până la uşă, acolo o privi lung în ochi – genele ei lungi tremurau speriate

şi dedesubtul lor ura se amesteca învălmăşit cu credinţa că nu va fi. Nu poate să fie alungată, că e mult prea tânără, mult prea frumoasă ca el să n-o accepte stăpână – o privi stăruitor şi grav, el, cel obişnuit să privească la lume numai peste umăr şi cu dispreţ îndurerat, şi o clipă se gândi că ar trebui s-o sărute. Dar era prea târziu, trupul ei se răzgândise – tânăr, devenise şi intangibil, în afara legilor eroziunii.

, Orgoliul, se gândi, orgoliul, cel adevărat şi inseparabil de fiinţa noastră." înţelese că triumful lui trecuse, şi atunci, pentru că ştia că necedând pierduse, se înălţă, dezagreabil şi bezmetic, o împinse pe Zara afară, mai bine zis o azvârli şi răsuci cheia.

— Deschide! Strigă ea şi zgâlţâi clanţa. Vreau să ştiu!

Ah, nenorocitule!

Profera ameninţări, scuipa insulte., Din nou vrea să piardă", gândi el.

— Deschide şi dă-mi două palme. Vreau să-mi dai doua palme. Cât poţi de tare. Rabd. Deschide. Mereu îţi baţi joc, Raminţki.

El tăcu, obosit, agasat de scâncetele ei.

— Nu-mi bat joc. Toţi credeţi la fel, dar nu, nu-i aşa. Eu merg cu mâinile sus, fără să-mi ceară nimeni, controlaţi-mă, pipăiţi-mă, nu. Port arme, cine dracu-şi bate joc?! Poate că-mi bat joc de mine, asta da, mă pri veşte, am stat şi la închisoare pentru asta.

Gipsi R. Desfăcu păturile şi-şi arătă capul de paiaţă. Strănută, îşi şterse nasul lung, frecându-l de şnurul cu mosorel care plimba păturile pe sârmă şi scoase apoi şi picioarele. Un lungan în maiou şi chiloţi de damă cu danteluţe, braţele arcuite pe Ungă corp, aşa cum obişnuiesc să umble halterofilii. Gipsi, însă, n-avusese niciodată legătură cu sportul. Chestia cu braţele arcuite veneo de-acolo că ani de zile ascunsese pistoale la subţioară.

— Monolog, anunţă el. Trăit şi povestit de Gipsi R., condamnat la moarte pentru că a vrut, dar n-a izbutit, să-şi împuşte femeia pe care o iubeşte.

Si începu:

— Într-o primăvară, domnilor…

— Într-o toamnă, Gipsi, nu fă pe prostul, strigă Tommy.

— Exact, zise Gipsi. Într-o toamnă frumoasă locuiam într-un automobil abandonat.

— Şterpelit, aruncă Maori.

— Nu, abandonaT. Şi îngropat sub frunze. Mă scol dimineaţa, domnilor, şi simt că vreau să beau. Dar nu oricum. Vroiam să beau ascuns sub o mască. Să fiu într-o casă, cu hol mare, ca o sală de han, eu şi nişte prieteni sa bem sus la balcon şi caii să ne aştepte, cu şeile pe ei, jos, între mese. Şi doream ca sala să aibă pereţii tapetaţi, model parizian, cu fete la fântână şi soldaţi din armata imperială care le aşteaptă să-şi umple ulcioarele şi joacă zaruri. Mă scol şi plec în oraş, să fac rost de cai. Prieteni, domnii mei, găseşti oriunde, mult mai greu e să găseşti un cal. Capul între umeri, mâinile în căptuşeala sacoului şi nu văd că la o intersecţie de străzi stopul e pe roşu. Trec. Poliţistul mă opreşte.

— Ce faci?!

— Dă-mi un cal, domnule.

— O să-ţi dau o copită.

— Pardon, mie-mi trebuie un cal întreg.

— Întoarce-te

— N-am timp.

Mă apucă de guler si, pentru că nu-l vede nimeni, îmi do una sub fălci. Fiţi atenţi, rămâne cu gulerul în labele lui crescute pe bastonul de cauciuc şi eu sar în aer la înălţimea de 6 metri virgulă 30. Balon fără nacelă.

— Jos, împuţitule, strigă el, coboară.

Vreau să-l ascult şi macin din picioare Nimic, înaintam prin aer ca pe cel mai gol trotuar când cauţi un buzunar încărcat şi ai ghinion.

— Du-te la felinarul din colţ, ia-l în braţe şi lasă-te să luneci.

Imposibil. Atunci m-am lungit pe burtă. Şedeam în aer, liber ca-ntr-un porT. Începuse să se siringă lume.

— Va salut, stimaţi concetăţeni, trăiesc minunea de-a nu mai putea coborî între voi. Dar cu ce mă voi hrăni?

— Umple-ţi buzunarele cu pietre, mi-a strigat unul – şi toată haita s-a simţit datoare să mă ajute.

Rupeau din caldarâm şi aruncau. Normal, aveau o ţintă şi se străduiau să mă nimerească numai în caP. Încolţit, o iau la fugă. Mă apropii de fereastra de la etajul II al unei şcoli, bat la geam şi mi se dă drumul. Dar nu călcam pe podele, ci la jumătate de palmă deasupra. Cel mai bun lucru pe care l-am

făcut acolo a fost să şterg tabla. Studiau, sunt convins, o 'materie care nu foloseşte nimănui, pentru că treizeci de piepturi au răsuflat uşurate. Am ieşit, strada se umpluse de idioţi şi toţi m-au primit cu urale.

— Hai sa ne plimbăm, prietene.

— Cu plăcere.

— La-o spre parcul central.

— S-a făcut.

Eu, pe sus, pe lingă case, la altitudinea de 6 metri virgulă 30, ei pe toată lăţimea străzii. Pe parcurs am îndreptat literele strâmbe de la şase firme luminoase şi, vă rog să mă credeţi, mi s-a făcut cea mai caldă manifestaţie de simpatie. Noaptea, am dormit în dreptul maşinii în care ţineam ascunse două cămăşi, o trusă cu şurubelniţe şi dălţi pentru deschis uşile şi am avut neplăcuta surpriză să văd cum un tip înfăşurat într-o manta de ploaie pleacă cu valiza mea. O săptămână mi-au trimes mâncare pe o scară de pompieri. Gratis. Sau mai bine spus fiindcă devenisem o afacere. Primarul telegrafiase în toată ţara că unul Gipsi R. Umblă prin aer şi agenţiile de turism trimiteau regimente de curioşi spre oraşul nostru. Mi-au dat haine şi umbrelă şi mi-au delimitat zona peste care aveam dreptul să mă mişc, precum şi orele de program, în timpul liber lucram pentru casele în prag de faliment. N-am vrut cu nici un chip să intru în tratative cu un magazin care mă dăduse în judecată pentru neplata ratelor, în schimb, la biserica unde am fost botezat, am stat în genunchi în fiecare miercuri şi vineri. Şi, părintele, dacă nu s-a prăpădit, îmi va purta pomenile. Cei mai mulţi bani i-a încasat însă poliţistul care făcuse din mine omul înălţimilor. Sticletele ajunsese eroul zilei, poate chiar mai mult îeclt mine, căci gloria e un lucru ciudat, domnilor. La mine se holbau şi zvârleau cu pălăriile, pe el îl căutau ca să le povestească ţelul în care mă trimisese Ungă acoperişele oraşului şi secătura urca mereu taxa de informare. Am văzut câteva sute de inşi care insistau, dând plocoane, să fie şi ei luaţi în pumni. S-au ales cu fălcile turtite, niciunul n-a urcat Ungă mine. Eram, va să zică, o excepţie. Şi când am înţeles, m-am yândit să şantajez, să cer cotă parte şi cont în bancă. Trebuia să strecor ideea că vreo câteva localităţi se bat şi-mi fac oferte dintre cele mai avantajoase ca să mă aibă deasupra teritoriului lor. Fuga la primăriE. Şi nici o privire în jos. Unul e Gipsi R! Am speriat,

rotind umbrela, ciorile oprite pe statuile ridicate de municipiu într-o sută de ani şi m-am dus să privesc o dată, de aproape, ceasul din turn, pe cadranul căruia, la ore exacte, ies piticii călări, la douăsprezece ziua o -mireasa, iar la miezul nopţii o hârcă de mort, cu orbitele unse cu fosfor, simbo-lizând trecerea timpului în moarte. Peste umăr i-am strigat unui funcţionar să-l cheme în balcon pe primar şi-am început să cotrobăiesc pe sub streaşină, după po-lumbei. Întârziam anume, ca să capăt preţul pe care mi-l rotunjisem singur. Dar de la un timp m-am săturat şi mi-am aruncat ochii în piaţă. Totuşi, mulţimile care mă urmează sunt cel mai bun argument. Stupoare î Trecd-lorii erau rari şi niciunul nu mă privea şi nu-mi făcea, semne. Veţi spune că orice minune ajunge să se banalizeze. Greşiţi, domnilor. Devenisem un pericol public. Mi-a. Spus-o chiar primarul.

— Înapoi pe pământ, Gipsi R., ajunge cit ţi-ai făcut de cap. Regele nostru se pregăteşte să serbeze 40 de ani de domnie glorioasă şi nu mai permitem să fii principalul punct de atracţie. Jos l...

— Dar nu pot, domnule, ştiţi prea bine.

— Vei putea.

Urcaţi pe autobuze, douăzeci de funcţionari publici m-au minat cu prăjinile către marginea oraşului. Un helicopter se rotea pe deasupra. Au aruncat o scară de frânghie şi doi inşi ca nişte urşi s-au repezit şi s-au cocoţat în spinarea mea. Eu am căzut în brânci, cu şalele rupte, la 6 m virgulă 30, ei, pe pământ, şi de-acolo, la 2 metri mai jos, unde nu suspină şi nu cârteşte nimeni. Atunci au aruncat peste mine terci gros de piatră din cinci betoniere deodată. Nimic. Şi s-au înfuriat.

— Să fie împuşcat, a strigat un ofiţer. Mort, o să cadă singur. Şi dacă n-o să cadă, o să-l târâm cu cângile spre munţi, să-l îngropăm.

— Domnule, staţi, daţi-mi o ultimă şansă: ordonaţi să urce-n plopul din buza râpelor poliţistul care m-a aruncat în aer c-un pumn şi să mă pocnească de data asia în moalele capului.

Oameni cumsecade, mi-au acordat cinci minute, şi când ăla m-a izbit a doua oară, m-am trezit între două maşini, care urlau din claxoane. Poliţistul m-a purtat de ceafă până la cea mai apropiată secţie şi m-a azvârlit în-tr-un birou unde nişte inspectori se distrau deşertând sticle de bere.

— Uite-l, a zis el, pe Gipsi R., care doreşte un cal întreg şi două spiţuri în gură.

— Nu urcaţi în aer, domnilor, strigă Gipsi R. Şi, întorcând spatele sălii, îşi dădu o lovitură în fund cu piciorul drept şi zbură printre pături în scenă.

— Bravo, Gipsi l strigă Tommy Lup.

Injectaţi de strigătul lui, patru gardieni, Ungă uşă, se porniră să tropăie zgomotos. Oswald se gândi să aplaude, dar picioarele i-o luară înaintea mâinilor, îngro-s'md valul de praf de cărămidă. Iar alături, încet – lip-lip – cizmele de mătase ale lui Odette, peste care luneca, ochi magic spre stingere, o rază din lanterna lui Maori. Şi, în aer, discreta, otrava par-ţumului de migdale. Perdelele se desfăcură din nou şi Gipsi R. Chelălăi răguşit:

— Tommy, scâmâvie păduchioasă, de ce-ai adus-o?

Poate era miezul nopţii sau mult după – oricum, scatiii roşii dormeau în colivie şi vârtelniţa zăcea cu braţele crucii pierdute în ochii vedeniilor din nopţile de cânepă ale satelor – când, din adâncul insondabil al zăpezilor, din groapa lumii colcăind de mizerie albă, cineva se năpusti cu pumnii în uşa casei de lemn.

— În numele legii, deschide!

— Care îege? Întrebă Raminţki, recunoscând glasul lui Ed. Când ninge, oamenii trăiesc în baza unor legi noi, mult mai simple, mai vii, mai fireşti, mai demne de păstrat.

Împinge uşa şi intră, nu-i încuiată!

Ed Valdara, în uniformă, cu căciulă de astrahan, se opri în mijlocul camerei, acoperit de zăpadă îngheţată şi întrebă mirat;

— Singur?

— Da, zise Raminţki, sunt un porc solitar. Ce cauţi aici la ora asta?

— Dă-mi ceva de băut, ceru Ed. Camforu mă-si, mi s-a vărsat bilă-n stomac! Şi-şi frecă cu degetele ţepene faţa crunt maltratată de viscol.

— Ai primit o educaţie proastă, Ed, îl înfurie Raminţki.

Tăticul tău s-a îngrijit să-ţi cumpere casă în cartierul cel mai de lux al Bucureştilor, dar a uitat să te-nveţe esen ţialul.

— Dă-mi de băut şi nu te lega de bătrân, ştie mult mai multe lucruri decât ar trebui.

— În cazul ăsta o să dea de dracu mai repede decât i-aş dori-o. A uitat să te-nveţe că steaua pisicilor e o coadă de peşte şi că femeile din mahalale nu trebuie sărutate pe gură.

— N-am fost la o femeie.

— Atunci ai hăituit un evadat! Sau un hoţ.

— De unde ştii?

— Eşti un corb de duzină, Ed. Ai rămas cu gura căscată şi cu vârful limbii între buze! Oricine poate să-şi dea seama c-ai ţinut în braţe un reflector portativ, pe care 1-ai rotit peste câmpie, prin viscol. Iar în câmpie, la două sute de metri în interiorul ei, o vietate ce semăna a om, dar care nu era decât jerpelitura ideii de om, se lupta năuc să iasă de sub ameninţarea fascicolului ăla de lumină blestemată. Lumina cădea şi se ridica asupra lui ca o vâsla bezmetică. Tabernacolele zăpezii însămân-ţate cu ameninţare. Iar tu, idiot crăcănat, juisai: „îţi vom pune botniţă, n-ai nici o salvare!" Şi, ca şi cum ţi-ar fi auzit vorbele, cel din câmpie, jerpelitura ideii de om, s-a ridicat în picioare, clătinându-se, a împreunat mâinile deasupra capului gol, a înălţat fruntea într-un. Gest de nesăbuinţă sau de resemnare şi a pornit spre izvorul sau spre trunchiul masiv al luminii, care acum era pivniţa deznădejdii lui, cu paşi împletiţi, dar pe distanţa aia de două sute de metri, scăzând încet, legea omului era triumful, nebunia celor pierduţi.

— Lată-mă, striga cu gura cu care molfăia zăpadă, în aceste minute cât mai sunt încă liber, eu intru în Bucureşti prin şoseaua Colentina, în răsăritul zorilor, aşezat în coate pe un munte de crengi de zarzăr rupte din livezile lalomiţei, pline ochi de muguri şi îngrămădite într-o căruţă, caii au la urechi nuiele înflorite, iar în urma şi înaintea mea mai sunt două căruţe încărcate cu porumbei, curând vom atinge graniţa Oborului, unde lumea se înghesuie să vadă şi~ să cumpere, acolo mă voi scula să strig: eu sunt cuceritorul Bărăganului şi al celui mai tulburător oraş, Bucureştii, ţăranii vor slobozi porumbeii şi ei se vor alinia în cercuri concentrice sorbite de cel mai frumos dintre ceruri…

— Aşa te-au arestat pe tine? Întrebă Ed şi, înotând prin valul de fum de ţigară, deschise ferestrele.

Odaia, cu aerul năclăcit ca-n saunele finlandeze, se umplu de pocnetele vintului, vârtelniţa se puse singură în mişcare, calul de placaj îşi scutură coastele încheiate cu fâşii de tablă, iar

decoraţiile atârnate la gâtul lui, ciocnindu-se între ele, iscară un praf de sunete înfrânte.

— Raminţki, zise Ed, poţi să fii porc, dar nu unul solitar, asta nu se iartă. Dacă eşti porc; atunci fă bine şi freacă-te cu spinarea de copaci împreună cu toată turma.

Votcă!

— N-am nimic, nici măcar tinctură de iod.

— Va să zică, sărac lipit paharului l spuse Ed, deza măgit. Dacă n-ai, te-mbraci şi mă urmezi.

— Eşti c-o maşină?

— De unde?! Oraşul e blocat, nu circulă niciuna!

O să ne cărăm pe jos.

— Pe jos prin viscol! Strigă Raminţki. Bucuros Ed.

Dacă există Dumnezeu, tu eşti aghiotantul lui de duminică şi meriţi să-ţi spăl picioarele cu aghiazmă. Într-un minut sunt gata. Ştii unde vreau să ne oprim? Întrebă el, cotro băind în dulap după haine groase.

— La prima cârciumă, răspunse Ed.

— Nu, băiatule. Intrăm în viscol şi mergem fără abatere până în luna martie şi ne oprim în vârful unui corcoduş înflorit, lângă o huruitoare de alungat sturzii.

— Luna martie s-a mutat la două străzi de tine.

— Cine?

— Tudor Fluture.

— Prietenul nostru de demult, zise Raminţki, fără entuziasm şi Ed înţelese că ăla-i ieşise de la inimă.

—

— Prietenul nostru mai presus decât noi, zise Ed, maliţios, şi încă cineva.

Raminţki, chinuindu-se să vâre un picior în cracul pantalonilor, se opri cu piciorul îndoit în aer şi-1 privi printre pleoapele grele.

— Vrei să fii mai clar?

— Vrei să-ţi spun în ce ţară se joacă fotbal în catedrale?

— Ascultă, trânti Raminţki, întâi tragi în plin şi pe urmă ceri parola! Trage!

— Asta Dragomirescu, zise Ed.

— Asta Dragomirescu cu Tudor Fluture?! Şi faţa lui Raminţki încremeni într-o odihnă lungă, secunde fără sânge,

clipa în care se naşte mânia, răzvrătirea sau fluviul pe care vor trece la vale leşurilor duşmanilor.

Raminţki aruncă pantalonii pe pat şi izbucni într-un hohot de râs zvârcolit.

— Ed, băiatule, mai uns pe suflet cu ulei de Malta.

În chiloţi şi tricoul ăla negru, cu un fluture galben pe piept, Raminţki urcă pe pervazul ferestrei, cu părul încâlcit de vânt, întinse braţele în lături şi strigă iar:

— În noaptea asta, Ed, voi săvârşi un act de regicid.

Apoi sări, în genunchi, pe podele, sărută căpăţâna de zahăr, împreună mâinile în dreptul pieptului, pentru rugăciune, lipi fruntea de roata căruţei şi rosti în şoaptă: Noapte de mai, noapte de mai de la Brăila. E târziu, e prea devreme tlrziu, şi miroase a grâu zdrobit de fulgere, a nuc trăsnit şi a trandafiri culeşi de Maica Domnului. Tinereţea mea, scândura frecată cu perii de sârmă, dansează pe funiile de marmură ale Măcinilor. Ce scurtă era vara, ţi-aminteşti? Iunie, apoi Iulia, Asta. Trup de copil dormind în grâu, cu capul pe doi pui de prepeliţă. Sus, peste fantoma teilor, fantoma unui bal. Şi primul vers al meu: „domnişoară, carnea-ţi albă bate cuie-n carnea mea”. Şi tu, neasemuită vara, Iunie, Iulia, Asta.

Noapte răpită de-un gând de lună care nu se vede. M-am îmbătat – cu vin şi cu doi paşi de tango, Iunie, Iulia, Asta – şi vreau să întind piciorul în stradă, ca sa mă calce o trăsură veche şi rana $ă-mi miroasă mereu a cai şi a lemn de corabie plecând spre Cornul de Aur.

Tăcere l se strigă din vecini, dar eu cânt înainte, fiindcă ştiu că dracul se ouă numa-n curul mutului.

Şi te strig: vino să ne-mbătăm cu lipovenii – marea lor foame de peşte şi de năluci!

— Şi nu uita s-aduci sare multă şi o bucată de suflet bun de luat la palme, ca să-i bem sângele. Uite, plopul ăla dă cu cuţitul în două topoare. Sunt şi printre copaci neamuri proaste l Privesc şi vreau să fiu catargul de la luntrea aia în care o femeie a pus să doarmă opt căţei.

Luna a intrat să moară sub poduri. Dunărea s-a suit cu urechea la cer. Fulgere multe se adună-n păsări roşii. Numai proştii stau la marginea ploii. Strig: Dumnezeu e o casă cu ochii scoşI. Şi sunt nebun. Şi e târziu. Prea devreme târziu.

În oale de lut arde capul Chirei Chiralina. Şi pe fereastră, candela unui trandafir, aămcind poftele nopţii.

Iunie, Iulia, Asta.

Mă simt bătut în tâmple şi în suflet de aromele Dunării şi ale ploil. Şi sunt fericit şi trist în norocul şi durerea vieţii, ca o virgulă într-un vers de Eminescu. Amin.

— Gata, Ed, declară Raminţki, hotărât, mă îmbrac şi pornim. Dar nu aşa cum îţi închipui tu, nu. O să mergem călări pe cele două vaci ale mele.

— Ai căpiat de-a binelea! Făcu Ed, speriat. Ce dracu, sunt în uniformă!

— Schimbă-te. Şi dacă vrei, pune-ţi şi-o decoraţie.

Sau pune-le pe toate. Beizadea Maori, se încinse Raminţkî, Bucureştii, în istorie, au văzut sănii trase de cerbi, domnitori călărind pe asini, cu suita de boieri ţinând în mâini oase goale, o să înghită şi paparuda asta. Păcat că n-avem temple pe roţi, ca-n India, am fi înhămat vacile la oiştea altarului, iar noi, cocoţaţi pe uşile împărăteşti, am fi sunat din cădelniţă pe toate străzile.

Sculară vacile, le puseră căpestre de sfoară „cordiale felicitări, glumi sumbru Raminţki, azi vă înalţ la rangul de cai” – şi le împinseră afară din grajd. Noaptea bătea pământul cu funii de gheaţă, roasă de turbare, copacii trosneau între fălcile ei şi pe toată întinderea aceea, în care se sfâşiau parcă plămânii lunii, trecea plutind o cegă aurie – cineva, la marginea oceanului dezlănţuit, suferind de insomnie sau de singurătate, ţinea lumina aprinsă. Buşite de vânt, lovite cu călcâiele în burtă, vacile intrară cu pieptul în troieni, luând în coarne lupi de întuneric. Aceea pe care-o încălecase Ed înainta la trap şi răspundea ordonat la smuciturile din hăţ, în schimb, aceea a lui Raminţki era numai draci şi năbădăi, alerga în salturi, se scutura să lepede povara, fornăia, îşi boşoica oasele şi mugea dureros. In gâtul ei se zbătea, îngălat cu spaimă, un clopot, pentru toţi viţeii smulşi de la uger şi îmbrân-ciţi sub cuţit. Zgâlţâit necontenit, cu carnea bucilor dumicată şi străpunsă de junghiuri, Raminţki se jură s-o jupoaie de vie, cu mâinile lui, în ziua când o răsări iarba.

Trecură în goană pe lângă o moară de măcinat pietriş, paznicul adăpostindu-se de vânt într-o odaie plină cu balast, zărindu-i, fu scuturat de groază şi nu-şi reveni nici dimineaţa –, 1-am văzut pe diavol, avea să-i povestească nevestei, toată

noaptea s-a învârtit, spfurcăciunea, în jurul morii, atârnat de coada a două vaci, chiuia şi vacile sunau din coarne ca din goarnă, m-a trecut udul şi n-am mai ştiut sa fac nici semnul crucii" – şi Ed, în starea de veşnică tranziţie spre clovnerie, atacă un gard şi-1 rupse, în livadă, sub o perdea de vişini, tulpini de buruiană scorţoasă scoteau ţipete ascuţite, un butuc de iederă mătura cu corzile despletite cărările înfundate. Traversară un şir de grădini deschise în care nimic nu mai rămăsese de distrus şi se opriră târziu în faţa unei case mici, fumegând sub viscol. Situată într-o singurătate dezolantă, adică în sinceritatea vrednică de iubire a iernii, făcea impresia că înăuntrul ei se dospesc în copai şi se coc în cuptoare soite de pâini. Pentru toţi flămânzii rătăciţi. Era înconjurată cu gard de lut, înalt şi vechi, întărit la colţuri cu cărămizi zidite. Descălecară lângă f întina din faţa intrării peste care trona, sculptat în piatră, zeul apelor. Doi cai, tot de piatră, sprijineau coapsele zeului, vărsând prin gurile deschise şuvoaie de apă în fântână. De burta unuia atârna trupul de bronz al unui lup.

— Ăsta e bârlogul? Întrebă Raminţki, descălecând lângă fântână.

— Da, cred că da, răspunse Ed, înăbuşit.

— Crezi sau eşti sigur? N-am chef să umblu bâjbâind până mă schimb în sloi de gheaţă.

— Un om de-al meu s-a izbit de ei, aici, la fântână.

— Şi de unde-1 cunoaşte omul tău pe Tudor Fluture?

Hai să zic că pe Asta Dragomirescu a văzut-o la teatru, dar pe ăla?

— Are fişa la miliţie. O afacere cu zeci de litri de sânge.

— Te pomeneşti că-i vampir, făcu Raminţki cu dispreţ.

Adică, la tine, ploşniţă sau vampir e totuna.

— Nu ştiu ce e, zise Ed, dar acum cincisprezece ani a făcut parale frumoase recoltând sânge de la ţărani pe care-i aducea cu camioanele din satele câmpiei ca să-i angajeze pe şantiere în Bucureşti, îi vărsa la un doctor cu care clocise ideea, ăla le lua sânge pentru analiză, nu făceau nici o analiză, seara-i trimiteau pe ţărani înapoi, spunându-le ca au fost respinşi la vizita medicală, şi vindeau sângele la spitale, în care iesle-1 bagi tu: la ploşniţe sau la vampiri?

Raminţki, târând vaca de căpăstru, împinse cu umărul şi porţile de lemn cedară.

Curtea, cinci sau şase pogoane, învăluită în ninsoare smintită, se întindea trufaşă între meterezele de lut, luminată de felinare cu câte trei braţe, imense albuşuri de ou slobozite de o găină cerească. Ceea ce din afară părea o casă pitică, neînsemnată, mizerie îndoită de amintiri băloase, un morman de pereţi ruinaţi şi de scânduri rulate de bătrâneţe, unde vin să degere stafiile, cercetată din apropiere, dădea la iveală mădulare trainice, solide, imposibil de măcinat. Era o cetăţuie ferecată cu migală, insolvabilă în faţa târnăcoapelor timpului, cum, poate, numai italienii, depozitarii orgolioşi ai jocului în marmură practicat de vechii greci şi de romani, mai ştiu să construiască. Dar şi cuiele şi fierul neciomăgit de rugină slujiseră unor meşteri obsedaţi doar de principiul rezistenţei şi prea puţin de acela al frumuseţii şi armoniei. Casa pornea ca o vită deşelată sau ca un gând fricos, neîncrezător că va izbuti să străbată drumul până la descifrarea tainelor vieţii, conştiinţă împovărată de blesteme, destin hărăzit năruirii, ca numai peste câţiva stânjeni să-şi dea seama că poate spera în izbândă şi să se avânte spre înalturi cu două cupole, uriaşi melci subacvatici, propulsaţi de curenţi verticali, ca pe urmă să se prăbuşească iar, extenuată de atâta îndrăzneală, într-un şir de chilii meschine, parodii ale dorinţei de izbândă, cu acoperişul deformat, crăpat de sughiţuri, îngrămădite haotic, fiecare fiind parcă buba celeilalte, ca peşterile Lavrei Sofia din Kiev, şi

— Frumoşii nebuni ai marmor oraşe ţoale laolaltă un ciorchine sterp, cu boabele stoarse şi mucegăite, fagure cu celule moarte, deasupra căruia, pe neaşteptate, suia, lovit de ciolanele unor arbori cu vârsta lipsită de memorie, un turn retezat, populat de cârduri de ciori, căci dintr-acolo veneau sunete de clopot cu buzele rupte, amestecate cu croncăniturі, cu vaietele vântului, un fel de măduvă stilizată de alcoolurile iernii şi curgând prrntr-un tunel de vertebre sticloase. Raminţki şi Ed, ou vacile urmându-i supuse – chiar şi aceea a lui Raminţki recăzuse în limitele rolului destinat ei – înaintară până în faţa uşii din frontul mic al casei, acoperită de-un geamlâc modest, cârpit cu bucăţi de tablă, şi acolo se porniră să tropăie zgomotos, ca să se scuture de zăpadă şi să dea veste c-a sosit năpasta. Frigul nu-i rebegise, erau veseli, de-o veselie purtând sigiliul tinereţii, descătuşată de dogme şi învăluită în carcasa violenţei. Ed, de altminteri, nu tropăia, bătea step, lovind

înverşunat cu tocurile cizmelor lespezile de piatra, şi Raminţki, subjugat de aventura de el întreprinsă, strigă spre o fereastră din care se scurgea o dâră de lumină ca untul ţinut îndelung pe masă.

— Scoală şi deschide, Tudor Fluture, care dai în rod pe glie de furat!

Timp de câteva minute, uşa li se păru un obstacol dur şi respingător, apoi începu să lunece domol şi solemn, dar nu înapoi, cum e cazul la casele obişnuite, ci lateral, cutundându-se în peretele din stânga, suptă de măsele nevăzute, şi slabul ei scârţâit se pierdea în vrajba stufoasă, ca de hulă, a viscolului. Mici vârtejfuri de zăpadă, ţiuind tăios, asemeni tufelor de scaieţi, năvăliră pe sub geamlâc în tinda joasă, izbindu-se într-o oglindă şi în trupul unui ins între două vârste, cu faţa uscată, străpunsă de doi ochi ageri. Oglinda din spate îl cuprindea întreg – „oglindă carnivoră”, se gândi Raminţki – îi dubla gesturile şi-i sublinia apartenenţa la tipul meridional. Haine de croială ireproşabilă, surâs distins şi reţinut, în schelăria lui foarte bine prinsă în copci şi întreţinută cu exces de zel erau şi aşchii de lemn impudic, fiindcă, descoperind vacile, omul îşi muşca fălcile într-un fel caraghios, ca şi cum ar fi pocnit din limbă cu gura închisă.

— Bună seara, domnule, zise Raminţki, şi aruncă o privire mânioasă spre Ed: „Unde dracu am nimerit?!”

— Bună seara, răspunse ăla, mă numesc Cezar Violatos.

Inocenţa şi curăţenia moravurilor mă obligă să vă întreb dacă doamnele sunt cu dumneavoastră.

Şi, nelăsmdu-le timp să-şi revină, continuă pe acelaşi ton:

— Bănuiesc că v-aţi deplasat până aici ca să ne aduceţi aminte versul idilic: Şi boii peste el suflau, căldură ca să-i facă”. Dar aţi încurcat zilele, nu astăzi, mâine Noaptea de Ajun. Vă aştept mâine seară, chiar vă rog în sistent să poftiţi. V-am trimis dealtfel şi invitaţii scrise.

Vouă şi lui Radu Zăvoianu.

Ed făcu un pas sub geamlâc. Dezlegă fularul înnodat peste căciulă şi-1 scutură de zăpadă deasupra unei lăzi cu lemne despicate.

— Ne-ai luat repede şi-ţi închipui ca ne-am intimidat, zise el.

— Evohe! Aruncă Raminţki, prelung şi agresiv, şi Violatos, cu faţa neagră, parcă fiartă în smoala, înainta împingând cu mina două tufe de ardei atârnate în dreapta uşii. Peste nişte funii de ceapă, intrigat de nota stranie din ţipătul lui Raminţki.

Ca orice grec, mirosea puţin şi a produse coloniale.

— Ce doriţi?

— S-o chemi aici pe Asta Dragomirescu, zise Ed.

— E Ana dumitale? Întrebă Violatos. N-o cunosc.

— N*

— Actriţa de la Teatrul S., îl informă Ed.

— Probabil că fără importanţă, judecă Violatos, fiindcă n-am cunoscut-o din nici un spectacol al televiziunii, iar teatrele nu le frecventez.

— Domnule, interveni Raminţki, nu ştiu de ce am impresia că am mai fost o dată în casa asta. De când am intrat pe poartă, o căruţă îmi hodorogeşte prin cap sau ceva de felul ăsta.

ŞiEd: O ia pe ocolite, n-ajungem la bătaie.”

— Căruţa morţii, zise Violatos.

— Aşa ceva, făcu Raminţki, intrând şi el sub geamlâc.

Într-un salon mare, o adunătură de bătrâni furioşi rup o căruţă. De aici am luat roata pe care o am acasă.

— Roata şi o fată, zise Violatos.

— P-aia n-o mai ştiu, mărturisi Raminţki.

— Te cred. Erai beat criţă. Eu nu merg la teatru, dar o dată pe an, în Noaptea de Ajun, organizez aici specta cole fără egal în Bucureşti. Anul trecut am chemat zece prieteni bătrâni şi i-am suit într-o căruţă cu care se cărau morţii în timpul ciumei de după războiul de inde pendenţă. Au distrus-o, lovind cu bastoanele şi trăgând cu unghiile, ca să n-o mai audă sunând când trece să-şi ia sacii. Moartea, mai nou, îşi ia marfa în saci, şi bătrânii mei prieteni, ca s-o înşele, pun la uşă saci cu cartofi, dar doi dintre ei tot au sfeclit-o, fiii lor au deşertat carto fii şi i-au pus pe bătrâni în saci.

— Tâmpenii, zise Ed, care vroia bătaie.

— Eşti prea tânăr, domnule Valdara, eşti puternic şi aclamat de tribune, de-aia nu crezi. Dar ar trebui s-o asculţi pe bunica mea dinspre mamă, care trăieşte în casa fiului cel mic. E casa ei, şi mai înainte a fost a tată lui ei, fiul o bate, nu mai rabdă s-o spele de scârnă, ea se ascunde singură în sac la poartă, dar căruţa morţii i11'1

^

L^j^^^^^^H^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^^H„ ' w (tm) wfffiţţ!
TflinTllW^”VWţţ'ţ^f^f^^^^flWţpPţfl^^^W^W^^^^^^Bfl^^^^^^^r” n-o culege, sacul e prea mărunt, ce sac pitic, zice bunica că zice căruţa morţii şi căruţa trece mai departe.

— Dar de ce, întrebă Raminţki, de ce spectacolele astea numai în Noaptea de Ajun?

— Îţi scapă tâlcul tocmai dumitale?! Pentru că Isus, de ziua naşterii lui, aduce iertarea, şi nu trebuie. Cel glorificat trebuie să fie mai presus de iertare. N-a cunoscut-o şi e jalnic să dai ceea ce nu ţi s-a dat. Veniţi mâine seară, pentru mâine am născocit ceva foarte dis tractiv. Special pentru voi. Dar trebuie să veniţi puşi pe harţă.

Dinăuntru, mişcându-se frânt de genunchi, mai întâi în câmpul oglinzii carnivore, se ivi o creatură bătrânicioasă, cu ţeasta galben-vânătă, parcă suptă de vlagă cu paiul, cu ochii bulbucaţi şi răsuflarea astmatică.

— Cezar, hârâi bătrânul – prin obrajii lui palizi şi mucegăiţi moartea scotea coarne – a venit băiatul ăla din Obor care ştie cântece deşucheate? Spune-mi, spune-mi, intona el fals, făcând băşici de salivă pe gingii, nu e cumva sora mea la tine-n pat?

— Întoarce-te în cameră! Se răsti Violatos.

Scuturând o brăţară, bucăţi de metal argintate cu zgârcenie şi legate între ele cu boabe de lemn, bătrânul înălţă capul spre Ed – avea gâtul lung şi zbârcit şi golaş, din care pricină capul lui părea că iese dintr-o turelă – şi zise:

— Tinere, îţi dau cinci sute de lei să facem schimb de trupuri pentru o noapte. Vreau să fiu o noapte vulgar şi posesiv. Dacă nu-ţi ajunge, îţi dau şi brăţara şi-o ghitară.

Şi ar fi dat şi mai mult, pentru că pierduse definitiv totul, inclusiv dreptul la milă, în el chiar şi ratatul se ratase, trupul lui era rugina cărnii din care de mult zburase credinţa, mirosea a lemn umed dezbucat din podurile unui Bucureşti mort, mirosea a prag de biserică răzuit de tocuri scălâmbe şi a perete de cârciumă clocită, mirosea a doctorie.

Nesigură, a hârtii scoase din gunoaie şi a pivniţă în care s-a petrecut o crimă. Dar toate mirosurile astea nu se uneau între ele ca să formeze un râu de scârbă, trăiau separat pe câte o zonă a corpului, parcă neîndrăznind sau nevrând să se unească,

fapt sigur că Dumnezeul ruinei încă nu se hotărâse să-1 arunce sub secure.

Cezar Violatos îl răsuci pe bătrân de umeri, încet, cu grijă, să nu-1 vadă risipindu-se şi bătrânul se pierdu în interiorul casei năucite de viscol.

— Vă aştept mâine seară, le zise apoi lui Raminţki şi Ed.

— Păi, încercă Ed, putem să rămânem de-acum. Găsim noi un locşor unde să ne aciuim.

— Regret nespus, îi refuză Violatos, ţin să mă îngrijesc singur şi în amănunt de întreg spectacolul. Lăsaţi, dacă vreţi, vacile, fiindcă e păcat să le chinuiţi şi luaţi un tramvai.

— De unde? Zise Raminţki. Dumneata nu vezi ce pră păd e afară?!

— In fundul curţii, cum coborâţi, se află un depou de tramvaie. O să găsiţi tramvaiele cu pluguri, adineauri s-auzeau clopotele lor.

— Uşurel, îl opri Ed, nu ne mişcăm pină n-o scoţi la vedere pe Asta Dragomirescu. Pot să jur că e aici cu Tudor Fluture, sergentul care i-a văzut intrând aici nu minte, e un om serios.

— Cu copii şi nevastă, completă Violatos. Ai un ordin de percheziţie? Îl întrebă. N-ai! Dacă mă plâng unde trebuie, s-ar putea să petreci sărbătorile de iarnă numai cu pâine şi apă.

— Crezi c-am băgat vârful piciorului în deschizătura uşii doar ca să mă conving că eşti frumos? I-o întoarse Ed, Ce-oi fi zicând? Strănut o dată şi ăsta o cârmeşte cu capul în piept prin viscol! Şi după el, iepure tâmpit, o ia

— La sănătoasa şi Raminţki. Ca să râzi singur să te prăpădeşti: uite la ăia, parcă-s doi călugări idioţi care s-au lepădat de schit şi de Dumnezeu şi-s morţi s-ajungă mai repede la muierile alea nespălate care-i aşteaptă cu ţâţele revărsate pe geam!

— Ai haz, spuse Violatos, dar n-o să te las să intri.

Trase uşa, târând-o de-un belciug, înhaţă din cui o şubă de oaie, cu guler de veveriţă răsfrânt până în dreptul şoldurilor, luând din rnâinile celor doi căpestrele vacilor şi porni spre odăile crescute ca nişte scrofuri pe trupul casei.

— Ce-i cu ăsta?! Se miră Ed. Chiar nu-i e frică de noi?

Vântul, uiiând, aducea dinspre odăi niiros de peşte fript. Probabil că vreo slugă netrebnică, îndobitocită de frig, arunca pe foc doagele unei putini în care ţinuseră peşte sărat.

— Hai, zise Raminţki, debusolându-1 total pe Ed, hai să mergem să ne-atârnăm de-un tramvai.

— Dar de ce, bâigui Ed, tu ai sărutat-o primul, e dreptul tău. Pentru rugăciunea aia cu Brăila…

Raminţki nu-1 mai ascultă. Porni de-a lungul curţii printre arborii uriaşi, înaintând pieptiş, şi Ed îl urmă supus. Dar la colţul unde se termina casa şi noaptea era un imens pântec de balenă, lovit cu harpoanele din bărci care se fărâmau în turlele gemând sub viscol, Raminţki se opri –, aşteaptă un pic", îi porunci lui Ed – şi mai înainte ca Ed să poată riposta, se întoarse şi se azvârli cu pulpanele paltonului suite în cap, îndărăt spre odăi. Dibui uşa prin care dispăruse Violatos cu vacile şi dădu buzna în încăperea puţind a murdărie de şoareci şi a igrasie adunată în muşchi gros pe pereţi.

Violatos îi polei faţa cu o lanternă de buzunar.

— Ridică-ţi puţin căciula, ţi-ai înfundat-o prea adânc şi nu-ţi văd urechile. Asta nri-a spus c-ai apărut la o serată cu cercei de aur cu pandantiv de granate. Şi zice că amfitrionul a vrut să te arunce pe geam.

— Spuneai ca n-o cunoşti pe Asta!

— Ca să-i tai cheful de scandal lui Ed Valdara. E fata mea.

— Nu se poate, bâigui Raminţki, o cunosc de la Brăila şi ştiam că n-are părinţi.

— Are de toate, şi chiar mai mult decât îi trebuie.

S-a măritat la şaptesprezece ani şi, fără să divorţeze, s-a mai măritat o dată cu Radu Zăvoianu. Pe primul ei soţ, Tonella Dragomirescu, 1-ai cunoscut adineauri.

— Cum? Mortăciunea aia? Se holbă Raminţki.

— E revoltător, aşa-i? Făcu Violatos, cu dispreţ. Aşa zice şi Radu Zăvoianu. De când s-au despărţit, Asta tremură de frica lui. O are la mină, poate s-o joace cum pofteşte. Deocamdată o joacă tăcând, o tortură mai groaz nică, mai subtilă şi mai perversă decât acţionarea în justiţie.

— Greşeşti, zise Raminţki, Radu o iubeşte, celălalt e mai periculos.

— Celălalt n-o s-o denunţe niciodată. E fericit că poate s-o pedepsească.

— Mâine seară e clipa pedepsei?

— S-a însurat cu ea când eu eram închis – m-am vârât ca un idiot în politică, de-a curmezişul istoriei!

— A ţinut-o în facultate, şi e dreptul lui s-o pedepsească atunci când vrea.

— Raminţki! Răsună în viscol strigătul lui Ed.

— Du-te, îl îndemnă Violatos, Ed şi-a pierdut răbdarea.

— Da, zise Raminţki, n-a băut nimic şi curg din el lăturile ca dintr-o iapă neîncheiată.

— Dacă veneai singur, te opream ca să clădim împreună privelişti de basm. Pentru mâine seară.

— Cum, adică, să le clădim?

— Cu ajutorul gerului şi stropindu-le cu furtunul.

Raminţki ieşi în viscol, îl găsi pe Ed şi se rostogoliră împreună prin pleava zăpezii şi prin pântecul balenei până în poarta depoului de tramvaie. Acolo, contrar prezicerilor lui Violatos, nu mişca nimeni. Un stol de vrăbii încolţite de prăpădul iernii se refugiase sub acoperişul de sticlă. Câteva, care poposiseră din zbor pe reţeaua de cabluri, zăceau moarte între linii. Fără să stea pe gânduri, forţară uşa unui vagon dotat cu plug de lemn şi Ed se instala pe locul vatmanului. Mişcă o manetă şi vagonul începu să lunece spre poartă, apoi pe stradă, rupând malul de zăpadă şi trecând ca o nălucă prin staţiile pustii, către zona centrală a oraşului, învăluit în dangătul de fier al clopotului pe care Ed îl acţiona cu piciorul, fără să-i treacă prin cap că cineva ar putea să-i oprească, pradă aceleiaşi fericiri nestăpânite pe care-o încearcă numai copiii când, din cauze neaşteptate, se anunţă închiderea şcolilor, biruinţa neîngrădită a desăvârşitei libertăţi asupra normelor didactice.

„Noi care iubim moara dracilor”, ar fi spus Raminţki altădată.

Dar discuţia cu Violatos îl coborâse cu capul pe umărul nesigur al tainelor dintre Asta Dragomirescu şi Radu Zăvoianu.

, E1 n-o cheamă, îi ajunge doar mirosul victoriei pe care o contemplă de la„distanţă.”

Peste imaginea lui Radu jucând în mâini frrul şi comenzile la care Asta Dragomirescu trebuia să răspundă, în Raminţki se suprapuse imaginea unui deţinut cu care împărţise zilele de lagăr, într-o noapte, ăla evadase, dar nu ca să se scufunde într-o libertate hăituită, ci ca să se tăvălească, într-o pornire ancestrală, în lanul de grâu înţesat de maci de dincolo de gardul de sârmă, după un ceas se înapoiase, greu de rouă, fără să astupe spărtura din sârmă, dimineaţa o santinelă a dat alarma,

deţinuţii au fost scoşi în curte şi număraţi de la dreapta la stânga şi de la stânga ia dreapta, nu lipsea niciunul, dar ceva primejdios plutea în aer, paznicii nu depistară sursa şi numărară din nou, totul era în regulă în afară de mirosul ăla îndrăzneţ care nu se lăsa catalogat. Fură împinşi înapoi în dormitoare şi deţinuţii se atârnară la geamuri – „ce e, ce caută ăia, de ce-au înnebunit?” – chiar şi cel ce-şi luase, râscând totul, un ceas de dumnezeiască ameţeală, ca să se amestece cu ierburile şi cu ceaţa somnoroasă din spicul lor. Se înghesuia întrebându-se în rând cu ceilalţi –,. Ce mama dracului nu găsesc putorile alea?!” şi numai el, Raminţki, ştia, înţelesese din prima clipă că ceea ce adulmecau ăia cu nările în vânt şi nu puteau să-1 definească era mirosul griului.

— Opreşte, îi zise Raminţki lui Ed, suntem la câţiva paşi de Piaţa Sfântu Gheorghe. Jos, să nu dăm de dracu!

— Tocmai începuse să-mi placă meseria, zise Ed, dar opri şi abandonară tramvaiul şi se înfundară pe străzile subţiri căzând perpendicular pe Lipscani.

Era şi timpul, în gura pieţei huruiau camioanele primăriei, vărsând şuroaie de sare peste mormanele de zăpadă.

Zăriră lumină la „Măria Viscolită”, o cârciumioară pitorească al cărei nume adevărat nu-1 mai ştia nimeni – şi dădură năvală înăuntru, salutându-1 zgomotos pe responsabilul care bea ţuică fiartă, la tejghea, cu Tudor Fluture. Ăia doi beau în picioare şi se descheiaseră la curele, ho-tărâţi să toarne în ei un butoi întreg.

— Mă, zise Tudor Fluture, sunt aici de-aseară, de ce n-aţi venit mai demult?

Iar responsabilul:

— Domnilor, bem tot ce se află, fiindcă, gata, până-n ziuă se duce dracului cocioaba asta nenorocită. Am dat o vadră de vin la nişte soldaţi ca să se-nvârtă cu tancul în jurul ei până i-o crăpa catapeteasma. Staţi cu căciulile-n cap că trebuie s-apară ăia din moment în moment cu magaoaia şi-ntâi şi-ntâi o să cadă tavanul.

— Ura I strigă Raminţki, Ed nu zise nimic. Se uita fix la Tudor Fluture şi-n gând înjura un sergent, nevasta şi copiii ăluia. Pe toţi de-a valma.

*

Despărţindu-se de studenta care, jumătate de oră, se visase şi într-un fel chiar fusese femeia enigmatică spre care privesc toţi bărbaţii dintr-un mare hotel, Radu nu porni imediat spre „Măria Viscolită”, unde-1 chema Ed, ci intră în braseria hotelului Athenee Palace, împingând uşa batantă cu genunchiul, pentru un tur de orizont.

„Ca să ştim ce minuni ascunde iarna sub geamuri, ce libelule bat din aripi peste lucerna zăpezii.”

Capetele fularului azvârlite peste umeri, braţele încrucişate la piept peste şuba din piele de drac, cu guler de iepure, mersul calculat dezordonat şi puţin obosit, ca al actorilor de western, privirea plictisită, fruntea arogant înclinată smulseră un suspin de prefăcută admiraţie unui băiat de la recepţia hotelului, care bea un pahar de bere, pe înfundate, la adăpostul a două picoliţe late în şolduri; bea grăbit şi lacom şi fetele îl acopereau de privirea şefului de sală, să nu-1 înhaţe ăla de ceafă şi să-1 arunce afară pentru încălcarea consemnelor serviciului.

„Ei, ce este, ce doreşti?” îl întrebă Radu din ochi.

— Prea lung piciorul greierului pentru atâta cântec.

Radu vârî mâna în buzunar şi închise micul aparat de radio.

— Odată o să te îmbrac în pumni, zise Radu, iar puşlamaua de la recepţie se frânse de mijloc – yes, Şir – plecăciune cabotină, pentru că între ei doi exista o înţe legere tacită în virtutea căreia Radu trebuia să-i arate prietenie, să-i accepte mici obrăznicii inofensive, uneori să-i plătească şi o sticlă de vin, iar ăla să-1 pân-dească pe Radu când e în tovărăşia unei femei frumoase, care nu pare îndeajuns de uimită şi bucuroasă că se află în preajma unei vedete de prim rang a muzicii uşoare, la un semn să se apropie de masa lor, puţin speriat de importanţa misiunii şi să-i şoptească lui Radu, cu aerul că e măcinat de-o invidie secretă: domnule Zăvoianu, la telefon, Roma, sau Parisul, sau Londra, un tip de la televiziunea ălora, vă rog să mă scuzaţi pentru deranj, unde vă dau legătura, în cameră sau la cabina din hol? Truc ieftin, dar neiniţiatele leşinau, pentru că la marginea Orientului ne drogăm cu himere.

În braserie, nimic vrednic de capturat – dezastrul iernilor grele. Radu ieşi în Calea Victoriei, unde ninsoarea se îmbogăţise şi vântul îşi scosese iar colţii. Mergea cu capul pe sus, ca s-audă

numai viscolul: uvuvuvu! Merse până la Poşta Mare, pe sub şirul de lumini învelind cu ducaţi de aur strada, fără să întâlnească un cunoscut – „i-au înghiţit familiile, ca ocnele” – şi coborî spre Curtea Veche, înaintând numai prin mijlocul străzilor înguste, de teama să nu se pomenească în cap cu un munte de găinaţ polar. Ninsoarea mirosea a brad, a colinde, a nuci şi covrigi şi a tot ce mai încape în ultima săptămână a anului, şi mai cu seamă în ieslea Crăciunului. Sania cu daruri era pe drum şi-avea să se răstoarne curând în toate casele. Ajuns în dreptul „Măriei Viscolită”, Radu se strecură pe lângă un bătrân care prăjea castane pe un godin şi vorbea ceva cu un cocor cu aripa ruptă – se spunea că-1 pescuise în Delta Dunării şi-1 domesticise – intră într-un coridor strimt, mirosind a urină şi urcă nişte scări umede. La mezanin îşi făcu cruce cu limba în cerul gurii, omagiind-o pe Maica Domnului, fecioara drapată în mafarion roşu-violaceu din pictura degradată de pe geamurile aburite prin care puteai arunca o privire în stradă.

„Toate fecioarele îşi tighelesc veşmintele cu blană de arici, poftim şi mai spune ceva.”

Peste drum, în alveola dintre două clădiri vechi, foste hanuri sau case de raport, un tanc îngropat în zăpadă, păzit de un soldat. Radu nu-i dădu nici o atenţie, apăsă clanţa, intră şi se îndreptă direct spre colţul situat deasupra scării, la masa rezervată în permanenţă pentru Ed şi, văzându-1 pe Ed cu Raminţki şi cu Tudor Fluture, simţi o răsucire în stomac şi faţa i se crispa, se împlinise un an – septembrie, lacul G.

— Un an şi câteva luni de când evita să-1 întâlnească pe Raminţki. Nu se întoarse, aruncă un noroc, aşa, în general, spus cu gura plină de tăciune, şi se aşeză pe un scaun, lipindu-se cu spinarea de un stâlp sculptat, ros de prea multă frecătură, care sprijinea tavanul. Un brad de Crăciun, gătit cu beteală şi cu stele mărunte, în care forfoteau scântei roşii, îndulcea tonul întunecat al sălii.

— Sărutare, lemne triste ce galbin-verde-nnegriţi, îl întâmpină Raminţki, cu un vers din Heliade. Ce zici de splendoarea de-afară? Am dormit aici, pe-o rogojină, cinci ore, cu Ed şi cu Tudor Fluture, şi-n timpul ăsta s-a umplut lumea cu aur sarmatic.

Dormise nu cinci, ci opt ore, şi se sculase urlând:

— Scoate oul de la subţioară, că se schimbă-n spiriduş!

— Sănătate şi sânge rău în coada capitalismului, lătra şi capul de câine al lui Tudor Fluture. Căci capitalismul, ca şi peştele, de la coadă se curăţă.

— Idiotul, zise Raminţki, a fost cândva administrator la balamuc şi se crede genial. Sau o fi, dracu mai ştie, că prea mulţi zbiară că idealul fructului e viermele, că pământul, ploaia, soarele, vântul, zăpada înghit mai puţine cireşe decât viermii.

Dacă vrea, poate să mă bată î urlă Tudor Fluture, pentru că suferinţa e un privilegiu mistic.

— Daa? Făcu Raminţki respirând şuierat, o respiraţie ca o apă mică, ruptă între dinţii galbeni, plini de puncte negre, urâte.

— Exact cum ai auzit, răspunse Tudor Fluture.

Pumnul lui Raminţki trosni în falca de câine a lui Tudor Fluture.

— Ca să ţii minte ziua când ai spus un adevăr sacru!

Se făcu linişte. O linişte speriată, primejdioasă, adunată ca un cort numai deasupra mesei lor. Prin peretele subţire s-auzea cum horcăie responsabilul; doborât de beţie, ăla adormise într-o odaie alăturată, unde probabil se păstrau vesela şi tacâmurile şi sforăitul lui, în care dădeau în clocot oale cu caltaboşi, cutremura paharele înşirate pe rafturi, fiindcă în clipa de buimăceală în care Raminţki îşi ascunse, vinovat, pumnul cu care lovise, aşteptmd ca Tudor Fluture să-i sară în gât sau să-i răstoarne masa în cap, Radu Zăvoianu şi Ed înregistrară distinct clănţănitul mărunt al sticlei lovindu-se de sticlă.

Tudor Fluture se sculă, luă un şervet, îl înmuie într-o frapieră şi-1 aplică pe faţă.

— Hai, zise Raminţki, cu obrazul gol de sânge, dă şi tu, arde-mă, fă-mă mototol, joacă-mă în picioare.

Dar Tudor Fluture încercă altă lovitură.

— Nu pot să dau în tine. Mi s-ar usca mâna.

— Idiot incurabil! Îl înjură Raminţki. În loc să mă înjunghie şi să mă scalpeze, el caută efecte retorice!

— Tu 1-ai pervertit, zise Radu. Toate frazele pe care le arunci tu la gunoi, măgarul ăsta le culege şi le vinde ca gândite de el.

— Alţii sunt şi mai răi ca mine, nu-i aşa, Raminţki?

— Incomparabil mai stricaţi, zise Raminţki, răsplătind cu vorbe nonviolenţa ăluia afişată cu mândrie de beţiv.

—

— Porci! Da, alţii, spre deosebire de tine, se îngrămă desc să ia ceea ce arunc eu la coş ca să publice sub numele lor. Ce vrei să bei?

— Nimic.

— Cânţi la „Lanterna piratului” în noaptea asta?

— Nu, Am înregistrat la televiziune cinci cântece noi pentru revelion, mi-ajunge.

— Atunci?!

— Pauză de oxigenare.

— O viaţă nouă sub principii austere! Râse Ed. Căluţule, îi strigă unei fete, adă două sticle de frăguţă roşie!

— Şi mingea aici pe piciorul cui rămâne? Întrebă Căluţul, poreclită astfel, fiindcă purta părul adunat în coamă şi arăta mereu proaspătă, cu carnea pietroasă, plină de-o patimă nestăvilită.

— Trap, Căluţule! O îndemnă şi Tudor Fluture. Me rita să lungeşti pasul pentru noi, că suntem frumoşi. Zău, mă, se atârnă de Radu, îmi pare bine c-ai venit. O să-ntindem punte de zahăr peste săptămâna Crăciunului.

Evohe! Am mâncat usturoi siberian şi mi-e sete de micşuneie.

Îndemnat şi de Ed, Radu luă paharul şi bău şi atât el, cât şi Raminţki ştiură în secunda aceea că momentul mării, spre care gonesc toate râurile, se împlinise. Bând, mânia, ura, revolta, duşmănia îngrămădite în el pe un an întreg – „un an şi trei luni, socoti, c-am tot atât îi trebuie şi Dunării, fluviul părinte, ca să ajungă de la izvoare la Marea Neagră” – se topesc şi se scufundă în adâncul sufletului. Vinul şi Ed desăvârşiră unirea şi şterseră liniile incizate cu venin. Vinul avea parfum de tămâie, Ed era de-o veselie sonoră şi molipsitoare. Mutra lui de copil care-a strecurat, pe furiş şi pe la spate, un spic de orzul şoarecilor sub cămaşa unei fete, savurând anticipat ţipătul ei îngrozit, domnea în aerul ciudat al cârciumii ca o încununare vie a frazei cântate de-un ospătar în odaia unde adormise responsabilul: prin colţuri obscure, se-n-tâmplâ orice, se-ademenesc copii, copile. O şuviţă din părul blond, mai mult roib, căzută pe frunte ca o săgeată ţintind să-i sfâşie nările, îl înfăţişa războinic şi agresiv. Deasupra lui, prins în scripeţi şi în lanţuri, atârna un butoi rotund, având pe doagă struguri sculptaţi, în fiecare colţ al cârciumii întâlneai numai asemenea butoaie, cu

câte o cană de cositor agăţată de canea, dar în lumina felinarelor de epocă, aruncând peste ele abur de seară şi umbre de miere verde-măslinie, îşi pierdeau consistenţa şi forma reală, trecând să evoce misterul bisericilor construite sub pământ. Vitraliile în care se izbea viscolul veneau sa îngroaşe această impresie. Sticlirile lor de-un galben îm-bâcsit de propria-i negură, ca al lalelei de Cazane, şi vio-let-oacheşe, ca asfinţiturile anunţând nopţi răscolite de furtună, calcinau coborând în evlavie, până la marginea de jos unde sta să explodeze devierea, dar fără s-o anuleze, bucuria ţăranilor celebrând culesul viilor din zugrăvelile acoperind pereţii. Toţi îşi spălau feţele în jgheaburi cu vin în care clipocea şi izvorul tămăduirii de pofte păcătoase. Bărbaţii, goi ipână la brâu, cu capetele încurcate în volutele corzilor de viţă erau în acelaşi timp ţapi ghiftuiţi de băutură căutând cu coarnele drumul caprelor şi totodată călugări strecuraţi din chilii la malul apei, cu izmenele răsucite pe ţurloaie, ca să le scuture ţarina din barbă sabia vântului, iar o ploaie sfântă, cu stropi de untdelemn, să-i spele de păduchi. Amestec indecent de loachim şi sfântă Ana întingând foi de ceapă în oţet şi de bărbat mestecând cu o muiere străina iarba care aţâţă dragostea şi fărâmă patul. Ed, în costumul de velur roşu împrumutat de la Raminţki, atât de larg încât ar fi încăput în el chiar îmbrăcat în uniformă, părea călăul învestit să spulbere liantul care adunase împreună evlavia şi desimii. Unindu-i din nou sub steagul vinului pe Radu Zăvoianu şi Raminţki, Ed aprinse fitilul în lampa lui Raminţki, fiindcă Raminţki, vorbind, î] fascina.

— Ascultă, îi spuse, baţi în patruzeci de ani şi e cazul s-o laşi mai moale cu băutura. Căluţule, ia-i paharul din faţă.'

— Nu iei nimic, o opri Tudor Fluture. Ai spus o prostie cât tine de mare, Ed. Raminţki e mai plin de vină ca noi.

E ca animalele alea din Australia. Spune-le cum sunt ani malele alea din Australia.

— Sunt din America, nu din Australia, zise Raminţki.

— În America, acolo unde totul e posibil, îl întrerupse Radu, şi el se enervă:

— Am zis America, pentru că în America se petrece povestea. Numai cretinilor, când zici America, le plouă în gură. În America, Ed, trăiesc nişte animale ciudate, nu ştiu din ce

neam sau încrengătură, care într-o zi a vieţii simt nevoia să bea aprig, poate că sunt cai şi iepe.

— Mustangi, se repezi Tudor Fluture.

— Taci! Zise Ed, până nu-ţi rup eu şi falca ailaltă.

— Nu ştiu ce sunt. Tot ce ştiu e că vor să bea apă limpede, să sece şi să usuce izvoare cu o apă necunoscută, o apă cum n-au mai întâlnit niciodată, dorul de apa asta ajunge să le înnebunească şi-atunci se aştern la drum, străbat spaţii imense şi când ajung acolo unde orizontul se descărnează şi apa asta există, intră în ea, fericite, şi se îneacă. Generaţii după generaţii, la nesfârşit, şi mereu pleacă numai bătrânii, dragă Ed, orice tânăr care încearcă s-o ia din loc cu bătrânii e pedepsit, i se dă peste bot.

— Şi e pus santinelă, zise Ed, ca soldatul ăla de lingă tanc. Îmi pare rău că ăia n-au dărâmat magherniţa asta, Ne-ar fi prins sub dărâmături şi-ar fi fost o chestie.

— Leat! Izbi Tudor Fluture în geam. Cum e afară, camarade?

Soldatul n-auzi gluma tâmpită. Înaintase pe trotuar, cu nările gâdilate de mirosul de vanilie ce răzbătea printr-o fereastră de la subsol, şi scutura crengile unui tei, având grijă ca toată zăpada să-i cadă numai pe faţa de ţăran, şi pistolul-mitralieră, atârnat cu ţeava în jos, părea şi el o creangă înzăpezită, pe care soldatul o rupsese din pădurile iernii ca s-o pună pe fruntea casei sau s-o împletească în gardul ogrăzii, şi Raminţki, sorbind vinul roşu, aştepta ca o pasăre de noapte să vină să se aşeze pe încărcătorul armei.

— Uitaţi-vă la arma lui, zise. O pasăre va veni şl se va aşeza pe arma lui şi-i va ciuguli toate gloanţele, pe toate, până la unul, şi rnâine îl vor scoate la raport, şi el ce-o să spună?

— Să trăiţi! Asta o să spună, zise Tudor Fluture. E simplu.

— Şi pe urmă? Întrebă Raminţki. O să rămână mut, află de la rnine, fiindcă o să-şi dea seama repede ca numai un ţăran ca şi el ar putea să-1 creadă că pasărea aia i-a înghiţit toate gloanţele, şi care la urma urmelor nici nu e o pasăre, e una, aşa, hai-hui, cine ştie unde îşi are ea cuibul şi de ce toacă gloanţele ca pe omizi. Precis că-şi are cuibul unde nici nu-ţi trece prin gând, într-o hrubă de urs sau într-un cap de cerb înfipt deasupra uşii, la o cabană din munte. Toamna când alţi cerbi care 1-au înfrânt în bătăile lor pentru femei ies să-şi rupă carnea, el dă

drumu printre dinţii morţi la gloanţele alea, un vânător le ia, fără să se întrebe de unde vin, şi unul din ele se va înfige în capul duşmanului care i-a luat femeia.

Se opri. Simţind privirea lui Radu îngropată în el, verde, ostilă.

„Am călcat cu copitele pe un şarpe, cap de vită ce sunt!”

Degetele-i tremurau pe marginea mesei – ai fi putut să i le vâri, şi n-ar fi realizat, sub acul maşinii de cusut. Cum se adunase pe buzele lui povestea aia cu cerbi şi cu duhoarea lor obscenă?! Vorbă cu vorbă, toate ieşind din ape zăcute, se înlănţuiseră singure dând la iveală portretul robot a ceea ce-1 despărţea de Radu, iar Radu continua să-1 privească încordat, cu ochii lui ca de soldat dintr-o garnizoană arabă, cu bărbia înfipta în podul palmei, cu buza de jos împinsă peste unghia degetului rnare. Radu îl mirosea cu ochii, şi timp de o clipă, luptându-se să se aşeze iar în tiparul lui obişnuit, Raminţki avu o imagine d? Coşmar. Era ca şi cum s-ar fi aflat pe un stadion, într-o după-amiază clocită de căldură, şi de sus, din primul rând al tribunei, ar fi primit din mină In mină un pepene pe care să-1 dea mai departe lui Radu Zăvoianu, şi când să-1 dea mai departe, pepenele, în manile lui, nu mai era pepene, era capul mort al lui Radu. Se scutură şi arttncă o frază, la întâmplare:

— Soldaţii ar trebui să primească şi ei vacanţă de Crăciun, ca elevii. Isus, când se naşte, pe soldaţi ar trebui să-i aibă mai întâi în vedere.

— Mă opun categoric, declară Tudor Fluture, şi Raminţki, bucuros de răsturnare, îl întărâtă:

— De ce? Ce ştii tu despre soldaţi?

— Ştiu că soldatul trebuie să stea la datorie, să ve gheze la ordine şi disciplină. O armată cu burta plină de friptură n-o cobori din pat nici cu parul, puţin îi pasă că dă năvală inamicul, stă şi râgâie. Dacă te-a înseninat Dumnezeu să fii pescăruş cu spinarea neagră, apoi treci pe lac şi dă din lăbuţe. Un soldat n-are dreptul să se viseze pui sub cloşca de aur, ci să stea cu sabia-n mână gata să-şi croiască drum printre duşmani.

—

— Ed, spuse Raminţki, poţi aranja să-1 concentreze două luni? As da mult să-1 văd umblând cu gamela de gât şi lingura în tureatca cizmei.

— Lasă că ştiu gustul ciorbii din armată. Am făcut patru clase la liceul militar din laşi şi-un an întreg am mâncat în genunchi, la bucătărie. M-au pus să zic, într-o seară, la sfârşitul cinei, rugăciunea de mulţumire: Mărire Ţie, Doamne, că ne-ai săturat pe noi de toate bunătăţile Tale cereşti şi pământeşti… Mâncasem prune opărite şi arpacaş şi-am strigat un Mărire Ţie de mă mir şi astăzi că nu m-a scuipat Dumnezeu în gură! După trei luni, când făcusem rană la genunchi, am ieşit la raport, convins c-o să-mi redobândesc galoanele. Găsisem trei sute de mii de lei în curte, era pe vremea cu milioanele, dar nici un imbecil nu s-a repezit să-i reclame şi comandantul batalionului a mirosit că erau chiar banii mei, pe care-i primisem prin poştă cu o zi înainte – „vrei glorie, pramatie? I” – şi m-a potcovit cu cinci nopţi de carceră, îmi daţi voie să-1 înjur de cincizeci de ori numai de lucruri sfinte şi cit mai întortocheat?

— Nu-1 lăsaţi să-njure! Se amestecă de alături un domn, profesor la pensie, după aparenţe, cu o lavalieră în trei foi late, ca nişte blăniţe de dihor.

Fumul ţigării de Havana, lipită de buza de jos, albicioasă şi răsfrântă a dispreţ, urca pe lângă urechile lui mari, răsucmdu-se ca un turban peste craniul complet gol, străbătut de la ceafă spre frunte de o venă proeminentă care se termina ca un bulb pulsând între sprâncenele groase şi zburlite. Vena aia putea să şi-o scoată şi să se spânzure cu ea într-atât era de groasă şi de solidă, în cazul că fusese profesor de geografie nu încape nici o îndoială că în scoicile -urechilor îi tunau ahzeele de sud-vest.

— De ce să nu-njure? Întrebă Raminţki. Poate că-i face bine.

— În inima cui înjură dă din coadă îngerul de mâna stingă, prinţul potirului cu otravă. Orice creştin ortodox e dator să ştie că atunci când intrăm în cârciumă, îngerul de mina dreaptă, mâna cu care ne facem semnul crucii, rămâne afară şi plânge. Să nu-1 mâhnim peste măsură. Mai ales în seara asta!

— Cum, se miră Ed, îngerii noştri stau acum şi plâng în zăpadă?

— Chiar în faţa uşii, tinere, şi se roagă pentru noi la Dumnezeu.

— Căluţule! Strigă Ed, pocnind din palme. Fă-mi un serviciu şi-o să-ţi cumpăr o moară pe Râul Doamnei. Afară stau în genunchi nişte îngeri. Cel mai nătâng dintre ei e al meu.

Şterge-i lacrimile cu şorţul, dă-i ceva dulce şi trimite-1 acasă. Dacă face pe nebunul, jumuleşte-i aripile!

— O să te căieşti amarnic, tinere. Patruzeci de zile, îngerul n-o să se mai apropie de tine.

— Mic, mic, dar ştie el ce face ' răspuse Ed. Tot mai bine sub candelă decât în patrulă, după hoţi!

— Cumpăraţi flori? Garoafe albe, garoafe roşii…

Radu Zăvoianu tresări încântat: lângă masa lor se oprise fata cu care se plimbase la braţ prin saloanele hotelului Athenee Palace, înaltă, plină de zăpadă, cu buzele groase, bune de zdrobit în dinţi, aburite de rouă prezentă pe buzele femeilor de 18, 20 şi de 30 de ani – vârsta până la care stau ele în iarba dorinţelor şi sunt norocul, speranţa şi amăgirea. Lepădase rochia lungă de catifea şi îmbrăcase o scurtă de vulpe, în ochii ei cu gene lungi, înnoptaţi adânc de-un trandafir prins la ureche, luceau, cum i se păru lui Radu, teama şi sfiala. Şi pentru că îndrăzneala ei avea un singur şold, dar şi ăla rupt, Radu se ridică s-o ajute:

Domnişoara e studentă. E seara de Ajun, toate fetele de la cămin au plecat, ea n-are pe nimeni în oraş… Şi-am invitat-o aici.

Raminţki, Ed şi Tudor Fluture izbucniră în râs. Radu se încurcă, dar fata, cu braţul stâng îndoit ocrotitor peste coşul cu garoafe, îi gâtui cu privirea şi cei trei se opriră.

— Nu sunt studentă. Mă cheamă Zara şi ei mă cunosc foarte bine. De ce nu râdeţi înainte?! Hai, tăvăliţi-vă pe jos că m-am dat studentă şi el m-a crezut.

— Eu, zise Tudor Fluture, trecând sub masca lui de câine muşcat în ceafă de alt câine, am râs pentru că mi-am adus aminte cum m-au ciugulit nişte gâşte în copilărie, chiar în noaptea de Ajun.

— Pe tine, când te ia cineva din scurt, te dai bolnav de lenea boului şi te culci într-o burtă de cal.

— Când ţi-au crescut garoafele alea la subţioară?

Rânji Ed. Să ştiţi, mă, că ninge numai în centru, în ţigănie e primăvară.

— Pace! Strigă Raminţki. Ia loc, Zara, nu-i Radu omul care să se supere pentru o glumă. Bărbaţii, fetiţo, s-au iscat pe lume ca să înveţe că femeia este dreptatea totală şi de necercetat.

— Când am intrat aici, tot de naştere vorbeai.

— Astăzi e Ajunul Crăciunului, despre ce vreai să vorbesc?

Zara dezbrăcă scurta şi se înghesui între Radu şi Tudor Fluture, punând coşul cu flori pe genunchi.

— Dă-i obrazul să te sărute şi te iartă, zise Ed.

— Poftim, făcu Zara, plecându-se spre Radu, dar să ştii că ieri am vrut să mă culc cu Raminţki.

— Un tic nervos? Se interesă Ed.

— Nu, am vrut cu adevărat. Dar n-o să mai vreau niciodată.

Raminţki clătină capul şi suspină.

— Ne trebuie o moralã nouă.

— Avem una, spuse Tudor Fluture.

— Ne trebuie una şi mai nouă. Spălată în toate apele.

Radu îşi turnă vin şi dădu paharul peste cap.

— Te-ai supărat! Zise Zara, îndoită de amărăciune.

— Păi, mă înhaţi de braţ, mă târăşti prin holul ăla şi…

— Ssst! Îl întrerupse Zara. E secretul nostru, şi-i astupă gura cu palma.

— De unde ţi-a venit ideea?

— Am văzut un film unde o femeie se plimba tot aşa cu un pianist. Dar acolo era grozav. Pianistul avea pistol şi turba să tragă în ăia care o mâncau din ochi, „dacă se mai zgâiesc la tine, îi curăţ!”, dar ăia, chiar cu ochii scoşi, tot şi-ar fi sucit gâtul după ea.

— Toţi pianiştii sunt ţicniţi, zise Ed. Ala de la., Lan~ terna piratului”… Cum îl cheamă, Radule?

— Pipiş.

— Da, Pipiş, joacă pocher ca un smintit şi când pierde îşi toarnă partenerii la miliţie. Dar a dat peste unii care l-au belit. I-au luat tot, haine, cămaşă, pantofi, plus patru dinţi de aur pe care şi-i sticlea, ţiganul, la fetele din balet.

A ajuns la circa de miliţie numai în chiloţi şi de furie nu putea să zică decât: Ed, Ed, Ed. Adică să-nţeleagă ăia că e prieten cu mine. Servus, puişor, 1-a luat în pri mire căpitanul, iar îţi fâlfâie buza ca un steag peste pră pastia din gingie. Văd că nu poţi să vorbeşti, încearcă şi fluieră-îe numele, şi-i găsim noi. Fiţi atenţi, ăsta-i ulti mul sistem, căci le-a fluierat numele, pe cuvântul meu.

Ce ziceţi de chestia asta?

— Zic că nu-mi place aici unde v-aţi adunat de Ajun.

Mă strânge între umeri, ca-n biserică, răspunse Zara.

— Nu te-ai îmbătat niciodată cu vin de-mpărtăşanie, zise Ed, de-aia vorbeşti aşa. Vinul bisericesc te-aduce-n situaţia să te tutuieşti cu Dumnezeu.

Mai fost la biserică de la paisprezece ani. 'atunci cu o prietenă, de vinerea patimilor, s-as-'prohodul, că-mi place mult partea aia cu Primăvară dutlfe, Fiul tău cel dulce", şi nişte derbedei ne-au dat foc la păr cu luminarea.

— E-hei, tineri contestatari! Bubui din coşul pieptului domnul cu lavalieră. Unde v-aţi construit această viziune liberă despre biserică?

— În Bucureşti, răspunse Tudor Fluture. Mai prin centru, mai prin mahalale.

— Nu cred. Bucureştii au 365 de biserici, ca şi oraşul San-Salvador, fiecare biserică cu hramul ei, cei bătrâni le ţineau.

— Domnule profesor, zise Ed, ce specialitate ai?

— Horticultura. Cunoscut în tot Bărăganul şi Cânipia panonică. Dar mă mir că nu mă ştiţi. Eu vin des în această casă, în fundul coridorului, să joc rummy.

— În cazul ăsta, zise Ed, eşti de-al nostru şi trebuie să-ţi spun ce ne-a spus nouă Dumnezeu prin gura unui popă din judeţul Ilfov: Sfinţiţi-mi numele cu rugăciune când sunteţi la ananghie, iar în rest mai duceţi-vă dracului să trăiţi. Să trăim care cum putem şi cu cine putem, eu cu muieri cu fundul greu cât dropia şi cu cămaşa ruptă-n dreptul ţâţelor, dumneata astupând cu destul fundul ciori lor care-şi au culcuşul în clopotniţe.

— Ed, îl smuci Raminţki, şi Ed tăcu. Iertaţi-ne, domnule profesor, continuă el cu smerenie prefăcută, noi, faţa de dumneavoastră, suntem sfinţii gunoaielor şi voie vozâi păduchilor trosnind din ploşniţe ca din flinte.

— Ed, adăugă Zara, se bălăcăreşte-n lături, fiindcă zece luni din an sade numai între haimanalele de fotbalişti.

Raminţki îi mulţumi pentru intervenţie şi-o anunţă că. Din seara aceea se va numi Laila.

Zara îşi culcă obrazul pe flori, încântată, iar Radu vru să ştie ce semnificaţie are numele.

— Laila? Întrebă Raminţki, ca să câştige timp. Păi…

Femeia care dăruieşte flori din banii destinaţi vinului.

Femeia care deoache In seara de Ajun cu o floare care trebuia să fie vin.

— Frumos nume! Aprobă Tudor Fluture.

— Eteric şi enigmatic ca o durere reflexă, zise Ra minţki. Cu numele ăsta, fetiţo, te ridici imediat şi împărţi flori prin cârciumă. Sunt flori cumpărate pe banii mei şi le dăruieşti cui vreau eu. Dar, păcat, suntem prea puţini.

— Stai cuminte, se opuse Radu, îţi înapoiez eu banii ăia.

— N-am nevoie. Laila, două garoafe pentru englezul ăla cu perciunii însângeraţi de soarele Indiei. Mister Brown, Laiia nu e o simplă ţigancă, e însăşi identitatea ţigănimii, sâmburele ei sălbatic şi invulnerabil. Florile sunt pentru poeţii de sub ocrotirea Maiestăţii-sale britanice, pentru Scotland Yard, pentru Turnul Londrei şi Poarta trădării. Vreau ca seara asta, pe care-o petreceţi departe de Anglia…

— Mulţumesc, sunt român get-beget.

— M-a derutat ceasul ăla mic înfipt în reverul hainei, îndărăt, Laila, am dat greş.

— Încercaţi cu mine, zise profesorul.

— Pentru dumneavoastră, domnule, zise Raminţki, s-ar potrivi floarea de ferigă albă, care se deschide în noaptea sânzienelor. Pe care n-o pot culege decât doi gemeni, însoţiţi de doi veri.

— Domnişoară, dăruieşte-mi o garoafă şi Dumnezeu va împleti glicine la streaşină tuturor bisericilor, acum când i se naşte Fiul.

— Dumneata ce-mi dai în schimb? Întrebă Laila.

— Îţi spun ce inele ţi s-ar potrivi pe degete în noap tea de revelion.

— Na, na, na! Făcu Tudor Fluture.

Dar fata, adunându-şi umerii, ca dansatoarele spaniole, şi desfăşurând acelaşi amestec de trufie şi de graţie, merse şi-i dădu o garoafă. Bătrânul îi apucă mâna şi-şi lipi buzele de ea.

— Pe degetul mic, ţi-ar sta bine un inel de paliac.

Pe inelar, unul de cobalt, pe arătător, platoşă de argint bătută cu boabe de matostat împerecheate cu boabe de arnetist şi de chihlimbar şi cu o unghie de piatra iadului.

— N-are cine să mi le cumpere.

— Ce vorbă e asta? Le porţi în oul pumnului. Eu le aud zornăind acolo.

— Hei, domnule profesor, îl strigă Ed, ce faci, îfi ucizi îngerul?!

— Aţi adus aici un bibelou de lemn de tisă…

— Şi ce dac-am adus? Strigă Raminţki. Mie mi se cuvine singurătatea, numai eu o înţeleg şi aştept, în mijlocul ei mă pot citi. Dar eşti un şobolan pervers!

— Eşti mitocan! Gâfâi profesorul.

— De ce? Pentru că te-am zvârlit de lângă şoldul fetei?

— Ţiganca-i făcută din căpşuni, nu-i aşa, domnule profesor? Îl aţâţă Ed pe bătrân.

— Raminţki-mi zice altfel.

— Cum? Întrebă lacom Tudor Fluture.

— Mireasă sfâşiată înainte de datină.

— Pentru că e urât, zise profesorul, pentru că-i cel mai urât dintre toţi îşi alege vorbele.

— E altceva, zise Radu, şi toţi se întoarseră spre eî, iar Raminţki, coborând vocea, îl atacă:

— Marsyas! Cântăreţul care s-a luat la întrecere cu Apolo şi a fost jupuit de viu. Spune, crezi că mi~e silă de voi?

— Da, ţi-e scârbă de orice.

— Eşti nebun, îl căina Raminţki. Eu şi tu suntem dova da vie şi uşor de pipăit că ele, plecând de la noi, capătă amploare, plecând, ele ucid, şi asta e beţia lor, ucid ca să povestească şi, îmbătrânind, vor povesti mereu, păstrând la nesfârşit un fir al tinereţii, plăcerea de-a fi ucis în clipa când iubeau mai mult.

Din coridor, bătând cu picioarele în dunga pragului ca să se scuture de zăpadă, năvăliră în cârciumă patru copii, murdari şi rnucoşi, tremurând de frig. Speriaţi de întunericul verde al cârciumii, de liniştea nepotrivită pe care-o întâlniră, se înghesuiră unul în altul, ca să reziste mai bine unui eventual asalt, şi cu ochii înălţaţi spre bradul aşezat într-o firidă, începură cu glasuri piţigăiate:

Coborât-a coborâtu Dumnezeu pe-acest pământu…

De lângă bar, Căluţul apucă o mătură şi se repezi în ei, dar Raminţki, tăindu-i calea, se înfipse în mijlocul cetei şi luă conducerea corului: lntr-o noapte ca argintu Pe doi cai ca asfinţitu Dumnezeu cu sfântu Petru.

Zara, cucerită de taina cântecului redeşteptând în ea credinţa naivă a liniştii universale, luă flori şi le îndesă în mâinile

copiilor, sărutându-i pe obrajii de căldare nespoită, Ed se ridică strigând:

— Întăreşte, Doamne, temeliile bisericii acesteia în care ne aflăm.

Costumul de velur roşu îl făcea să semene cu un vicar, iar Radu Zăvoianu, al cărui bunic înălţase cu lovituri de topor biserici de gheaţă, trecu lângă Raminţki şi copilul din sângele lui ieşi cu caii şi cu sania în seara de busuioc şi de merişor şi de raza soarelui scrisă pe frunză de măslin. Când începu şi el să cânte, gurile de piatră ale ţăranilor celebrând culesul căpătară şi ele viaţă, înjunghiind noaptea şi zăpezile cu un râu de vin, punând biserici de struguri în drumul spre Ierusalim şi aşezând ieslea şi magii sub doi ochi de bou imenşi – şi tot ceea ce e monstruos în lume, oceanul mizeriei trăind din aburii lui otrăviţi, pământul sterp hrănindu-se din ideea dumnezeirii mortificate, se ghemui în umbră, şi clipa se încununa de sugestia ei, născând zeii gâfâitori ai iubirii, persecutaţi să se întrupeze la nesfârşit din timpul desfăcut îndărăt în timpul întunecat înainte.

Raminţki scoase şi împărţi bani copiilor şi ca semn de împăcare cu profesorul improviza câteva versuri:

Biserici mici, de trandafir, pe care frunza toamnei moare şi mina mea s-a răstignit bătută-n lemn şi scorţişoare şi limpezită de-un cuţit…

Topească-se peste altare o stea cu ochiul înţepat într-un gorgan; şi-o luminare din spicul copt şi secerat să-şi verse duhul în ulcioare cină luna din catapeteasmă vă-neacă-n nopţi de liliac…

— Mulţumesc mult, spuse profesorul. Pentru treaba asta vă poftesc cu mine într-un loc dulce. Am o sanie, pornim când vreţi.

— Care-i locul ăla dulce? Întrebă Ed.

— Un loc unde cântă ţânţarii, păsările care ne vizitează numai în iernile grele. Vin din Nord, la sfârşitul toamnei, pleacă în martie. Ticu-tip, ticup-tiee! Frâul şi bărbia ne gre, creştetul roşu-carmin, pete închise de-a lungul rahisului.

— Casa Violatos, zise Raminţki. Ştiam că ne pândeşti ca să ne duci acolo.

— Da, recunoscu profesorul, năucit.

Pumnul lui Radu Zăvoianu trosni în falca lui Raminţki. Raminţki căzu într-un genunchi. Din buza spartă i se prelingea o

şuviţă de sânge pe bărbia îngustă şi unsuroasă ca un dumicat de pâine mânjit cu unt.

— Cu asta trebuia să începi, murmură el.

Tudor Fluture îşi îndesă umărul la subţioara lui Raminţki şi-1 ridică în picioare.

— Mă, zise Raminţki, eşti cel mai devotat câine. Şi lui Radu:

— O sa ne socotim mai repede decât îţi închipui.

— Când vrei.

— Să mergem, domnule profesor, zise Raminţki.

Dumneavoastră trebuie să ştiţi, în mucul luminării e seu de berbec sau de miel? La Brăila, în faţa casei noastre, e un dâmb cu tufe de coacăze. Când eram mic şi m-am îmbătat prima oară, dâmbul s-a lăsat pe vine şi-am urinat amândoi în Dunăre.

Vocea lui zornăia ca un gologan azvârâit într-o căldare.

— O clipă, îl rugă profesorul. Eu mă ţin greu pe pi cioare, trebuie să mă luaţi în braţe.

— Se face, zise Raminţki. Atârnaţi-vă cu o mână de mine şi cu una de Ed. Aşa, hop! Fluture, treci în faţă şi luminează scara cu aripile!

Sania era cât o moară de apă şi era zugrăvită după gustul boierilor vechi, cu porumbei, cu flori, cu vulturi, cu vrăbii adunate-n stol pe ramuri înfrunzite – dorul, în rezumat, după zilele de vară, vesele. Caii, graşi, rotunzi, în hamuri împletite, funii, mătase, curele roşii legate cu za de lanţ, curele negre în legătură de alamă coclită, săltau prin zăpezi, pietroşi, armonizându-şi mişcările ca într-un exerciţiu de manej. Vântul ieşit din străzile înguste ridica labe de leu şi Raminţki, aşezat pe capră, lângă profesor, ţinea mâna dreaptă întinsă lateral, parcă vrând să-şi zgârie palma în labele alea încă prietenoase, încă neatente şi neînsângerate de răzvrătire. De la spate păreau două turle – turlă cu clopote profesorul, turlă pentru păstrat steagul morţilor Raminţki.

În noaptea fără sfârşit a viscolului pluteau, lungi, pânze putrede în care se înveşmântează stafiile. Radu Zăvoianu, îngropat într-un morman de fân, lângă Laila şi Tudor Fluture, trăia sentimentul, de-o nebunească desă-vârsire, că goneşte printr-un Bucureşti de demult şi că la fiecare zdruncinătură vor fi azvârliţi în spaţii spre o stea în afara lumilor reale, şi această

împerechere nefericită şi vulnerabilă, timpul mort şi morţii înşişi lăsându-se sorbiţi în spaţii astrale, aruncând prezentului aceeaşi privire nepăsătoare şi goală pe care o armată înfiinţa şi înfometată ar întoarce-o învingătorului aberant în momentul când acesta, despuind-o de ultimele zdrenţe, ar alinia-o pe un platou pentru ca nişte fotografi bezmetici să-şi îngroaşe albumele cu poze pornografice, ucise în el gândul că n-are ce căuta la Asta Dragomirescu, că mergând în casa Violatos sorţii îl vor desemna pe el, irevocabil, ca să asculte vitele vorbind în noaptea sfântului Vasile şi apoi să piară. Dar mândrele întoarceri ale viscolului, glosând un vers din Nordul continentului, îi cântau să fie beat de puterea lor. Pentru el, ca şi pentru bunicul său îngânând tropare între braţele Dunării îngheţate, zăpezile erau icoana dulcei sărutări. Alături, Laila, păs-trând încă în braţe coşul cu flori, ca pe un semn al triumfului şi seducţiei, mesteca în tăcere fericirea celei dintâi plimbări cu sania trasă de cai – „şi ce sanie, mamă-Doamne, când i-oi zice colonelului meu cum a fost şi ce noapte deasă e aia care n-ai vrea să se mai termine, mai mare şi mai vitează ca toate războaiele lui” – şi-avea o singură părere de rău, în stratul ei de curviştină, că nu sunt pe-acolo nişte prietene din cartier, să crape fierea-n ele, cu cine e ea şi cu cine se-ntind ele?! Tudor Fluture, cel mai beat din grup, saluta, ridicând căciula, balcoanele caselor, pline de damigene şi de şunci, în care femeile, ieşind să ia sifoane, sticle sau tăvi. Se scuturã înfiorate – drr! Ce frig! Dâăr î – şi atunci să te strecori după ele, să le săruţi şi să le pipăi! Graba, frigul, ameţeala petrecerii, dorinţa de-a nu pierde nimic din ce se discută în camere, atavica lor sete de evaziune le face, pentru o frântură de secundă, accesibile şi multe rămân să păstreze toată viaţa scurta, fugara, misterioasa despletire a simţurilor, vuietul de ploaie al ispitei, spaima exprimată printr-un gâlgâit de râs, gustul de măr copt sub fulger al sărutului furat, şi unele nu vor mai atinge niciodată clipa aceea de neţărmurit extaz. Salutând balcoanele, Tudor Fluture saluta toate locurile unde carnea femeii se lasă ruptă şi ar fi vrut ca Raminţki să îndrepte sania spre gară.

— Să luăm trenul şi să ne oprim pe prispa munţilor Carpaţi, la taberele studenţeşti.

Adevărul e că toate casele oraşului făceau mare caz despre asemănarea lor cu casele din cărţi de povesti ilustrate.

Toate aveau urechi de fum şi se legănau între arbori de zăpadă, şi-n pereţii lor, şarpele păzitor îşi scutura solzii de aur. Ed legase de sania mare o sanie mică, de copil, şterpelită de lângă uşa cârciumii, se suise în ea, cu picioarele atârnându-i în zăpadă, şi cânta colinde, amestecând în tema lor fraze porcoase, fapt pentru care profesorul încerca să-1 croiască cu biciul dar fără să-1 ajungă.

— Pui de Iudă! Secătură!

Străbătură Dudeştiul şi ieşiră în zona industrială şi când sania coti printre nişte depozite de cherestea, lăsând în urmă două dâre lungi în care scăpărau pulberi de fier înnobilat şi copitele cailor se înfigeau adânc, Tudor Fluture îl lovi cu cotul pe Radu Zăvoianu şi-i zise:

— Radule, ce salată e asta, mă?

— Care? Întrebă Radu, pe jumătate adormit.

— Păi tu nu vezi? Vulturii şi porumbeii şi vrăbiile alea de pe pereţii săniei au înviat şi zboară pe lângă noi.

— Ai vedenii. După cit ai băut nici nu-i de mirare.

— Să căpiez dacă te mint. Nu simţi că suntem plini de fulgi de pasăre?!

Radu se pipăi pe şuba de piele de drac, pe gulerul de iepure şi nu găsi decât zăpadă.

— Du-te-n mă-ta! Eşti nebun.

De pe capră, sau din strana lui de preot arhaic, profesorul aruncă grosolan, fără sa se întoarcă:

— Domnule, dacă vă mai aud înjurând, vă dau jos pe toţi!

— Tăceţi dracului şi gândiţi-vă la ceva frumos, răcni şi Raminţki. Gândiţi-vă de ce biserica Sfântul Spiridon.

Vechi e mai jos cu doi metri decât nivelul oraşului. Sau de ce-a închinat-o Nicolae-voievod neamului Antiohiei.

— Raminţki e înţeles cu dobitocul ăla de profesor ca să ne risipească pe drum, îi zise Fluture lui Radu.

Dar Radu nu-i răspunse. Părăsise oraşul, cu prietenii din cârciumă, pentru bălţile Brăilei, unde luna atârnă ca o mână tăiată din umăr, nu ajunseseră acolo, şi nu înţelegea unde sunt şi când vor ajunge. Sigur era că nu se mai aflau în oraş şi că goneau prosteşte în cerc, ocolind pământul de trei ori, ca apa Sâmbetei, erau pe o câmpie sau poate pe uliţele unei alte vieţi, care nu-i accepta – iată, în dreapta, o casă de formă tubulară, din sticlă, luminată de suluri de argint, cu seră de portocali, în

care se vedeau şi tufe de liliac, un arbore de busuioc, un smochin, apoi viscolul, orbindu-te şi iuriând, şi iar câmpia şi casa aia ciudată, şi douăzeci de câini apăruţi din necunoscut, mari şi tăcuţi, n-aveau capete, cineva din apropierea zeului batjocurii sau zeul însuşi le retezase capetele şi ei galopau pe lingă sanie, ridicându-se uneori pe labele de dinapoi şi agitând labele din faţă spre Tudor Fluture, să le împrumute capul lui şi capul nevăzut al câinelui care-1 sugea în ceafă, sau implorându-1 să latre el pentru ei, să fie trâmbiţa lor rebelă săgetând ninsoarea.

— Latră! Se repezi Radu în Tudor Fluture. Eşti de-al lor.

— Ce-i, mă, cu tine? Dormi mergând? Am ajuns, freacă-te la ochi.

Radu se uită mirat în jur, convins că nu se trezise. Dar era în picioare – „mă îmbăt prea repede: când am coborât din sanie?" – între Laila şi Tudor Fluture, pe o peluză încadrată de două bazine ghiftuite cu troieni de zăpadă, înaintea unei case mai ciudate ca aceea din vis, un fel de mânăstire spartă sau o cetate veche, restaurată pe întuneric, în stânga, la drum, printr-o spărtură a gardului, descoperi caii care purtaseră sania: ieşiseră din hamuri, se urcaseră pe socluri de piatră şi vărsau apă pe nări. Undeva, în dreapta, era un lac – el, din bălţile Brăilei, distingea clar cum şuieră vântul pe gheaţă. Deasupra uşilor largi şi pe laturi ardeau ftrei cruci de sticlă, braţele verzi, inima roşie – „credinţa bunicului că toate apele pământului izvorăsc dintr-un măr şi că iarba pleacă din inima crucii?… Om fi la Bethleem?" – şi pe sub ele, prin nişte ţevi de aramă imitând tulnicele din Munţii Apuseni, suna vântul, bubuind, răscolind sufletul nopţii şi cataractele zăpezii. Sus, unde se sfârşeau treptele, casa se deschidea cu broderii de lemn alb, carne de mesteacăn tânăr lucrată cu dalta, mergând spre un perete de oglinzi

— Frumoşii nebuni ai marilor oraşe peste care cădeau de la cornişe cosiţe de măzăriche, ramuri de fata galbenă ca somnul, şi, la colţuri, două şaluri grele, unul de lână întunecată, având cusut pe el, cu fir auriu, ochiul soarelui, altul din pânză groasă, tăbăcită în apă sărată, pe care se înfăţişa luna în viziunea unui artist înglodat în datorii: ban de argint găurit, cu marginile roase în dinţi. Dincolo de uşă, pe un taburet, o căldăruşă de aramă, plină cu grâu, amintind că Fiul Domnului, cel născut prin creştetul Maicii Sale cu 196… De ani în urmă, s-a

urcat la ceruri, lăsându-ne veşnic trupul Lui cu care să ne hrănim şi pe care să ne batem, încurca trecerea, şi profesorul de horticultura vestit în tot Bărăganul şi Câmpia panonică lua un pumn de boabe, semăna covorul de culoarea asfinţitului murind în lac de şes, şi:

— Domnilor, într-un glas cu mine: Steaua sus răsare. Hai: Un, doi, trei!

Steaua sus răsare, Ca o taină mare Steaua luminează Şi adeverează Că astăzi Măria Naşte pe Mesia…

Cântecul, dominat de Zara, nu de Radu Zăvoianu – „va să zică asta-i casa lui Violatos şi Dragomirescu, secretul Astei, refugiul ei, unde se vinde ea, unde se întoarce ca să-şi vindece rănile" – în loc să exalte bucuria ca imn al bucuriei sfinte şi neîntinate, învia palate de lemn asiatice, lenea, nesăbuinţa şi viciul, steaua era o piersică, fructul însângerând poftele şi aromind paşii iniţiaţilor pe cărările din insulele Bosforului ajunse să fie deopotrivă ofensa Bibliei şi a Coranului. Perdeaua de pluş, cu franjuri argintii din stânga oglinzii, se înfoie şi se despică şi doi bătrâni, costumaţi ca valeţii din epoca de samur.

Bucureştilor, cu imense garoafe roşii la butonieră, îşi mişcară trupurile pătrunse de o ironie ceremonioasă până spre mijlocul salonului, unde se opriră surâzând – Raminţki, uitând pumnul încasat, îl calcă pe Radu pe picior, arătându-i-1 cu coada ochiului pe cel pleşuv şi nimicit de-un tremur continuu, iar Radu înţelese că ăla era primul soţ al Astei – şi cel mai înalt dintre ei, cu capul mare, statuar, bine fixat pe umeri, deschise gura şi linse rouă de pe piersica adusă de Zara:

— Bună dimineaţă-n seara de Moş Ajun. Poftiţi, şi vă rog să vă simţiţi bine. Tonella, continuă el, vârându-şi degetele sub revere, România e plină de fete frumoase.

Eu, domnilor, trăiesc în străinătate şi încerc o imensă plăcere când văd că ţara unde m-am născut dă lumii, în materie de frumuseţe feminină, exemplare rarisime.

Tonella Dragomirescu, hârâind din pieptul scorojit, se îndreptă spre Radu, întinzând gâtul golaş şi zbârcit, şi-1 îmbrăţişa, culcându-şi tâmpla pe umerii lui:

— Îmi pare bine că eşti aici. Nu ne cunoaştem, te ştiu numai din fotografii şi de la televiziune, dar îţi garantez că o să ne înţelegem de minune. Trebuie să-mi spui tot, tot, cum v-aţi întâlnit, cum aţi conspirat împotriva mea.

Uite, el e fratele meu George, venit din splendoarea lumii apusene, special pentru noaptea asta.

— Să nu uităm datina străbună! Zise George Dragomirescu.

Pocni din palmele moi, de două ori. Şi printr-o uşă mascată de un val de iederă apăru un cocoşat, cu un coş de covrigi împletiţi cu miez de nucă şi înecaţi în miere, cu o ploscă plină atârnând în curele de unul din braţele peste măsură de lungi. Putea a peşte.

„Ăsta se-nvârtea pe-aproape şi ieri noapte, se gândi Raminţki, dar atunci putea a peşte fript, te pomeneşti că idiotul dansa cu picioarele goale pe plită."

— Dă-mi braţul, Depogit, o invită George Dragomirescu pe Zara.

— Mă cheamă Zara, iar băieţii îmi spun Laila.

— Depogit e un medicament de ultima oră care re gleazăă tensiunea şi inspiră la aforisme. Un zâmbet al dumitale face cât o mie de drajeuri.

Vorbind, uza de gesturi puţine şi scurte, gesturi având graţia unui madrigal. Se vedea că e obişnuit să comande şi să fie ascultat cu evlavie. Mărul lui Adam, mare cât o grenadă, îi luneca încet pe sub guşă, nehotărându-se să explodeze. Ochii mici, ascuţiţi, mereu la pândă, scormonitori păreau să întrebe: dar ce se înitâmplă afară, ce-i cu viscolul, s-a oprit să-şi încarce tunurile?

— Sunt a dumneavoastră, spuse Zara, făcând o reverenţă.

El îi oferi braţul şi trecură, în acelaşi pas, printre aripile de catifea roşie ale draperiei, în încăperea alăturată.

— Mamă mare! Aruncă Ed, în şoaptă, tipul habar n-are c-a-mbrăcat cămaşa morţii. Să n-ajung să mai pun piciorul pe minge în divizia A dacă nu-1 dă gata ţiganca!

— Ţi-ar place să te dea afară din toate echipele de A, zise Raminţki, ca să le iei şi ultima lescaie ălora din B.

— Măcar un an, suspină Ed. M-aş face boier, încăperea în care pătrunseră cu toţii, urmându-i pe George Dragomirescu şi Zara, scundă şi lungă ca o sală de han, pardosită cu cărămizi false, acoperită, ici şi colo, cu petece de rogojină, cu trei ferestre înguste, întărite cu zăbrele, cu coloane îngropate în butoiaşe de piatră lustruită, pe care atârnau brâie de Tripolis, cu tufe de liliac, lăzi cu flori de gheaţă şi ghivece cu cactuşi înşirate pe

lângă pereţi, plină de un fel de energie întunecată şi clandestină, concentra în ea întreaga esenţă a casei, aşa cum arăta casa privită din exterior. Un brad pitic,

^ 'T! 1 W ' „ -

T^^^^^^^^^^^^W^^W^^WW^^^W^WWP ^*

atrofiat, gol de sevă, probabil scos din pădure cu multe săptămâni înainte, în care pâlpâiau câteva lumânărele, nu reuşea să vestească naşterea lui Isus, vestea mai degrabă o mumificare, şi Raminţki, privind circumspect în jurul lui, se întrebă, mirat: „Care e centrul magic al tipilor ăstora? Femeia? Spaima de moarte?”

Toate lucrurile, inclusiv florile şi o pereche de bocanci uitată între cactuşii cât nişte castraveţi păreau intoxicate de fumul timpului dus.

„Toxicomani erotici, serai ţigănesc! Zâmbi el, convins că-i ghicise, lăsându-se într-un fotoliu de scândură. Sau poate au ajuns la poarta spre suferinţele visului?”

Drept în faţa lui, în gura coridorului deschis spre măruntaiele casei, îl văzu apărând pe Cezar Violatos, uscat ca o foaie de tutun, în costum negru, cu manşetele cămăşii încheiate cu butoni uriaşi, sigilii de aur în montură violetă.

— La mulţi ani î rosti Violatos, fluturând mâna dreaptă, afectuos.

Faţă osoasă şi vânătă ca o pânză de ferăstrău, se gândi Raminţki, în pământ ne vom ispăşi păcatele.”

Cu muia stingă, Cezar Violatos apucă un şnur, smuci de el. Şi ceea ce păruse a fi peretele de la răsărit se văzu că era o cortină perfect întinsa, care se strânse sul în tavan, dezvelind zidul pe care scânteiară în lucrătură de aur. Icoane vechi, cu inscripţii slave, sfinţi în mantii verzi, profeţi mesianici, mucenici, împăraţi-ctitori ai ortodoxismului, îngeri evanescenţi, zborul lor fulgurat, arta Bizanţului pe ton de brunuri arse, kilograme de bronz topite sub formă de floare sau de conuri de brad, şi sub ele, adâncindu-le miracolul, o pendulă-turn, în cadru de argint, tăiat la intervale regulate de fâşii de sare închise în sticlă, zodiile şi însemnele lor; cucul de tablă, anunţând orele, slobozea din plisc două bile de plumb într-un vas de cristal, o frunză de aramă le dirija în două ţevi verticale, tot de cristal, gradate ca termometrele, şi bilele cădeau încet, şaizeci de minute, ca să reintre, printr-un sistem de rotire, iarăşi în burta cucului –

destinul ineluctabil. Jos, la picioarele turnului, doi salcâmi pitici, din lut ars, în ramurile cărora se deşteptau şi-şi răsfirau cozile păuni de porţelan. „Ca să trăim, trebuie să uităm cine suntem”, sta scris pe o bandă de ghips întinsă între salcâmi.

, Om fi la poarta spre suferinţele visului?” se întrebă Raminţki, şi din clipa aceea îşi simţi inima lacomă de întâmplări.

Şi ele veniră.

— Domnilor, rosti impetuos George Dragomirescu, luând loc pe un butuc de piatră, şlefuit într-atât, că semăna cu un butuc de gheaţă, eu sunt solul acestei seri, iar solia mea este…

— Cezar Violatos! Răcni profesorul. Trage cortina peste icoane. Aţi schimbat programul fără să-mi spuneţi nimic, dar eu nu permit să vă purtaţi ca într-o casă de toleranţă în noaptea asta sfântă.

Măturată vijelios de mâna profesorului, o ulcică plină cu boabe de tămâie şi de lemn sfânt, mai mult tei roşu, se prefăcu în cioburi la picioarele lui Ed şi Tudor Fluture, care beau vin din ploscă, numărându-şi unul altuia înghiţiturile.

— Ascultă, se scandaliza Tudor Fluture, dacă eşti sifilitic, dacă… (şi se înecă).

Şi Ed, ridicând un umăr, de parcă s-ar fi căznit să-1 ajute pe Isus să salte la ceruri, rosti clar:

— Profesore, în faţa câmpiei lui Dumnezeu – arătă icoanele – se cuvine să nu ne purtăm ca păgânii.

— Mă, mucosule! Făcu profesorul, sufocându-se.

— Vai, zise Ed, suind un picior până în dreptul umăru lui de pe care de^abia se înălţase Isus şi lustruind cu dosul palmei botul cizmei, îmi pare rău când mă văd tra tat ca o sărmăluţă-n foi de viţă plângând de dorul piperu lui. Eu am jucat fotbal în echipa groparilor, iar prietenul meu, timp de doi ani, şi-a câştigat pâinea ca bocitoare.

Fluture!

Tudor Fluture se lungi, azvârlind clinele cu colţii înfipţi în ceafa lui, apoi se ghemui, cu părul căzut în ochi, peste un sicriu şi peste toate căruţele morţii formând un cortegiu nesfârşit de pelerine negre şi de roţi fărâmând iluzii, şi stingând soarele şi aerul sălii se îmbolnăvi de ţipete cu limba despicată.

— Unde te duce? Cui ne laşi…?

Disperarea-şi smulgea părul, toate gândurile deveneau gângave.

— O-oo-ooof! Suspină Tudor Fluture, oprindu-se parcă să-şi cheme câinele care-î lipsea, şi aerul bolnav, ploco nit puroaielor, se subţie, trăgându-se în pereţii de piatră, făcând loc unei adieri cu miez de ardere veche, timp de mere roşii aduse ca ofrandă în faţa altarului Trisfetitelor, aer din care George Dragomirescu sorbi cu buzele pâlpâind.

— Jos, îi strigă el, profesorului, jos în patru labe şi adună tămâia. Până la ultimul bob.

Profesorul, înfricoşat, începu să scadă.

— Ah, ce e luna? Râse Raminţki. Luna e nodul de batistă în care-a ascuns Dumnezeu un ban de aur. Jos!

Căci acolo e răcoare ca-n pivniţă. Lipeşte de podele burta aia în care duci douăzeci de kilograme de lemne de foc.

— Lasă-1 în pace, zise Radu Zăvoianu, de ce-ţi baţi joc de el?

— N-am vrut să supăr pe nimeni, gâfâi profesorul.

L

— Dacă mai crâcneşti mă supăr şi mai rău, răspunse George Dragomirescu, şi-ţi buşesc un picior să nu te vezi! Icoanele astea, domnilor, sunt furate. Domnul pro fesor a jefuit bisericile din toată Dobrogea, înşelând preoţii, cumpărându-i sau îngrozindu-i cu ordine de per cheziţie false: „avem informaţii, popă nemernic şi ban dit, că ascunzi în biserică manifeste duşmănoase regi mului nou". Printre sectanţii din Bucovina a vândut locuri în rai, două sute de lei metrul pătrat, şi-acum se indig neză de micile noastre slăbiciuni!

— Întrebaţi-1, încercă profesorul o mică răzbunare, stând în patru labe pe podele, unde-a învăţat să comande?

— La Monte Casino.

— În tabăra polonezilor?

— Cezar, spuse George Dragomirescu, daţi-mi po doabele.

Cezar Violatos scutură un clopoţel... „Cu mătase neagră şi mişcări uscate voi lega ochii tai," cântă în gând Ramin-ţki, iar cocoşatul dispăru în gura coridorului şi se înapoie cu o masă pe rotile sprijinită pe două picioare de femeie şi doua de ţap, sculptate în lemn de trandafir.

— Sfânt, sfânt, Dumnezeul mirării! Strigă Raminţki.

Cezar Violatos ridică de pe -masă o pereche de coarne de berbec, răsucite şi lustruite, şi le trecu în mâinile lui George Dragomirescu. Acesta le apucă, mângâindu-le ca pe un bun

predestinat, şi o rugă pe Zaraza să-1 ajute să şi le potrivească pe cap.

— Semnul puterii, zise el.

— Vai, strigă Zara, veselă, eşti mai caraghios şi mai scrântit decât colonelul meu. Cu coarnele astea eşti chiar berbec, berbec.

— Ghiceşte cu ce sunt umplute şi vei fi mulţumită.

— Nu, altfel trebuie să-i vorbeşti, îl corija Raminţki.

Zara, să-i spui, tu eşti singurul izvor fericit, tu ştii in-

— Stinctiv, asemeni celor mai mulţi dintre ţigani, să lingi aurul de pe sângele bogaţilor. Cu linguşiri, cu vorbe-n doi peri, cu priviri aţâţătoare şi gesturi ce fascinează minţile bătrânilor, tencuindu-i în credinţa că anii prăbuşirii sunt mult dincolo de zare. O ţigancă tânără, domnule Dragomirescu, e o cărămidă în zidul palatelor boiereşti sau princiare.

Primind plosca din rnâna lui Ed o deşertă până la fund şi continuă.

— Dac-aş fi fost zeu, ni-aş fi sinucis pentru o curvă pământeană dată oaspeţilor sosiţi seara şi vânduţi la ziuă şi, înainte de-a pieri, mi-aş fi lăsat coroana amanet la muntele de pietate, plus trei rugăciuni de tainä pentru un litru de vin roşu.

— Evohe, urlă Ed, nimeni nu ştie, ca Raminţki, să cânte femeile şi vinul.

— Plus şoriciul de porc şi războaiele de ţesut, zise Raminţki.

— Hi, hi, hi! Necheză topit Tonella Dragomirescu.

Începem să ne distrăm! Şi-1 lovi ou cotul pe Radu Zăvoianu.

Dar Radu îl năuci cu o întrebare:

— În întâmpinarea cui merg bocancii ăia de lângă perete?

Tonella, idiotizat, se aplecă să înhaţe bocancii.

— Lasă-i acolo, nu fi prost! Îl opri George Dragomi rescu.

— Pierdem timpul, spuse Raminţki trecând în mijlocul încăperii. S-auzim solia.

— Cred că ar fi mai util să-ţi spun mai întâi cine sunt.

— Cine eşti? Întrebă Raminţki.

— Eu sunt Tommy Lup. Cel c-un ochi în fiecare dinte.

Raminţki se dădu un pas înapoi. Faţa lui galbenă, de întemniţat fără speranţe, se strâmbă, din urâtă se făcu

— Frumoşii nebuni ai marilor oraşe mai urâtă, nările-i palpitară scurt şi din gâtlej îi ţâşni o-njurătură neagră.

George Dragomirescu râse şi, îndoind grumazul, o ameninţă pe Zara cu coarnele. Ea-i răspunse desenând, unduitoare, cu ţâţele, chipul ispitei, şi preţul la care poate fi arvunit.

— Varsă vifor ţiganca, zise Ed, admirativ, şi-n noaptea asta o să vedem un buzunar din piele de bivol găurit de două corniţe de melc.

— Ce-i, Ed? Îl întrebă ea. S-a trezit copoiul din tine?

Ologeşte-1.

— Te-agăţi de mine ca lipitoarea, replică Ed, şi eu tocmai îi ziceam lui Fluture că străluceşti ca fruntea podgoriilor.

— Iar eu, adăugă Tudor Fluture, îi răspundeam că în ţigănie o fată rămâne fată numai dacă poate să fugă mai repede decât fraţii ei lihniţi de foame.

— Şi eu vă spun la amândoi că peştele se păstrează proaspăt numai învelit în cămaşă de urzici crude.

— Feriţi-vă, îi sfătui Raminţki. În noaptea asta, Laiâa are o mie de draci în uger. Domnule Dragomirescu, se răsuci el spre capul încoronat cu simbolul focului din stână, Tommy Lup e o năzărire a mea.

— Îl cunosc şi eu. Din foile găsite pe masa dumitale de lucru…

— Cum ai pătruns acolo?

— Am o luntre ca pereţii plini de ceasuri.

— Mult prea evaziv.

— Raminţki, casa unui om care umblă prin viscol, noaptea, călare pe-o vacă, merită vizitată chiar şi prin efracţie. Cred că eşti tipul care i-ar conveni lui Bappo.

— Cine e ăsta?

— Un prieten al meu. Cel mai bogat individ din câţi cunosc. O să mă lupt să te angajeze să-i scrii povestea vieţii.

— Numai dacă se hotărăşte să moară, declară Raminţki.

Dar George Dragomirescu nu se poticni.

— Bappo, zise el, trăieşte pe o insulă a lui, migdali, lămâi, portocali, apărat de o flotă personală. Oând mă duc să-1 văd, îşi pune, ca şi mine, coarne de berbec, dar ale lui sunt din aur pur, căci Bappo s-a născut sub o stea în trei colţuri – în fiecare colţ al stelei ăleia sunt trei faraoni, schimbaţi, prin moarte, tot în stele,

laolaltă cu trei copii de faraon pişându-se în Nil, vegheaţi de trei neveste de faraon duşmănite de luna ca un şarpe strâns colac. Bappo a pornit-o de jos, foarte de jos, calic, cer şetor. L-a ajutat steaua lui în trei colţuri cu o întâmplare de care oricine s-ar fi înspăimântat. Într-o zi, pe când trăgea la măsea nişte bere împuţită într-o cârciumă de nemernici, îşi dă seama că nu mai vede cu ochii şi că vede cu o gâlmă care i-a crescut în ceafă. Sta la masă, cu faţa spre tejghea şi spre toată colcăiala aia de beţivani, dar vedea clar numai ce se petrece dincolo de geam, pe trotuar şi pe maidan. Zice că se hârjoneau doi câini în gunoaie, că un domn fuma pipă şi scuipa, stând într-o rână pe o bucată de tablă, iar doi derbedei trăgeau din subsolul cârciumii, prin răsuflătoare, hălci de carne afu mată, pâini, sticle cu vin. Bătu cu halba în stinghia mesei şi veni patronul.

— Jupâne, vezi că te pradă hoţii, ieşi afară şi pune-i pe goană.

Drept mulţumire, cârciumanul vrea să-1 cinstească:

— Alege, zice, ce vrei din rafturi, nu te sfii, zi-mi, uite, sticla aia o vreau, şi aia o să fie a ta.

— Dar nu văd, zise Bappo, am orbit, pe hoţi i-am văzut cu ceafa, cu ochii nu mai văd.

Cârciumarul, îl pune la probă, neîncrezător, şi-şi dă seama că Bappo nu minte.

— Stai liniştit, îi zice el, e o situaţie din care trebuie să tragem niscaiva foloase…

Şi Bappo nu 1-a uitat, când s-a-mbogăţit i-a dat bani să-şi deschidă un mare restaurant în cea mai scumpă staţiune balneară, în cârciuma aia leproasă din mahala veneau să-şi umple burdihanele şi nişte gardieni de-nchi-soare.

— Chemaţi-1 pe director, le zise patronul, am pentru el un om de atâtea carate.

Ăla vine, se cruceşte de ce-aude, apoi se convinge şi-1 angajează pe Bappo. Din ziua aia, orice deţinut care răsucea o ţigară în spatele gardienilor era imediat chemat în faţă şi ciomăgit, planurile de evadare, date în vileag, autorii pedepsiţi, intrase groaza în toată lumea, directorul triumfa şi pe capul lui Bappo ploua cu gratificaţii, avansează, se îngraşă, iar peste opt luni îi ia locul directorului. Ala, prost sau idiot sau fanfaron, s-a lăudat mai sus, uite care-i cârligul de-mi merg toate treburile unse. Secretul lui Bappo devine public şi lucrurile iau o

întorsătură foarte frumoasă pentru el, unică. Fiindcă e chemat la Marele patron al diamantelor, care-1 face paznicul lui. O partidă uriaşă, nu-i aşa? Sunt tot timpul împreună, braţ la braţ, şi de două ori Bappo îi salvează viaţa, trântindu-1 la pământ, mai înainte ca nişte ucigaşi plătiţi să descarce în el toată mizeria conţinută în armele lor. Orice complot, oricât de minuţios pregătit, se dovedeşte sortit eşecului. Dar pentru că Bappo nu vede cu ochii şi sade totdeauna-n banca-ntâi la reuniunile de consiliu care se ţin într-un fel de clasă de cursuri şcolare, strigând: Atenţie!", în banca a cincea sau a şaptea se pregăteşte ceva necurat, nu poate înlătura mâna morţii: Marele patron cade, răpus mişeleşte de propriul său frate, pe care – enormă prostie!

— Îl aşeza mereu în stingă lui, la catedră. Dar partida se încurcă, în timp ce ăia din consiliu îşi spală mâinile în sângele mortului, ca să se ştie cu toţii părtaşi la crimă, Bappo, sprijinit de garda palatului, pune mâna pe putere.

— Dragomirescule, îmi povesteşte el, când eşti Mare patron, soarele răsare întâi şi-ntâi în geamul tău.

Dimineaţa, la micul dejun, îi serveau cacao cu lapte de mamă – pe rând, fiecare mamă tânără din ţinutul diamantelor aducea un litru de lapte la bucătăria palatului-'Şi-n timp ce sorbea din ceaşcă, jos, la malul oceanului, îmbrăcate în cămăşi galbene şi liliachii, o sută de fete, călcând apa cu picioarele goale, cântau, îngânân-du-se cu valurile şi cu şuşuitul vântului în tufele de leandru: presăraţi fluturi în calea lui. Dar cel mai mult îi plăcea lui Bappo, acolo, când i se încuia stomacul, fiindcă-i făceau clismă cu compot de fructe exotice. Ajuns din paznic de închisoare Mare patron al diamantelor e sigur că nimeni nu-1 va ucide pe la spate, dar din fată? Căci nu poţi dirija şi stăpâni stând cu spatele la supuşi şi colaboratori. Pentru consilii arajează să i se fixeze o oglindă uriaşă pe peretele din spatele lui. Şi dă ordin ca toţi din sală să ţină în permanenţă mâinile pe bănci. Oglinda, în ciuda celor ce-o concepuseră, reflecta spaţii înguste, iar pe mijloc, acolo unde cădea umbra Marelui patron, rămânea o dungă lată de întuneric. Adică necunoscutul plin de primejdii, începu să-i fie frică. Adăugaţi la asta şi tristeţea că de amar de timp nu-şi mai văzuse faţa: – „îmbătrânesc? M-am sluţit? Cu ce ochi mă privesc femeile?" Văzându-se numai din spate, Marele patron începu să-i urască pe toţi cei ce se vedeau

numai din faţă. Urla întruna, aproape că înnebunise şi, ca sa nu ucidă, când simţea că vin crizele, că sângele i se întunecă şi i se învolburează, comanda să i se aducă de pe câmpie capre, le juca pe genunchi şi le sugruma.

— Dumnezeu, sau ăl de mi-a jucat festa luându-mi lumina ochilor şi mutându-mi-o în gâlnia din ceafă, ei bine, să ştie că-i voi continua opera la o scară nevisată de el.

Cloci şi apoi înfăptui un lucru fără egal. Poate că de vină sunt şi furtunile care bântuie acolo, la ţărmul oceanului, trei luni, necurmat, într-o noapte aprinsă de fulgere porunci ca fiecare cetăţean să-şi ia capul în mâini şi să-1 răsucească la ceafă. Un scârţâit de proporţii imense şi Bappo strigă:

— De-acum înainte n-o să mai fiţi niciunul murdari pe coate, nici o scamă şi nici un fulg n-o să vi se mai aşeze pe omoplaţi, pe şale şi pe turul pantalonilor, fără s-o scuturaţi la timp L.

Dimineaţa îşi luă averile şi se ascunse în insula unde trăieşte astăzi…

— Domnule, strigă Ed, eşti un tip abject, dacă nu-i spui ghebosului s-aducă vin.

— Şi mie mi-e sete, se alintă Zara.

— Mai întâi solia, insistă Raminţki.

George Dragomirescu îi trecu pe rând în focul privirii batjocoritoare. Apoi lansă expresiv:

— Ploaie de aur şi magnificenţa biciului.

— În traducere exactă, ceru Raminţki.

— Eu sunt cel ce poate să cumpere totul. Şi-n noaptea asta voi vă veţi vinde şi eu vă voi ci mpăra.

— Putem să-ncepem tocmeala pe loc, răspunse Ra minţki. Cel mai ieftin dintre noi ar fi, zic eu, Tudor Fluture.

— Pe Fluture 1-am cumpărat. Numai pentru noap tea asta.

— M-am vândut, recunoscu Fluture.

— Atunci urmez eu la rând, spuse Ed.

— Nu, tu intri abia în al treilea rând în calculele mele, Valdara. Pe Raminţki şi pe Radu Zăvoianu îi vreau întâi.

— Înţeleg, zise Raminţki, şi lungi gâtul – „iată-1, îşi spuse Ed, încântat, Raminţki s-a şi aşezat în ideile ăluia, dacă ăla are aşa ceva, lua-l-ar mama dracului!” – înţeleg, dar eu mă vând numai împreună cu Ed.

— De ce?

— Pentru că Ed e suferinţa mea. El reprezintă energia vitală şi eu prea plinul simţurilor care trebuie pedepsit.

Prefer să-1 am lângă mine chiar ca duşman.

— La patruzeci de ani ar fi trebuit să te lepezi de multe.

— Căci, nu-i aşa, râse Raminţki, cerul care a lepădat totul e gol şi fericit ca o lehuză?! Umpleţi paharele ca să ne vărsăm frumos din lucruri în pâinea nopţii de Ajun. Nu pot discuta cu gura seacă.

Drept mulţumire, Ed intona fals, spre Laila:

— Virginia, peste trupu-ţi alb luna a nins...

— Care eşti un măgar pereche cu Tudor Fluture, îl tampona ea.

— Ce ai, domnule, cu mine?! Urlă Fluture scos din minţi. Ce tot îmi înfigi ghearele în ochi?!

Afară, viscolul se înfrăţea cu anarhiştii de pretutindeni.

Apărură mâncărurile şi băutura, Ed strigă: „onoare gazdelor", Raminţki îl completă cu: „trăiască fărădelegea sărbătorilor de iarnă!" şi adunarea se lipi cu sternul de stinghia mesei, iar odaia largă se umplu de mirosuri iuţi, de icnituri şi de trosnetul ce-1 scot fălcile rupând bucatele.

Crăciunul, la noi, e gras şi tăvălit în toate sosurile, trei zile date lăcomiei, dinţii topesc mormane de carne, buzele sug oasele până oasele devin fluiere, limbile se-n-bolnăvesc de libertatea expresiei, deştele apucă şi duc la gură totul, fără alegere – undeva, pe lingă Bucureşti, într-un an, o femeie şi-a urcat copilul pe masă, îi dărî-mase braţele, şi-un haplău a muşcat din piciorul ăluia mic ca dintr-un copan.

George Dragomirescu, încadrat de Cezar Violatos şi de Zara – ea-1 silise să nu lepede coarnele!

— Arunca porunci scurte, iar cocoşatul scotea din tainiţele casei mereu alte mâncăruri şi de fiecare dată pantalonii îi erau mai creţi şi flaneaua mai deşirată în poale şi la mâneci, lucru ce te îndemna să crezi că nenorocitul se târăşte cu tăvile pe brânci prin coturi de burlane. Fiecare fel era mai întâi supus ochiului expert al lui George Dragomirescu şi abia după aceea înşirat pe masa. Trecură astfel, unele după altele, pateuri, şunci, salate de morun, cupe de lemn pline cu mujdei, cârnaţi pregătiţi cu cimbru, şi sfârâind pe funduri de lemn acoperite cu fire de mărar, tartine cu icre negre, piftii în care se înălţau căpăţâni de porc având urechile îndopate cu ţelină şi hrean, cocoşi copţi la

jar de lemn de salcâm, tineri şi fragezi, fiindcă, trezindu-1 pe Petre ca să se lepede de Isus, cocoşii trebuie mâncaţi până nu împlinesc anul, şalăi prăjiţi şi crapi fripţi purtând în spinare spinii ardeilor.

Whisky-ul şi burdufurile cu vin – Ed şi Tudor Fluture îşi atârnară câte un burduf de gât – fură servite fără aprobarea prealabilă a lui George Dragomirescu. Gândit ca un triumf, ospăţul se desfăşura doar la lumina luminărilor. Dar razele ca nişte albine roşii, se izbeau de peretele-altar şi, răscolit, aurul din icoane, înnobilat de toate poftele care colcăie în gâtlejul omenirii, lumina tulburător şi cu răsuflarea tăiată, argintul clipocea în prunduri de ispită, bronzul pâlpâia pierdut, metal fonf şi gângav. Radu Zăvoianu, trezit din prima beţie, privea duhul iradiind al aurului şi-şi zicea:

— Dacă asta-i ziua pe care ea m-a chemat s-o petre cem împreună de ce nu vine? Unde e?

Raminţki, cercetându-1 dmtr-o parte –,. Ea nu e aici, fiindcă nioi unul dintre noi n-o simte” – crăpa de dorinţa să-1 înjure şi să-1 umple cu zoaie. Ochii ăia impertinenţi!

— Verde mişcător, se întoarse el spre Radu.

— Unde?

— Luceafăr tânăr din seară de primăvară.

— Cine?

— Ochii ei.

— Nu, ochii mei sunt verzi.

— Ai tăi?! Ai tăi sunt nestatornici la culoare, ca icrele vărsate-n bălării.

— Mă urăşti din ziua când m-ai văzut ducând-o în braţe, la malul mării, zise Radu.

— Pe mulţi i-am văzut distrugându-se la malul mării, între Constanţa şi Mangalia, pe malul mării, într-o dimi neaţa, douăzeci de fete de tătar, goale, mâncau pepeni cu faţa spre larg. Filmau, probabil, căci după ce mâncau şi aruncau cojile intrau în nişte cuşti şi curgeau în mare, lunecând pe măgari din miez de pepene galben cu urechi din miez de pepene roşu şi pluteau pe valuri, bătute de soare, goale şi închise în cuşti, şi o mulţime de bărbaţi, ascunşi în rupturile malului sau în stepă, înnebuneau uitându-se la ele.

— Erai în mal sau în stepă?

— Eu sunt totdeauna acolo unde zvâcneşte suferinţa din dragoste. Adică la subţioara lui Christos.

— Fluture, zise Radu, duce un câine în ceafă, tu-î duci pe limbă. Du-te dracului!

— Când o fi să simt că trebuie să mă duc dracului, o să urc în munţi, o să escaladez o stâncă necercetată şi-o

— Să mă atârn într-un sac, singur, nevăzut de nimeni… Mă vor îngropa vulturii. Pentru curajul din clipa aia, trebuie să faci repetiţii, în primăvară, în martie, m-am atârnat de streaşină mânăstirii Antim. A venit şi Asta. În sac separat. Eu, sub un cuib de lăstuni, ea la subţioara lui Christos. După miezul nopţii, am simţit că vine primăvara. Am scos capul din sac, mirosea cum nu ştiu să spun, şi cred c-am văzut-o pe Asta sărutându-1 pe Isus pe rană – îi bea sângele sau pur şi simplu bea apă din ploaia lunecând pe coastele rupte? Căci, am uitat, începuse să plouă şi fiecare picătură scotea un mugur în pomi sau în sălcii, iar picăturile născute să nu nască muguri năşteau, unele suferinţă caldă, altele, lumină albastra, altele, taina, textul veşnic nedescifrat al primăverii din literele căruia scot capul brânduşele: iată, suntem clopoţeii de târnâie din insulele greceşti…

— George, vreau să plecăm în arhipelag, strigă Tonella, plângând.

— Mă, ce jegos ştii tu să bei! Se strâmbă George Dragomirescu.

Profesorul cunoscut în tot Bărăganul şi Câmpia pano-nică smulse sticla din faţa lui Toneâla şi-o vărsă sub masă, fapt care-1 aruncă pe Tonella într-o stare de agitaţie isterică. Tuşea, scuipa, bolboşa ochii şi se lovea cu pumnii în tâmplele vinete, zdrăngănind brăţara făcută din plăci de metal argintat, legate cu sâmburi de lemn.

— Cezar!… Profesore! Se-ngreţoşă George Drago mirescu.

Cei doi se repeziră spre Tonella, îl ridicară pe braţe, cocoşatul aduse în goană un ceaun smuls de pe foc, îl aşează cu gura în jos, îl acoperi cu un preş împăturit în patru, şi Tonella fu cocoţat cu fundul pe acest muşuroi de căldură. Faţa i se acoperi imediat de broboane de sudoare şi – culmea!

— Garoafa de la butonieră-i căzu pe podele, opărită şi învinsă.

— George, mişcă el rimele buzelor, schimbă povestea în fiecare an! Aflaţi, domnilor, că Bappo nu mai are gâlma, î-au tăiat-o cu bisturiul şi acum vede cu ochii, ca la în ceput. Ai bani, doctorii te scapă. Numai pe profesor nu pot să-1 vindece. El e fratele meu şi-al lui George şi n-a furat niciodată icoane, e scrântit şi fricos, şi George a zis să-i facă şi lui o poveste tare.

— Mâine, zise Ed, negru, vă bag pe toţi la beci.

Putregai burghez.

— În fiecare poliţist, aprecie George Dragomirescu, stau vreo opt-nouă păsări necunoscute, cinci curcani etc.

— Iertaţi-1, îl scuză Raminţki, de-atâta ninsoare se pot scrânti chiar şi papucii Maicii Domnului. Tata, de pildă, pe ninsoare devenea orb şi sucit şi pleca, oricât ai fi tras să-1 împiedici, cu vaca la taur.

— Cezar – George Dragomirescu îşi scoase coarnele şi le făcu să lunece spre Violatos – găteşte-te şi distrează-ţi ginerele.

Tată şi fiu al neliniştii, ca orice suflet clădit pe îndoieli, Raminţki strigă provocator:

— Pe care dintre ei?

Se răsturnă în scaun şi începu, să rotească braţele.

— Uitaţi-vă, eu ştiu să fac ca lupul şi ca moara, eu pot să umplu odaia asta cu cercuri largi de lumină verde, roşie, albastră…

— Dă-i oină peste gură, zbieră Ed la Radu, arde-I până nu te zdrobeşte de tot.

— Eu sunt craiul întunecat al pădurilor montane şi-mi scutur copitele pe pragul vostru semănat cu rumeguş.

Eu singur, numai eu. Miros a lemnul vântului şi a darie de stanca…

— Sparge-i, mă, o sticlă-n cap! Răcni Ed din nou.

Li*

Dar nu Radu, ci Zara, întinzându-se şi tremurând, îi azvârli un pahar de vin în faţă.

— Eşti un porc fricos! Clănţăni Raminţki spre Radu, adunând cu limba vinul ce-i curgea din cutele feţei.

Pletele castanii i se zbăteau învolburate.

— Dumnezeu a avut grijă să mă pocească zdravăn şi pot să păstrez o căldare de vin în boţurile feţei.

Se întinse peste masă.

— Porcul, Radule, e cel mai scârbos muzeu în aer liber. Priviţi-1, e palid ca un crin spre seară.

— Cezar! Chemă din nou George Dragomirescu, cu glasul adunat pe gura armei.

— O clipă, îl opri Raminţki, ţâşnind în picioare. Zara

— Vocea lui urca linia frontului – vino aproape şi bea-mi vinul din cearcăne.

— Să-mi iasă vorbe că te-am lins ca o căţea pe obraji?

— Habar n-ai câte eforturi şi precauţiuni depun oa menii pentru ascunderea viciilor. Vino!

— Mă, ticălos gălbejit, îngână Zara, alegând calea neimpotrivirii, de ce dracu te-oi fi ascultând eu pe tine?!

— Fiindcă-ţi cunoşti interesele.

Zara-i prinse capul în palme şi sorbi, cu buzele groase, stropii de vin risipiţi pe obrajii osteniţi de boală şi strălucind, cum susţinea Raminţki, de ideea devenirii, mult mai puternică decât aceea de a fi.

— Hai, Violatos, rosti Raminţki, dă-i drumu, fă-ne să întindem riturile şi să guiţăm de plăcere.

Adunat sub coarnele de berbec, Violatos scoase un chiot răsunător. Ca şi cum s-ar fi jupuit singur de viu şi tot singur s-ar fi îmbrâncit în apă clocotită. Perdeaua de catifea dând spre sala unde se cântase Steaua sus răsare se strânse în două fântâni de must pe coloanele îngropate în butoaie de piatră, şi toţi, cu excepţia lui Tonella, care ciocănea cu unghia în glezna lui Radu Zăvoianu – „auzi, ce grad de rudenie e între noi?” – încercară un sentiment de uimire şi desfătare, masa ghiftuită şi ei toţi, apostolii vinului, plutind în peretele acoperit cu oglinzi, suprapuşi pe peretele îmbrăcat cu icoane şi pe ceasul cu zodii, şi prin cerul ăla rupt, armo-nizându-se în culori doar cu costumul lui Ed, cer pătruns de spirit floral, de-o cucernicie neîngrădită şi de gheaţa de mărgăritar a iubirii, înainta o babă călare pe un asin, lovind slab gâtul animalului cu dârlogii.

— Trăiască linia ferată Crasna-Huşi! Strigă Ed.

— Mă opun categoric, zise Radu Zăvoianu. E prea departe de Bucureşti.

— Da, dar e veşnic înzăpezită, o lăudă Ed.

Ghemuită pe şaua de lemn, bătrâna ţinea picioarele încălţate în cizme bine înfipte în scări şi un câine negru, frate cu ăla de sta cu dinţii înfipţi în ceafa lui Tudor Fluture, lătrând

îndârjit, se repezea să-i sfâşie pulpele, trăgea chiar cu colţii de cizmele ei, dar bătrâna, ca şi cum nu 1-ar fi auzit şi nu 1-ar fi văzut, se rotea cu asinul pe podelele de cărămidă, mândră de misiunea ei năucitoare – tăcerea impusă, amestecată cu tăcerea însuşită, cu fanatismul tăcerii – şi Raminţki se îngrozi, sufletu-i trecu zgribulit sub streaşină fricii, pentru că bătrâna aia, închipuind dimineaţa morţii, scria cu fum otrăvit o întâmplare veche…

Lagărul se zăvorise între pereţii de sârmă ghimpată; ziua lumina acum numai dintr-o inimă de porumbel; şi-n limpezimea aia sângerie, amintind trecerea în nefiinţă, a serilor de vară, am văzut opt soldaţi, garda, înaintând în monom, cu arma pe umăr şi-n pas de defilare, către locul unde trona portretul şefului lumii – privire blândă, odihnită pe leagăne de copii, obraji în care s-a întipărit veghea, mustaţă groasă, braţul stâng uşor îndoit în sus şi în culcuşul palmei o pipă – ofiţerii şi subofiţerii din detaşamentul de pază asistau la ceremonie, încântaţi de ţinuta şi pasul soldaţilor din gardă; şi deodată, din mijlocul lor ţâşni un cline, negru; urla ca turbat, muşca şi rupea hainele celor opt soldaţi; dar ei nu se opriră, trebuiau să înainteze numai în pas de defilare şi înaintau; garda se schimbă, prezentând armele şi clinele, brusc istovit, se retrase într-acolo de unde apăruse; în aceeaşi clipă, ofiţerii şi subofiţerii intrară în panică; încet, fiindcă mişcările iuţi, precipitate sunt puse repede sub acuzare, se întoarseră şi porniră prin stepă, încet, cit mai încet, şi unii se aplecau şi rupeau un spic sau o floare, subliniind pentru cine-i observa că acel dine nemernic nu era al lor, ei nu cresc asemenea clini, ei nici măcar nu încurajează creşterea clinilor, ei ieşiseră pe-afară numai aşa, să se bucure de seară şi de glasul stepei că, uite la seara asta, zici că vine din faguri de liliac, chiar şi cartuşierele miros nemaipomenit de frumos, şi o cartuşieră se ştie doar la ce foloseşte…

— Domnule Dragomirescu, zise Raminţki, pune-o pe hoaşca aia să bată step sau să fluture o eşarfă de întărâtat taurii.

— E nevasta mea, anunţă acru cocoşatul.

— Şi ce dacă?! Răcni Ed. Vrem vulpi şi jocuri nup ţiale!

— Când pândeşti vulpea, se amestecă Zara, trebuie să pui un hoit. Aşa zice colonelul. Cică, dacă vrei, să se apropie de tine

pe zăpadă, trebuie neapărat să chiteai ca şoarecii. El face antrenament cu pisicile.

— O clipă!

George Dragomirescu ridică poruncitor o mână, şi bătrâna se opri.

— Aceşti domni…

— Aceşti domni care au chef să fie tirani, completă Raminţki,

/v

— Aceşti domni nu te plac.

Bătrâna se ridică ţeapănă în scări, lărgi gura, ume-zindu-i marginile cu limba, dar nu găsi timp să răspundă. Bătând cu palmele pe crupa măgarului, elegantul Cezar Violatos se înălţă în aer şi o buşi cu coarnele în coaste; exclamaţii, chiote, tropăituri. Bătrâna căzu, icnind, în faţă, dar nu se rostogoli.

„Eschivând moartea, îşi zise Rarninţki, ea n-o să moară decât dacă s-o strânge singură de gât cu o potcoavă fierbinte.”

Revenind pe podele, suplu, iscând cu butonii ameţitoare fulgere, Violatos înhaţă măgarul de coadă şi-1 smuci spre stingă – fată, e fată! Strigă Ed – iar profesorul, cu vena care-i străbătea craniul de la ceafă spre frunte adunată ca o cocardă între sprâncene, se săltă într-un cot şi azvârli, cu precizie diabolică, o ţepuşă de lemn care se îngropa de câteva degete în pulpa animalului; săgetat în măruntaie, acesta se scutură, îndoind hidos spinarea şi udând din belşug podelele şi zbură în viscol prin uşa deschisă la secundă de cocoşatul puţind a peşte.

— Ai omorât-o, secătură scârboasă! Mârâi Ed spre profesor.

— Câinele! Scârţâi Zara. Daţi-1 afară şi pe el!

— Nu te speria, o linişti George Dragomirescu, nu-ţi face nimic, o să stea cuminte sub mâna mea.

— Tăcere! Bubui Raminţki. S-ascultăm în tihnă cum se sparg ciolanele babei.

— În privinţa asta să nu-ţi faci griji. Am oase mai tari decât cremenea.

Raminţki, Radu şi Ed se răsuciră, surprinşi şi neîncrezători, spre gangul dând în ocna casei. Bătrâna, în costum de călărie, rupt şi cârpit, petec peste petec, cu faţa mică şi ridată înroşită de ger, înaltă, şuie, cu falca de jos împinsă înainte – „cei ce trag să se nască lupi şi se răzgândesc când aproape nu mai e timp”,

îşi spuse Raminţki – legată peste mijloc cu o chingă groasă, pânză cazonă, îi privea tăcută, plesnindu-se uşor peste carâmbii cizmelor cu o biciuşca împletită. Era pur şi simplu fantastic s-o vezi vie şi teafără, trufaşă şi pe punctul de-a lansa întrebarea curtenitoare; „cum petreceţi, dragii mei?”, la numai două minute după ce fusese expediată violent în sălbăticia iernii.

— Nu adineauri, ci acum, îi zise Raminţki lui Radu, acum este ea de-o magnifică abjecţie.

— E un Crăciun prea puturos şi prea bătrânesc, declară Ed. Vă anunţ că mi-ar face deosebită plăcere să vă văd lungiţi în groapă.

— Da, Ed, îl aprobă zgomotos Radu Zăvoianu, e cazul să primenim aerul. Să ne cărăm în altă parte.

— Trebuia să-i dăm foc măgarului, oftă Tudor Fluture, regretând vizibil că nu-i venise ideea la timp. Îl stropeam cu gaz, îi dam foc şi el aprindea casa, pe urmă oraşul…

— Radule, lunecă Ed în mizerie, înainte de-a pleca, spune-le s-o aducă pe Asta ca să ne cânte la trompetă un cântec măreţ şi noi să-ncepem să ne ucidem. Să ne cânte Sărutul dat pe un peron de gară şi noi să scuipăm sânge prin beregăţile rupte.

— În taina acestei seri unice, începu George Dragomirescu.

Dar Radu Zăvoianu îl opri, strâmbându-se:

— Îmi face rău să văd mereu grenada aia mişcânduţi-se pe sub pielea gâtului. De ce n-o acoperi c-un batic aşa cum îmi ascund eu semnele vărsatului? În noaptea când se naşte Christos nu e voie să fii slut!

— Păi, zise Raminţki, ăsta-i cel mai nimerit prilej pentru Christos de-a face minunea să ne dea tuturor ce ne trebuie.

— Să ne dea câte cincizeci de femei stricate, se agită Tonella, bucuros.

— Ştie ce să ceară pramatia bătrâna I îl lăudă Ed.

— Mă, se-nfurie Ixaminţki, cită vreme porţi hainele mele să faci bine să nu mai latri!

— Sluga dumneavoastră, se supuse Ed.

— Ticăloşiile! Îl iubi Raminţki.

Şi lui George Dragomirescu:

— Să înaintăm către ziuă muşcând din zăpezile dulci şi aromate.

Stăpânit, rece, plin de siguranţă, George Dragomirescu se ridică de pe butucul de piatră, tăcut, puternic şi independent, ca „toţi cei ajunşi pe scurtătură la râurile cu aur”, îl judecă Raminţki – se duse la peretele în care vântul, scandând numele Siberiei, îngrămădea nămeţi, mângâie câinele negru lipit cu capul de podul palmei lui, răsuci nişte butoane şi lumina de până atunci, îngenuncheată pe eşafod Ln prag de cer, muri în convulsii leneşe, şi un alt val de lumină, moale, cald, vioriu, îi luă locul. Parcă o noapte de aprilie vrând să iasă din propria-i mătase se izbise cu fruntea de-un arbore şi se întorcea să-şi lege rana din care picurau, pontifical, nori de negură, veninul laptelui întins pe căile coboiirii în infern.

— În taina acestei nopţi, reluă George Dragomirescu, stă scrisă pedeapsa.

— Lumină sub care îmbobocesc comorile, intona, suav, Raminţki.

„Lumina iernilor trecute, idiotule!” îl întoarse în gmd Radu Zăvoianu.

În celălalt an, aflându-se cu Asta în balta Brăilei, seara, când ziua cade la pământ ca o pasăre îngheţată – sutele de sturzi căzând cu pocnet sec pe acoperiş sau pe treptele de lemn surd!

— Iar zăpada din pridvor izbucnea în spic albăstrui, el culegea în coroana unei flori, convins „l P* MM J'f ' că se poate culege, zarea luminii ăleia ca un dar din alte lumi şi, întorcându-se în casă, scutura floarea pe sinii şi pe umerii Astei, ca o sfinţire înaltă, săvârşită în afara oricărei umbre a păcatului, şi trupul Astei Dragomirescu, cu pielea brună, neînchegată noptatic – un brun sfios, cum sunt dimineţile trecând din Asia în Europa – întins pe sania împodobită cu coarne de cerb, cutreierat de dorinţi, epuizat în încleştările dragostei, lacom din nou de ele, zvâcnea curat, coapsele despleteau şerpi, pântecele se-nfiora căutând loc de trecere pe sub arcul braţului, mâiniâe cu degete lungi, făcute să cheme amăgirea şi gân-durile fugite, se adunau pe creştetul lui Radu, tremurând, şi el n-avea curajul să-i strige; Ştiu, cauţi Marea şi prima noastră înialnire şi te tai în scoici.

Şi deodată în lumina aia de lămpi îngropate în apă – „bani, cutii cu bomboane, stingerea statuilor pe toate străzile” – cuvintele astea fără sens fulgerau nebuneşte prin mintea lui Raminţki, şi-i mai plângeau pe limbă înjurături – la colţul

oglinzilor, unde argintul îşi pierdea apele în nisipul pustiu, gol de vrajă, lipsit de speranţă, apărură, ţinându-se de mâini, trei femei tinere.

— Să mă bată Dumnezeu, strigă Ed, nu mai plec, mă predau legat.

— Cealaltă lumină! Ceru Raminţki, precipitat. Să fie totul clar.

— Luaţi întâi câte-un iepure de casă, vorbi cocoşatul, şi puse în braţele fiecărui musafir, scoţându-i dintr-un paner, câte un iepure vânăt, câte un cocoloş năucit de frică, cu burta fleşcăită, duhnind oribil a cuşcă necurăţată şi a paie dospite.

— Nu-mi trebuie, se împotrivi cu greaţă Radu Zăvoianu, ce să fac cu el?

— Îl gâdili sub coadă sau îl sugrumi, se răsti Raminţki, ia-1 şi taci! Hai, domnule Dragomirescu, cealaltă lumină.

George Dragomirescu reaprinse becurile de la început, tăind distanţele, punând în locul visului făptura lui reală, pe locul ficţiunii, forţa, pe locul fantomelor, capcana, primejdia vie.

Loviţi brusc de aceeaşi molimă, Raminţki, Radu şi Ed se lungiră peste masă, pleoapele li se inflamară şi cu toţii auziră toba războiului sunându-le în sânge. Niciuna din cele trei femei n-avea mai mult de douăzeci de ani. Altoi din carnea neverosimilă a cascadelor sub lună. Se opriseră sub oglinzi, pe fundal de foc bolborosit, într-o atitudine de umilinţă arogantă – Dumnezeu n-are partea lui de răspundere?

— Cu picioarele goale, în rochii ce le dezveleau pulpele şlefuite fără constrângere şi fără bâjbâieli. Fiecare purta, prins de gât, în legături de lână, câte un ghiozdan larg, ca o dovadă că oasele şi carnea lor simţeau încă impulsul năvalnic de-a pătrunde dimineaţa într-o şcoală, tulburând liniştea severă a primei ore de curs şi plantând în luminiscenţa ei cenuşie catargul înalt al răzvrătirii, chinul, fructul sângeriu al dorinţelor, dezgustul şi corabia pe care s-o desprinzi de mal împingând cu mâinile şi cu toată fiinţa, spre glorie şi, mai ales, spre moarte. Dar în ghiozdane, ele îngrămădiseră iezi şi miei, fătaţi de două sau de trei săptămâni, mai mici, poate, şi mai firavi decât iepurii care, la apariţia femeilor, suferiră în coaste sau în şira spinării încleştarea degetelor lui Raminţki, Radu şi Ed. Cu mişcări foşnitoare – aşa i se păru lui Raminţki – şi privind amăgitor spre masa de sub icoane, ele apucau mieii şi iezii de urechi şi-i

îndesau cu botul la sânii goi, călăuzindu-i să apuce sfârcurile, să sărute, să sugă, să exalte bucuria.

— Cine, întrebă Radu, înfiorat, cine sunt ele?

— Nu e o întrebare potrivită, zise George Drago mirescu.

— Întreb eu, se înălţă Raminţki. Spuneţi, voi ce solie purtaţi?

— Noi mărturisim raiul, răspunseră ele într-un glas, Şi vorbeau de sub mărul unde-şi odihneşte Dumnezeu vulturii.

— Ce mănâncă îngerii?

Femeile se întoarseră întrebătoare spre George Dragomirescu, dar acesta tăcu.

— Îngerii, zise Raminţki, mănâncă pâclă azurie. Şi după fiecare îmbucătură beau câte trei strofe de rouă. Veniţi încoace ca să împerechem iepurii cu mieii…

George Dragomirescu se împotrivi ferm.

— Nu, ele sunt aici ca să-şi primească pedeapsa. Hai, Tudor Fluture, treci şi arată pentru ce-ai fost angajat, în noaptea asta. Ele s-au măritat cu bărbaţi bătrâni pe care-i rod şi-i ucid înainte de soroc…

— Ca şi Asta Dragomirescu, aruncă Ed brutal.

„Iată că şi Kd ştie”, se gândi Raminţki.

— Bărbaţii lor le iubesc, dar sunt neputincioşi.

— Ca şi Tonella Dragomirescu! Strigă cjin nou Ed.

— Mila de nevestele clocotind de tinereţe-i sugrumă, nu-ndrăznesc şi nu pot să le-atingă c-un pai, prin Cezar Violatos şi prin mine, bătrânii ăştia, îndrăgostiţi cum n-au fost niciodată, 1-au plătit pe Tudor Fluture şi el o să le bată în numele lor. Bătrânii sunt aici, în casă, dar n-au nici măcar puterea să asiste la răzbunarea clocită atât de senil. Dacă vreţi vreunul să-1 ajutaţi pe Tudor Fluture, cu plăcere.

— Radu Zăvoianu, zise îndrăzneţ una dintre femei.

Vreau să mă baţi tu, Radule!

— Vrei să-1 înhaţi, curvă! Ţipă Zara. Vrei să pui laba pe el!

—

Şi mult mai iute decât Ed, care sări s-o imobilizeze, aruncă iepurele în grupul femeilor. Micul animal se zbătu prin aer, chiţcăind, şi căzu în valul de iederă, rostogolindu-se într-un vârtej de frunze.

— Fluture! Strigă Raminţki, lungind gâtul, ca un lup, şi Tudor Fluture, înregistrând porunca, mult mai ascuţită decât

colţii câinelui înfipţi în ceafă, desfăşură biciul, iar femeia lepădă ghiozdanul cu miei şi iezi, pe care cocoşatuî.

Măturând podelele, îl luă şi-1 trecu nevesti-şi.

Sărind peste masă, Zara o împinse pe femeie înapoi lingă oglinzi, apoi se lansă spre mijlocul sălii, cu paşi săltaţi, ţinând braţele înălţate deasupra capului.

— Hai, mă, scârba dracului, dă!

Tudor Fluture îi puse două cărări de foc pe pulpe. Zara nu strigă şi nu se vaită. Expunându-şi trupul vociferărilor biciului, zâmbea şi icnea, tot timpul cu faţa la Radu Zăvoianu, intolerantă în pornirea ei de dezordine, adunată cu toată fiinţa pe ideea că trebuie să urce oricum în mintea lui Radu şi pe urmă amândoi într-un culcuş. El îi susţinea privirea sfredelitoare, cuprins de o pornire tulbure de distrugere, subjugat de năpustirea aceea viforoasă, uluit de făgăduinţa fără limite ce-o trădau ochii şi mişcările Zarei, în acel dans straniu şi absurd ca o fericire primejdioasă. Pedepsită, Zara se dăruia posesivă şi creştea mai puternică decât asuprirea, mai presus de înţelegere. Mâinile ei, sfidând răstignirea – chinurile ţintuirii pe cruce se repetau obsedant în zeci de icoane – ridicau pânza de pe fruntea morţii ca să se vadă că dincolo nu e nimic, gura lacomă invoca, fără cuvinte, nesupunerea, răzmeriţa, dispreţul, miracolul izgonirii din cetate, iar părul, hrănit cu miez de noapte de toamnă sub o lună ca un împuşcat în ceafă, se legăna într-un hohot cald, întrerupt de ţipete scurte, osândit să nu-şi afle odihna, nici mila.

— Trage să stea la subţioara ta ca o şopârlă la soare!

Îi zise Raminţki lui Radu.

— Dinţii ăia nenorociţi, îi răspunse Radu. Astupă-i cu palma când vorbeşti.

Ed, în picioare pe masă, cu burduful atârnându-i pe burtă, ca o buturugă vlăguită, gâlgâia de fericire.

— Tonella! Şi tu, profesore! Ia uitaţi-vă ce fată gogo nată am cărat noi aici! Sărutaţi-mi cizmele şi-o să vă duc la izbândă. Vă-nscriu în Turul ciclist al Balcanilor, amândoi pe-o bicicletă, şi vă scot campioni. Mă, Fluture nemernic, trage-le-n horă şi p-alea trei. Vreau să fie roata mare.

— Trap! Trap! Trap! Îl sprijiniră, veseli, Tonella şi profesorul, izbind frenetic cu pumnii în masă.

Cele trei femei, socotind parcă vreme pierdută vremea cât şezură pe de margine, intrară imediat sub plesnetele biciului, la început zgribulite, înfiorate şi ţipând scurt ca şi cum le-ai fi îmbrâncit pe neaşteptate dintr-un loc ferit sub rafalele unei ploi torenţiale, pe urmă din ce în ce mai întărâtate şi pătrunse de o vijelie aspră, fermecătoare şi perfidă – trei târfe sau trei dubluri de maiestate, neîndurătoare în dragoste şi provocând destinul în nuanţele lui cele mai iritate.

Raminţki, îndesându-şi iepurele în buzunar, o luă pe Zara de mână – ţiganca tremura fierbinte – şi-o aduse la masă.

— Ajunge. Colonelul ăla nu merită atâta noroc.

— M-a atins şi peste faţă? Îl întrebă ea. Nu-s bună de carne, păstrez multă vreme rana, şi mi-ar părea rău să am vânătăi pe faţă, de revelion.

— VSnătăile, proasto, sunt floarea ispitei, ele ne învăl măşesc minţile.

O luă în braţe şi o ridică pe masă.

— Şi iertaţi-o pe ea, domnule George Dragomirescu şi tu, Cezar Violatos, * atunci când se va spăla pe umeri cu brânduşi, pe pântece cu mireasma lămâiului şi pe gâlci cu mărul discordiei.

Vorbind îi strângea degetele în pumn, aproape fărâmân-du-i-le. Ea scăzu din şolduri, dureros, muşcându-şi buzele ca să nu urle, el o fulgeră cu ochii galbeni, sclav al înfrân-gerii, îi dădu drumul şi ea începu să se rotească pe tăblia mesei, mistuită de impulsul prăbuşirii, propriu neamului ce-o zămislise. Zdrobea sub tocuri farfurii, căni şi pahare. Lemnul mesei intrase în clipă măreaţă, scâncea, suna, chema tunetul şi se sfârşea jefuit de grindină. Iar ea se ducea cu paşi mărunţi şi scăpătaţi, înmărmurea ca un dangăt adânc şi răsărea necontenit din ceaţa lemnului.

— Uitaţi-vă, scânteia Haminţki, ea trece pe sub ochii lui Dumnezeu la fel de mândră ca un prinţ dezmoştenit.

Zara se opri cu obrajii asudaţi şi-1 întrebă pe Tudor Fluture, gâfâind:

— De ce te-ai oprit, mă, cu gura căscată? De ce nu le rupi? Fă-le zdrenţe! Bărbaţii lor ţi-au vărsat parale, ele sunt pregătite să îndure, de ce stai şi nu le rupi cărniţa?! Dă-ncoa biciul ăla să le umplu eu pielea de băşici!

Sprijinind peretele în care vântul descărca neputinţa încâlcită a câmpiilor îngheţate, George Dragomirescu o opri hotărât:

— Nu-i treaba ta să le semeni cu bube dulci! Cezar, înfăşuraţi-o într-un şal moale, suiţi-o în sania mică şi…

— Nu vreau afară! Se împotrivi Zara.

— Te vor plimba cu sania prin casă. Printr-un coridor căptuşit cu zahăr, special pentru noaptea asta, când nu credeam c-o să ningă.

— Cu sania pe un drum de zahăr?! Făcu ea uimită şi bucuroasă.

—

— Trasă de Cezar, de Tonella şi de profesor, continuă George Dragomirescu. În botul săniei e o legătură cu nuiele cu care poţi să le-nmoi spinarea cât pofteşti, sunt caii tăi.

— La jug, tauri mâncaţi de muşte! Strigă Raminţki.

Scoate-le sufletul, Zara, nu-i slăbi nici când încep să horcăie.

Troica aia – amestec de demenţă şi fascinaţie sânge-rândă – pieri, scârţâând, în întunericul casei.

— Cu fum stricat, o cădelniţă Ed, cu fum din lâncezeala ţigăniei…

Raminţki îi tăie vorba c-o privire strâmbă, scoase iepurele din buzunar, trăgându-1 de urechi, îl lepădă la picioarele femeilor înghesuite pe petecul de rogojină pe care jucase Zara sub bici, făcu un pas spre George Dragomirescu şi zise:

— Tommy Lup, să începem vânzarea.

George Dragomirescu îşi lovi palmele uşor, vrând parcă să se scuture de mirosul dur şi friguros al câinelui de lângă el şi râse scurt, tremurat, viscolit.

„Acum, în spatele ochilor lui. Îşi spuse Raminţki, aerul e otravă.”

— Nu mai am nevoie de nimic, Raminţki. Aseară mi-era frică de voi. Acum mi-a trecut. Acum, eu vând şi voi cumpăraţi. Şi n-am decât un singur lucru de vânzare.

Îl ştiţi?

— Spune-1, cerură Radu şi Ed într-un glas.

— Vi-1 spun eu, zise Raminţki. Tot ceea ce poate să ne vândă el acum e puţină moarte.

— Ăsta-i cel mai frumos lucru pe care 1-am auzit în această seară, aprecie George Dragomirescu.

— Atenţie, îl puse în gardă Raminţki, lui Radu şi Ed, când sunt trataţi de sus, le scapără părul. Aveţi grâu verde-n casă? Spuneţi-i cocoşatului şi neveste-şi să aducă vreo câteva străchini cu grâu verde să-1 dăm mieilor să mănânce. Mai nimerite erau acum, totuşi, nişte păsări mici şi colorate, peruşi, de-o pildă. Vorbele urâte se pot îndulci cu păsări. Pe o scândură, ascunse sub ulcele de lut, zece păsări speriate. Ridici prima ulcică şi anunţi: ceea ce am vrut eu să cumpăr, am cumpărat de mult şi se numeşte Asta Dragomirescu, pe urmă dezveleşti a doua pasăre, şi cu o inimă mare cit vântul care umflă în noaptea asta mărăcinii Bărăganului, ţii drumul înainte: Asta e acum dincolo de graniţă – fantastica trinitate: cei ce cumpără, cei ce vând, cei ce se vând!

— Şi darul Astei Dragomirescu pentru voi, trei nebuni stând şi bând vin în noaptea încrederii definitive, sunt aceste trei surori alcătuind enigma sufletului latin.

— Plus o biserică de gheaţă, anunţă George Dragomi rescu.

— Unde?

— Aici, aproape. O biserică de gheaţă pusă pe sanie şi care vă aşteaptă cu caii înhămaţi.

— Minunea aia de-o săvârşea, ieri noapte, Cezar Violatos! Înţelese Kaminţki, Bunicul tău – se întoarse el spre Radu – mort pe când înălţa biserici de gheaţă în bălţile Brăilei şi socrul tău, ridicându-le iar şi potrivindu-îe cu vârful clopotniţei în lepra sufletului. Fă un pas înainte şi alege-ţi femeia. Apropiaţi-vă, doamnelor, şi ridicaţi sfeşnicul experienţei ca să punem în el buruienile triumfului, jignirea, agonia, pământul părăginirii, mieii şi iepurii.

— Taci! Îi strigă Ed, violent.

— Tăcerea e făcută din zdrenţe, băiatule. Bine, cedă el. Să ne văruim cu tăcere gura şi gleznele. E foarte simplu.

Dar nu tăcu. Se răsuci spre George pragomirescu şi-1 întrebă:

— Ăilalţi au priceput?

— Ce să pricepem, domnule? Îl întrebă cocoţatul.

— C-aţi fost suiţi pe rug, împinşi de la spate cu biciul şi că focul arde… Că va părăseşte.

— Dar uită-te, Raminţki, vorbi George Dragomirescu.

Le las la dispoziţie o avere frumuşică: peste-o sută cinci zeci de icoane, casa şi coarnele berbecului pline cu inele de aur.

— Inelele pe care Zara şi le-a pus pe deşte mai înainte chiar de-a intra aici!

Tudor Fluture, înfipt în pronaos, şuieră sălbatic, caii se smuciră din loc şi bisericuţa de gheaţă, luminată de două felinare atârnate în colţurile altarului gol, mai adevărat, mai încărcat de taină şi de sfinţenie decât altarul dintr-o biserică construită în mijlocul unui imn, pe stâlpi îngropaţi, începu să lunece prin troienii acoperind peluza, săltând, ca trasă cu arcanul la cer, căzând şi iar înălţându-se – istoria de două mii de ani a bisericii?

— Petrecută de sunetul clopoţeilor scuturaţi de Zara pe care cei trei cai ai ei, îmbătaţi de mirosul ce-1 dau păşunile obscene, şi urmaţi îndeaproape, cu chiote, de trei bătrâni oscilând între ură şi supunere, o scoseseră din zăpezile fără măreţie ale zahărului în zăpezile cele crude, convingătoare şi insaţiabile, înăuntrul bisericii de gheaţă, Raminţki, Radu şi Ed tăceau, cu măruntaiele încleştate şi zăpada măruntă, pătrunzând până la ei peste umerii şi printre picioarele lui Tudor Fluture, le aşeza pe ochi o noapte mică întâl-nilă, dealtfel, în toate bisericile ortodoxe, îngrămădite umăr la umăr sub bolta rotundă şi ameninţătoare, cele trei femei, ofrandă palpitândă, carte cu faţa în jos peste un timp irepetabil, respirau năvalnic numai în timpul care vine.

— Iată ce ne trebuia şi n-am fi ştiut!

Înainte nu putea fi decât un peisaj negând înscrierea în orizonturi cunoscute, şi aceea care se vroise bătută de Radu Zăvoianu întrebă:

— Unde mergem? Unde continuăm petrecerea?

Ed o îngropa cu obrazul în blana lui de castor şi strigă:

— Fluture nemernic, unde ne duci?

Iar Tudor Fluture, lăsându-se pe vine, ca să le arate prin uşa bisericii oraşul cutremurat de viscol, îi trecu întrebarea lui Raminţki:

— Unde vă duc, mă?

Raminţki ieşi în pronaos, răsuflă adine şi adună în boabele de vin ale ochilor oraşul, atacat vehement de zăpezi în

nemărginirile-i subţiri, ciudate, ireale şi prudente. Şi fără nici o ezitare sau sacrificiu ieşi din timpul amputat.

— Mergem la „Măria Viscolită”. Acolo unde se strâng întristaţii copii ai drumului spre Nord.

— Evohe! Strigă Radu Zăvoianu.

Apoi, predând strigătul lui Ed şi femeilor – „mai departe de mine şi de el” – începu să fredoneze cu jumătate de voce: Ploaia s-a stins. Ridică braţul şi lasă curcubeul…

Tudor Fluture strânse hăţurile şi opri; o patrulă le barase drumul.

— Ce-i aiureala asta? Întrebă, răguşit, şeful patrulei.

— O biserică de gheaţă.

— Asta o văd, nu sunt orb. Mă interesează să ştiu la ce vă foloseşte?

— Provizie pentru la vară, zise Raminţki. La vară o tocăm mărunt şi-o răsturnăm în paharele cu whisky.

— Jos! Ordonă şeful patrulei. Caii se rechiziţionează pentru deszăpezirea oraşului.

Radu Zăvoianu scoase capul între Raminţki şi Tudor Fluture.

— Hei, se răsti el, feriţi drumul! Ia te uită ce mari comandanţi! Hai, luaţi-vă mutrele la subţioară şi cala torie sprâncenată.

— Cine sunteţi voi? Întrebă ofiţerul, scuipând ţigara ce-i încălzea gura.

— Noi, strigă Ed de lingă altar, suntem frumoşii nebuni ai marilor oraşe. Şi nu vă dăm nici un cal.

— Sergent, ordonă ofiţerul, îi arestaţi imediat.

— Şi cu biserica ce facem?

— Îi iei cu biserică cu tot.

— Şi ne ţii în ea până s-o topi, ca să ne intre apa în bocanci, spuse Radu, înveselit.

— Locuitori ai bisericii arestate, începu Raminţki, iar Radu, savurând dinainte discursul ce-avea să urmeze, deschise micul aparat de radio, să aşeze vorbele pe îm pletitură de cântec.

— Poemele iernii, de Cornel Raminţki, anunţă craini cul.

Şi numaidecât răsună şi glasul înalt al Astei Drâgo-mirescu:

— Ninge…

Toţi încremeniră. Vântul izbea cu copita în turlele de zăpadă împietrită.

— Ninge cu patima iernilor de demult. Ca o poruncă de-a ne simţi fericiţi. Pe drumuri şi mai ales în hanuri.

Ninge cum nu mai credeam ca cerul ştie să ningă şi-n suflet mi s-au deschis trei răsărituri de ianuarie în care caii noştri s-au bătut cu lupii pe Dunărea îngheţată.

Ninge dintr-o lume în alta, pământul năzuind spre stele, ninge într-o lumină violetă – ieşiţi în prag, spre seară, şi priviţi: ninge sau cad din cer pereţi de mânâs-tire?

— Ninge ca şi cum ai aduna fete-n braţe, ca şi cum ai fi 'munte şi te-ar mirosi căprioarele ca să te povestească dacă eşti bun de fin, bun de izvoare şi de adăpostit puii sub brazi.

Când ninge, clipa e atât de măreaţă, rotundă şi fermecătoare, incit o văd plângând că trebuie să piară. Iar în sângele meu dă bob albastru setea de-a schimba totul pe o dragoste amară.

Ştiind că pierd l Blestemat să nu uit Mogoşoaia-Bucureşti.

SFÂRŞIT